

Acest document reprezintă un instrument de documentare, iar instituțiile nu își asumă responsabilitatea pentru conținutul său.

► **B**

REGULAMENTUL (CE) NR. 2042/2003 AL COMISIEI

din 20 noiembrie 2003

privind menținerea navigabilității aeronavelor și a produselor, reperelor și dispozitivelor aeronautice și autorizarea întreprinderilor și a personalului cu atribuții în domeniu

(Text cu relevanță pentru SEE)

(JO L 315, 28.11.2003, p. 1)

Astfel cum a fost modificat prin:

		Jurnalul Oficial		
		NR.	Pagina	Data
► <u>M1</u>	Regulamentul (CE) nr. 707/2006 al Comisiei din 8 mai 2006	L 122	17	9.5.2006
► <u>M2</u>	Regulamentul (CE) nr. 376/2007 al Comisiei din 30 martie 2007	L 94	18	4.4.2007
► <u>M3</u>	Regulamentul (CE) nr. 1056/2008 al Comisiei din 27 octombrie 2008	L 283	5	28.10.2008
► <u>M4</u>	Regulamentul (UE) nr. 127/2010 al Comisiei din 5 februarie 2010	L 40	4	13.2.2010
► <u>M5</u>	Regulamentul (UE) nr. 962/2010 al Comisiei din 26 octombrie 2010	L 281	78	27.10.2010
► <u>M6</u>	Regulamentul (UE) nr. 1149/2011 al Comisiei din 21 octombrie 2011	L 298	1	16.11.2011
► <u>M7</u>	Regulamentul (UE) nr. 593/2012 al Comisiei din 5 iulie 2012	L 176	38	6.7.2012

REGULAMENTUL (CE) NR. 2042/2003 AL COMISIEI**din 20 noiembrie 2003****privind menținerea navigabilității aeronavelor și a produselor, reperelor și dispozitivelor aeronautice și autorizarea întreprinderilor și a personalului cu atribuții în domeniu****(Text cu relevanță pentru SEE)**

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene,

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1592/2002 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 iulie 2002 privind normele comune în domeniul aviației civile și de înființare a Agenției Europene pentru Siguranța Aeriană ⁽¹⁾, (denumit în continuare „regulamentul de bază”) și, în special, articolele 5 și 6,

întrucât:

- (1) Regulamentul de bază stabilește cerințele esențiale comune pentru a se atinge un nivel înalt și unitar de siguranță a aviației civile și de protecție a mediului înconjurător; regulamentul prevede adoptarea de către Comisie a normelor necesare de punere în aplicare; înființează Agenția Europeană pentru Siguranța Aeriană (EASA) (denumită în continuare „agenția”), care să sprijine Comisia în elaborarea normelor de punere în aplicare.
- (2) Normele din domeniul aviației referitoare la întreținere, prezentate în anexa II la Regulamentul (CEE) nr. 3922/91 al Consiliului ⁽²⁾, se abrogă începând cu 28 septembrie 2003.
- (3) Este necesar să se adopte cerințe tehnice și proceduri administrative comune pentru a se asigura menținerea navigabilității produselor, reperelor și dispozitivelor aeronautice, care fac obiectul regulamentului de bază.
- (4) Întreprinderile și persoanele care au rolul de a asigura întreținerea produselor, reperelor și dispozitivelor ar trebui să respecte anumite cerințe tehnice pentru a dovedi că au capacitatea de a-și asuma responsabilitățile ce le revin; Comisia trebuie să adopte măsuri prin care să specifice condițiile care reglementează eliberarea, menținerea, modificarea, suspendarea sau retragerea certificatelor care atestă această conformitate.

⁽¹⁾ JO L 240, 7.9.2002, p. 1, astfel cum a fost modificat ultima dată de Regulamentul (CE) nr. 1701/2003 al Comisiei (JO L 243, 27.9.2003, p. 5).

⁽²⁾ JO L 373, 31.12.1991, p. 4, astfel cum a fost modificat ultima dată de Regulamentul (CE) nr. 2871/2000 al Comisiei (JO L 333, 29.12.2000, p. 47).

▼B

- (5) Pentru a se asigura aplicarea unitară a cerințelor tehnice comune în domeniul menținerii navigabilității reperelor și dispozitivelor aeronautice, autoritățile competente trebuie să aplice anumite proceduri comune de evaluare a conformității cu cerințele tehnice; agenția ar trebui să elaboreze specificații de certificare, cu scopul de a asigura caracterul unitar al reglementărilor.
- (6) Este necesar să se acorde un timp suficient industriei aeronautice și administrațiilor statelor membre pentru a se adapta noului cadru legislativ; este necesar, de asemenea, să se recunoască valabilitatea certificatelor emise înainte de intrarea în vigoare a prezentului regulament, în conformitate cu articolul 57 din regulamentul de bază.
- (7) Măsurile prevăzute în prezentul regulament se bazează pe avizul emis de către agenție ⁽¹⁾, în conformitate cu articolul 12 alineatul (2) litera (b) și cu articolul 14 alineatul (1) din regulamentul de bază.
- (8) Măsurile prevăzute în prezentul regulament sunt conforme cu avizul Comitetului Agenției Europene pentru Siguranța Aeriană ⁽²⁾, stabilit prin articolul 54 alineatul (3) din regulamentul de bază,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Obiectiv și domeniu de aplicare

(1) Prezentul regulament stabilește cerințele tehnice și procedurile administrative comune menite să asigure menținerea navigabilității aeronavelor, inclusiv orice componentă care se instalează pe acestea, care sunt:

- (a) înmatriculate într-un stat membru sau
  - (b) înmatriculate într-o țară terță și utilizate de către un transportator, pentru care agenția sau un stat membru asigură supravegherea exploataării.
- (2) Alineatul (1) nu se aplică aeronavelor a căror supraveghere din punct de vedere al normelor de siguranță a fost transferată unei țări terțe și care nu sunt utilizate de un transportator comunitar, nici aeronavelor prevăzute în anexa II la regulamentul de bază.

(3) Dispozițiile prezentului regulament referitoare la transportul aerian comercial se aplică transportatorilor aeriени autorizați, conform definiției din dreptul comunitar.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentului regulament se aplică următoarele definiții:

- (a) „aeronavă” înseamnă orice aparat care se poate susține în atmosferă datorită reacțiilor aerului, altele decât reacțiile aerului pe suprafața terestră;

⁽¹⁾ Avizul Agenției Europene pentru Siguranța Aeriană 1/2003, 1 septembrie 2003.

⁽²⁾ Avizul Comitetului Agenției Europene pentru Siguranța Aeriană, 23 septembrie 2003.

▼ B

- (b) „personal autorizat pentru certificare” înseamnă personalul autorizat să dea în exploatare o aeronavă sau o componentă a aeronavei după efectuarea unei operații de întreținere;
- (c) „componentă” înseamnă orice motor, elice, reper sau dispozitiv;
- (d) „menținerea navigabilității” înseamnă toate procesele care asigură că în orice etapă a exploatarii sale, aeronava este conformă cu cerințele de navigabilitate în vigoare și cu normele de siguranță;
- (e) „JAA” înseamnă autoritățile aeronautice reunite;
- (f) „JAR” înseamnă cerințele aeronautice comune;
- (g) „aeronavă de mare capacitate” înseamnă o aeronavă clasată ca avion cu o masă maximă la decolare mai mare de 5 700 kg sau un elicopter cu mai multe motoare;
- (h) „întreținere” înseamnă una dintre operațiile următoare sau o combinație a lor: revizie, reparație, inspecție, înlocuire, modificare și remedierea defecțiunii unei aeronave sau a unei componente a aeronavei, cu excepția inspecției premergătoare zborului;
- (i) „întreprindere” înseamnă o persoană fizică, o persoană juridică sau o parte din aceasta. O astfel de întreprindere poate avea mai multe sedii în interiorul sau în exteriorul statelor membre;
- (j) „inspecție premergătoare zborului” înseamnă inspecția efectuată înaintea zborului pentru a asigura că aeronava este aptă pentru zborul respectiv;

▼ M7

- (k) „aeronavă ELA1” înseamnă aeronavă ușoară europeană pilotată, după cum urmează:
  - (i) un avion cu o masă maximă la decolare (*Maximum Take-off Mass* – MTOM) de 1 200 kg sau mai mică, care nu este clasificat drept aeronavă complexă motorizată;
  - (ii) un planor sau motoplanor cu MTOM de 1 200 kg sau mai mică;
  - (iii) un balon cu un volum maxim proiectat de gaz portant sau de aer cald de cel mult 3 400 m³ pentru baloanele cu aer cald, 1 050 m³ pentru baloanele cu gaz, 300 m³ pentru baloanele cu gaz captive;
  - (iv) un dirijabil proiectat pentru cel mult 4 ocupanți și cu un volum maxim proiectat de gaz portant sau de aer cald de cel mult 3 400 m³ pentru dirijabilele cu aer cald și 1 000 m³ pentru dirijabilele cu gaz.

▼ M3

- (l) „aeronavă LSA” înseamnă un avion sportiv ușor care întrunește următoarele caracteristici:
  - (i) o masă maximă la decolare (MTOM) de cel mult 600 kg;
  - (ii) o viteză maximă de angajare în configurația de aterizare (VS0) care nu depășește o viteză calibrată (CAS) de 45 de noduri la masa maximă la decolare certificată a aeronavei și în cel mai critic centru de greutate;

▼ M3

- (iii) o capacitate maximă de cel mult două persoane, inclusiv pilotul;
- (iv) un singur motor fără turbină, prevăzut cu o elice;
- (v) o cabină nepresurizată.

▼ M4

- (m) „sediul principal al întreprinderii” înseamnă sediul central sau sediul social al întreprinderii în cadrul căruia se exercită funcțiile financiare principale și controlul operațional al activităților vizate de prezentul regulament.

▼ B*Articolul 3***Cerințe în materie de menținere a navigabilității**

- (1) Menținerea navigabilității unei aeronave sau a componentelor sale este asigurată în conformitate cu dispozițiile din anexa I.
- (2) Personalul și întreprinderile cu rolul de menținere a navigabilității aeronavei și a componentelor sale, inclusiv activitatea de întreținere, se conformează dispozițiilor prevăzute în anexa I și, dacă este cazul, celor menționate la articolele 4 și 5.

▼ M2

- (3) Prin derogare de la prevederile alineatului (1), menținerea navigabilității unei aeronave care deține o autorizație de zbor se garantează pe baza aranjamentelor privind menținerea navigabilității specificate în autorizația de zbor emisă în conformitate cu anexa (partea 21) la Regulamentul (CE) nr. 1702/2003 al Comisiei.

▼ M3

- (4) În cazul aeronavelor care nu participă la transportul aerian comercial, orice certificat de examinare a navigabilității sau orice document echivalent eliberat în conformitate cu cerințele statului membru și valabil la 28 septembrie 2008 este valabil până la data expirării acestuia sau până la 28 septembrie 2009, în funcție de evenimentul care survine mai repede. După expirarea valabilității, autoritatea competentă poate elibera un nou certificat de examinare a navigabilității sau un document echivalent sau poate prelungi o dată valabilitatea acestuia pentru un an, dacă cerințele statului membru permit acest lucru. La o nouă expirare, autoritatea competentă poate elibera un nou certificat de examinare a navigabilității sau un document echivalent sau poate prelungi încă o dată valabilitatea acestuia pentru un an, dacă cerințele statului membru permit acest lucru. Nu este permisă nicio altă nouă eliberare sau prelungire. Dacă s-au aplicat dispozițiile prezentului alineat, în cazul transferului înmatriculării aeronavei în cadrul UE, se eliberează un nou certificat de examinare a navigabilității, în conformitate cu M.A.904.

▼ B*Articolul 4***Autorizarea întreprinderilor cu atribuții de întreținere**

- (1) Întreprinderile cu atribuții de întreținere a aeronavelor de mare capacitate sau a celor utilizate pentru transportul aerian comercial și a componentelor destinate instalării pe aceste aeronave se autorizează în conformitate cu dispozițiile menționate la anexa II.

▼ B

(2) Autorizațiile privind activitatea de întreținere, emise sau recunoscute de un stat membru în conformitate cu procedurile și cu cerințele JAA, valabile înainte de intrarea în vigoare a prezentului regulament, sunt considerate a fi fost emise în conformitate cu prezentul regulament. În acest scop, prin derogare de la dispozițiile de la partea 145.B.50 (2) din anexa II și din cauza diferențelor care există între JAR 145 și anexa II, modificările impuse de constatările de nivel 2 pot fi efectuate în termen de un an. Certificatele de dare în exploatare și certificatele de autorizare a dării în exploatare emise de o întreprindere care este autorizată în conformitate cu reglementările JAA în perioada de un an sunt considerate a fi fost emise în conformitate cu prezentul regulament.

(3) Personalul calificat să efectueze teste nedistructive asupra structurilor și/sau componentelor de aeronave și/sau să controleze aceste teste, în temeiul standardelor care, înainte de intrarea în vigoare a prezentului regulament, erau recunoscute de un stat membru că asigură un nivel echivalent de calificare, poate continua să efectueze și/sau să controleze testele respective.

▼ M3

(4) Certificatele de punere în serviciu și certificatele autorizate de punere în serviciu, eliberate înainte de data intrării în vigoare a prezentului regulament de către o întreprindere cu atribuții de întreținere autorizată conform cerințelor statului membru, sunt considerate ca fiind echivalente cu cele solicitate în temeiul punctelor M.A.801 și, respectiv, M.A.802 din anexa I (partea M).

▼ B*Articolul 5***Personalul autorizat pentru certificare****▼ M3**

(1) Personalul de certificare este calificat în conformitate cu dispozițiile din anexa III, cu excepția cazurilor prevăzute la punctele M.A.606(h), M.A.607(b), M.A.801(d) și M.A.803 din anexa I, la punctul 145.A.30(j) din anexa II (partea 145) și în apendicele IV la anexa II (partea 145).

▼ B

(2) Orice licență de întreținere a aeronavelor, inclusiv, dacă este cazul, restricțiile tehnice asociate acestei licențe, emisă ori recunoscută de către un stat membru, în conformitate cu procedurile și condițiile stabilite de JAA, valabile la data intrării în vigoare a prezentului regulament, este considerată a fi fost emisă în conformitate cu prezentul regulament.

▼ M6

(3) Se consideră că personalul autorizat pentru certificare deținător al unei licențe emise în conformitate cu anexa III (partea 66) pentru o categorie/subcategorie dată are prerogativele corespunzătoare respectivei categorii/subcategorii, descrise la punctul 66.A.20(a) din prezenta anexă. Se consideră că cerințele privind cunoștințele de bază corespunzătoare acestor prerogative noi sunt satisfăcute în scopul extinderii acestor licențe la o nouă categorie/subcategorie.

▼ M6

(4) Personalul autorizat pentru certificare deținător al unei licențe, inclusiv pentru aeronave, care nu necesită calificare de tip individuală poate continua să își exercite prerogativele până la prima reînnoire sau modificare, la care licența va fi convertită în conformitate cu procedura descrisă la punctul 66.B.125 din anexa III (partea 66) în categoriile de evaluare definite la punctul 66.A.45 din respectiva anexă.

(5) Se consideră că Rapoartele de conversiune și Rapoartele asupra creditelor de examinare care respectă cerințele aplicabile înainte de aplicarea prezentului regulament respectă și dispozițiile prezentului regulament.

(6) Până când prezentul regulament specifică cerințe pentru personalul autorizat pentru certificare:

(i) pentru aeronave altele decât avioanele și elicopterele;

(ii) pentru componente,

continuă să se aplice cerințele în vigoare în statul membru relevant, cu excepția întreprinderilor care se ocupă cu întreținerea situate în afara Uniunii Europene, în cazul cărora cerințele se aprobă de către agenție.

▼ B*Articolul 6***Cerințe privind întreprinderile cu atribuții de formare a personalului**

(1) Întreprinderile cu atribuții de formare a personalului prevăzut de articolul 5 trebuie să fie autorizate în conformitate cu anexa IV pentru a:

(a) organiza cursuri de formare de bază recunoscute;

(b) organiza cursuri de formare în legătură cu un tip de aeronavă recunoscut;

(c) organiza examene;

(d) elibera certificate de atestare a formării.

(2) Orice autorizație a unei întreprinderi cu atribuții de formare în domeniul întreținerii, emisă ori recunoscută de către un stat membru în conformitate cu procedurile și condițiile definite de JAA, valabilă la data intrării în vigoare a prezentului regulament, este considerată a fi fost emisă în conformitate cu prezentul regulament. În acest scop, prin derogare de la dispozițiile din partea 147.B.130 (b) din anexa IV, constatările de nivel 2 asociate diferențelor existente între JAR 147 și anexa IV pot fi întocmite în termen de un an.

▼ M6

(3) Cursurile de bază care respectă cerințele aplicabile înainte de aplicarea prezentului regulament pot începe într-o perioadă de până la un an de la data la care se aplică prezentul regulament. Examinările cunoștințelor de bază realizate ca parte a acestor cursuri pot respecta cerințele aplicabile înainte de aplicarea prezentului regulament.

▼ M6

(4) Examinările cunoștințelor de bază care respectă cerințele aplicabile înainte de aplicarea prezentului regulament și organizate de autoritatea competentă sau de o întreprindere care se ocupă cu instruirea în materie de întreținere autorizată în conformitate cu anexa IV (partea 147), fără să facă parte dintr-un curs de instruire de bază, se pot desfășura timp de un an de la data la care se aplică prezentul regulament.

(5) Cursurile de instruire pe tip de aeronavă și examinările pe tip de aeronavă care respectă cerințele aplicabile înainte de aplicarea prezentului regulament încep și se termină într-un termen de maximum un an de la data aplicării prezentului regulament.

▼ B*Articolul 7***Intrarea în vigoare**

(1) Prezentul regulament intră în vigoare în ziua următoare publicării sale în *Jurnalul Oficial al Comunităților Europene*.

▼ M3

(2) Prin derogare de la alineatul (1):

(a) dispozițiile anexei I, cu excepția celor de la punctele M.A.201(h)(2) și M.A.708(c), se aplică de la 28 septembrie 2005;

(b) punctul M.A.201(f) din anexa I se aplică aeronavelor care nu participă la transportul aerian comercial exploatare de transportatori din țări terțe de la 28 septembrie 2009.

▼ B

(3) Prin derogare de la alineatele (1) și (2), statele membre pot decide să nu aplice:

▼ M3

(a) dispozițiile anexei I aeronavelor care nu participă la transportul aerian comercial până la 28 septembrie 2009;

▼ B

(b) dispozițiile anexei I, capitolul I, pentru aeronavele care participă la transportul aerian comercial până la 28 septembrie 2008;

(c) următoarele dispoziții cuprinse în anexa II până la 28 septembrie 2006:

— 145.A.30 (e), motive care țin de factori umani;

— 145.A.30 (g) în măsura în care ea se aplică aeronavelor de mare capacitate, care au o masă maximă la decolare mai mare de 5 700 kg;

— 145.A.30 (h) (1) în măsura în care ea se aplică aeronavelor de mare capacitate, care au o masă maximă la decolare mai mare de 5 700 kg;

— 145.A.30 (j) (1), apendicele IV;

— 145.A.30 (j) (2), apendicele IV;

▼ B

- (d) următoarele dispoziții cuprinse în anexa II până la 28 septembrie 2008:
- 145.A.30 (g) în măsura în care ea se aplică aeronavelor de mare capacitate, care au o masă maximă la decolare egală cu 5 700 kg sau mai mică;
  - 145.A.30 (h) (1) în măsura în care ea se aplică aeronavelor de mare capacitate, care au o masă maximă la decolare egală cu 5 700 kg sau mai mică;
  - 145.A.30 (h) (2);
- (e) dispozițiile cuprinse în anexa III, în măsura în care ea se aplică aeronavelor de mare capacitate, care au o masă maximă la decolare mai mare de 5 700 kg, până la 28 septembrie 2005;
- (f) dispozițiile cuprinse în anexa III, în măsura în care ea se aplică aeronavelor de mare capacitate, care au o masă maximă la decolare egală cu 5 700 kg sau mai mică, până la 28 septembrie 2006;

▼ M5

- (g) în cazul aeronavelor care nu participă la transportul aerian comercial, altele decât aeronavele de mare capacitate, obligația de a respecta următoarele dispoziții din anexa III (partea 66) până la 28 septembrie 2011:
- M.A.606 litera (g) și M.A.801 litera (b) punctul 2 din anexa I (partea M);
  - 145.A.30 literele (g) și (h) din anexa II (partea 145);

▼ M6

- (h) pentru întreținerea avioanelor cu piston nepresurizate cu o MTOM de maximum 2 000 kg, neimplicate în transportul aerian comercial:
- (i) până la 28 septembrie 2012, obligația autorității competente de a emite licențe de întreținere a aeronavelor în conformitate cu anexa III (partea 66), noi sau convertite în temeiul punctului 66.A.70 din respectiva anexă;
  - (ii) până la 28 septembrie 2014, obligația ca personalul autorizat pentru certificare să fie calificat în conformitate cu anexa III (partea 66) conținută de următoarele prevederi:
    - M.A.606(g) și M.A.801(b)2 din anexa I (partea M);
    - 145.A.30(g) și (h) din anexa II (partea 145);
- (i) pentru întreținerea avioanelor ELA1 care nu sunt implicate în transportul aerian comercial, până la 28 septembrie 2015:
- (i) obligația autorității competente de a emite licențe de întreținere a aeronavelor în conformitate cu anexa III (partea 66), noi sau convertite în temeiul punctului 66.A.70 din respectiva anexă;

▼ M6

(ii) obligația ca personalul autorizat pentru certificare să fie calificat în conformitate cu anexa III (partea 66) conținută de următoarele prevederi:

— M.A.606(g) și M.A.801(b)2 din anexa I (partea M);

— 145.A.30 literele (g) și (h) din anexa II (partea 145).

▼ B

(4) Statele membre pot emite autorizările cu privire la anexele II și IV pentru o durată limitată până la ► **M1** 28 septembrie 2007 ◀.

(5) Atunci când un stat membru aplică dispozițiile alineatelor (3) sau (4), el informează Comisia și agenția cu privire la aceasta.

(6) Agenția evaluează consecințele aplicării dispozițiilor din anexa I la prezentul regulament în vederea emiterii unui aviz pentru Comisie, inclusiv eventualele modificări aduse acestuia, înainte de 28 martie 2005.

▼ M4

(7) Prin derogare de la alineatul (1):

(a) prevederile punctului M.A.706(k) din anexa I (partea M) se aplică începând cu 28 septembrie 2010;

(b) prevederile punctului 7.7 din apendicele I la anexa III (partea 66) se aplică începând cu 28 septembrie 2010;

(c) întreprinderile cu atribuții de întreținere autorizate în conformitate cu anexa I (partea M) capitolul F secțiunea A sau anexa II (partea 145) secțiunea A pot continua, până la 28 septembrie 2010, să emită certificate de autorizare a dării în exploatare, utilizând formulatul 1 EASA versiunea anterioară care figurează în apendicele II la anexa I (partea M), precum și în apendicele I la anexa II (partea 145);

(d) autoritățile competente pot continua să emită certificate, în versiunea lor anterioară, care figurează în apendicele III, V și VI la anexa I (partea M), apendicele III la anexa II (partea 145), apendicele V la anexa III (partea 66) sau în apendicele II la anexa IV (partea 147) la Regulamentul (CE) nr. 2042/2003 în vigoare înaintea intrării în vigoare a prezentului regulament, până la 28 septembrie 2010.

▼ M6

(8) În ceea ce privește termenele prevăzute la punctele 66.A.25, 66.A.30 și în apendicele III la anexa III (partea 66) privitoare la examinările cunoștințelor de bază, experiența de bază, instruirea și examinările de tip teoretic, instruirea și evaluarea practică, examinările pe tip de aeronavă și instruirea la locul de muncă finalizate înainte de aplicarea prezentului regulament, momentul inițial al termenului este reprezentat de data aplicării prezentului regulament.

▼M6

(9) Agenția prezintă Comisiei un aviz care include propuneri pentru un sistem simplu și proporțional de licențiere a personalului autorizat pentru certificare implicat în întreținerea avioanelor ELA1 și a aeronavelor altele decât avioanele și elicopterele.

*Articolul 8***Măsuri ale agenției**

(1) Agenția elaborează mijloace acceptabile de asigurare a conformității, care pot fi folosite de autoritățile, întreprinderile și personalul competente pentru a demonstra conformitatea cu prevederile anexelor la prezentul regulament.

(2) Mijloacele acceptabile de asigurare a conformității publicate de agenție nu introduc cerințe noi și nu atenuază cerințele din anexele la prezentul regulament.

(3) Fără a se aduce atingere articolelor 54 și 55 din Regulamentul (CE) nr. 216/2008, atunci când se utilizează mijloacele acceptabile de asigurare a conformității publicate de agenție, cerințele corespunzătoare din anexele la prezentul regulament se consideră îndeplinite, fără a mai fi necesară aducerea altor dovezi.

▼B

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

▼ B*ANEXA I***(Partea M)****▼ M4**

CUPRINS

M.1

SECȚIUNEA A — CERINȚE TEHNICE

CAPITOLUL A — GENERALITĂȚI

M.A.101 Domeniu de aplicare

CAPITOLUL B — RĂSPUNDEREA

M.A.201 Responsabilități

M.A.202 Rapoarte asupra evenimentelor

CAPITOLUL C — MENȚINEREA NAVIGABILITĂȚII

M.A.301 Sarcini aferente menținerii navigabilității

M.A.302 Programul de întreținere a aeronavei

M.A.303 Directive privind navigabilitatea

M.A.304 Date necesare pentru modificări și reparații

M.A.305 Sistem de înregistrare a menținerii navigabilității aeronavelor

M.A.306 Sistemul de jurnal tehnic al transportatorului (J.T.)

M.A.307 Transferul înregistrărilor referitoare la menținerea navigabilității aeronavei

CAPITOLUL D — STANDARDE DE ÎNTREȚINERE

M.A.401 Date referitoare la întreținere

M.A.402 Executarea lucrărilor de întreținere

M.A.403 Defecte ale aeronavelor

CAPITOLUL E — COMPONENTE DE AERONAVE

M.A.501 Instalare

M.A.502 Întreținerea componentelor

M.A.503 Componente de aeronavă cu durată de viață limitată

M.A.504 Controlul componentelor de aeronavă inutilizabile

CAPITOLUL F — ÎNTREPRINDERI CU ATRIBUȚII DE ÎNTREȚINERE

M.A.601 Domeniu de aplicare

M.A.602 Solicitarea autorizării

M.A.603 Domenii la care se referă autorizarea

M.A.604 Manualul întreprinderii cu atribuții de întreținere

M.A.605 Unități de lucru

M.A.606 Cerințe privind personalul

M.A.607 Personalul de certificare

M.A.608 Componente de aeronavă, instrumente și utilaje

M.A.609 Date privind întreținerea

▼ **M4**

- M.A.610 Comenzile pentru lucrări de întreținere
- M.A.611 Standarde de întreținere
- M.A.612 Certificat de dare în exploatare a aeronavei
- M.A.613 Certificat de dare în exploatare a componentelor de aeronavă
- M.A.614 Înregistrări ale lucrărilor de întreținere
- M.A.615 Prerogative ale întreprinderii
- M.A.616 Bilanț organizațional
- M.A.617 Modificări aduse întreprinderii autorizate pentru întreținere
- M.A.618 Menținerea valabilității autorizării
- M.A.619 Constatări

CAPITOLUL G — ÎNTEPRINDEREA DE MANAGEMENT AL MENȚINERII NAVIGABILITĂȚII

- M.A.701 Domeniu de aplicare
- M.A.702 Solicitarea autorizării
- M.A.703 Domenii la care se referă autorizarea
- M.A.704 Specificațiile de management al menținerii navigabilității
- M.A.705 Unități de lucru
- M.A.706 Cerințe în privința personalului
- M.A.707 Personal de examinare a navigabilității
- M.A.708 Managementul menținerii navigabilității
- M.A.709 Documentația
- M.A.710 Examinarea navigabilității
- M.A.711 Prerogative ale întreprinderii
- M.A.712 Sistemul de control al calității
- M.A.713 Modificări aduse întreprinderii de management al menținerii navigabilității autorizate
- M.A.714 Arhivare
- M.A.715 Menținerea valabilității autorizării
- M.A.716 Constatări

CAPITOLUL H — CERTIFICAT DE DARE ÎN EXPLOATARE

- M.A.801 Certificat de punere în serviciu a aeronavei
- M.A.802 Certificat de punere în serviciu a componentelor de aeronavă
- M.A.803 Autorizarea pilotului-proprietar

CAPITOLUL I — CERTIFICAT DE EXAMINARE A NAVIGABILITĂȚII

- M.A.901 Examinarea navigabilității unei aeronave
- M.A.902 Valabilitatea certificatului de examinare a navigabilității
- M.A.903 Transfer de înmatriculare de aeronavă în cadrul UE
- M.A.904 Examinarea navigabilității pentru aeronavele importate în UE
- M.A.905 Constatări

▼ M4*SECȚIUNEA B — PROCEDURA PENTRU AUTORITĂȚILE COMPETENTE*

CAPITOLUL A — GENERALITĂȚI

- M.B.101 Domeniu de aplicare
- M.B.102 Autoritate competentă
- M.B.104 Arhivare
- M.B.105 Schimb reciproc de informații

CAPITOLUL B — RĂSPUNDEREA

- M.B.201 Responsabilități

CAPITOLUL C — MENȚINEREA NAVIGABILITĂȚII

- M.B.301 Program de întreținere
- M.B.302 Derogări
- M.B.303 Controlul menținerii navigabilității aeronavelor
- M.B.304 Retragere, suspendare și limitare

CAPITOLUL D — STANDARDE DE ÎNTREȚINERE

CAPITOLUL E — COMPONENTE DE AERONAVE

CAPITOLUL F — ÎNTREPRINDERI CU ATRIBUȚII DE ÎNTREȚINERE

- M.B.601 Solicitarea autorizării
- M.B.602 Autorizarea inițială
- M.B.603 Eliberarea autorizării
- M.B.604 Control permanent
- M.B.605 Constatări
- M.B.606 Modificări
- M.B.607 Retragerea, suspendarea și limitarea unei aprobări

CAPITOLUL G — ÎNTREPRINDERE DE MANAGEMENT AL MENȚINERII NAVIGABILITĂȚII

- M.B.701 Solicitarea autorizării
- M.B.702 Autorizarea inițială
- M.B.703 Eliberarea autorizării
- M.B.704 Supraveghere permanentă
- M.B.705 Constatări
- M.B.706 Modificări
- M.B.707 Retragerea, suspendarea și limitarea unei aprobări

CAPITOLUL H — CERTIFICAT DE DARE ÎN EXPLOATARE – CRS

CAPITOLUL I — CERTIFICAT DE EXAMINARE A NAVIGABILITĂȚII

- M.B.901 Evaluarea recomandărilor
- M.B.902 Examinarea navigabilității efectuată de autoritatea competentă
- M.B.903 Constatări

▼ M4

Apendicele I — Contract referitor la menținerea navigabilității

Apendicele II — Certificatul de autorizare a dării în exploatare — Formularul I EASA

Apendicele III — Certificatul de examinare a navigabilității — Formular 15 EASA

Apendicele IV — Sistemul de clase și categorii de evaluare utilizat pentru autorizarea întreprinderilor cu atribuții de întreținere menționate în anexa I (partea M) capitolul F și în anexa II (partea 145)

Apendicele V — Autorizarea întreprinderilor cu atribuții de întreținere menționate în anexa I (partea M) capitolul F

Apendicele VI — Autorizarea întreprinderii de management al menținerii navigabilității vizate de anexa I (partea M) capitolul G

Apendicele VII — Sarcini complexe de întreținere

Apendicele VIII — Întreținere limitată efectuată de către pilotul-proprietar

▼ B**M.1**

În sensul prezentei părți, autoritatea competentă este:

1. pentru supravegherea menținerii navigabilității aeronavelor individuale și pentru eliberarea certificatelor de examinare a navigabilității, autoritatea numită de către statul membru de înmatriculare;
2. pentru supravegherea unei întreprinderi cu atribuții de întreținere, se vor urma specificațiile cuprinse în partea M.A capitolul F,
  - (i) autoritatea desemnată de către statul membru în care se află sediul principal al întreprinderii;
  - (ii) agenția, în cazul în care întreprinderea se află într-o țară terță;
3. pentru supravegherea unei întreprinderi de management al menținerii navigabilității, după cum se specifică în partea M.A capitolul G,
  - (i) autoritatea numită de către statul membru în care se află sediul principal al întreprinderii, dacă autorizația nu este inclusă într-un certificat de transportator aerian;
  - (ii) autoritatea numită de către statul membru al transportatorului, dacă autorizația este inclusă într-un certificat de transportator aerian;
  - (iii) agenția, în cazul în care întreprinderea se află într-o țară terță;
4. pentru aprobarea programelor de întreținere,
  - (i) autoritatea numită de către statul membru de înmatriculare;
  - (ii) în cazul transportului aerian comercial, atunci când statul membru al transportatorului este diferit de statul de înmatriculare, autoritatea aprobată de cele două state menționate mai sus, anterior aprobării programului de întreținere;

▼ M3

- (iii) prin derogare de la punctul 4 punctul (i), atunci când menținerea navigabilității unei aeronave care nu participă la transportul aerian comercial este administrată de o întreprindere de management al menținerii navigabilității, autorizată în conformitate cu secțiunea A capitolul G din prezenta anexă (partea M) și care nu este supusă supravegherii statului membru de înmatriculare, și doar în cazul în care s-a convenit cu statul membru de înmatriculare înainte de aprobarea programului de întreținere:
  - (a) autoritatea desemnată de statul membru responsabil de supravegherea întreprinderii de management al menținerii navigabilității; sau
  - (b) agenția, în cazul în care întreprinderea de management al menținerii navigabilității se află într-o țară terță.

▼ B*SECȚIUNEA A***CERINȚE TEHNICE**

CAPITOLUL A

*GENERALITĂȚI***M.A.101 Domeniu de aplicare**

Prezenta secțiune stabilește măsurile care urmează să fie întreprinse pentru a se asigura menținerea navigabilității, inclusiv întreținerea. Ea specifică de asemenea și condițiile care urmează să fie îndeplinite de către persoanele sau întreprinderile care participă la managementul menținerii navigabilității.

CAPITOLUL B

*RĂSPUNDEREA***M.A.201 Responsabilități**

- (a) Proprietarul este responsabil pentru menținerea navigabilității unei aeronave și se asigură că nu se efectuează nici un zbor decât dacă, în mod cumulativ:
1. aeronava este menținută într-o stare bună de navigabilitate;
  2. toate componentele operaționale și de salvare de la bordul aeronavei sunt corect instalate și în stare de funcționare sau sunt identificate în mod clar ca fiind inutilizabile;
  3. certificatul de navigabilitate rămâne valabil;
  4. întreținerea aeronavei se efectuează în conformitate cu programul de întreținere aprobat, după cum se specifică în partea M.A.302.
- (b) În cazul în care aeronava este închiriată, responsabilitățile proprietarului sunt transferate locatarului dacă, alternativ:
1. locatarul este menționat în documentul de înmatriculare;
  2. este prevăzut astfel în contractul de leasing.
- În prezenta parte, atunci când se face trimitere la „proprietar”, termenul proprietar cuprinde noțiunea de proprietar sau pe cea de locatar, după caz.
- (c) Orice persoană sau întreprindere care efectuează lucrări de întreținere este responsabilă pentru operațiunile efectuate.
- (d) Pilotul comandant de bord sau, în cazul transportului aerian comercial, transportatorul este responsabil de buna desfășurare a inspecției premergătoare zborului. Această inspecție trebuie să fie efectuată de către pilot sau de către o altă persoană calificată, dar inspecția nu trebuie neapărat efectuată de către o întreprindere de întreținere autorizată sau de către personal autorizat pentru certificare în conformitate cu partea 66.

▼ M3

- (e) Pentru a îndeplini responsabilitățile menționate la litera (a):
- (i) proprietarul unei aeronave poate încredința sarcinile aferente menținerii navigabilității unei întreprinderi de management al menținerii navigabilității, autorizată în conformitate cu secțiunea A capitolul G din prezenta anexă (partea M). În acest caz, întreprinderea de management al menținerii navigabilității își asumă responsabilitatea îndeplinirii corecte a acestor sarcini;

▼ M3

- (ii) un proprietar care decide să administreze menținerea navigabilității aeronavei sub responsabilitatea sa, fără contractul prevăzut în apendicele I, poate totuși să încheie un contract limitat cu o întreprindere de management al menținerii navigabilității, autorizată în conformitate cu secțiunea A capitolul G din prezenta anexă (partea M), în vederea elaborării programului de întreținere și a aprobării acestuia conform punctului M.A.302. În acest caz, contractul limitat transferă responsabilitatea elaborării și aprobării programului de întreținere către întreprinderea contractată de management al menținerii navigabilității.

▼ B

- (f) În cazul aeronavelor de mare capacitate, pentru a îndeplini responsabilitățile menționate la litera (a), proprietarul unei aeronave ia măsurile necesare pentru ca sarcinile aferente menținerii navigabilității să fie efectuate de către o întreprindere de menținere a navigabilității autorizată. Se întocmește un contract scris, conform dispozițiilor din apendicele I. În acest caz, întreprinderea de menținere a navigabilității își asumă responsabilitatea în privința îndeplinirii corecte a acestor sarcini.
- (g) Întreținerea aeronavelor de mare capacitate, a aeronavelor utilizate pentru transportul aerian comercial și a componentelor acestora se efectuează de către o întreprindere de întreținere, autorizată în conformitate cu partea 145.
- (h) În cazul transportului aerian comercial, transportatorul este responsabil pentru menținerea navigabilității aeronavei pe care o exploatează și el:
  1. este autorizat, conform certificatului de transportator aerian emis de către autoritatea competentă, în conformitate cu partea M.A. capitolul G pentru aeronava pe care o exploatează;
  2. este autorizat, în conformitate cu partea 145, sau încheie un contract cu o astfel de întreprindere;
  3. se asigură că dispozițiile de la litera (a) sunt respectate.
- (i) ► **M3** În cazul în care un stat membru impune unui operator să dețină un certificat pentru operațiunile comerciale, altele decât cele legate de transportul aerian comercial, atunci respectivul operator: ◀
  1. este autorizat în mod adecvat, în conformitate cu partea M.A capitolul G, pentru managementul menținerii navigabilității aeronavei pe care o exploatează sau încheie un contract cu o astfel de întreprindere;
  2. este autorizat în mod adecvat, în conformitate cu partea M.A capitolul F sau în conformitate cu partea 145, sau încheie contracte cu astfel de întreprinderi;
  3. se asigură că dispozițiile de la litera (a) sunt respectate.
- (j) cade în sarcina proprietarului/transportatorului să acorde autorității competente accesul la întreprindere/aeronavă, cu scopul de a determina permanenta conformitate cu dispozițiile prezentei părți.

M.A.202 Rapoarte asupra evenimentelor**▼ M3**

- (a) Orice persoană sau întreprindere responsabilă în conformitate cu punctul M.A.201 raportează autorității competente desemnate de statul de înmatriculare, întreprinderii responsabile pentru proiectarea de tip sau pentru proiectarea de tip suplimentară și, dacă este cazul, statului membru al operatorului orice stare identificată a unei aeronave sau a unei componente a aeronavei care pune în pericol siguranța zborului.

▼ B

- (b) Rapoartele sunt întocmite în conformitate cu modalitatea stabilită de către agenție și conțin toate informațiile pertinente referitoare la situația cunoscută a persoanei sau a întreprinderii.

▼ B

- (c) În cazul în care persoana sau întreprinderea care se ocupă de întreținerea aeronavei a încheiat un contract cu un proprietar sau un transportator pentru a asigura întreținerea, atunci persoana sau întreprinderea care se ocupă de întreținerea aeronavei prezintă rapoarte și proprietarului, transportatorului sau întreprinderii de management al menținerii navigabilității, asupra oricărei stări care afectează aeronava sau o componentă a aeronavei aparținând respectivului proprietar sau transportator.
- (d) Rapoartele se întocmesc cât mai curând cu putință, dar în orice caz în termen de 72 de ore după ce persoana sau întreprinderea a identificat situația care face obiectul raportului.

CAPITOLUL C

*MENȚINEREA NAVIGABILITĂȚII***M.A.301 Sarcini aferente menținerii navigabilității**

Menținerea navigabilității unei aeronave și buna funcționare a echipamentelor de exploatare și a celor de salvare sunt asigurate de:

1. efectuarea de inspecții premergătoare zborului;

▼ M4

2. remedierea, în conformitate cu datele specificate la punctul M.A.304 și/sau la punctul M.A.401, după caz, a oricărui defect sau a oricărei avarii care afectează siguranța exploatații, luându-se în calcul, pentru toate aeronavele de mare capacitate sau aeronavele utilizate pentru transportul aerian comercial, lista minimă a echipamentelor și lista derogărilor de configurație, în măsura în care acestea se pot aplica tipului de aeronavă respectiv;

▼ B

3. efectuarea oricărei operații de întreținere în conformitate cu programul de întreținere a aeronavelor, aprobat prin partea M.A.302;
4. analiza eficacității programului de întreținere aprobat în conformitate cu partea M.A.302 pentru toate aeronavele de mare capacitate sau aeronavele utilizate pentru transportul aerian comercial;
5. realizarea oricăreia dintre următoarele:
  - (i) directivă privind navigabilitatea;
  - (ii) directivă aplicabilă privind exploatarea, care influențează menținerea navigabilității;
  - (iii) cerința referitoare la menținerea navigabilității, care a fost stabilită de agenție;
  - (iv) măsuri aplicabile, dispuse de autoritatea competentă, ca o reacție imediată la o problemă de siguranță;
6. efectuarea de modificări și reparații în conformitate cu M.A.304;
7. stabilirea unei politici de punere în practică a unor inspecții și/sau modificări fără caracter obligatoriu, pentru toate aeronavele de mare capacitate sau aeronavele utilizate pentru transportul aerian comercial.
8. zboruri de control de întreținere, dacă este necesar.

▼ M3**M.A.302 Programul de întreținere a aeronavei**

- (a) Întreținerea fiecărei aeronave se organizează în conformitate cu un program de întreținere a aeronavei.

▼ M3

- (b) Autoritatea competentă aprobă programul de întreținere a aeronavei, precum și toate modificările ulterioare.
- (c) Atunci când menținerea navigabilității aeronavei este administrată de o întreprindere de management al menținerii navigabilității, autorizată în conformitate cu secțiunea A capitolul G din prezenta anexă (partea M), programul de întreținere a aeronavei și modificările acestuia pot fi aprobate printr-o procedură de aprobare indirectă.
  - (i) În acest caz, procedura de aprobare indirectă este stabilită de către întreprinderea de management al menținerii navigabilității în cadrul specificațiilor de management al menținerii navigabilității și este aprobată de către autoritatea competentă responsabilă pentru respectiva întreprindere de management al menținerii navigabilității.
  - (ii) Întreprinderea de management al menținerii navigabilității nu utilizează procedura de aprobare indirectă atunci când această întreprindere nu se află sub supravegherea statului membru de înmatriculare, decât în cazul în care există un acord în conformitate cu punctul M.1 punctul 4(ii) sau 4(iii), după caz, transferând responsabilitatea pentru aprobarea programului de întreținere a aeronavei către autoritatea competentă responsabilă pentru respectiva întreprindere de management al menținerii navigabilității.

▼ M7

- (d) Programul de întreținere a aeronavei trebuie să stabilească conformitatea cu:
  - (i) instrucțiunile emise de autoritatea competentă;
  - (ii) instrucțiunile pentru menținerea navigabilității:
    - emise de titularii de certificat de tip, de certificat de tip restricționat, de certificat de tip suplimentar, de aprobare a unui proiect de reparație majoră, de autorizație ETSO sau de orice altă aprobare pertinentă eliberată în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1702/2003 și al anexei sale (partea 21); precum și
    - incluse în specificațiile de certificare menționate la punctul 21A.90B sau 21A.431B din anexa (partea 21) la Regulamentul (CE) nr. 1702/2003, dacă este cazul;
  - (iii) instrucțiunile suplimentare sau alternative propuse de proprietar sau de întreprinderea de management al menținerii navigabilității, după ce au fost aprobate în conformitate cu punctul M.A.302, cu excepția intervalelor la care trebuie îndeplinite sarcinile privind siguranța menționate la litera (e), care pot fi extinse cu condiția să se efectueze suficiente revizii conform literei (g) și doar atunci când fac obiectul aprobării directe în conformitate cu punctul M.A.302 (b).

▼ M3

- (e) Programul de întreținere a aeronavei conține detalii privind ansamblul lucrărilor de întreținere care trebuie efectuate, inclusiv frecvența lor, precum și sarcinile specifice în funcție de tipul și specificitatea operațiunilor.
- (f) Pentru aeronavele de mare capacitate, în cazul în care programul de întreținere se bazează pe logica grupului de coordonare a întreținerii sau pe monitorizarea stării componentelor respective, programul de întreținere a aeronavei trebuie să includă și un program de fiabilitate.
- (g) Programul de întreținere a aeronavei este supus unor revizii periodice și modificat în consecință dacă este necesar. Prin aceste revizii se garantează că programul continuă să fie valabil având în vedere experiența de exploatare și instrucțiunile autorității competente și ținând seama de instrucțiunile de întreținere noi și/sau modificate, enunțate de titularii de certificat de tip și de certificat de tip suplimentar, precum și de orice altă întreprindere care publică astfel de date în conformitate cu anexa (partea 21) la Regulamentul (CE) nr. 1702/2003.

▼ B**M.A.303 Directive privind navigabilitatea**

Orice directivă aplicabilă privind navigabilitatea trebuie pusă în practică în conformitate cu cerințele sale, cu excepția cazurilor în care agenția dispune altfel.

▼ M7**M.A.304 Date necesare pentru modificări și reparații**

Daunele se evaluează, iar modificările și reparațiile sunt efectuate utilizându-se, după caz:

- (a) datele aprobate de agenție; sau
- (b) datele aprobate de o întreprindere de proiectare autorizată în conformitate cu partea 21; sau
- (c) datele incluse în specificațiile de certificare menționate la punctul 21A.90B sau 21A.431B din anexa (partea 21) la Regulamentul (CE) nr. 1702/2003.

▼ B**M.A.305 Sistem de înregistrare a menținerii navigabilității aeronavelor****▼ M4**

- (a) La finalizarea oricărei operații de întreținere, certificatul de dare în exploatare, prevăzut la punctul M.A.801 sau la punctul 145.A.50, este încorporat înregistrărilor referitoare la menținerea navigabilității aeronavelor. Fiecare înregistrare este făcută de îndată ce este posibil, dar în nici un caz mai târziu de 30 de zile după ziua efectuării întreținerii.

▼ M3

- (b) Înregistrările referitoare la menținerea navigabilității aeronavelor cuprind:
  1. un livret al aeronavei, un livret (livrete) al (ale) motorului sau fișe de întreținere a modulelor de motorizare, un livret (livrete) al (ale) elicelor și fișe de întreținere pentru orice componentă cu durată limitată de viață, după caz; și
  2. atunci când se impune în temeiul punctului M.A.306 pentru transportul aerian comercial sau de către statul membru pentru alte operațiuni comerciale decât transportul aerian comercial, jurnalul tehnic al operatorului.

▼ B

- (c) Tipul aeronavelor și placa conținând numărul de înmatriculare, data, timpul total de zbor și ciclurile de aterizări, după caz, sunt înscrise în jurnalele de bord ale aeronavelor.

- (d) Înregistrările referitoare la menținerea navigabilității cuprind:

1. situația actuală a directivelor de navigabilitate și măsurile prescrise de autoritatea competentă ca reacție imediată la o problemă de siguranță;
2. situația actuală a modificărilor și reparațiilor;
3. situația actuală a conformității cu programul de întreținere;
4. situația actuală a componentelor de aeronavă care au o durată limitată de viață;
5. raportul privind centrajul aeronavei;
6. lista lucrărilor de întreținere amânate.

▼ M4

- (e) În plus față de documentul de autorizare a dării în exploatare, formularul 1 EASA sau un echivalent al său, următoarele informații, referitoare la orice componentă instalată a aeronavei (motor, elice, modul de motorizare sau componentă de aeronavă cu durată limitată de viață) sunt înscrise în jurnalul corespunzător al motorului sau al elicelor, în fișa de întreținere a modulelor de motorizare sau a componentelor de aeronavă cu durată limitată de viață:

1. identificarea componentei;
2. tipul, numărul seriei și înmatricularea, după caz, a aeronavei, motorului, elicei, modului de motorizare sau componentei de aeronavă cu durată limitată de viață pe care este instalată componenta respectivă, împreună cu o trimitere la montarea și demontarea componentei respective;

▼ M4

3. data, împreună cu timpul total de zbor acumulat și/sau de cicluri de zbor și/sau de aterizări și/sau de zile calendaristice, după caz, pentru componenta de aeronavă respectivă;
4. informațiile actuale menționate la litera (d) aplicabile componentei de aeronavă.

▼ B

- (f) Persoana care răspunde de managementul sarcinilor de menținere a navigabilității în conformitate cu partea M.A. capitolul B, controlează înregistrările specificate în acest alineat și prezintă înregistrările autorității competente, la cererea acesteia.
- (g) Toate înscrierile făcute în documentele de înregistrare, aferente menținerii navigabilității aeronavelor, sunt clare și precise. În cazul în care este necesar să se corecteze o înscriere, corectura se face într-un mod care să permită să se vadă în mod clar înscrierea originală.

▼ M4

- (h) Proprietarul sau operatorul se asigură în privința punerii în aplicare a unui sistem de efectuare a înregistrărilor următoare, pentru perioadele specificate:
  1. toate înregistrările detaliate ale lucrărilor de întreținere aferente aeronavei și oricărei componente de aeronavă cu durată limitată de viață care este instalată pe aceasta, până când informațiile conținute de acestea sunt înlocuite de noi informații echivalente din punct de vedere al obiectului și al detaliilor, timp de cel puțin 36 de luni de la darea în exploatare a aeronavei sau a componentei de aeronavă;
  2. timpul total de zbor (ore, zile calendaristice, cicluri de zbor și aterizări) al aeronavei și al tuturor componentelor de aeronavă cu durată limitată de viață, timp de cel puțin 12 luni după retragerea definitivă din exploatare a aeronavei sau a componentei de aeronavă;
  3. timpul de zbor (ore, zile calendaristice, cicluri de zbor și aterizări), după caz, de la ultima operațiune de întreținere programată pentru componenta de aeronavă cu durată limitată de viață, cel puțin până când ultima operațiune de întreținere programată pentru componenta de aeronavă respectivă se înlocuiește cu o altă operațiune de întreținere programată sau o lucrare echivalentă din punct de vedere al obiectului și al detaliilor;
  4. situația actuală a conformității cu programul de întreținere aprobat al aeronavei, astfel încât această conformitate cu programul de întreținere aprobat al aeronavei să poată fi stabilită, cel puțin până când ultima operațiune de întreținere programată pentru aeronava sau componenta de aeronavă respectivă se înlocuiește cu o altă operațiune de întreținere programată sau o lucrare echivalentă din punct de vedere al obiectului și al detaliilor;
  5. situația actuală a directivelor privind navigabilitatea aplicabile aeronavei și componentelor de aeronavă, timp de cel puțin 12 luni de la retragerea definitivă din exploatare a aeronavei sau a componentei de aeronavă;
  6. detalii asupra modificărilor și reparațiilor curente efectuate asupra aeronavei, motorului (motoarelor), elicei (eliceilor) și asupra oricărei componente vitale pentru siguranța zborului, timp de cel puțin 12 luni de la retragerea lor definitivă din exploatare.

▼ B**M.A.306 Sistemul de jurnal tehnic al transportatorului (J.T.)**

- (a) În cazul unui transport aerian comercial, pe lângă cerințele din M.A.305, un transportator utilizează un sistem de jurnal tehnic de aeronavă, care conține, pentru fiecare aeronavă, următoarele informații:
  1. informații referitoare la fiecare zbor, cu scopul de a garanta siguranța neîntreruptă a zborurilor;

▼ B

2. certificatul curent de dare în exploatare a aeronavei;
  3. atestarea curentă a întreținerii, indicând starea întreținerii aeronavei referitoare la lucrările programate și la lucrările de întreținere neprogramate care trebuie efectuate în perioada imediat următoare, cu excepția cazului în care autoritatea competentă își dă acordul pentru ca declarația de atestare a întreținerii să fie păstrată în alt loc;
  4. lista tuturor remedierilor de defecte care trebuie executate și care au fost amânate, care afectează exploatarea aeronavei;
  5. toate recomandările necesare privitoare la acordurile de asistență în domeniul întreținerii.
- (b) Jurnalul tehnic și orice modificare ulterioară se aprobă de către autoritatea competentă.
- (c) Un transportator se asigură că jurnalul tehnic al aeronavei este păstrat timp de 36 de luni după data ultimei înscrieri în jurnal.

M.A.307 Transferul înregistrărilor referitoare la menținerea navigabilității aeronavei

- (a) Proprietarul sau transportatorul se asigură că, în cazul în care o aeronavă este transferată definitiv de la un proprietar sau de la un transportator la altul, înregistrările referitoare la menținerea navigabilității aeronavei menționate la M.A.305 și, dacă este cazul, jurnalul tehnic al transportatorului menționat la M.A.306 sunt de asemenea transferate.
- (b) Proprietarul se asigură că, în cazul în care încheie un contract pentru menținerea navigabilității cu o întreprindere de management al menținerii navigabilității, înregistrările aferente lucrărilor de întreținere, menționate la M.A.305, sunt transferate respectivei întreprinderi.
- (c) Perioada specificată pentru păstrarea înregistrărilor continuă să se aplice noului proprietar, noului transportator sau noii întreprinderi de menținere a navigabilității.

CAPITOLUL D

*STANDARDE DE ÎNTREȚINERE***M.A.401 Date referitoare la întreținere**

- (a) Persoana sau întreprinderea care se ocupă de întreținerea unei aeronave are acces la datele de întreținere actuale, aplicabile în cursul executării lucrărilor de întreținere, inclusiv modificările și reparațiile și utilizează doar aceste date.
- (b) În sensul prezentei părți, datele de întreținere aplicabile sunt:

▼ M4

1. orice cerință, procedură, standard sau informație aplicabilă, emisă de către autoritatea competentă sau de către agenție;

▼ B

2. orice directivă aplicabilă referitoare la navigabilitate;

▼B

3. instrucțiunile, aplicabile pentru menținerea navigabilității, formulate de către titularii de certificat de tip sau de supliment la certificatul de tip precum și orice altă întreprindere care publică aceste date în conformitate cu partea 21;
  4. orice date aplicabile, care sunt furnizate în conformitate cu 145.A.45 (d).
- (c) Persoana sau întreprinderea care se ocupă de întreținerea aeronavei se asigură că toate datele aplicabile, referitoare la întreținere, sunt actualizate și sunt utilizabile imediat atunci când este necesar. Persoana sau întreprinderea stabilește un sistem de foi de lucru sau fișe de lucru de utilizat și transcrie cu precizie, pe aceste foi de lucru sau fișe de lucru, datele referitoare la întreținere sau menționează în mod clar sarcina sau sarcinile specifice de întreținere, care sunt cuprinse în aceste date privind întreținerea.

M.A.402 Executarea lucrărilor de întreținere

- (a) Toate lucrările de întreținere se efectuează de către personal calificat, cu respectarea metodelor, tehnicilor, standardelor și instrucțiunilor precizate în datele de întreținere din M.A.401. În plus, după executarea oricărei sarcini de întreținere care este importantă pentru siguranța zborului, se efectuează o inspecție independentă doar dacă nu există indicații contrare în partea 145 sau de acord cu autoritatea competentă.
- (b) Toate lucrările de întreținere sunt executate folosindu-se scule, echipamente și materiale specificate în datele de întreținere de la M.A.401, doar dacă nu există indicații contrare în partea 145. Dacă este necesar, sculele și echipamentele sunt controlate și etalonate în conformitate cu un standard recunoscut oficial.
- (c) Zona în care se efectuează lucrările de întreținere este bine organizată și curată din punct de vedere al prafului și al contaminării.
- (d) Toate lucrările de întreținere sunt efectuate cu respectarea restricțiilor privind protecția mediului, specificate în datele de întreținere de la M.A.401.
- (e) În cazul existenței unor condiții meteorologice nefavorabile sau a unor lucrări de întreținere de lungă durată, se folosesc instalații adecvate.
- (f) După finalizarea oricărei întrețineri trebuie efectuată o verificare generală pentru a se asigura că în interiorul aeronavei sau în componenta de aeronavă nu rămân scule, echipamente sau alte repere și materiale străine, precum și că toate panourile de acces, care fuseseră scoase, au fost reinstalate.

M.A.403 Defecte ale aeronavelor

- (a) Orice defect al unei aeronave, care reprezintă un risc major pentru siguranța zborului, trebuie remediat înaintea oricărui nou zbor.
- (b) Doar persoanele de certificare, abilitate ► **M3** în conformitate cu punctele M.A.801(b)1, M.A.801(b)2, M.A.801(c), M.A.801(d) sau cu anexa II (partea 145) ◀ pot decide, folosind datele de întreținere de la M.A.401, dacă un defect de aeronavă reprezintă un risc major pentru siguranța zborului și pot decide asupra momentului și a modalității în care acțiunea de remediere trebuie să fie întreprinsă, înaintea oricărui nou zbor, precum și care acțiune de remediere a defectului poate fi amânată. Cu toate acestea, aceste prevederi nu se aplică în cazul în care:
1. pilotul comandant de bord utilizează lista minimă a echipamentelor, aprobată în forma în care a fost dispusă de către autoritatea competentă sau
  2. defectele aeronavei sunt considerate ca fiind acceptabile de către autoritatea competentă.

▼ B

- (c) Orice defect al unei aeronave, care nu reprezintă un risc major pentru siguranța zborului, se remediază cât mai curând posibil, după data la care defectul a fost identificat pentru prima oară și în cadrul oricăror limite de timp specificate în datele de întreținere.
- (d) Orice defect care nu este remediat înaintea zborului se consemnează în sistemul de înregistrare a lucrărilor de întreținere ale aeronavelor de la M.A.305 sau în sistemul de jurnal tehnic al transportatorului precizat în M.A.306, după caz.

CAPITOLUL E

COMPONENTE DE AERONAVE

M.A.501 Instalare

- (a) Nici o componentă de aeronavă nu poate fi instalată decât dacă este într-o stare satisfăcătoare și dacă a obținut autorizația de dare în exploatare, în mod adecvat, pe un formular 1 al EASA sau un echivalent al său și dacă este marcată în conformitate cu partea 21 capitolul Q, cu excepția cazurilor în care ► **M3** în anexa (partea 21) la Regulamentul (CE) nr. 1702/2003, în anexa II (partea 145) sau în secțiunea A capitolul F din anexa I la prezentul regulament se specifică ◀ altfel.
- (b) Înainte de a instala o componentă pe o aeronavă, persoana sau întreprinderea de întreținere autorizată se asigură că respectiva componentă de aeronavă îndeplinește condițiile pentru a fi montată pe aeronava respectivă, în cazul în care se pot aplica diferite norme privind modificările și diferite directive privind navigabilitatea.
- (c) Reperele standard se montează pe o aeronavă sau o componentă de aeronavă doar în cazul în care datele de întreținere indică reperul standard specific. Aceste reperi sunt montate doar dacă sunt însoțite de o atestare a conformității cu standardul aplicabil.
- (d) Materialele, fie că sunt materii prime sau materiale consumabile, se utilizează într-o aeronavă sau o componentă de aeronavă doar în cazul în care producătorul aeronavei sau componentei de aeronavă le declară ca atare în date relevante referitoare la întreținere sau așa cum se specifică în partea 145. Aceste materiale se utilizează doar în cazul în care ele respectă specificațiile impuse iar originea lor poate fi detectată în mod corespunzător. Toate materialele trebuie să fie însoțite de o documentație specifică acestor materiale și conformă cu specificațiile producătorului și cu cele ale furnizorului.

▼ M3**M.A.502 Întreținerea componentelor****▼ M7**

- (a) Cu excepția componentelor de aeronavă menționate la punctul 21A.307 (c) din anexa (partea 21) la Regulamentul (CE) nr. 1702/2003, întreținerea componentelor de aeronavă se efectuează de către întreprinderi cu atribuții de întreținere, autorizate în mod corespunzător în conformitate cu secțiunea A capitolul F din prezenta anexă (partea M) sau cu anexa II (partea 145).

▼ M3

- (b) Prin derogare de la litera (a), întreținerea unei componente în conformitate cu datele de întreținere a aeronavelor sau, în cazul în care autoritatea competentă și-a dat acordul în acest sens, în conformitate cu datele de întreținere a componentei poate fi efectuată de către o întreprindere de clasă A autorizată în conformitate cu secțiunea A capitolul F din prezenta anexă (partea M) sau cu anexa II (partea 145), precum și de către personalul de certificare menționat la punctul M.A.801(b)2, doar în cazul în care componenta respectivă este montată pe aeronavă. Cu toate acestea, o astfel de întreprindere sau personalul de certificare poate demonta temporar această componentă pentru întreținere, în vederea îmbunătățirii accesului la componentă, cu excepția cazurilor în care o astfel de demontare presupune efectuarea unor lucrări de întreținere suplimentare, cărora nu li se aplică dispozițiile prezentei litere. Întreținerea componentelor efectuată în conformitate cu prezenta literă nu permite eliberarea unui Formular 1 al EASA și se supune cerințelor privind punerea în serviciu a aeronavei prevăzute la punctul M.A.801.

▼ M3

- (c) Prin derogare de la litera (a), întreținerea unei componente a motorului/unității auxiliare de alimentare în conformitate cu datele de întreținere a motorului/unității auxiliare de alimentare sau, în cazul în care autoritatea competentă și-a dat acordul în acest sens, în conformitate cu datele de întreținere a componentei poate fi efectuată de către o întreprindere de clasă B autorizată în conformitate cu secțiunea A capitolul F din prezenta anexă (partea M) sau cu anexa II (partea 145), doar în cazul în care componenta respectivă este montată pe motor/unitatea auxiliară de alimentare. Cu toate acestea, o astfel de întreprindere de clasă B poate demonta temporar această componentă pentru întreținere, în vederea îmbunătățirii accesului la componentă, cu excepția cazurilor în care o astfel de demontare presupune efectuarea unor lucrări de întreținere suplimentare, cărora nu li se aplică dispozițiile prezentei litere.
- (d) Prin derogare de la litera (a) și de la punctul M.A.801(b)2, întreținerea unei componente în timp ce este instalată pe sau demontată temporar de pe o aeronavă ELA1 care nu participă la transportul aerian comercial, efectuată conform datelor de întreținere a componentei, poate fi efectuată de către personalul de certificare menționat la punctul M.A.801(b)2, cu excepția:

1. reviziei generale a componentelor, altele decât motoare și elice; și
2. reviziei generale a motoarelor și elicelor în cazul aeronavelor altele decât CS-VLA, CS-22 și LSA.

Întreținerea componentelor efectuată în conformitate cu litera (d) nu permite eliberarea unui Formular 1 al EASA și se supune cerințelor privind punerea în serviciu a aeronavei prevăzute la punctul M.A.801.

▼ M7

- (e) Întreținerea componentelor de aeronavă menționate la punctul 21A.307(c) din anexa (partea 21) la Regulamentul (CE) nr. 1702/2003 se efectuează de către o întreprindere de clasă A autorizată în conformitate cu secțiunea A capitolul F din prezenta anexă (partea M) sau partea 145, de către personalul autorizat pentru certificare menționat la punctul M.A.801(b)2 sau de către proprietarul-pilot menționat la punctul M.A.801(b)3 în timp ce o astfel de componentă este montată pe aeronavă sau îndepărtată temporar pentru a ameliora accesul. Întreținerea componentelor de aeronavă, efectuată în conformitate cu prezenta literă, nu permite eliberarea unui formular 1 al EASA și se supune cerințelor privind darea în exploatare a aeronavei prevăzute la punctul M.A.801.

▼ M4**M.A.503 Componente de aeronavă cu durată de viață limitată**

- (a) Componentele de aeronavă cu durată de viață limitată instalate nu depășesc limita de viață aprobată, specificată în programul de întreținere aprobat și în directivele privind navigabilitatea, sub rezerva dispozițiilor de la punctul M.A.504(c).
- (b) Limita de viață aprobată se exprimă în zile calendaristice, ore de zbor, aterizări sau cicluri de zbor, după caz.
- (c) La sfârșitul limitei de viață autorizate, componenta de aeronavă trebuie îndepărtată de pe aeronavă fie în scopul efectuării întreținerii, fie al eliminării în cazul componentelor de aeronavă cu o durată de viață certificată.

▼ B**M.A.504 Controlul componentelor de aeronavă inutilizabile**

- (a) O componentă de aeronavă este considerat inutilizabilă într-una din împrejurările următoare:
1. expirarea limitei de viață, așa cum este ea definită în programul de întreținere;
  2. nerespectarea directivei aplicabile privind navigabilitatea și a oricăror alte directive referitoare la menținerea navigabilității impuse de agenție;

▼ B

3. absența informațiilor necesare pentru a se determina starea de navigabilitate sau a admisibilității pentru instalare;
4. dovada existenței unor defecte sau a unei funcționări nesatisfăcătoare;
5. implicarea într-un incident sau accident susceptibile să afecteze buna funcționare.

▼ M3

- (b) Componentele de aeronavă care sunt inutilizabile sunt identificate și stocate într-un loc sigur, aflat sub controlul unei întreprinderi autorizate pentru întreținere, până când se ia o decizie în privința situației viitoare a acestor componente de aeronavă. Cu toate acestea, în cazul aeronavelor care nu participă la transportul aerian comercial, altele decât aeronavele de mare capacitate, persoana sau întreprinderea care a declarat componenta ca fiind inutilizabilă poate transfera custodia acesteia, după ce a fost identificată ca fiind inutilizabilă, proprietarului aeronavei, cu condiția ca acest transfer să figureze în livretul aeronavei, în livretul motorului sau în livretul componentei.

▼ B

- (c) Componentele de aeronavă care au atins limita lor de viață certificată sau cele care prezintă un defect ce nu poate fi remediat se clasează ca irecuperabile și nu se mai autorizează reintegrarea lor în sistemul de aprovizionare cu componente de aeronavă, cu excepția cazurilor în care duratele de viață certificate au fost prelungite sau dacă a fost găsită o soluție de reparare, în conformitate cu M.A.304.
- (d) În cazul unei componente de aeronavă irecuperabilă menționată la litera (c), orice persoană sau orice întreprindere responsabilă în virtutea prevederilor cuprinse în partea M:
1. conservă această componentă într-un loc corespunzător descrierii de la litera (b) sau
  2. face în așa fel încât componenta de aeronavă să fie deteriorată suficient de mult pentru ca nici o operație de recuperare sau de reparare să nu fie rentabilă înainte de a renunța la responsabilitatea pentru respectiva componentă.
- (e) Fără a aduce atingere dispozițiilor de la litera (d), o persoană sau o întreprindere responsabilă în conformitate cu partea M poate transfera responsabilitatea asupra componentelor de aeronavă, clasate ca fiind irecuperabile, unei întreprinderi cu atribuții de formare sau de cercetare, fără deteriorare.

CAPITOLUL F

*ÎNTEPRINDERI CU ATRIBUȚII DE ÎNȚEȚINERE***▼ M3****M.A.601 Domeniu de aplicare**

Prezentul capitol stabilește condițiile care trebuie îndeplinite de către o întreprindere pentru a primi autorizarea sau pentru prelungirea unei autorizări existente în domeniul întreținerii aeronavelor și componentelor de aeronavă care nu sunt enumerate la punctul M.A.201(g).

▼ M4**M.A.602 602 Solicitarea autorizării**

O cerere de eliberare sau de modificare a autorizării întreprinderii cu atribuții de întreținere se face prin intermediul formularului și în conformitate cu procedura stabilite de autoritatea competentă.

M.A.603 Domenii la care se referă autorizarea

- (a) O întreprindere cu atribuții în activități care fac obiectul prezentului capitol nu exercită respectivele atribuții decât dacă este autorizată de autoritatea competentă. În apendicele V la anexa I (partea M) figurează modelul de certificat pentru această autorizare.

▼ M4

- (b) Manualul întreprinderii cu atribuții de întreținere menționat la punctul M.A.604 trebuie să precizeze domeniul lucrărilor pentru care se solicită autorizarea. În apendicele IV la anexa I (partea M) se definesc clasele și categoriile de evaluare posibile în conformitate cu capitolul F.
- (c) O întreprindere cu atribuții de întreținere autorizată poate fabrica, în conformitate cu datele de întreținere, o gamă limitată de piese utilizabile în cadrul unui program de lucru care se desfășoară în propriile sale unități de lucru, așa cum se specifică în manualul întreprinderii cu atribuții de întreținere.

▼ B**M.A.604 Manualul întreprinderii cu atribuții de întreținere**

- (a) Întreprinderea cu atribuții de întreținere furnizează un manual care conține cel puțin următoarele informații:
1. o declarație semnată de către managerul responsabil prin care să se confirme faptul că întreprinderea va continua să lucreze în orice moment în conformitate cu partea M și cu manualul;
  2. domeniul în care întreprinderea își desfășoară activitatea;
  3. funcțiile și numele persoanelor menționate în M.A.606 (b);
  4. o organigramă ilustrând căile ierarhice de responsabilități asociate între persoana (persoanele) menționate în M.A.606 (b);

▼ M3

5. o listă a membrilor personalului de certificare, împreună cu domeniul de autorizare al acestora; și
6. o listă a locurilor în care se efectuează întreținerea și o descriere generală a instalațiilor;

▼ B

7. proceduri care să specifice cum va garanta întreprinderea cu atribuții de întreținere conformitatea cu prezenta parte;
  8. procedurile de modificare a manualului întreprinderii cu atribuții de întreținere.
- (b) Manualul întreprinderii cu atribuții de întreținere și modificările sale sunt aprobate de către autoritatea competentă.
- (c) Fără a aduce atingere dispozițiilor de la litera (b), modificările minore aduse manualului pot fi aprobate printr-o procedură (denumită în continuare „aprobare indirectă”).

M.A.605 Unități de lucru

Întreprinderea se asigură că:

- (a) Unitățile de lucru sunt adaptate la toate tipurile de lucrări prevăzute și că atelierele și halele specializate sunt separate în mod corespunzător, pentru a asigura protecția mediului și protecția contra contaminării.
- (b) Există birouri disponibile pentru gestionarea tuturor lucrărilor programate, incluzând în special realizarea înregistrării lucrărilor de întreținere.
- (c) Sunt asigurate locuri de depozitare sigure pentru componente, echipamente, scule și materiale. Condițiile de depozitare asigură izolarea componentelor și a materialelor de aeronavă inutilizabile de toate celelalte componente, materiale, echipamente și scule. Condițiile de depozitare sunt conforme cu instrucțiunile producătorilor, iar accesul este limitat la personalul autorizat.

▼ B**M.A.606 Cerințe privind personalul**

- (a) Întreprinderea desemnează un manager responsabil, care are drepturile statutare necesare pentru a se asigura că toate lucrările de întreținere solicitate de client pot fi finanțate și efectuate în conformitate cu standardele solicitate de prezenta parte.
- (b) Se nominalizează o persoană sau un grup de persoane, care să aibă sarcina de a se asigura că întreținerea este permanent în conformitate cu prezentul capitol. Această persoană sau grup de persoane răspund, în ultimă instanță, în fața managerului responsabil.
- (c) Toate persoanele prevăzute la litera (b) demonstrează că posedă cunoștințele corespunzătoare, o pregătire și o experiență suficiente în domeniul întreținerii aeronavelor și componentelor de aeronavă.
- (d) Întreprinderea folosește personal calificat pentru lucrările prevăzute în mod normal în contract. Angajarea temporară a personalului sub-contractant este permisă în cazul contractării unei lucrări mai ample decât în condiții normale și doar pentru personalul care nu emite un certificat de dare în exploatare.
- (e) Calificarea întregului personal care este implicat în lucrări de întreținere este demonstrată și înregistrată.
- (f) Personalul care execută sarcini specializate așa cum sunt sudura, testarea/controlul nedistructiv, altul decât contrastul culorilor, este calificat în conformitate cu un standard recunoscut oficial.
- (g) Întreprinderea cu atribuții de întreținere are suficient personal autorizat pentru certificare în vederea eliberării certificatelor de autorizare a dării în exploatare a aeronavelor și a componentelor elementelor de aeronave menționate în M.A.612 și M.A.613. Acești angajați respectă cerințele din partea 66.

▼ M3

- (h) Prin derogare de la litera (g), întreținerea poate utiliza personal de certificare calificat în conformitate cu dispozițiile următoare atunci când furnizează asistență în domeniul întreținerii operatorilor care participă la operațiuni comerciale, sub rezerva unor proceduri corespunzătoare care trebuie aprobate ca parte a manualului întreprinderii:
  1. pentru o directivă repetitivă de navigabilitate privind perioada dinaintea zborului, care prevede în mod expres că echipajul de zbor poate executa o astfel de directivă de navigabilitate, întreținerea poate elibera o autorizație de certificare limitată pentru comandantul de bord pe baza licenței de echipaj de zbor deținute, cu condiția ca întreținerea să verifice dacă a fost efectuată o instruire practică suficientă, pentru a se asigura că respectiva persoană poate executa directiva de navigabilitate în conformitate cu standardul impus;
  2. în cazul unei aeronave exploatare în afara unui loc care beneficiază de asistență, întreținerea poate elibera o autorizație de certificare limitată pentru comandantul de bord pe baza licenței de echipaj de zbor deținute, cu condiția ca întreținerea să verifice dacă a fost efectuată o instruire practică suficientă, pentru a se asigura că respectiva persoană poate realiza sarcina în conformitate cu standardul impus.

M.A.607 Personalul de certificare

- (a) În plus față de dispozițiile de la punctul M.A.606(g), personalul de certificare nu poate să-și exercite prerogativele decât dacă întreținerea s-a asigurat că:
  1. personalul de certificare poate demonstra că îndeplinește cerințele de la punctul 66.A.20(b) din anexa III (partea 66), cu excepția cazului în care anexa III (partea 66) se referă la reglementările statului membru, caz în care acest personal respectă cerințele respectivelor reglementări;

▼ M3

2. personalul de certificare cunoaște foarte bine aeronavele și/sau componentele de aeronavă care trebuie întreținute, precum și procedurile aferente.
- (b) În următoarele cazuri neprevăzute, atunci când o aeronavă este imobilizată la sol într-un alt loc decât baza principală, unde nu este disponibil niciun membru al personalului de certificare calificat, întreprinderea titulară a contractului de întreținere poate elibera o autorizație unică de certificare:
1. unuia dintre angajații săi, deținător de calificări de tip pentru aeronave de tehnologie, construcție și sisteme similare; sau
  2. oricărei persoane care are cel puțin trei ani de experiență în domeniul întreținerii și este titulară a unei licențe de întreținere a aeronavelor OACI valabile și corespunzătoare tipului de aeronavă care necesită o certificare, cu condiția ca în acel loc să nu existe nicio întreprindere autorizată în mod corespunzător în conformitate cu prezenta parte, iar întreprinderea care a încheiat contractul să obțină și să dețină documente care justifică experiența și licența respectivei persoane.

Toate cazurile de acest fel trebuie raportate autorității competente în termen de șapte zile de la eliberarea acestei autorizații de certificare. Întreprinderea autorizată pentru întreținere care eliberează autorizația unică de certificare se asigură că o astfel de operațiune de întreținere care ar putea afecta siguranța zborului este supusă reverificării.

- (c) Întreprinderea autorizată pentru întreținere înregistrează toate detaliile referitoare la personalul de certificare și păstrează o listă actualizată a tuturor membrilor personalului de certificare, împreună cu domeniul de autorizare al acestora, în cadrul manualului întreprinderii, în temeiul punctului M.A.604(a)5.

▼ B**M.A.608 Componente de aeronavă, instrumente și utilaje**

- (a) Întreprinderea:

▼ M3

1. deține instrumentele și utilajele specificate în datele privind întreținerea prevăzute la punctul M.A.609 sau echivalente verificate și repertoriate în manualul întreprinderii cu atribuții de întreținere, după caz, pentru operațiuni zilnice de întreținere efectuate în cadrul domeniului său de autorizare;

▼ B

2. demonstrează că are acces la toate celelalte instrumente și utilaje care sunt utilizate doar ocazional.
- (b) Utilajele și instrumentele sunt controlate și etalonate în conformitate cu un standard recunoscut oficial. Înregistrările acestor operațiuni de etalonare, precum și standardul utilizat, sunt păstrate de către întreprinderea respectivă.
- (c) Întreprinderea examinează, clasează și separă în mod adecvat toate componentele de aeronavă pe care le primește.

M.A.609 Date privind întreținerea

Întreprinderea autorizată pentru întreținere deține și utilizează, în cadrul efectuării întreținerii, date privind întreținerea care sunt aplicabile, actualizate și care sunt specificate în M.A.401, inclusiv modificările și reparațiile. În cazul datelor de întreținere furnizate de client, este necesar să se dețină aceste date doar dacă lucrarea este în curs de desfășurare.

▼ M3**M.A.610 Comenzile pentru lucrări de întreținere**

Înainte de efectuarea întreținerii, trebuie semnată o comandă scrisă între întreprindere și întreprinderea care solicită întreținerea, cu scopul de a stabili în mod clar lucrările de întreținere care urmează să fie efectuate.

▼ B**M.A.611 Standarde de întreținere**

Orice întreținere se efectuează în conformitate cu cerințele prezentate în partea M.A capitoul D.

M.A.612 Certificat de dare în exploatare a aeronavei

La finalizarea tuturor lucrărilor de întreținere impuse în conformitate cu prezentul capitol, se eliberează un certificat de dare în exploatare a aeronavei, în conformitate cu M.A.801.

M.A.613 Certificat de dare în exploatare a componentelor de aeronavă**▼ M7**

- (a) La finalizarea tuturor lucrărilor obligatorii de întreținere a componentelor de aeronavă în conformitate cu prezentul capitol, se eliberează un certificat de dare în exploatare a componentelor, în conformitate cu punctul M.A.802. Se eliberează un formular 1 al EASA, excepție făcând componentele de aeronavă supuse unor lucrări de întreținere în conformitate cu punctele M.A.502(b), M.A.502(d) sau M.A.502(e), precum și componentele fabricate în conformitate cu punctul M.A.603(c).

▼ B

- (b) Documentul corespunzător certificatului de dare în exploatare a componentelor de aeronavă, „formular 1 al EASA”, poate fi generat pornind de la o bază informatică de date.

M.A.614 Înregistrări ale lucrărilor de întreținere

- (a) Întreprinderea autorizată pentru întreținere înregistrează toate detaliile lucrării efectuate. Înregistrările necesare se păstrează, pentru a dovedi faptul că au fost respectate toate condițiile pentru eliberarea certificatului de dare în exploatare, inclusiv documentele subcontractantului.

▼ M7

- (b) Întreprinderea cu atribuții de întreținere autorizată furnizează proprietarului aeronavei o copie a fiecărui certificat de dare în exploatare, precum și o copie a tuturor datelor specifice privind repararea/modificarea utilizate pentru reparațiile/modificările efectuate.

▼ M4

- (c) Întreprinderea autorizată pentru întreținere păstrează, timp de trei ani, o copie a tuturor înregistrărilor referitoare la lucrări de întreținere și la toate datele de întreținere aferente, durata fiind calculată de la data la care aeronavele sau componentele de aeronavă care au făcut obiectul lucrărilor de întreținere au fost returnate de întreprinderea autorizată pentru întreținere.

1. Înregistrările vizate la prezentul punct se păstrează astfel încât să fie protejate contra deteriorării, modificării și furtului.
2. Toate elementele de hardware folosite pentru copiile de siguranță se păstrează într-un loc diferit de cel care conține datele de lucru, într-un mediu care să garanteze că respectivele copii vor rămâne în stare bună.
3. În cazul în care o întreprindere autorizată pentru întreținere își încetează activitatea, toate înregistrările referitoare la întreținere conservate care se referă la ultimii trei ani se predau ultimului proprietar sau client al aeronavei respective sau al componentei de aeronavă respective sau se depozitează conform indicațiilor autorității competente.

▼ M3**M.A.615 Prerogative ale întreprinderii**

Întreprinderea cu atribuții de întreținere autorizată în conformitate cu secțiunea A capitolul F din prezenta anexă (partea M) poate:

- (a) să efectueze lucrări de întreținere asupra oricărei aeronave și/sau oricărei componente de aeronavă pentru care a primit autorizare, în locurile precizate în certificatul de autorizare și în manualul întreprinderii cu atribuții de întreținere;
- (b) să ia măsuri în vederea executării unor servicii specializate, sub controlul întreprinderii cu atribuții de întreținere, la o altă întreprindere autorizată coreșpunzător, sub rezerva stabilirii unor proceduri adecvate în cadrul manualului întreprinderii cu atribuții de întreținere aprobate direct de către autoritatea competentă.
- (c) să efectueze lucrări de întreținere asupra oricărei aeronave și/sau oricărei componente de aeronavă pentru care a primit autorizare, într-un loc oarecare, cu condiția ca aceste lucrări să rezulte fie din faptul că aeronava este inaptă de zbor, fie din nevoia de a acorda asistență ocazională în domeniul întreținerii, sub rezerva condițiilor precizate în manualul întreprinderii cu atribuții de întreținere;
- (d) să elibereze certificate de punere în serviciu, la încheierea lucrărilor de întreținere, în conformitate cu punctul M.A.612 sau punctul M.A.613.

▼ B**M.A.616 Bilanț organizațional**

Cu scopul de a se asigura că întreprinderea autorizată pentru întreținere continuă să răspundă cerințelor din prezentul capitol, ea trebuie să organizeze cu regularitate bilanțuri organizaționale.

M.A.617 Modificări aduse întreprinderii autorizate pentru întreținere

Cu scopul de a permite autorității competente să determine dacă prezenta parte este întotdeauna respectată, întreprinderea autorizată pentru întreținere transmite notificări asupra oricărei propuneri referitoare la modificările următoare, înainte ca aceste modificări să aibă loc:

1. denumirea întreprinderii;
2. locul unde se găsește întreprinderea;
3. alte locuri unde se găsește întreprinderea;
4. managerul responsabil;
5. oricare dintre persoanele specificate în M.A.606 (b);
6. instalațiile, instrumentele, sculele, materialele, procedurile, amplasarea lucrărilor și personalul autorizat pentru certificare, datorită cărora ar putea fi afectată autorizarea.

În cazul propunerilor de schimbare, în ceea ce privește personalul, pentru care conducerea nu a fost avizată în prealabil, aceste schimbări sunt notificate cât mai rapid posibil.

M.A.618 Menținerea valabilității autorizației

- (a) O autorizație este eliberată pe durată nelimitată. Ea rămâne valabilă sub rezerva îndeplinirii cumulative a următoarelor condiții:
  1. întreprinderea își păstrează conformitatea cu prezenta parte, în conformitate cu dispozițiile referitoare la modul în care sunt tratate constatările, așa cum se specifică în M.A.619;
  2. autorității competente i se acordă accesul la întreprindere pentru a stabili dacă prezenta parte este întotdeauna respectată;
  3. autorizația nu face obiectul unei cesionări sau al unei revocări.

▼ B

- (b) După cesionare sau retragere, certificatul de autorizare se restituie autorității competente.

M.A.619 Constatări

- (a) O constatare de nivel 1 corespunde unei nerespectări semnificative a cerințelor din partea M care reduce nivelul de siguranță și reprezintă un risc major pentru siguranța zborului.
- (b) O constatare de nivel 2 corespunde unei nerespectări a cerințelor din partea M care ar putea reduce nivelul de siguranță și ar putea reprezenta un risc major pentru siguranța zborului.
- (c) După ce a primit o notificare cuprinzând constatările, în conformitate cu M.B.605, titularul autorizării întreprinderii autorizate pentru întreținere deține un plan de acțiuni corective și demonstrează autorității faptul că acțiunile sale corective sunt satisfăcătoare, într-o perioadă stabilită de comun acord cu autoritatea competentă.

CAPITOLUL G

*ÎNTEPRINDEREA DE MANAGEMENT AL MENȚINERII NAVIGABILITĂȚII***M.A.701 Domeniu de aplicare**

Prezentul capitol stabilește condițiile care trebuie îndeplinite de o întreprindere pentru a i se putea elibera autorizarea sau pentru a se putea prelungi autorizarea dată pentru managementul menținerii navigabilității aeronavelor.

▼ M4**M.A.702 Solicitarea autorizării**

O solicitare de eliberare a unei autorizații sau de modificare a unei autorizații deja acordate unei întreprinderi de management al menținerii navigabilității se face prin intermediul formularului și în conformitate cu procedura stabilite de autoritatea competentă.

▼ B**M.A.703 Domenii la care se referă autorizarea****▼ M3**

- (a) Autorizarea este indicată în certificatul inclus în apendicele VI, eliberat de autoritatea competentă.

▼ B

- (b) Fără a aduce atingere dispozițiilor de la litera (a), pentru transportul aerian comercial, autorizarea însoțește certificatul de transportator aerian, eliberat de către autoritatea competentă, pentru aeronava exploatată.

▼ M3

- (c) În specificațiile de management al menținerii navigabilității, conform punctului M.A.704, se precizează domeniul de activitate pentru care se solicită autorizarea.

▼ B**M.A.704 Specificațiile de management al menținerii navigabilității**

- (a) Întreprinderea de management al menținerii navigabilității furnizează specificații de management al menținerii navigabilității, care conțin următoarele informații:
1. o declarație semnată de managerul responsabil, pentru a confirma că întreprinderea va lucra, în orice moment, în conformitate cu prezenta parte și cu specificațiile;
  2. domeniul de activitate al întreprinderii;

▼ M3

3. funcțiile și numele persoanelor menționate la punctele M.A.706(a), M.A.706(c), M.A.706(d) și M.A.706(i);

▼ M4

4. o organigramă ilustrând relațiile ierarhice între persoanele menționate la punctele M.A.706(a), M.A.706(c), M.A.706(d) și M.A.706(i);
5. o listă a personalului de examinare a navigabilității în conformitate cu M.A.707, specificându-se, acolo unde este cazul, personalul autorizat să emită autorizații de zbor în conformitate cu punctul M.A.711(c);

▼ B

6. o descriere generală și o prezentare a amplasamentului instalațiilor;
7. proceduri prin care să se specifice modul în care întreprinderea de management al menținerii navigabilității garantează conformitatea cu prezenta parte;
8. procedurile de amendare a specificațiilor de management al menținerii navigabilității;

▼ M3

9. lista programelor autorizate de întreținere a aeronavelor sau, în cazul aeronavelor care nu participă la transportul aerian comercial, lista programelor de întreținere „generice” și „de bază”.

▼ B

- (b) Specificațiile de management al menținerii navigabilității și modificările lor sunt aprobate de către autoritatea competentă.

▼ M3

- (c) Fără a aduce atingere dispozițiilor de la litera (b), se pot aproba modificări minore ale specificațiilor, indirect, printr-o procedură de aprobare indirectă. Procedura de aprobare indirectă definește modificările minore acceptabile, este stabilită de către întreprinderea de management al menținerii navigabilității în cadrul specificațiilor și este aprobată de către autoritatea competentă responsabilă pentru respectiva întreprindere de management al menținerii navigabilității.

▼ B**M.A.705 Unități de lucru**

Întreprinderea de management al menținerii navigabilității pune la dispoziția personalului descris în M.A.706 o sală de lucru convenabilă, situată în amplasamente corespunzătoare.

M.A.706 Cerințe în privința personalului

- (a) Întreprinderea desemnează un manager responsabil care are drepturile statutare necesare pentru a se asigura că activitățile de management al menținerii navigabilității pot fi finanțate și efectuate în conformitate cu prezenta parte.
- (b) Pentru transportul aerian comercial, managerul responsabil menționat în dispozițiile de la litera (a) este totodată și persoana care deține drepturile statutare pentru a se asigura că toate operațiile transportatorului pot fi finanțate și efectuate în conformitate cu standardele impuse pentru eliberarea unui certificat de transportator aerian.
- (c) Se numește o persoană sau un grup de persoane cu sarcina de a se asigura că întreprinderea este permanent în conformitate cu prezentul capitol. Această persoană sau acest grup de persoane răspund, în ultimă instanță, în fața managerului responsabil.
- (d) Pentru transportul aerian comercial, managerul responsabil numește un titular desemnat al postului. Această persoană este responsabilă de managementul și de supravegherea activităților de menținere a navigabilității, în conformitate cu dispozițiile de la litera (c).
- (e) Titularul desemnat, menționat la litera (d), nu trebuie să fie angajat de o întreprindere autorizată în conformitate cu partea 145 care este legată de transportator printr-un contract, exceptând cazul în care primește o autorizare specifică de la autoritatea competentă.

▼ B

- (f) Întreprinderea angajează personal calificat și suficient pentru lucrarea prevăzută.
- (g) Toate persoanele menționate la literele (c) și (d) posedă cunoștințe pertinente, o pregătire și o experiență corespunzătoare referitoare la menținerea navigabilității aeronavelor.
- (h) Se înregistrează calificarea întregului personal implicat în managementul menținerii navigabilității.

▼ M3

- (i) În cazul întreprinderilor care prelungesc certificatele de examinare a navigabilității, conform punctelor MA.711(a)4 și M.A.901(f), întreprinderea numește persoanele autorizate să realizeze această activitate, sub rezerva aprobării de către autoritatea competentă.
- (j) Întreprinderea precizează și actualizează, în cadrul specificațiilor de management al menținerii navigabilității, funcțiile și numele persoanelor menționate la punctele M.A.706(a), M.A.706(c), M.A.706(d) și M.A.706(i).

▼ M4

- (k) În cazul tuturor aeronavelor de mare capacitate și al aeronavelor pentru transport aerian comercial, întreprinderea stabilește și controlează competența personalului cu atribuții de management al menținerii navigabilității, de examinare a navigabilității și/sau de audituri de calitate în conformitate cu procedura și standardul aprobate de autoritatea competentă.

▼ B**M.A.707 Personal de examinare a navigabilității****▼ M4**

- (a) Pentru a fi abilitată să efectueze examinări ale navigabilității și, după caz, să emită autorizații de zbor, o întreprindere autorizată de management al menținerii navigabilității trebuie să dispună de personal adecvat pentru eliberarea certificatelor de examinare a navigabilității sau a recomandărilor menționate în secțiunea A capitolul I și, dacă este cazul, pentru emiterea de autorizații de zbor în conformitate cu punctul M.A.711(c):

1. În cazul tuturor aeronavelor utilizate la transportul aerian comercial și al aeronavelor cu MTOM mai mare de 2 730 kg, exceptând baloanele, acest personal trebuie să aibă:

- (a) cel puțin cinci ani de experiență în domeniul menținerii navigabilității;
- (b) o licență corespunzătoare în conformitate cu anexa III (partea 66) sau o diplomă aeronautică sau un titlu național echivalent;
- (c) o pregătire oficială în domeniul întreținerii aeronavelor;
- (d) o funcție cu responsabilități corespunzătoare în cadrul întreprinderii autorizate;
- (e) fără a aduce atingere dispozițiilor de la literele (a)-(d), cerința stabilită la punctul M.A.707(a)1(b) poate fi înlocuită cu cinci ani de experiență în domeniul menținerii navigabilității, în plus față de cei necesari conform punctului M.A.707(a)1(a).

2. În cazul aeronavelor care nu sunt utilizate la transportul aerian comercial, cu MTOM de cel mult 2 730 kg, și al baloanelor, acest personal trebuie să aibă:

- (a) cel puțin trei ani de experiență în domeniul menținerii navigabilității;

▼ M4

- (b) o licență corespunzătoare în conformitate cu anexa III (partea 66) sau o diplomă aeronautică sau un titlu național echivalent;
- (c) o pregătire corespunzătoare în domeniul întreținerii aeronavelor;
- (d) o funcție cu responsabilități corespunzătoare în cadrul întreprinderii autorizate;
- (e) fără a aduce atingere dispozițiilor de la literele (a)-(d), cerința stabilită la punctul M.A.707(a)2(b) poate fi înlocuită cu patru ani de experiență în domeniul menținerii navigabilității, în plus față de cei necesari conform punctului M.A.707(a)2(a).

▼ B

- (b) Personalul de examinare a navigabilității, numit de întreprinderea autorizată de management al menținerii navigabilității, poate fi abilitat de întreprinderea respectivă doar dacă acest lucru este acceptat de autoritatea competentă, după efectuarea satisfăcătoare, sub control, a unei examinări a navigabilității.
- (c) Întreprinderea se asigură că personalul de examinare a navigabilității aeronavei poate demonstra că are o experiență corespunzătoare, recentă, de management al menținerii navigabilității.
- (d) Personalul de examinare a navigabilității este identificat pe o listă care să menționeze fiecare persoană împreună cu referința sa de abilitare pentru a efectua o examinare a navigabilității.
- (e) Întreprinderea ține evidența întregului personal care examinează navigabilitatea, care trebuie să includă detalii asupra tuturor calificărilor corespunzătoare, precum și un rezumat al experienței și al formării pertinente în materie de management al navigabilității și o copie a autorizației. Această evidență se păstrează cel puțin doi ani după ce personalul care examinează navigabilitatea a părăsit organizația.

M.A.708 Managementul menținerii navigabilității

- (a) Întregul proces de management al menținerii navigabilității se efectuează în conformitate cu dispozițiile din partea M.A capitoul C.
- (b) Pentru orice aeronavă administrată, întreprinderea autorizată de management al menținerii navigabilității:
  1. dezvoltă și controlează un program de întreținere pentru aeronavele administrate, inclusiv orice program de fiabilitate aplicabil;

▼ M3

2. prezintă programul de întreținere a aeronavelor și modificările acestuia autorității competente, spre aprobare, cu excepția cazului în care acesta face obiectul unei proceduri de aprobare indirectă în conformitate cu punctul M.A.302(c), și furnizează o copie a acestui program proprietarului aeronavelor care nu participă la transportul aerian comercial;

▼ B

3. gestionează aprobarea modificărilor și a reparațiilor;
4. se asigură că toate lucrările de întreținere sunt efectuate în conformitate cu programul de întreținere aprobat și lansat în conformitate cu partea M.A capitoul H;
5. se asigură că se aplică toate directivele aplicabile, referitoare la navigabilitate și directivele operaționale care au o influență asupra menținerii navigabilității;
6. se asigură că toate defectele detectate în cursul întreținerii programate sau cele raportate sunt remediate de către o întreprindere autorizată în mod corespunzător pentru întreținere;

▼ B

7. se asigură că, ori de câte ori este necesar, aeronava este încredințată unei întreprinderi autorizate în mod corespunzător pentru întreținere;
  8. coordonează întreținerea programată, aplicarea directivelor de stare bună de navigabilitate, înlocuirea pieselor cu durată de viață limitată și inspectarea componentelor de aeronavă pentru a se asigura că lucrarea este corect efectuată;
  9. administrează și arhivează toate înregistrările referitoare la menținerea navigabilității și jurnalul tehnic al transportatorului;
  10. se asigură că raportul privind centrajul aeronavei corespunde stării actuale a acesteia.
- (c) În cazul transportului aerian comercial, dacă transportatorul nu este autorizat în mod adecvat în conformitate cu partea 145, el încheie un contract de întreținere cu o întreprindere autorizată în conformitate cu partea 145 sau cu un alt transportator, care detaliază funcțiile specificate în M.A.301-2, M.A.301-3, M.A.301-5 și M.A.301-6, asigurându-se că, în ultimă instanță, întreaga întreținere este realizată de o întreprindere autorizată pentru întreținere în conformitate cu partea 145 și definește suportul funcțiilor de calitate ale M.A.712 (b). Contractele de bază ale aeronavelor, de întreținere în linie programată și de întreținere a motoarelor, împreună cu toate modificările lor, sunt aprobate de către autoritatea competentă. Cu toate acestea, în cazul:
1. unei aeronave care necesită întreținere în linie neplanificată, contractul poate lua forma comenzilor individuale de lucrări, adresate întreprinderii autorizate pentru întreținere, în conformitate cu partea 145;
  2. întreținerii componentelor de aeronavă, inclusiv întreținerea motoarelor, contractul menționat la litera (c) poate lua forma comenzilor individuale de lucrări, adresate întreprinderii autorizate pentru întreținere, în conformitate cu partea 145.

▼ M3**M.A.709 Documentația**

- (a) Întreprinderea autorizată de management al menținerii navigabilității deține și utilizează date actuale și aplicabile privind întreținerea, în conformitate cu punctul M.A.401, pentru executarea sarcinilor de menținere a navigabilității menționate la punctul M.A.708. Aceste date pot fi furnizate de către proprietar sau de către operator, sub rezerva existenței unui contract corespunzător încheiat cu respectivul proprietar sau operator. Într-un astfel de caz, întreprinderea de management al menținerii navigabilității trebuie să păstreze aceste date doar pe durata contractului, cu excepția cazurilor în care punctul M.A.714 dispune altceva.
- (b) În cazul aeronavelor care nu participă la transportul aerian comercial, întreprinderea de management al menținerii navigabilității poate elabora programe de întreținere „de bază” și/sau „generice” pentru a permite autorizarea inițială și/sau prelungirea domeniului de aplicare al unei autorizări existente fără a deține contractele menționate în apendicele I la prezenta anexă (partea M). Cu toate acestea, respectivele programe de întreținere „de bază” și/sau „generice” nu exclud necesitatea elaborării unui program corespunzător de întreținere a aeronavei în conformitate cu punctul M.A.302 în timp util înainte de exercitarea prerogativelor menționate la punctul M.A.711.

▼ M4**M.A.710 Examinarea navigabilității****▼ M7**

- (a) Pentru a satisface cerințele unei examinări a navigabilității unei aeronave în conformitate cu punctul M.A.901, întreprinderea autorizată de management al menținerii navigabilității efectuează o examinare documentată completă a înregistrărilor aferente acestei aeronave, pentru a verifica dacă:
1. numărul de ore de zbor ale corpului aeronavei, motoarelor, elicelor, precum și ciclurile de zbor aferente au fost corect înregistrate; și

▼ M7

2. manualul de zbor corespunde configurației aeronavei și reflectă starea corespunzătoare ultimei revizii; și
3. toate lucrările de întreținere, care trebuiau efectuate în cazul aeronavei, în conformitate cu programul de întreținere aprobat, au fost executate; și
4. toate defectele cunoscute au fost remediate sau, dacă este cazul, reportate într-un mod controlat; și
5. toate directivele de navigabilitate aplicabile au fost respectate și corect înregistrate; și
6. toate modificările și reparațiile efectuate în cazul aeronavei au fost înregistrate și sunt în conformitate cu anexa (partea 21) la Regulamentul (CE) nr. 1702/2003; și
7. toate componentele de aeronavă cu durată de viață limitată, montate pe aeronavă, sunt corect identificate și înregistrate și nu au depășit durata de viață aprobată; și
8. toate operațiunile de întreținere au fost efectuate în conformitate cu anexa I (partea M); și
9. raportul actual privind centrul aeronavei reflectă configurația acesteia și este valabil; și
10. aeronava este conformă cu ultima revizie a proiectării de tip aprobată de agenție; și
11. dacă este necesar, aeronava dispune de un certificat de zgomot corespunzător configurației actuale a aeronavei în conformitate cu capitolul I din anexa (partea 21) la Regulamentul (CE) nr. 1702/2003.

▼ M4

- (b) Personalul de examinare a navigabilității, aparținând organizației autorizate pentru managementul menținerii navigabilității, efectuează un studiu fizic al aeronavei. Pentru acest studiu, personalul de examinare a navigabilității care nu este calificat în conformitate cu anexa III (partea 66) este asistat de personal calificat.
- (c) Prin studiul fizic al aeronavei, personalul de examinare a navigabilității se asigură că:
  1. toate marcajele și plăcile de semnalizare necesare sunt corect montate;
  2. aeronava este conformă cu manualul de zbor aprobat;
  3. configurația aeronavei este conformă cu documentele aprobate;
  4. nu poate fi detectat niciun defect evident care să nu fi fost remediat în conformitate cu punctul M.A.403;
  5. nu poate fi depistată nicio neconcordanță între aeronavă și examinarea documentată a înregistrărilor menționată la litera (a).
- (d) Prin derogare de la dispozițiile punctului M.A. 901(a), examinarea navigabilității poate fi anticipată cu o perioadă de maximum 90 de zile, fără întreruperea tiparului de examinări ale navigabilității, pentru a permite ca examinarea fizică să aibă loc în timpul unei verificări de întreținere.

▼ M4

- (e) Certificatul de examinare a navigabilității (formularul 15b EASA) sau recomandarea pentru eliberarea unui certificat de examinare a navigabilității (formularul 15a EASA) prevăzute în apendicele III la anexa I (partea M) pot fi eliberate numai:
1. corespunzător în conformitate cu punctul M.A.707 în numele întreprinderii autorizate de management al menținerii navigabilității sau de către personalul de certificare în cazurile prevăzute la punctul M.A.901(g); și
  2. atunci când acesta s-a asigurat că verificarea navigabilității s-a efectuat în totalitate și că nu există nicio neregulă susceptibilă să pună în pericol siguranța zborului.
- (f) O copie a oricărui certificat de examinare a navigabilității emis sau prelungit pentru o aeronavă trebuie trimisă statului membru de înmatriculare a respectivei aeronave în termen de zece zile.
- (g) Sarcinile de examinare a navigabilității nu se subcontractează.
- (h) Dacă rezultatul examinării navigabilității nu este concludent, autoritatea competentă este informată asupra acestui aspect cât mai curând posibil, dar, în orice caz, în termen de 72 de ore de la identificarea de către întreprindere a stării care a făcut obiectul examinării.

▼ M3**M.A.711 Prerogative ale întreprinderii**

- (a) O întreprindere de management al menținerii navigabilității autorizată în conformitate cu secțiunea A capitolul G din prezenta anexă (partea M) poate:

▼ M4

1. să administreze menținerea navigabilității aeronavelor, cu excepția celor pentru transportul aerian comercial, așa cum figurează ele pe lista din certificatul de autorizare;

▼ M3

2. să administreze menținerea navigabilității aeronavelor pentru transportul aerian comercial, în cazul în care acestea sunt enumerate atât în certificatul de autorizare, cât și în certificatul de operator aerian (AOC);
  3. să ia măsurile necesare pentru a executa sarcini limitate de menținere a navigabilității în colaborare cu orice întreprindere contractată care își desfășoară activitatea sub sistemul său de asigurare a calității, conform listei din certificatul de autorizare;
  4. să prelungească, în condițiile de la punctul M.A.901(f), un certificat de examinare a navigabilității care a fost eliberat de către autoritatea competentă sau de către o altă întreprindere de management al menținerii navigabilității autorizată în conformitate cu secțiunea A capitolul G din prezenta anexă (partea M);
- (b) O întreprindere autorizată de management al menținerii navigabilității înregistrată în unul dintre statele membre poate, în plus, să primească aprobarea de a executa examinări ale navigabilității menționate la punctul M.A.710 și:
1. de a elibera certificatul de examinare a navigabilității aferent și de a-l prelungi în timp util, în conformitate cu condițiile stabilite la punctele M.A.901(c)2 sau M.A.901(e)2; și
  2. de a emite o recomandare privind examinarea navigabilității adresată autorității competente din statul membru de înmatriculare.

▼ M4

- (c) O întreprindere de management al menținerii navigabilității a cărei autorizare cuprinde prerogativele prevăzute la punctul M.A.711(b) poate, în mod suplimentar, să elibereze o autorizație de zbor în conformitate cu punctul 21A.711(d) din anexa (partea 21) la Regulamentul (CE) nr. 1702/2003 în favoarea aeronavelor pentru care întreprinderea este autorizată să elibereze certificatul de examinare a navigabilității, atunci când întreprinderea de management al menținerii navigabilității atestă conformitatea cu condițiile de zbor aprobate, sub rezerva unei proceduri adecvate aprobate în specificațiile menționate la punctul M.A.704.

▼ B**M.A.712 Sistemul de control al calității**

- (a) Pentru a se asigura că întreprinderea de management al menținerii navigabilității autorizată continuă să răspundă cerințelor prezentului capitol, ea pune la punct un sistem de control al calității și numește un manager pentru controlul calității care să monitorizeze punerea în conformitate cu procedurile impuse pentru asigurarea navigabilității aeronavelor, precum și caracterul adecvat al procedurilor. Această monitorizare include un sistem de reacție inversă, prin care informația ajunge înapoi la managerul responsabil, pentru a se garanta aplicarea eventualelor acțiuni corective.
- (b) Sistemul de control al calității monitorizează activitățile descrise în partea M.A. capitolul G. El include cel puțin următoarele funcții:
1. controlează dacă toate activitățile descrise în partea M.A. capitolul G sunt efectuate în conformitate cu procedurile aprobate;
  2. controlează dacă toate activitățile care au fost subcontractate sunt realizate în conformitate cu contractul;
  3. controlează dacă cerințele prezentei părți sunt întotdeauna respectate.
- (c) Înregistrările aferente acestor activități sunt păstrate timp de cel puțin doi ani.
- (d) În cazul în care întreprinderea de management al menținerii navigabilității autorizată primește autorizare în conformitate cu o altă parte, sistemul de control al calității poate fi asociat celui care este impus de cealaltă parte.
- (e) În cazul transportului comercial aerian, sistemul de control al calității aferent părții M.A. capitolul G face parte integrantă din sistemul de control al calității transportatorului.

▼ M3

- (f) În cazul unei întreprinderi mici care nu administrează menținerea navigabilității aeronavelor care participă la transportul aerian comercial, sistemul de asigurare a calității poate fi înlocuit cu bilanțuri organizaționale periodice care fac obiectul aprobării de către autoritatea competentă, exceptând situațiile în care întreprinderea eliberează certificate de examinare a navigabilității pentru aeronave cu MTOM mai mare de 2 730 kg, altele decât baloanele. În cazul în care nu există un sistem de asigurare a calității, întreprinderea nu contractează alte părți pentru executarea sarcinilor de administrare a menținerii navigabilității.

▼ B**M.A.713 Modificări aduse întreprinderii de management al menținerii navigabilității autorizate**

Pentru a permite autorității competente să determine dacă prezenta parte M este întotdeauna respectată, întreprinderea de management al menținerii navigabilității autorizată îi transmite o notificare asupra oricărei propuneri referitoare la modificările următoare, înainte ca aceste modificări să aibă loc:

1. denumirea întreprinderii;
2. amplasarea întreprinderii;

▼ B

3. alte amplasamente ale întreprinderii;
4. managerul responsabil;
5. oricare dintre persoanele specificate în M.A.706 (c);
6. instalațiile, procedurile, amplasarea lucrărilor și personalul care ar putea afecta acordarea autorizării.

În cazul propunerilor de schimbări de personal, pentru care conducerea nu este avizată în prealabil, aceste schimbări sunt notificate cât mai rapid posibil.

▼ M4**M.A.714 Arhivare**

- (a) Întreprinderea de management al menținerii navigabilității înregistrează toate detaliile lucrărilor efectuate. Înregistrările impuse prin M.A.305 și, dacă este cazul, cele impuse prin M.A.306 trebuie păstrate.
- (b) Dacă întreprinderea de management al menținerii navigabilității beneficiază de prerogativele menționate la punctul M.A.711(b), aceasta păstrează o copie a fiecărui certificat de examinare a navigabilității și a fiecărei recomandări emise sau, după caz, prelungite, precum și toate documentele justificative. În plus, întreprinderea păstrează o copie a tuturor certificatelor de examinare a navigabilității pe care le-a prelungit în temeiul prerogativei menționate la punctul M.A.711(a)4.
- (c) Dacă întreprinderea de management al menținerii navigabilității are prerogativa prevăzută la punctul M.A.711(c), aceasta păstrează o copie a tuturor autorizațiilor de zbor eliberate în conformitate cu dispozițiile punctului 21A.729 din anexa (partea 21) la Regulamentul (CE) nr. 1702/2003.
- (d) Întreprinderea de management al menținerii navigabilității păstrează o copie a tuturor înregistrărilor menționate la literele (b) și (c) timp de doi ani după retragerea definitivă din exploatare a aeronavei.
- (e) Înregistrările sunt păstrate astfel încât să fie protejate contra deteriorării, modificării și furtului.
- (f) Toate elementele de hardware folosite pentru copiile de siguranță se păstrează într-un loc diferit de cel care conține datele de lucru, într-un mediu care să garanteze că respectivele copii vor rămâne în stare bună.
- (g) În cazul în care managementul menținerii navigabilității unei aeronave este transferat unei alte întreprinderi sau unei alte persoane, toate înregistrările păstrate sunt transferate respectivei întreprinderi sau respectivei persoane. Perioadele de timp prescrise pentru păstrarea înregistrărilor sunt respectate în continuare de întreprinderea sau persoana respectivă.
- (h) În cazul în care o întreprindere de management al menținerii navigabilității își încetează activitatea, toate înregistrările păstrate sunt transferate proprietarului aeronavei.

▼ B**M.A.715 Menținerea valabilității autorizării**

- (a) O autorizare este eliberată pentru o durată nelimitată. Ea rămâne valabilă cu condiția ca:
  1. întreprinderea să-și păstreze conformitatea cu prezenta parte, în conformitate cu dispozițiile referitoare la modul în care sunt tratate constatările, așa cum se specifică în M.B.705;
  2. autorității competente să i se acorde accesul la întreprindere pentru a determina dacă prezenta parte este întotdeauna respectată;
  3. autorizarea să nu facă obiectul unei cesionări sau al unei revocări.

▼ B

- (b) După cesionare sau retragere, certificatul de autorizare este restituit autorității competente.

M.A.716 Constatări

- (a) O constatare de nivel 1 corespunde unei nerespectări semnificative a cerințelor din partea M care reduce nivelul de securitate și reprezintă un risc major pentru siguranța zborului.
- (b) O constatare de nivel 2 corespunde unei nerespectări a cerințelor din partea M care ar putea reduce nivelul de siguranță și ar putea reprezenta un risc pentru siguranța zborului.
- (c) După ce a primit o notificare cu constatările, în conformitate cu M.B.705, titularul autorizației de management al menținerii navigabilității definește un plan de acțiuni corective și convinge autoritatea asupra faptului că acțiunile sale corective sunt satisfăcătoare, într-o perioadă stabilită de comun acord cu autoritatea competentă.

CAPITOLUL H

*CERTIFICAT DE DARE ÎN EXPLOATARE***▼ M3****M.A.801 Certificat de punere în serviciu a aeronavei**

- (a) Cu excepția aeronavelor puse în serviciu de o întreprindere cu atribuții de întreținere autorizată conform anexei II (partea 145), certificatul de punere în serviciu se eliberează în conformitate cu prezentul capitol.
- (b) O aeronavă poate fi pusă în serviciu doar dacă, la finalizarea oricărei lucrări de întreținere și în cazul în care s-a verificat executarea corectă a tuturor operațiunilor de întreținere necesare, este eliberat un certificat de punere în serviciu de către:
1. personalul de certificare competent, în numele întreprinderii cu atribuții de întreținere autorizate în conformitate cu secțiunea A capitolul F din prezenta anexă (partea M); sau
  2. personalul de certificare în conformitate cu cerințele din anexa III (partea 66), exceptând sarcinile de întreținere complexe enumerate în apendicele VII la prezenta anexă, cărora li se aplică dispozițiile de la punctul 1; sau
  3. de către proprietarul-pilot, în conformitate cu punctul M.A.803.
- (c) Prin derogare de la punctul M.A.801(b)2, în cazul aeronavelor ELA1 care nu participă la transportul aerian comercial, pentru sarcinile complexe de întreținere a aeronavelor enumerate la apendicele VII se pot elibera certificate de punere în serviciu de către personalul de certificare menționat la punctul M.A.801(b)2.
- (d) Prin derogare de la punctul M.A.801(b), în cazul unor situații neprevăzute, atunci când o aeronavă este imobilizată la sol într-un loc în care nu sunt disponibile nici întreprinderi cu atribuții de întreținere autorizate în mod corespunzător în temeiul prezentei anexe sau al anexei II (partea 145) și nici personal de certificare competent, proprietarul poate autoriza orice persoană, care are cel puțin trei ani de experiență adecvată în domeniul întreținerii și care deține calificările corespunzătoare, să efectueze lucrările de întreținere, în conformitate cu standardele stabilite la capitolul D din prezenta anexă, și să pună aeronava în serviciu. În acest caz, proprietarul:
1. obține și păstrează în evidențele aeronavei detalii privind toate lucrările executate și calificările deținute de persoana care eliberează certificatul;

▼ **M3**

2. asigură reverificarea oricăror lucrări de întreținere de acest fel și eliberarea unui certificat de punere în serviciu de către o persoană autorizată core-spunzător, menționată la punctul M.A.801(b), sau de către o întreprindere autorizată în conformitate cu secțiunea A capitolul F din prezenta anexă (partea M) sau cu anexa II (partea 145), cu prima ocazie, însă în termen de maximum șapte zile;
  3. notifică întreprinderea responsabilă de administrarea menținerii navigabilității aeronavei, atunci când aceasta este contractată conform punctului M.A.201(e), sau autoritatea competentă, în absența unui astfel de contract, în termen de șapte zile de la eliberarea unei astfel de autorizații de certificare.
- (e) În cazul punerii în serviciu conform punctului M.A.801(b)2 sau punctului M.A.801(c), personalul de certificare poate fi asistat, la executarea sarcinilor de întreținere, de una sau mai multe persoane aflate sub controlul său direct și continuu.
- (f) Un certificat de punere în serviciu conține cel puțin:
1. detaliile principale despre întreținerea efectuată;
  2. data la care a fost efectuată respectiva întreținere;
  3. denumirea întreprinderii și/sau numele persoanei care eliberează certificatul de punere în serviciu, inclusiv:
    - (i) referința autorizării întreprinderii de întreținere autorizate în conformitate cu secțiunea A capitolul F din prezenta anexă (partea M) și a personalului de certificare care eliberează un astfel de certificat; sau
    - (ii) în cazul certificatului de punere în serviciu menționat la punctul M.A.801(b)2 sau M.A.801(c), numele și, dacă este cazul, numărul de licență al personalului de certificare care eliberează un astfel de certificat;
  4. limitările privind navigabilitatea sau operațiunile, dacă este cazul.
- (g) Prin derogare de la dispozițiile de la litera (b) și fără a aduce atingere dispozițiilor de la litera (h), atunci când întreținerea prevăzută nu poate fi finalizată, poate fi eliberat un certificat de punere în serviciu în cadrul limitărilor aprobate aplicabile aeronavei. O astfel de situație, precum și limitările aplicabile privind navigabilitatea sau operațiunile se menționează în certificatul de punere în serviciu al aeronavei, înainte de eliberarea acestui certificat, printre informațiile solicitate la litera (f) punctul 4.
- (h) Certificatul de punere în serviciu se eliberează doar în cazul în care nu există nicio neconformitate care pune în pericol siguranța zborului.

M.A.802 Certificat de punere în serviciu a componentelor de aeronavă

- (a) Se eliberează un certificat de punere în serviciu la finalizarea oricărei întrețineri efectuate asupra unei componente de aeronavă în conformitate cu punctul M.A.502.

▼ M7

- (b) Certificatul de autorizare a dării în exploatare, identificat ca fiind formularul 1 al EASA, constituie certificatul de dare în exploatare a componentelor de aeronavă, exceptând situația în care o astfel de întreținere a componentelor de aeronavă a fost efectuată în conformitate cu punctul M.A.502(b), cu punctul M.A.502(d) sau cu punctul M.A.502(e), caz în care întreținerea se supune procedurilor de dare în exploatare a aeronavei în conformitate cu punctul M.A.801.

▼ M3**M.A.803 Autorizarea pilotului-proprietar**

- (a) Pentru a se califica drept pilot-proprietar, o persoană trebuie:

1. să dețină o licență de pilot valabilă (sau un document echivalent) emisă sau validată de un stat membru pentru calificarea de tip și de clasă a aeronavei;
2. să fie proprietar unic sau coproprietar al aeronavei; respectivul proprietar trebuie să fie:
  - (i) una dintre persoanele fizice indicate pe formularul de înmatriculare sau
  - (ii) membru al unei entități juridice care desfășoară activități de agrement fără scop lucrativ, entitatea juridică fiind indicată pe documentul de înmatriculare în calitate de proprietar, iar membrul respectiv fiind direct implicat în procesul decizional din cadrul entității juridice și este desemnat de aceasta să efectueze lucrări de întreținere în calitate de pilot-proprietar.

- (b) În cazul aeronavelor motorizate de concepție simplă, exploatate în scop privat, având MTOM de cel mult 2 730 kg, al planoarelor, planoarelor motorizate sau al baloanelor, pilotul-proprietar poate elibera un certificat de punere în serviciu în urma întreținerii limitate efectuate de către pilotul-proprietar, așa cum se prevede în apendicele VIII.

- (c) Domeniul de aplicare al întreținerii limitate efectuate de către pilotul-proprietar este precizat în programul de întreținere a aeronavei menționat la punctul M.A.302.

- (d) Certificatul de punere în serviciu este înscris în livrete și conține detalii de bază referitoare la întreținerea efectuată, datele de întreținere utilizate, data la care a fost efectuată această întreținere, precum și numele, semnătura și numărul licenței de pilot ale pilotului-proprietar care eliberează acest certificat.

▼ B

CAPITOLUL I

*CERTIFICAT DE EXAMINARE A NAVIGABILITĂȚII***▼ M3****M.A.901 Examinarea navigabilității unei aeronave**

Pentru a asigura valabilitatea certificatului de navigabilitate al unei aeronave, se realizează periodic o examinare a navigabilității aeronavei și a înregistrărilor sale de menținere a navigabilității.

- (a) La încheierea cu rezultate satisfăcătoare a unei examinări a navigabilității se eliberează un certificat de examinare a navigabilității în conformitate cu apendicele III (Formularul 15a sau 15b al EASA). Certificatul de navigabilitate este valabil timp de un an.

▼ **M3**

- (b) O aeronavă într-un mediu controlat este o aeronavă (i) administrată continuu în ultimele 12 luni de către o unică întreprindere de management al menținerii navigabilității, autorizată în conformitate cu secțiunea A capitolul G din prezenta anexă (partea M), și (ii) care a fost întreținută în ultimele 12 luni de către întreprinderi de întreținere autorizate în conformitate cu secțiunea A capitolul F din prezenta anexă (partea M) sau cu anexa II (partea 145). Aceasta include sarcinile de întreținere menționate la punctul M.A.803(b) și pentru care se eliberează certificate de punere în serviciu în conformitate cu punctul M.A.801(b)2 sau M.A.801(b)3.
- (c) În cazul tuturor aeronavelor care participă la transportul aerian comercial și al aeronavelor cu MTOM mai mare de 2 730 kg, cu excepția baloanelor, care se găsesc într-un mediu controlat, întreținerea menționată la litera (b) care administrează menținerea navigabilității aeronavei poate, dacă este autorizată în mod corespunzător și sub rezerva respectării dispozițiilor de la litera (k):
1. să elibereze certificatul de examinare a navigabilității în conformitate cu punctul M.A.710;
  2. pentru certificatele de examinare a navigabilității pe care le-a eliberat, în cazul în care aeronava a rămas într-un mediu controlat, să prelungească de două ori valabilitatea certificatului de examinare a navigabilității, de fiecare dată pentru o perioadă de un an.
- (d) În cazul tuturor aeronavelor care participă la transportul aerian comercial și al aeronavelor cu MTOM mai mare de 2 730 kg, cu excepția baloanelor, care (i) nu se găsesc într-un mediu controlat sau (ii) care sunt administrate de o întreprindere de management al menținerii navigabilității care nu are prerogativele necesare pentru a efectua examinarea navigabilității, certificatul de examinare a navigabilității este eliberat de autoritatea competentă după o evaluare satisfăcătoare, pe baza unei recomandări făcute de o întreprindere de management al menținerii navigabilității autorizată în mod corespunzător conform secțiunii A capitolul G din prezenta anexă (partea M), trimisă împreună cu cererea proprietarului sau a operatorului. Această recomandare se face pe baza unei examinări a navigabilității efectuate în conformitate cu punctul M.A.710.
- (e) În cazul aeronavelor care nu participă la transportul aerian comercial, cu MTOM de cel mult 2 730 kg, și al baloanelor, orice întreprindere de management al menținerii navigabilității autorizată în conformitate cu secțiunea A capitolul G din prezenta anexă (partea M) și desemnată de proprietar sau operator poate, dacă este autorizată în mod corespunzător și sub rezerva respectării dispozițiilor de la litera (k):
1. să elibereze certificatul de examinare a navigabilității în conformitate cu punctul M.A.710;
  2. pentru certificatele de examinare a navigabilității pe care le-a eliberat, în cazul în care aeronava a rămas într-un mediu controlat sub administrarea sa, să prelungească de două ori valabilitatea certificatului de examinare a navigabilității, de fiecare dată pentru o perioadă de un an.
- (f) Prin derogare de la M.A.901(c)2 și M.A.901(e)2, în cazul aeronavelor care se află într-un mediu controlat, întreținerea menționată la litera (b) care administrează menținerea navigabilității aeronavei poate, sub rezerva respectării dispozițiilor de la litera (k), să prelungească de două ori, de fiecare dată pentru o perioadă de un an, valabilitatea unui certificat de examinare a navigabilității eliberat de autoritatea competentă sau de o altă întreprindere de management al menținerii navigabilității autorizată în conformitate cu secțiunea A capitolul G din prezenta anexă (partea M).

▼ M3

- (g) Prin derogare de la punctele M.A.901(e) și M.A.901(i)2, în cazul aeronavelor ELA1 care nu participă la transportul aerian comercial și care nu fac obiectul dispozițiilor de la punctul M.A.201(i), certificatul de examinare a navigabilității poate fi eliberat, de asemenea, de autoritatea competentă, după o evaluare satisfăcătoare, pe baza unei recomandări făcute de personalul pentru certificare autorizat oficial de autoritatea competentă și care respectă dispozițiile anexei III (partea 66) și cerințele prevăzute la punctul M.A.707(a)2(a), trimisă împreună cu cererea proprietarului sau a operatorului. Această recomandare se face pe baza unei examinări a navigabilității efectuate în conformitate cu punctul M.A.710 și nu se emite pentru mai mult de doi ani consecutivi.
- (h) De fiecare dată când împrejurările arată existența unei potențiale amenințări la adresa siguranței, autoritatea competentă efectuează ea însăși examinarea navigabilității și eliberează certificatul de examinare a navigabilității.
- (i) În plus față de dispozițiile de la litera (h), autoritatea competentă poate, de asemenea, să efectueze ea însăși examinarea navigabilității și să elibereze certificatul de examinare a navigabilității în următoarele cazuri:

▼ M4

1. dacă aeronava este administrată de o întreprindere de management al menținerii navigabilității autorizată în conformitate cu secțiunea A capitolul G din prezenta anexă (partea M) stabilită într-o țară terță;

▼ M3

2. pentru toate baloanele și orice alte aeronave cu MTOM de cel mult 2 730 kg, în cazul în care proprietarul solicită acest lucru.
- (j) Atunci când autoritatea competentă efectuează ea însăși examinarea navigabilității și/sau eliberează certificatul de examinare a navigabilității, proprietarul sau operatorul furnizează autorității competente:
1. documentația solicitată de autoritatea competentă;
  2. condiții adecvate de instalare în locurile corespunzătoare a personalului autorității competente;
  3. după caz, asistență din partea unui personal calificat în mod corespunzător în conformitate cu anexa III (partea 66) sau cu cerințele echivalente privind personalul prevăzute la punctul 145.A.30(j)(1) și (2) din anexa II (partea 145).
- (k) Un certificat de examinare a navigabilității nu poate fi eliberat și nici prelungit în cazul în care există indicii sau motive să se considere că aeronava nu este aptă pentru zbor.

▼ B**M.A.902 Valabilitatea certificatului de examinare a navigabilității**

- (a) Un certificat de examinare a navigabilității își pierde valabilitatea în oricare din următoarele cazuri:
1. certificatul de examinare a navigabilității este suspendat sau retras;
  2. certificatul de navigabilitate este suspendat sau retras;
  3. aeronava nu este înscrisă în registrul aeronavelor unui stat membru;
  4. certificatul de tip pe baza căruia a fost eliberat certificatul de navigabilitate este suspendat sau retras.

▼ M7

- (b) O aeronavă nu are voie să zboare dacă certificatul de navigabilitate nu este valabil sau în oricare din următoarele cazuri:
1. menținerea navigabilității aeronavei sau orice componentă montată pe aeronavă nu respectă cerințele prezentei părți; sau

▼ M7

2. aeronava nu este conformă cu proiectarea de tip aprobată de agenție; sau
3. aeronava a fost exploatată dincolo de limitele manualului de zbor aprobat sau ale certificatului de navigabilitate, fără a se fi luat măsuri corespunzătoare; sau
4. aeronava a fost implicată într-un accident sau incident care îi afectează navigabilitatea, fără a se fi luat măsuri corespunzătoare pentru a se restabili navigabilitatea; sau
5. o modificare sau reparație nu este în conformitate cu anexa (partea 21) la Regulamentul (CE) nr. 1702/2003.

▼ B

- (c) După renunțare sau retragere, certificatul de examinare a navigabilității se restituie autorității competente.

M.A.903 Transfer de înmatriculare de aeronavă în cadrul UE

- (a) În cazul în care o înmatriculare de aeronavă este transferată în cadrul UE, cel care depune cerere în acest sens:
1. informează vechiul stat membru asupra noului stat membru în care urmează să fie înmatriculată aeronava apoi
  2. prezintă cererea sa noului stat membru în vederea eliberării unui nou certificat de navigabilitate, în conformitate cu partea 21.
- (b) Fără a aduce atingere dispozițiilor de la M.A.902 (a) (3), vechiul certificat de examinare a navigabilității rămâne valabil până la data expirării sale.

M.A.904 Examinarea navigabilității pentru aeronavele importate în UE**▼ M3**

- (a) Atunci când se înscrie în registrul unui stat membru o aeronavă importată dintr-o țară terță, cel care depune cerere în acest sens:
1. prezintă cererea sa statului membru de înmatriculare în vederea eliberării unui nou certificat de navigabilitate, în conformitate cu anexa (partea 21) la Regulamentul (CE) nr. 1702/2003;
  2. în cazul aeronavelor care nu sunt noi, ia măsurile necesare pentru efectuarea, în mod corespunzător, a unei examinări a navigabilității, conform punctului M.A.901;
  3. ia măsurile necesare pentru efectuarea tuturor lucrărilor de întreținere în vederea respectării programului de întreținere aprobat în conformitate cu punctul M.A.302.
- (b) În cazul în care s-a verificat faptul că aeronava îndeplinește condițiile pertinente, întreprinderea de management al menținerii navigabilității trimite statului membru de înmatriculare, dacă este cazul, o recomandare documentată în vederea eliberării unui certificat de examinare a navigabilității.

▼ B

- (c) Proprietarul permite accesul la aeronavă pentru inspectarea acesteia de către statul membru de înmatriculare.
- (d) Statul membru de înmatriculare eliberează un nou certificat de navigabilitate în cazul în care s-a verificat că aeronava satisface condițiile din partea 21.
- (e) Statul membru eliberează certificatul de examinare a navigabilității care, în mod normal, este valabil timp de un an, în afara cazului în care respectivul stat membru are un motiv legat de siguranță pentru a-i limita valabilitatea.

▼ B**M.A.905 Constatări**

- (a) O constatare de nivel 1 corespunde unei nerespectări semnificative a cerințelor cuprinse în partea M, care reduce nivelul de siguranță și reprezintă un risc major pentru siguranța zborului.
- (b) O constatare de nivel 2 corespunde unei nerespectări a cerințelor cuprinse în partea M, care ar putea reduce nivelul de siguranță și ar putea reprezenta un risc major pentru siguranța zborului.

▼ M4

- (c) După ce a primit o notificare privind constatările în conformitate cu punctul M.B. 903, persoana sau întreprinderea responsabilă în conformitate cu punctul M.A.201 trebuie să definească un plan de acțiuni corective și să convingă autoritatea că acțiunile sale corective sunt satisfăcătoare, într-o perioadă stabilită de comun acord cu autoritatea competentă, efectuând acțiuni corective adecvate care să prevină apariția oricărei noi constatări și a faptelor care au stat la baza ei.

▼ B*SECȚIUNEA B***PROCEDURA PENTRU AUTORITĂȚILE COMPETENTE***CAPITOLUL A**GENERALITĂȚI***M.B.101 Domeniu de aplicare**

Prezenta secțiune stabilește condițiile administrative care urmează să fie respectate de către autoritățile competente însărcinate cu aplicarea și executarea dispozițiilor secțiunii A din prezenta parte.

M.B.102 Autoritate competentă*(a) Generalități*

Un stat membru desemnează o autoritate competentă, care să aibă atribuții de eliberare, de prelungire, de modificare, de suspendare sau de retragere a certificatelor precum și de supraveghere a menținerii navigabilității. Această autoritate competentă stabilește proceduri documentate, precum și o structură organizatorică.

(b) Resurse

Numărul de angajați este adecvat pentru a satisface cerințele care sunt prezentate în detaliu în prezenta secțiune.

(c) Calificare și formare profesională

Întreg personalul implicat în activitățile descrise în partea M are o calificare corespunzătoare, cunoștințe, experiență, precum și o formare profesională inițială și continuă corespunzătoare pentru a efectua sarcinile care îi sunt atribuite.

(d) Proceduri

Autoritatea competentă stabilește procedurile prin care să se detalieze nivelul de conformitate cu prezenta parte M.

Procedurile sunt revizuite și modificate pentru a garanta că ele sunt întotdeauna conforme.

▼ M6**▼ B****M.B.104 Arhivare**

- (a) Autoritățile competente pun la punct un sistem de arhivare care să permită o identificare adecvată a procesului pentru a emite, a prelungi, a modifica, a suspenda sau a retrage fiecare certificat.

▼ B

- (b) Înregistrările pentru controlul efectuat de întreprinderile autorizate în conformitate cu partea M includ cel puțin:
1. cererea pentru a obține autorizarea unei întreprinderi;
  2. certificatul de autorizare a unei întreprinderi, incluzând toate modificările;
  3. o copie a programului după care se vor desfășura controalele de conformitate, precizând datele la care vor avea loc acestea precum și datele la care au fost efectuate controalele;
  4. înregistrările controalelor de supraveghere permanentă efectuate de către autoritatea competentă, incluzând toate înregistrările controalelor;
  5. copii ale întregii corespondențe relevante;
  6. detalii asupra tuturor derogărilor și acțiunilor de aplicare;
  7. orice raport din partea altor autorități competente referitor la supravegherea întreprinderii;
  8. specificațiile sau manualul întreprinderii și modificările acestora;
  9. o copie a oricărui alt document care a fost aprobat în mod direct de către autoritatea competentă;
- (c) Perioada de arhivare pentru înregistrările prevăzute la litera (b) este de cel puțin patru ani.
- (d) Înregistrările minime pentru controlul fiecărei aeronave includ cel puțin o copie:
1. a certificatului de navigabilitate al aeronavei;
  2. a certificatelor de examinare a navigabilității;
  3. a recomandărilor întreprinderii așa cum se specifică în capitolul G din secțiunea A;
  4. a rapoartelor rezultate în urma examinărilor navigabilității efectuate direct de către statul membru;
  5. a întregii corespondențe relevante referitoare la aeronavă;
  6. a detaliilor privind toate derogările și acțiunile de aplicare;

▼ M4

7. a oricărui document aprobat de autoritatea competentă în conformitate cu anexa I (partea M) sau cu anexa III (UE-OPS) la Regulamentul (CEE) nr. 3922/91.

▼ B

- (e) Înregistrările specificate la litera (d) se păstrează timp de cel puțin doi ani după ce aeronava a fost definitiv retrasă din exploatare.
- (f) Toate înregistrările specificate în M.B.104 sunt puse la dispoziție, la cerere, unui alt stat membru sau agenției.

M.B.105 Schimb reciproc de informații

- (a) Pentru a contribui la ameliorarea securității aeriene, autoritățile competente participă la un schimb reciproc al tuturor informațiilor necesare în conformitate cu articolul 11 din regulamentul de bază.
- (b) Fără a aduce atingere competențelor statelor membre, în cazul unui risc potențial în materie de siguranță care implică mai multe state membre, autoritățile competente implicate se sprijină reciproc prin efectuarea acțiunilor de control necesare.

▼ B

CAPITOLUL B

*RĂSPUNDEREA***M.B.201 Responsabilități**

Autoritățile competente, așa cum se specifică în partea M.1, au responsabilitatea efectuării inspecțiilor și a investigațiilor, cu scopul de a verifica respectarea cerințelor prezentei părți.

CAPITOLUL C

*MENȚINEREA NAVIGABILITĂȚII***M.B.301 Program de întreținere**

- (a) Autoritatea competentă verifică dacă programul de întreținere este conform cu M.A.302.
- (b) În absența unor indicații contrare în ► **M3** punctul M.A.302(c) ◀, programul de întreținere și modificările sale sunt aprobate direct de către autoritatea competentă.
- (c) În cazul unei aprobări indirecte, procedura programului de întreținere este aprobată de către autoritatea competentă conform specificațiilor de management al menținerii navigabilității.
- (d) Pentru a aproba un program de întreținere în conformitate cu dispozițiile de la litera (b), autoritatea competentă are acces la toate datele solicitate în ► **M3** punctele M.A.302(d), (e) și (f) ◀.

M.B.302 Derogări

Toate derogările acordate în conformitate cu ► **M3** articolul 14 alineatul (4) ◀ din regulamentul de bază sunt înregistrate și arhivate de către autoritatea competentă.

M.B.303 Controlul menținerii navigabilității aeronavelor**▼ M3**

- (a) Autoritatea competentă elaborează un program de studiu pentru a controla starea navigabilității flotei de aeronave care figurează în registrul său.

▼ B

- (b) Programul de studiu cuprinde exemple de studii privind produse legate de aeronave.
- (c) Programul este conceput ținându-se cont de numărul de aeronave din registru, de cunoștințele locale și de activitățile de supraveghere executate în trecut.
- (d) Studiul produselor se concentrează asupra anumitor componente de navigabilitate care prezintă cele mai mari riscuri și identifică orice constatări. De asemenea, autoritatea competentă analizează fiecare constatare pentru a determina cauza sa fundamentală.
- (e) Toate constatările sunt confirmate în scris persoanei sau întreprinderii responsabile, în conformitate cu M.A.201.
- (f) Autoritatea competentă înregistrează toate constatările, acțiunile de încheiere și recomandările.
- (g) Dacă, pe parcursul examinării aeronavelor, se dovedește neconformitatea unei cerințe a părții M, autoritatea competentă întreprinde anumite acțiuni, în conformitate cu M.B.903.

▼ B

- (h) În cazul în care cauza fundamentală a constatării corespunde unei neconformități cu orice alt capitol sau cu o altă parte, neconformitatea este tratată așa cum se indică în partea corespunzătoare.

▼ M3

- (i) Pentru a facilita punerea în aplicare a unor măsuri corespunzătoare, autoritățile competente fac schimb de informații cu privire la neconformitățile constatate în conformitate cu litera (h).

▼ B**M.B.304 Retragere, suspendare și limitare**

Autoritatea competentă:

- (a) suspendă un certificat de examinare a navigabilității pe baza motivelor valabile în cazul unui risc potențial în privința siguranței sau
- (b) suspendă, retrage sau limitează un certificat de examinare a navigabilității în conformitate cu M.B.303 (g).

CAPITOLUL D

STANDARDE DE ÎNTREȚINERE

(de întocmit, după caz)

CAPITOLUL E

COMPONENTE DE AERONAVĂ

(de întocmit, după caz)

CAPITOLUL F

*ÎNTEPRINDERI CU ATRIBUȚII DE ÎNTREȚINERE***M.B.601 Solicitarea autorizării**

În cazul în care instalațiile de întreținere sunt situate în mai multe state membre, investigarea și supravegherea autorizării sunt efectuate în colaborare cu autoritățile competente desemnate de către statele membre pe teritoriile cărora se află celelalte instalații de întreținere.

M.B.602 Autorizarea inițială

- (a) Cu condiția respectării cerințelor cuprinse în M.A.606 (a) și (b), autoritatea competentă indică solicitantului autorizării, în mod oficial, în scris, acceptul său față de personalul menționat la M.A.606 (a) și (b).
- (b) Autoritatea competentă stabilește dacă procedurile specificate în manualul întreprinderii cu atribuții de întreținere sunt conforme cu M.A. capitolul F și se asigură că managerul responsabil semnează declarația de angajament.
- (c) Autoritatea competentă verifică dacă întreprinderea respectă cerințele cuprinse în partea M.A capitolul F.
- (d) Pe parcursul investigației pentru autorizare se convoacă cel puțin o dată o ședință cu managerul responsabil, pentru a se asigura că acesta înțelege bine importanța autorizării și scopul semnării angajamentului întreprinderii, privind punerea în conformitate cu procedurile specificate în manual.
- (e) Toate constatările sunt confirmate în scris întreprinderii care solicită autorizarea.

▼B

- (f) Autoritatea competentă înregistrează toate constatările, acțiunile de încheiere (acțiuni necesare pentru a încheia o constatare) și recomandările.
- (g) Pentru autorizarea inițială, întreprinderea efectuează toate acțiunile corective ce se impun în urma constatărilor, iar acestea sunt încheiate de către autoritatea competentă înaintea eliberării autorizării.

M.B.603 Eliberarea autorizării

- (a) Autoritatea competentă eliberează solicitantului autorizării un certificat de autorizare conform formularului 3 al EASA (apendicele V) care include domeniile cuprinse de autorizare, în cazul în care întreprinderea cu atribuții de întreținere este conformă cu alineatele aplicabile din prezenta parte.
- (b) Autoritatea competentă indică condițiile aferente autorizării, pe certificatul de autorizare conform formularului 3 al EASA.
- (c) Numărul de referință este inclus în certificatul de autorizare (formularul 3 al EASA) în modul specificat de agenție.

M.B.604 Control permanent

- (a) Autoritatea competentă păstrează și actualizează o listă a programelor pentru fiecare întreprindere cu atribuții de întreținere autorizată, în conformitate cu partea M.A. capitolul F, aflată sub supravegherea sa, datele la care trebuie să aibă loc vizitele pentru controlul de conformitate și datele realizării efective a acestor vizite.
- (b) Fiecare întreprindere este supusă unui audit complet, la intervale de timp care nu depășesc 24 de luni.
- (c) Toate constatările sunt confirmate în scris întreprinderii care solicită autorizarea.
- (d) Autoritatea competentă înregistrează toate constatările, acțiunile de încheiere (acțiuni necesare pentru a încheia o constatare) și recomandările.
- (e) Cel puțin o dată la fiecare 24 de luni se convoacă o ședință cu managerul responsabil, pentru a se asigura că acesta este informat asupra problemelor semnificative care sunt identificate în cursul auditurilor.

M.B.605 Constatări

- (a) Dacă, în cursul auditurilor sau prin alte mijloace, se dovedește neconformitatea cu cerința din partea M, autoritatea competentă întreprinde următoarele acțiuni:
  1. pentru constatările de nivel 1, autoritatea competentă retrage, limitează sau suspendă imediat, în totalitate sau parțial, în funcție de importanța constatării de nivel 1, autorizarea întreprinderii cu atribuții de întreținere, până când întreprinderea pune în practică o acțiune corectivă satisfăcătoare;
  2. pentru constatările de nivel 2, autoritatea competentă acordă un termen pentru a se pune în practică un plan de acțiuni corective, adaptat naturii constatării. Acest termen nu poate depăși trei luni. În anumite împrejurări, la sfârșitul acestei prime perioade și în funcție de natura constatării, autoritatea competentă poate prelungi termenul cu trei luni suplimentare, dacă se prezintă un plan de acțiuni corective satisfăcător.
- (b) Autoritatea competentă întreprinde acțiuni pentru a suspenda, în totalitate sau parțial, autorizarea dacă nu se restabilește conformitatea în termenele decise de către autoritatea competentă.

▼M3**M.B.606 Modificări**

- (a) Autoritatea competentă respectă elementele aplicabile din autorizarea inițială în cazul oricărei modificări aduse întreprinderii, notificată conform punctului M.A.617.

▼ M3

- (b) Autoritatea competentă poate prescrie condițiile în virtutea cărora întreprinderea autorizată pentru întreținere poate funcționa în perioada punerii în aplicare a acestor modificări, excepție făcând cazul în care autoritatea competentă decide că autorizarea trebuie suspendată ca urmare a naturii sau anvergurii modificărilor.
- (c) Pentru orice modificare adusă manualului întreprinderii cu atribuții de întreținere:
1. În cazul aprobării directe a modificărilor conform punctului M.A.604(b), autoritatea competentă verifică dacă procedurile descrise în manual sunt conforme cu prezenta anexă (partea M) înainte de a informa oficial întreprinderea autorizată cu privire la aprobare.
  2. În cazul aprobării modificărilor prin intermediul unei proceduri de aprobare indirectă, în conformitate cu punctul M.A.604(c), autoritatea competentă se asigură (i) că modificările sunt minore și (ii) că exercită un control corespunzător asupra aprobării modificărilor pentru a garanta că acestea respectă cerințele din prezenta anexă (partea M).

▼ B**M.B.607 Retragera, suspendarea și limitarea unei aprobări**

Autoritatea competentă:

- (a) suspendă o autorizare pe baza unor motive rezonabile în cazul unui risc potențial în privința siguranței sau
- (b) suspendă, retrage sau limitează o autorizare în conformitate cu M.B.605.

CAPITOLUL G

*ÎNTRERINDERE CU ATRIBUȚII DE MANAGEMENT AL MENȚINERII NAVIGABILITĂȚII***M.B.701 Solicitarea autorizării**

- (a) Pentru transportul aerian comercial, autoritatea competentă primește spre autorizare, împreună cu cererea inițială pentru certificatul de transportator aerian și, dacă este cazul, orice modificare solicitată și pentru fiecare tip de aeronavă care urmează să fie exploatată:
1. specificațiile de management al menținerii navigabilității;
  2. programele transportatorului privind întreținerea aeronavei;
  3. jurnalul tehnic al aeronavei;
  4. dacă este cazul, specificațiile tehnice ale contractelor de întreținere încheiate între transportator și întreprinderea cu atribuții de întreținere autorizată în conformitate cu partea 145.
- (b) În cazul în care instalațiile sunt situate în mai multe state membre, investigația și supravegherea continuă a autorizării sunt efectuate în colaborare cu autoritățile competente desemnate de către statele membre pe teritoriul cărora se găsesc celelalte instalații.

M.B.702 Autorizarea inițială

- (a) Sub rezerva respectării cerințelor impuse de M.A.706 (a), (c), (d) și M.A.707, autoritatea competentă indică solicitantului în mod oficial, în scris, acceptul său pentru personalul descris la M.A.706 (a), (c), (d) și M.A.707.

▼B

- (b) Autoritatea competentă stabilește dacă procedurile descrise în specificațiile de management a menținerii navigabilității sunt conforme cu partea M.A. capitolul G și se asigură că managerul responsabil semnează declarația de angajament.
- (c) Autoritatea competentă verifică dacă întreprinderea respectă cerințele cuprinse în M.A. capitolul G.
- (d) Cel puțin o dată în cursul investigației se convoacă o ședință cu managerul responsabil pentru autorizare, pentru a se asigura că acesta înțelege bine importanța autorizării și scopul semnării angajamentului întreprinderii, cu scopul de a se conforma cu procedurile descrise în specificațiile de management al menținerii navigabilității.
- (e) Toate constatările sunt confirmate în scris întreprinderii care solicită autorizarea.
- (f) Autoritatea competentă înregistrează toate constatările, acțiunile de încheiere (acțiuni necesare pentru a încheia o constatare) și recomandările.
- (g) Pentru autorizarea inițială, întreprinderea efectuează toate acțiunile corective care se impun în urma constatărilor, iar acestea sunt încheiate de către autoritatea competentă înaintea eliberării autorizării.

M.B.703 Eliberarea autorizării

- (a) Autoritatea competentă eliberează solicitantului un certificat de autorizare, „formular 14 al EASA” (apendicele VI), care include domeniile cuprinse în autorizare, în cazul în care întreprinderea cu atribuții de management al menținerii navigabilității este în conformitate cu partea M.A. capitolul G.
- (b) Autoritatea competentă indică valabilitatea autorizării pe certificatul de autorizare, „formular 14 al EASA”.
- (c) Numărul de referință este inclus în certificatul de autorizare formular 14 în modul specificat de agenție.
- (d) În cazul transportului comercial aerian, informațiile conținute în formularul 14 al EASA sunt incluse în certificatul de transportator aerian.

M.B.704 Supraveghere permanentă

- (a) Autoritatea competentă păstrează și actualizează o listă a programelor pentru fiecare întreprindere cu atribuții de menținere a navigabilității autorizată în conformitate cu partea M.A. capitolul G, aflată sub supravegherea sa, datele la care trebuie să aibă loc vizitele pentru controlul de conformitate și datele la care au fost efectuate aceste vizite.
- (b) Fiecare întreprindere este auditată în întregime, la intervale de timp care nu trebuie să depășească 24 de luni.
- (c) Un eșantion relevant al aeronavei administrate de întreprinderea autorizată în conformitate cu M.B. capitolul G este studiat la fiecare 24 de luni. Dimensiunile eșantionului sunt decise de către autoritatea competentă, în funcție de rezultatele auditurilor precedente și de studiile de produs precedente.
- (d) Toate constatările sunt confirmate în scris întreprinderii care solicită autorizarea.
- (e) Autoritatea competentă înregistrează toate constatările, acțiunile de încheiere (acțiuni necesare pentru a încheia o constatare) și recomandările.
- (f) Cel puțin o dată la fiecare 24 de luni se convoacă o ședință cu managerul responsabil, pentru a se asigura că acesta este informat asupra problemelor semnificative care sunt detectate în cursul auditurilor.

▼ B**M.B.705 Constatări**

- (a) Dacă, în cursul auditurilor sau prin alte mijloace, se dovedește o neconformitate a unei cerințe a părții M, autoritatea competentă întreprinde următoarele acțiuni:
1. pentru constatările de nivel 1, autoritatea competentă întreprinde acțiuni imediate pentru a retrage, limita sau suspenda, în totalitate sau parțial, în funcție de importanța constatării de nivel 1, autorizarea întreprinderii cu atribuții de întreținere până când întreprinderea pune în practică o acțiune corectivă reușită;
  2. pentru constatările de nivel 2, autoritatea competentă acordă un termen pentru a se pune în practică un plan de acțiuni corective, adaptat naturii constatării. Acest termen nu poate depăși trei luni. În anumite împrejurări, la sfârșitul acestei prime perioade și în funcție de natura constatării, autoritatea competentă poate prelungi acest termen de trei luni, dacă se prezintă un plan de acțiuni corective satisfăcător.
- (b) Autoritatea competentă ia măsuri pentru a suspenda, în totalitate sau parțial, autorizarea dacă nu se restabilește conformitatea în termenele decise de către autoritatea competentă.

▼ M3**M.B.706 Modificări**

- (a) Autoritatea competentă respectă elementele aplicabile din autorizarea inițială în cazul oricărei modificări aduse întreprinderii, notificată conform punctului M.A.713.
- (b) Autoritatea competentă poate prescrie condițiile în virtutea cărora întreprinderea autorizată de management al menținerii navigabilității poate funcționa în perioada punerii în aplicare a acestor modificări, excepție făcând cazul în care autoritatea competentă decide că autorizarea trebuie suspendată ca urmare a naturii sau anvergurii modificărilor.
- (c) Pentru orice modificare adusă specificațiilor de management al menținerii navigabilității:
1. În cazul aprobării directe a modificărilor conform punctului M.A.704(b), autoritatea competentă verifică dacă procedurile descrise în specificații sunt conforme cu prezenta anexă (partea M) înainte de a informa oficial întreprinderea autorizată cu privire la aprobare.
  2. În cazul aprobării modificărilor prin intermediul unei proceduri de aprobare indirectă, în conformitate cu punctul M.A.704(c), autoritatea competentă se asigură (i) că modificările sunt minore și (ii) că exercită un control corespunzător asupra aprobării modificărilor pentru a garanta că acestea respectă cerințele din prezenta anexă (partea M).

▼ B**M.B.707 Retragerea, suspendarea și limitarea unei aprobări**

Autoritatea competentă:

- (a) suspendă o autorizare pe baza unor motive rezonabile în cazul unui risc potențial în privința siguranței sau
- (b) suspendă, retrage sau limitează o autorizare în conformitate cu M.B.705.

CAPITOLUL H

CERTIFICAT DE DARE ÎN EXPLOATARE – CRS

(de întocmit, după caz)

▼B

CAPITOLUL I

*CERTIFICAT DE EXAMINARE A NAVIGABILITĂȚII***M.B.901 Evaluarea recomandărilor**

La primirea unei cereri și a unei recomandări aferente de certificat de examinare a navigabilității, în conformitate cu ►**M3** punctul M.A.901 ◀:

1. Personalul calificat în mod corespunzător, de la autoritatea competentă, verifică dacă declarația de conformitate, conținută în recomandare, demonstrează că s-a efectuat o examinare completă a navigabilității, în conformitate cu M.A.710.
2. Autoritatea competentă efectuează investigații și poate solicita informații suplimentare în sprijinul evaluării recomandării.

▼M3**M.B.902 Examinarea navigabilității efectuată de autoritatea competentă**

(a) În cazul în care autoritatea competentă efectuează examinarea navigabilității și eliberează certificatul de examinare a navigabilității, respectiv Formularul 15a al EASA (apendicele III), autoritatea competentă efectuează o examinare a navigabilității în conformitate cu punctul M.A.710.

(b) Autoritatea competentă dispune de personal cu atribuții de examinare a navigabilității adecvat pentru efectuarea acestor examinări.

1. În cazul tuturor aeronavelor care participă la transportul aerian comercial și al aeronavelor cu MTOM mai mare de 2 730 kg, exceptând baloanele, acest personal are:

(a) cel puțin cinci ani de experiență în domeniul menținerii navigabilității;

(b) o licență corespunzătoare în conformitate cu anexa III (partea 66), o calificare de personal cu atribuții de întreținere, recunoscută de statul membru, pentru categoria respectivă de aeronave [atunci când anexa III (partea 66) se referă la reglementările naționale] sau o diplomă în aeronautică ori o calificare echivalentă;

(c) o pregătire oficială în domeniul întreținerii aeronavelor;

(d) o funcție cu responsabilități corespunzătoare.

Fără a aduce atingere dispozițiilor de la punctele a-d de mai sus, cerința stabilită la punctul M.B.902(b)1b poate fi înlocuită cu cinci ani de experiență în domeniul menținerii navigabilității, în plus față de cei necesari conform punctului M.B.902(b)1a.

2. În cazul aeronavelor care nu participă la transportul aerian comercial, cu MTOM de cel mult 2 730 kg, și al baloanelor, acest personal are:

(a) cel puțin trei ani de experiență în domeniul menținerii navigabilității;

(b) o licență corespunzătoare în conformitate cu anexa III (partea 66), o calificare de personal cu atribuții de întreținere, recunoscută de statul membru, pentru categoria respectivă de aeronave [atunci când anexa III (partea 66) se referă la reglementările naționale] sau o diplomă în aeronautică ori o calificare echivalentă;

(c) o pregătire corespunzătoare în domeniul întreținerii aeronavelor;

▼ M3

(d) o funcție cu responsabilități corespunzătoare.

Fără a aduce atingere dispozițiilor de la punctele a-d de mai sus, cerința enunțată la punctul M.B.902(b)2b poate fi înlocuită cu patru ani de experiență în domeniul menținerii navigabilității, în plus față de cei necesari conform punctului M.B.902(b)2a.

- (c) Autoritatea competentă ține evidența întregului personal care examinează navigabilitatea, această evidență incluzând detalii privind toate calificările corespunzătoare deținute și un rezumat al experienței și pregătirii pertinente în domeniul managementului menținerii navigabilității.
- (d) Pentru efectuarea examinării navigabilității, autoritatea competentă are acces la datele aplicabile, după cum se specifică la punctele M.A.305, M.A.306 și M.A.401.
- (e) Personalul care efectuează examinarea navigabilității eliberează Formularul 15a după încheierea cu rezultate satisfăcătoare a examinării navigabilității.

▼ B**M.B.903 Constatări**

Dacă în cursul studiilor de aeronavă sau prin orice alt mijloc se dovedește că o cerință din partea M nu este respectată, autoritatea competentă întreprinde următoarele acțiuni:

1. pentru constatările de nivel 1, autoritatea competentă impune efectuarea unei acțiuni corective corespunzătoare, înaintea oricărui nou zbor și întreprinde acțiuni imediate pentru a revoca sau a suspenda certificatul de examinare a navigabilității;
2. pentru constatările de nivel 2, acțiunea corectivă impusă de autoritatea competentă este adaptată la natura constatării.

▼B*Apendicele I***Contract referitor la menținerea navigabilității**

1. În cazul în care un proprietar încheie un contract cu o întreprindere cu atribuții de menținere a navigabilității, autorizată în conformitate cu M.A. capitolul G, pentru efectuarea sarcinilor de management al menținerii navigabilității în conformitate cu M.A.201, la cererea autorității competente, o copie a contractului este trimisă de proprietar către autoritatea competentă a statului membru în care este înmatriculată aeronava, după semnarea contractului de către ambele părți.
2. Contractul se elaborează ținându-se cont de cerințele menționate în partea M. El definește obligațiile semnatarilor în materie de menținere a navigabilității aeronavei.
3. El cuprinde cel puțin:
  - înmatricularea aeronavei;
  - tipul de aeronavă;
  - numărul de serie al aeronavei;
  - numele proprietarului aeronavei sau al locatarului înregistrat sau date despre societate, inclusiv adresa,

detalii, inclusiv adresa, privind întreprinderea cu atribuții de menținere a navigabilității autorizată în conformitate cu M.A. capitolul G.
4. Contractul stipulează următoarele:

„Proprietarul încredințează întreprinderii autorizate managementul menținerii navigabilității aeronavei, elaborarea unui program de întreținere, care este aprobat de către autoritățile de navigație ale statului membru în care este înmatriculată aeronava și de întreprinderea cu atribuții de întreținere a aeronavei, în conformitate cu programul menționat în cadrul unei organizații autorizate.

În conformitate cu prezentul contract, cei doi semnatori se angajează să respecte obligațiile ce le revin ca urmare a prezentului contract.

Proprietarul certifică, cu bună credință, faptul că toate informațiile furnizate întreprinderii autorizate cu privire la menținerea navigabilității aeronavei sunt și vor fi exacte, precum și că aeronava nu va fi modificată fără autorizarea prealabilă a întreprinderii autorizate.

În cazul oricărei neconformități, din partea oricăruia dintre semnatori, prezentul contract devine nul. În acest caz, proprietarul este în întregime responsabil pentru orice sarcină legată de menținerea navigabilității aeronavei și se angajează să informeze autoritățile competente ale statului membru în care este înmatriculată aeronava, în termen de două săptămâni.”
5. În cazul în care un proprietar încheie un contract cu o întreprindere cu atribuții de menținere a navigabilității, autorizată în conformitate cu M.A.201, obligațiile fiecărei părți sunt următoarele:

▼M3

- 5.1. Obligațiile întreprinderii autorizate:
  1. tipul aeronavei să fie inclus în domeniul de aplicare al autorizării sale;
  2. să respecte următoarele condiții pentru asigurarea menținerii navigabilității aeronavei:
    - (a) să elaboreze un program de întreținere a aeronavei, inclusiv orice program de fiabilitate conceput, după caz;

▼ M3

- (b) să specifice sarcinile de întreținere (în programul de întreținere) care pot fi efectuate de către pilotul-proprietar în conformitate cu punctul M.A.803(c);
  - (c) să ia măsurile necesare pentru aprobarea programului de întreținere a aeronavei;
  - (d) să furnizeze proprietarului o copie a programului de întreținere a aeronavei, o dată ce acesta a fost aprobat;
  - (e) să organizeze o inspecție de tranziție de la programul anterior de întreținere a aeronavei;
  - (f) să ia măsurile necesare pentru ca toate operațiunile de întreținere să fie efectuate de către o întreprindere autorizată pentru întreținere;
  - (g) să ia măsurile necesare pentru aplicarea tuturor directivelor de navigabilitate aplicabile;
  - (h) să se asigure că toate defectele detectate în cursul întreținerii programate, al examinării navigabilității sau semnalate de către proprietar sunt corectate de o întreprindere autorizată pentru întreținere;
  - (i) să coordoneze întreținerea programată, aplicarea directivelor de navigabilitate, înlocuirea reperelor cu durată de viață limitată și respectarea cerințelor privind inspecția componentelor de aeronavă;
  - (j) să îl informeze pe proprietar de fiecare dată când aeronava este încredințată unei întreprinderi autorizate pentru întreținere;
  - (k) să organizeze toate evidențele tehnice;
  - (l) să arhiveze toate evidențele tehnice;
3. să ia măsurile necesare pentru aprobarea oricărei modificări aduse aeronavei în conformitate cu anexa (partea 21) la Regulamentul (CE) nr. 1702/2003, înainte ca acestea să fie efectuate;
  4. să ia măsurile necesare pentru aprobarea oricărei reparații a aeronavei în conformitate cu anexa (partea 21) la Regulamentul (CE) nr. 1702/2003, înainte ca acestea să fie efectuate;
  5. să informeze autoritatea competentă din statul membru de înmatriculare de fiecare dată când aeronava nu fost prezentată, de către proprietar, întreprinderii autorizate pentru întreținere, conform solicitării întreprinderii autorizate;
  6. să informeze autoritatea competentă din statul membru de înmatriculare de fiecare dată când prezentul contract nu a fost respectat;
  7. să efectueze examinarea navigabilității aeronavei, dacă este necesar, și să elibereze certificatul de examinare a navigabilității sau să emită recomandarea către autoritatea competentă din statul membru de înmatriculare;
  8. să trimită, în termen de 10 zile, o copie a oricărui certificat de examinare a navigabilității, eliberat sau prelungit, autorității competente din statul membru de înmatriculare;
  9. să efectueze activitatea de raportare, astfel cum impun reglementările aplicabile;
  10. să informeze autoritatea competentă din statul membru de înmatriculare de fiecare dată când prezentul contract este denunțat de oricare dintre părți.

▼ M3

5.2. Obligațiile proprietarului:

1. să aibă înțelegere globală asupra programul de întreținere aprobat;
2. să aibă o înțelegere globală asupra prezentei anexe (partea M);
3. să prezinte aeronava întreprinderii autorizate pentru întreținere, asupra căreia s-a căzut de acord cu întreprinderea autorizată, la data indicată de întreprinderea autorizată;
4. să nu modifice aeronava fără a consulta în prealabil întreprinderea autorizată;
5. să informeze întreprinderea autorizată asupra oricărei întrețineri efectuate în mod excepțional fără cunoștința și fără controlul întreprinderii autorizate;
6. să semnaleze întreprinderii autorizate, prin intermediul livretului, toate defectele detectate în cursul operațiunilor;
7. să informeze autoritatea competentă din statul membru de înmatriculare de fiecare dată când prezentul contract este denunțat de oricare dintre părți;
8. să informeze autoritatea competentă din statul membru de înmatriculare și întreprinderea autorizată ori de câte ori aeronava este vândută;
9. să efectueze activitatea de raportare, așa cum impun reglementările aplicabile;
10. să informeze în mod regulat întreprinderea autorizată în legătură cu orele de zbor ale aeronavei și cu orice date alte privind utilizarea acesteia, conform acordului stabilit cu întreprinderea autorizată;
11. să înscrie certificatul de punere în serviciu în livrete, după cum se menționează la punctul M.A.803(d), în momentul efectuării întreținerii de către pilotul-proprietar fără a depăși limitele specificate în lista sarcinilor de întreținere declarate în programul de întreținere aprobat, după cum se prevede la punctul M.A.803(c);
12. să informeze întreprinderea autorizată de management al menținerii navigabilității responsabilă de administrarea menținerii navigabilității aeronavei în termen de maximum de 30 de zile de la efectuarea oricărei sarcini de întreținere de către pilotul-proprietar, în conformitate cu punctul M.A.305 (a).

▼ **M4***Apendicele II***Certificatul de autorizare a dării în exploatare – Formularul 1 EASA**

Prezentele instrucțiuni se referă numai la utilizarea formularului 1 EASA pentru întreținere. Se atrage atenția asupra dispozițiilor din apendicele I la anexa (partea 21) la Regulamentul (CE) nr. 1702/2003 care vizează utilizarea formularului 1 EASA pentru producție.

1. OBIECTIV ȘI UTILIZARE

- 1.1. Obiectivul principal al certificatului este declararea navigabilității lucrărilor de întreținere efectuate asupra produselor, reperelor și dispozitivelor [denumite în continuare „element(e)”].
- 1.2. Trebuie să se stabilească o corelație între certificat și element(e). Emitentul trebuie să păstreze certificatul într-o formă care să permită verificarea datelor originale.
- 1.3. Certificatul este acceptabil pentru un număr mare de autorități responsabile cu navigabilitatea, dar poate depinde de existența unor acorduri bilaterale și/sau de politica autorității responsabile cu navigabilitatea. „Datele de proiectare aprobate” menționate în acest certificat înseamnă, în acest caz, aprobate de autoritatea responsabilă cu navigabilitatea din țara importatoare.
- 1.4. Certificatul nu reprezintă un bon de livrare, nici o scrisoare de transport.
- 1.5. Aeronavele nu se dau în exploatare pe baza certificatului.
- 1.6. Certificatul nu constituie o aprobare în vederea instalării unui element pe o aeronavă, un motor sau elice, dar ajută utilizatorul final să determine stadiul aprobării navigabilității sale.
- 1.7. Nu se permite utilizarea aceluiași certificat pentru elemente date în exploatare după producție sau după întreținere.

2. FORMATUL GENERAL

- 2.1. Certificatul trebuie să fie în conformitate cu formatul anexat, inclusiv în ceea ce privește numerele casetelor și situarea fiecărei casete. Dimensiunea casetelor poate fi modificată pentru a se adapta fiecărui caz particular, dar fără a depăși limitele care ar face certificatul de nerecunoscut.
- 2.2. Certificatul trebuie să fie în format „peisaj”, dar dimensiunea de ansamblu poate fi mărită sau scăzută în mod semnificativ câtă vreme certificatul poate fi recunoscut și este lizibil. În caz de dubiu, a se consulta autoritatea competentă.
- 2.3. Declarația de responsabilitate a utilizatorului/instalatorului poate fi plasată pe oricare din fețele formularului.
- 2.4. Toate caracterele imprimate trebuie să fie clare și lizibile pentru a putea fi citite cu ușurință.
- 2.5. Certificatul poate să fie pre-tipărit sau generat de calculator, dar, în orice caz, imprimarea liniilor și a caracterelor trebuie să fie clară și lizibilă și în conformitate cu formatul definit.
- 2.6. Certificatul trebuie să fie în limba engleză și, dacă este necesar, în una sau mai multe alte limbi.
- 2.7. Informațiile care sunt înscrise pe certificat pot fi completate la mașina de scris sau la calculator sau scrise de mână cu majuscule și trebuie să poată fi citite cu ușurință.

▼ **M4**

- 2.8. Pentru claritate, se va limita la minimum utilizarea abrevierilor.
- 2.9. Spațiul disponibil pe verso certificatului poate fi utilizat de emitent pentru a furniza orice informație suplimentară, dar nu trebuie să includă nicio declarație de certificare. Orice utilizare a verso-ului certificatului trebuie menționată în caseta corespunzătoare de pe fața certificatului.

3. COPII

- 3.1. Nu există nici o restricție în privința numărului de copii ale certificatului, trimise clientului sau păstrate de către emitent.

4. EROARE (ERORI) PE UN CERTIFICAT

- 4.1. În cazul în care un utilizator final găsește o eroare (erori) pe un certificat, el trebuie să menționeze acest lucru în scris emitentului. Emitentul poate elibera un nou certificat numai dacă eroarea (erorile) poate (pot) fi verificată (verificate) și corectată (corectate).
- 4.2. Noul certificat trebuie să aibă un nou număr de înregistrare, o nouă semnătură și o nouă dată.
- 4.3. Se poate da curs cererii pentru un nou certificat fără a se reexamina starea elementului (elementelor). Noul certificat nu reprezintă o declarație privind starea curentă și trebuie să facă trimitere la certificatul anterior în caseta 12 prin următoarea formulare: „Prezentul certificat corectează eroarea (erorile) din caseta (casetele) [se introduc casetele corectate] din certificatul [se introduce numărul de înregistrare inițial] datat [se introduce data eliberării certificatului inițial] și nu privește conformitatea/starea/darea în exploatare”. Ambele certificate trebuie păstrate pe perioada de păstrare aferentă primului certificat.

5. COMPLETAREA CERTIFICATULUI DE CĂTRE EMITENT

Caseta 1 Autoritatea competentă care acordă autorizarea/Țara

Se precizează numele și țara autorității competente în a cărei jurisdicție se eliberează respectivul certificat. În cazul în care autoritatea competentă este agenția, se menționează numai „EASA”.

Caseta 2 Antetul formularului 1 EASA

„CERTIFICAT DE AUTORIZARE A DĂRII ÎN EXPLOATARE

FORMULARUL 1 EASA”

Caseta 3 Numărul de înregistrare al formularului

Se introduce numărul unic stabilit prin sistemul/procedura de numerotare a întreprinderii identificate în caseta 4; acest număr poate include caractere alfa/numerice.

Caseta 4 Denumirea și adresa întreprinderii

Se introduce denumirea completă și adresa întreprinderii autorizate (a se vedea formularul 3 EASA) care dă în exploatare lucrarea vizată de certificat. Se permite înscrierea logo-urilor etc., în cazul în care încap în această casetă.

Caseta 5 Bon de comandă/Contract/Factură

Pentru a facilita trasabilitatea elementului (elementelor), se introduce numărul bonului de comandă al lucrării, numărul contractului sau un alt număr de referință similar.

▼M4**Caseta 6 Element**

Se introduc numerele rândurilor elementelor atunci când sunt mai multe rânduri. Această casetă permite trimerile încrucișate la observațiile din caseta 12.

Caseta 7 Descriere

Se introduce denumirea sau descrierea elementului. Se utilizează de preferință termenul utilizat în instrucțiunile privind menținerea navigabilității sau în datele de întreținere (de exemplu, catalogul ilustrat al reperelor, manualul de întreținere al aeronavei, buletinul de service, manualul de întreținere a componentelor de aeronavă).

Caseta 8 Numărul reperului

Se introduce numărul reperului astfel cum apare pe element sau pe etichetă/ambalaj. În cazul unui motor sau al unei elice se poate folosi denumirea tipului.

Caseta 9 Cantitate

Se menționează numărul de elemente.

Caseta 10 Numărul de serie

Dacă reglementările impun ca elementul să fie identificat pe baza unui număr de serie, se introduce numărul respectiv în această casetă. Suplimentar, poate fi introdus orice alt număr de serie care nu este impus de reglementări. În cazul în care pe element nu este identificat niciun număr de serie, se menționează „N/A”.

Caseta 11 Stadiu/Lucrare

Se prezintă în continuare intrările permise pentru caseta 11. Se introduce numai unul dintre acești termeni – în cazul în care sunt aplicabili mai mulți termeni, se utilizează acela care descrie cel mai corect cea mai mare parte a lucrării efectuate și/sau stadiul articolului.

- (i) *Revizie generală*. „Revizie generală” înseamnă un proces care asigură că elementul în cauză este în deplină conformitate cu toleranțele aplicabile de funcționare specificate în certificatul de tip al titularului, în instrucțiunile producătorului echipamentului privind menținerea navigabilității sau în datele care sunt aprobate sau acceptate de autoritate. Elementul trebuie să fie cel puțin demontat, curățat, inspectat, reparat după cum este necesar, reasamblat și testat în conformitate cu datele specificate anterior.
- (ii) *Reparat*. Remedierea defectului (defectelor) cu utilizarea standardului aplicabil (*).
- (iii) *Inspectat/Testat*. Examinare, măsurare etc. în conformitate cu standardul aplicabil (*) (de exemplu, examinare vizuală, testare funcțională, testare pe bancul de testare etc.).
- (iv) *Modificat*. Modificarea unui element pentru a deveni conform cu standardul aplicabil (*).

Caseta 12 Observații

Se descrie lucrarea identificată în caseta 11, fie în mod direct, fie prin trimitere la documentația justificativă, necesară utilizatorului sau instalatorului pentru a determina navigabilitatea elementului (elementelor) în raport cu lucrarea care se certifică. Dacă este necesar, se poate utiliza o foaie separată la care se va face trimitere în corpul principal al formularului 1 EASA. Fiecare declarație trebuie să identifice în mod clar la care element(e) din caseta 6 se referă.

(*) Prin „standard aplicabil” se înțelege un standard, o metodă, tehnică sau practică de fabricație/proiectare/întreținere/calitate aprobată sau acceptabilă din punctul de vedere al autorității competente. Standardul aplicabil se descrie în caseta 12.

▼ M4

Exemple de informații care pot fi introduse în caseta 12:

- (i) datele de întreținere utilizate, inclusiv stadiul și referința reviziei;
- (ii) respectarea directivelor de navigabilitate și a buletinelor de service;
- (iii) reparațiile efectuate;
- (iv) modificările efectuate;
- (v) piesele de schimb instalate;
- (vi) situația reperelor cu durată de viață limitată;
- (vii) abateri față de bonul de comandă al clientului;
- (viii) declarații de dare în exploatare pentru a satisface cerințele referitoare la întreținere ale unei autorități străine de aviație civilă;
- (ix) informații necesare în caz de livrare parțială sau de reasamblare după livrare;
- (x) pentru întreprinderile cu atribuții de întreținere autorizate în conformitate cu capitolul F din anexa I (partea M), declarația privind certificatul de punere în serviciu a componentei de aeronavă menționată la punctul M.A.613:

„Certifică faptul că, exceptând cazul în care se dispune altfel în prezenta casetă, lucrările identificate în caseta 11 și descrise în prezenta casetă au fost executate în conformitate cu cerințele din secțiunea A capitolul F din anexa I (partea M) la Regulamentul (CE) nr. 2042/2003, iar în ceea ce privește aceste lucrări, elementul este considerat pregătit pentru a fi pus în serviciu. ACEASTA NU ESTE O DARE ÎN EXPLOATARE ÎN SENSUL ANEXEI II (PARTEA 145) LA REGULAMENTUL (CE) NR. 2042/2003.”

Dacă se imprimă datele dintr-un formular 1 EASA în format electronic, toate datele corespunzătoare care nu se potrivesc în alte casete trebuie completate în prezenta casetă.

Casetele 13a-13e

Cerințe generale pentru casetele 13a-13e: Nu se utilizează pentru repunerea în serviciu în cadrul unei operațiuni de întreținere. Se folosește o culoare diferită, de exemplu mai închisă sau un alt marcaj pentru a preveni utilizarea accidentală sau neautorizată.

Caseta 14a

Se marchează caseta (casetele) corespunzătoare, indicându-se reglementările aplicabile lucrării finalizate. În cazul în care se marchează caseta „alte reglementări specificate în caseta 12”, atunci în caseta 12 trebuie precizate reglementările celeilalte sau ale celorlalte autorități responsabile cu navigabilitatea. Se marchează cel puțin o casetă, după caz.

Pentru toate lucrările de întreținere efectuate de întreprinderi cu atribuții de întreținere autorizate în conformitate cu secțiunea A capitolul F din anexa I (partea M) la Regulamentul (CE) nr. 2042/2003 se bifează caseta „alte reglementări specificate în caseta 12”, iar declarația privind certificatul de punere în serviciu se înscrie în caseta 12. În acest caz, mențiunea „cu excepția cazului în care în prezenta casetă se specifică altfel” vizează următoarele situații:

- (a) atunci când întreținerea nu a putut fi finalizată;
- (b) atunci când întreținerea efectuată nu corespunde standardului impus de anexa I (partea M);
- (c) atunci când întreținerea a fost efectuată în conformitate cu cerințe diferite de cele specificate în anexa I (partea M). În acest caz, în caseta 12 se precizează reglementarea națională aplicabilă.

▼ **M4**

Pentru toate operațiunile de întreținere efectuate de întreprinderile cu atribuții de întreținere autorizate în conformitate cu secțiunea A din anexa II (partea 145) la Regulamentul (CE) nr. 2042/2003, mențiunea „cu excepția cazului în care în caseta 12 se specifică altfel” vizează următoarele situații:

- (a) atunci când întreținerea nu a putut fi finalizată;
- (b) atunci când întreținerea efectuată nu corespunde standardului impus de anexa II (partea 145);
- (c) atunci când întreținerea a fost efectuată în conformitate cu cerințe diferite de cele stabilite în anexa II (partea 145). În acest caz, în caseta 12 se precizează reglementarea națională aplicabilă.

Caseta 14b Semnătura autorizată

Acest spațiu se completează cu semnătura persoanei autorizate. Numai persoanelor autorizate în mod expres în conformitate cu normele și politicile autorității competente li se permite să semneze în această casetă. Pentru a se facilita recunoașterea, se poate adăuga un număr unic care identifică persoana autorizată.

Caseta 14c Numărul certificatului/al autorizației

Se completează numărul/referința certificatului/autorizației. Acest număr sau referință se stabilește de către autoritatea competentă.

Caseta 14d Nume

Se completează în formă lizibilă numele persoanei care semnează în caseta 14b.

Caseta 14e Data

Se completează data la care s-a semnat caseta 14b, formatul datei trebuind să fie zz = ziua în 2 cifre, ll = primele trei litere din numele lunii, aaaa = anul în 4 cifre.

Responsabilitățile utilizatorului/instalatorului

Se introduce următoarea declarație în certificat pentru a notifica utilizatorilor finali că nu sunt exonerati de responsabilitățile privind instalarea și utilizarea oricărui element însoțit de formular:

„PREZENTUL CERTIFICAT NU REPREZINTĂ ÎN MOD AUTOMAT O CERTIFICARE A INSTALĂRII.

ÎN CAZUL ÎN CARE UTILIZATORUL/INSTALATORUL EFECTUEAZĂ LUCRAREA ÎN CONFORMITATE CU REGLEMENTĂRILE ALTEI AUTORITĂȚI RESPONSABILĂ CU NAVIGABILITATEA DECÂT AUTORITATEA RESPONSABILĂ CU NAVIGABILITATEA SPECIFICATĂ ÎN CASETA 1, ESTE ESENȚIAL CA UTILIZATORUL/INSTALATORUL SĂ SE ASIGURE CĂ AUTORITATEA RESPONSABILĂ CU NAVIGABILITATEA DE CARE DEPINDE ACCEPTĂ ELEMENTE PROVENIND DE LA AUTORITATEA RESPONSABILĂ CU NAVIGABILITATEA SPECIFICATĂ ÎN CASETA 1.

DECLARAȚIILE DIN CASETELE 13A ȘI 14A NU CONSTITUIE O CERTIFICARE A INSTALĂRII. ÎN TOATE CAZURILE, ÎNREGISTRĂRILE DE ÎNTREȚINERE ALE AERONAVELOR TREBUIE SĂ CONȚINĂ O CERTIFICARE A INSTALĂRII ELIBERATĂ ÎN CONFORMITATE CU REGLEMENTĂRILE NAȚIONALE DE CĂTRE UTILIZATOR/INSTALATOR ÎNAINTE CA AERONAVA SĂ POATĂ DECOLA.”

1. Autoritatea competentă care acordă autorizarea/Tara		2. CERTIFICAT DE AUTORIZARE A DĂRII ÎN EXPLOATARE FORMULARUL 1 EASA			3. Numărul de înregistrare al formularului
4. Denumirea și adresa întreprinderii:					
6. Element	7. Descriere	8. Nr. reperului	9. Cantitate	10. Nr. de serie	11. Stadiul/Lucrare
12. Observații					
13a. Certifică faptul că elementele identificate mai sus au fost fabricate în conformitate cu: ☐ datele de proiectare aprobate și starea în care se află permite exploatarea în condiții de siguranță ☐ datele de proiectare neaprobate specificate în caseta 12		14a. ☐ Pantea 145.A.50 darea în exploatare ☐ Alte reglementări specificate în caseta 12 Certifica faptul că, dacă nu se specifică altele în caseta 12, activitatea identificată în caseta 11 și descrisă în caseta 12 a fost realizată în conformitate cu pantea 145 și că din acest punct de vedere elementele se considera a fi gata pentru darea în exploatare.			
13b. Semnătura autorizată		13c. Numărul aprobării/autorizației		14b. Semnătura autorizată	
				14c. Nr. de referință al certificatului/autorizației	
13d. Nume		13e. Data (zz/ll/aaaa)		14d. Nume	
				14e. Data (zz/ll/aaaa)	
RESPONSABILITĂȚILE UTILIZATORULUI/INSTALATORULUI					
<p>TPrezentul certificat nu reprezintă în mod automat o certificare a instalării.</p> <p>În cazul în care utilizatorul/instalatorul efectuează lucrarea în conformitate cu reglementările altei autorități responsabile cu navigabilitatea decât autoritatea responsabilă cu navigabilitatea specificată în caseta 1, este esențial ca utilizatorul/instalatorul să se asigure că autoritatea responsabilă cu navigabilitatea de care depinde acceptă elementele provenind de la autoritatea responsabilă cu navigabilitatea specificată în caseta 1.</p> <p>Declarațiile din casetele 13a și 14a nu constituie o certificare a instalării. În toate cazurile, înregistrările de întreținere ale aeronavelor trebuie să conțină o certificare a instalării eliberate în conformitate cu reglementările naționale de către utilizator/instalator înainte ca aeronava să poată decola.</p>					

▼ **M4***Apendicele III***Certificatul de examinare a navigabilității – Formularul 15 EASA**

[STATUL MEMBRU]	
Membru al Uniunii Europene (*)	
CERTIFICAT DE EXAMINARE A NAVIGABILITĂȚII	
Referința CEN:	
În conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 216/2008 al Parlamentului European și al Consiliului, în vigoare în momentul de față, următoarea întreprindere de management al menținerii navigabilității, autorizată în conformitate cu secțiunea A capitolul G din anexa I (partea M) la Regulamentul (CE) nr. 2042/2003 al Comisiei,	
[DENUMIREA ȘI ADRESA ÎNTREPRINDERII AUTORIZATE]	
Număr de referință al autorizării: [CODUL STATULUI MEMBRU].MG.[NNNN].	
a efectuat o examinare a navigabilității, în conformitate cu punctul M.A.710 din anexa I la Regulamentul (CE) nr. 2042/2003 al Comisiei, asupra următoarei aeronave:	
Constructorul aeronavei:	
Denumirea de fabricație dată de constructor:	
Înmatricularea aeronavei:	
Numărul de serie al aeronavei:	
iar această aeronavă se consideră a fi în stare bună de navigabilitate la data examinării.	
Data eliberării:	Data expirării: .....
Semnătura:	Autorizație nr.: .....
Prima prelungire: În ultimul an, aeronava a rămas într-un mediu controlat în conformitate cu punctul M.A.901 din anexa I la Regulamentul (CE) nr. 2042/2003 al Comisiei. Se consideră că, la data emiterii, aeronava este în stare bună de navigabilitate.	
Data eliberării:	Data expirării: .....
Semnătura:	Autorizație nr.: .....
Denumirea societății:	Referință autorizare: .....
A doua prelungire: În ultimul an, aeronava a rămas într-un mediu controlat în conformitate cu punctul M.A.901 din anexa I la Regulamentul (CE) nr. 2042/2003 al Comisiei. Se consideră că, la data emiterii, aeronava este în stare bună de navigabilitate.	
Data eliberării:	Data expirării: .....
Semnătura:	Autorizație nr.: .....
Denumirea societății:	Referință autorizare: .....

Formularul 15b EASA Versiunea 3.

(*) Se șterge pentru țările care nu sunt membre ale UE.

▼ **M4**

[STATUL MEMBRU]	
Membru al Uniunii Europene (*)	
CERTIFICAT DE EXAMINARE A NAVIGABILITĂȚII	
Referința CEN:	
În conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 216/2008 al Parlamentului European și al Consiliului, în vigoare în momentul de față, [AUTORITATEA COMPETENTĂ DIN STATUL MEMBRU] certifică prin prezenta că următoarea aeronavă:	
Constructorul aeronavei:	
Denumirea de fabricație dată de constructor:	
Înmatricularea aeronavei:	
Numărul de serie al aeronavei:	
se consideră a fi în stare bună de navigabilitate la data examinării.	
Data eliberării:	Data expirării: .....
Semnătura:	Autorizație nr.: .....
Prima prelungire: În ultimul an, aeronava a rămas într-un mediu controlat în conformitate cu punctul M.A.901 din anexa I la Regulamentul (CE) nr. 2042/2003 al Comisiei. Se consideră că, la data emiterii, aeronava este în stare bună de navigabilitate.	
Data eliberării:	Data expirării: .....
Semnătura:	Autorizație nr.: .....
Denumirea societății:	Referință autorizare: .....
A doua prelungire: În ultimul an, aeronava a rămas într-un mediu controlat în conformitate cu punctul M.A.901 din anexa I la Regulamentul (CE) nr. 2042/2003 al Comisiei. Se consideră că, la data emiterii, aeronava este în stare bună de navigabilitate.	
Data eliberării:	Data expirării: .....
Semnătura:	Autorizație nr.: .....
Denumirea societății:	Referință autorizare: .....

Formularul 15a EASA Versiunea 3.

(*) Se șterge pentru țările care nu sunt membre ale UE.

▼ **M4***Apendicele IV***Sistemul de clase și categorii de evaluare utilizat pentru autorizarea întreprinderilor cu atribuții de întreținere menționate în anexa I (Partea M) capitolul F și în anexa II (Partea 145)**

1. Cu excepția dispozițiilor contrare aplicabile celor mai mici întreprinderi prevăzute la punctul 12, tabelul de la punctul 13 furnizează sistemul standard pentru autorizarea întreprinderilor cu atribuții de întreținere în conformitate cu anexa I (partea M) capitolul F și anexa II (partea 145). O întreprindere trebuie să poată primi o autorizare pornind de la o singură clasă și o singură categorie cu limitări mergând până la ansamblul claselor și categoriilor cu limitări.

2. În plus față de tabelul de la punctul 13, întreprinderea autorizată cu atribuții de întreținere trebuie să-și indice *domeniul de activitate* în manualul/prezentarea întreprinderii cu atribuții de întreținere. A se vedea și punctul 11.

3. În cadrul clasei (claselor) și categoriei (categoriilor) de autorizare acordate de autoritatea competentă, domeniul de activitate specificat în manualul întreprinderii cu atribuții de întreținere stabilește limitele exacte ale autorizării. De aceea, este esențial ca toate clasele și categoriile de autorizare să fie compatibile cu domeniul de activitate al întreprinderii.

4. O *categorie de clasă A* înseamnă că întreprinderea cu atribuții de întreținere autorizată poate efectua operațiuni de întreținere a aeronavei și a oricărei componente de aeronavă (inclusiv a motoarelor și/sau a unităților auxiliare de putere), în conformitate cu datele de întreținere a aeronavei sau, cu acordul autorității competente, în conformitate cu datele de întreținere a componentelor de aeronavă, doar în cazul în care respectivele componente sunt montate pe aeronavă. Cu toate acestea, o astfel de întreprindere de clasă A autorizată pentru întreținere poate demonta temporar o componentă pentru întreținere, în vederea îmbunătățirii accesului la respectiva componentă, cu excepția cazurilor în care o astfel de demontare presupune efectuarea unor lucrări de întreținere suplimentare, cărora nu li se aplică dispozițiile prezentului punct. Această operațiune va face obiectul unei proceduri de control din manualul întreprinderii cu atribuții de întreținere care trebuie să fie aprobată de autoritatea competentă. Secțiunea referitoare la limitări precizează domeniul de aplicare al unei astfel de întrețineri, indicând, prin urmare, domeniul de autorizare.

5. O *categorie de clasă B* înseamnă că întreprinderea cu atribuții de întreținere autorizată poate efectua operațiuni de întreținere a motoarelor și/sau a unității auxiliare de putere neinstalate, precum și a componentelor motoarelor și/sau ale unităților auxiliare de putere, în conformitate cu datele de întreținere a motoarelor/unităților auxiliare de putere sau, cu acordul autorității competente, în conformitate cu datele de întreținere a componentelor de aeronavă, doar în cazul în care respectivele componente sunt instalate pe motoare și/sau unități auxiliare de alimentare. Cu toate acestea, o astfel de întreprindere autorizată pentru întreținere, de clasă B, poate demonta temporar o componentă pentru întreținere, în vederea îmbunătățirii accesului la respectiva componentă, cu excepția cazurilor în care o astfel de demontare presupune efectuarea unor lucrări de întreținere suplimentare, cărora nu li se aplică dispozițiile prezentului punct. Secțiunea referitoare la limitări precizează domeniul de aplicare al unei astfel de întrețineri, indicând, prin urmare, domeniul de autorizare. O întreprindere cu atribuții de întreținere autorizată, de clasă B, poate de asemenea să efectueze operațiuni de întreținere asupra unui motor instalat în cursul întreținerii „de bază” și „de linie” cu condiția ca în manualul întreprinderii cu atribuții de întreținere să existe o procedură de control care să fie aprobată de autoritatea competentă. Domeniul de activitate descris în manualul întreprinderii cu atribuții de întreținere trebuie să reflecte o astfel de activitate, în cazul în care autoritatea competentă permite acest lucru.

▼ **M4**

6. O *categorie de clasă C* înseamnă că întreținerea cu atribuții de întreținere autorizată poate efectua operațiuni de întreținere asupra unor componente de aeronavă demontate de pe aeronavă (excluzând motoarele și unitățile auxiliare de putere) prevăzute a fi instalate pe aeronavă sau pe un motor/o unitate auxiliară de putere. Secțiunea referitoare la limitări precizează domeniul de aplicare al unei astfel de întrețineri, indicând, prin urmare, domeniul de autorizare. O întreținere cu atribuții de întreținere autorizată, de clasă C, poate de asemenea să efectueze operațiuni de întreținere asupra unei componente de aeronavă instalată în cursul întreținerii de bază și de linie sau în cadrul unui atelier de întreținere pentru motoare/unități auxiliare de putere, cu condiția ca în specificația întreprinderii cu atribuții de întreținere să existe o procedură de control care trebuie aprobată de autoritatea competentă. Domeniul de activitate descris în specificațiile întreprinderii cu atribuții de întreținere trebuie să reflecte o astfel de activitate, în cazul în care autoritatea competentă permite acest lucru.
7. O *categorie de clasă D* este o categorie distinctă, nu neapărat legată de o aeronavă, de un motor sau de o altă componentă de aeronavă specifică. Categoria D1 – Control Nedistructiv (CND) este necesară doar pentru o întreținere cu atribuții de întreținere autorizată care efectuează controlul nedistructiv ca pe o sarcină specială pentru o altă întreținere. O întreținere cu atribuții de întreținere autorizată, de clasă A, B sau C, poate efectua controale nedistructive asupra produselor a căror întreținere o efectuează, fără a avea nevoie de categoria D1, cu condiția ca în specificația întreprinderii cu atribuții de întreținere să existe procedurile de control nedistructiv.
8. În cazul întreprinderilor cu atribuții de întreținere autorizate în conformitate cu anexa II (partea 145), *categoriile de clasă A* se împart în „întreținere de bază” și „întreținere de linie”. O astfel de întreținere poate fi autorizată fie pentru întreținerea „de bază” sau „de linie”, fie pentru ambele. De notat că o unitate de lucru „de linie” situată în interiorul unei unități de lucru principale de întreținere de bază necesită o autorizare de întreținere „de linie”.
9. Secțiunea „limitări” este menită să permită autorității competente flexibilitate pentru a adapta autorizarea unei anumite întreprinderi. Categoriile se menționează pe autorizare numai în cazul în care sunt limitate în mod corespunzător. Tabelul de la punctul 13 specifică tipurile de limitări posibile. În vreme ce întreținerea este enumerată pe ultimul loc în fiecare din categorii, este acceptabil să se pună mai degrabă accentul pe sarcina de întreținere decât pe tipul de aeronavă sau de motor sau pe fabricant, dacă acest lucru se adaptează mai bine întreprinderii (un exemplu ar putea fi sistemele electronice instalate la bord și întreținerea acestora). O astfel de mențiune în secțiunea „limitări” indică faptul că întreținerea cu atribuții de întreținere este autorizată să efectueze întreținerea până la și inclusiv respectivul tip/respectiva sarcină.
10. Atunci când în secțiunea „limitări” a claselor A și B se face referire la serie, tip și grupă, prin serie se înțelege o serie specifică de tipuri cum ar fi Airbus 300 sau 310 sau 319, sau seria Boeing 737-300 sau seria RB211-524 sau Cessna seria 150 sau Cessna 172 sau Beech seria 55 sau Continental seria O-200 etc.; prin tip se înțelege un anumit tip sau model cum ar fi tipul Airbus 310-240 sau tipul RB 211-524 B4 sau Cessna 172 tipul RG; toate trimerile la numărul de serie sau la tip pot fi notate; grupă înseamnă de exemplu aeronave Cessna cu un singur motor cu piston sau motoare Lycoming cu piston fără supraalimentare etc.
11. Atunci când se utilizează o *listă de capacități lungă*, care face obiectul unor modificări frecvente, aceste modificări se pot efectua în conformitate cu procedura de autorizare indirectă prevăzută la punctele M.A.604(c) și M.B.606(c) sau 145.A.70(c) și 145.B.40, după caz.

▼M4

12. O întreprindere cu atribuții de întreținere care angajează o singură persoană pentru a planifica și a efectua toată întreținerea nu poate obține decât un domeniu redus de clase de autorizare. Limitele maxime permisibile sunt:

CLASA	CATEGORIE	LIMITARE
CLASA AERONAVĂ	CATEGORIA A2 AVIOANE, MAXIMUM 5 700 KG	MOTOR CU PISTOANE, MAXIMUM 5 700 KG
CLASA AERONAVĂ	CATEGORIA A3 ELICOPTERE	MOTOR CU UN SINGUR PISTON, MAXIMUM 3 175 KG
CLASA AERONAVĂ	CATEGORIA A4 AERONAVE ALTELE DECÂT A1, A2 ȘI A3	FĂRĂ LIMITARE
CLASA MOTOARE	CATEGORIA B2 CU PISTON	MAXIMUM 450 CP
CLASA COMPONENTE ALTELE DECÂT MOTOARE COMPLETE ȘI UNITĂȚI AUXILIARE DE PUTERE	DE LA C1 LA C22	CONFORM LISTEI DE CAPACITĂȚI
CLASA SERVICII SPECIALIZATE	D1 CND	DE SPECIFICAT METODELE CND

De reținut că autoritatea competentă poate stabili și alte restricții unei întreprinderi, în cadrul autorizării sale, în funcție de capacitatea întreprinderii respective.

13. Tabel

CLASA	CATEGORIE	LIMITARE	DE BAZĂ	DE LINIE
AERONAVĂ	A1 Aeronave de peste 5 700 kg	[Categorie rezervată întreprinderii cu atribuții de întreținere autorizate în conformitate cu anexa II (partea 145)] [Se specifică constructorul sau grupa sau seria sau tipul avionului și/sau sarcinile de întreținere] <i>Exemplu: Airbus seria A320</i>	[DA/NU]*	[DA/NU]*
	A2 Avioane de maximum 5 700 kg	[Se specifică constructorul sau grupa sau seria sau tipul avionului și/sau sarcinile de întreținere] <i>Exemplu: Twin Otter seria DHC-6</i>	[DA/NU]*	[DA/NU]*
	A3 Elicoptere	[Se specifică constructorul sau grupa sau seria sau tipul elicopterului și/sau sarcina (sarcinile) de întreținere] <i>Exemplu: Robinson R44</i>	[DA/NU]*	[DA/NU]*
	A4 Avioane altele decât A1, A2 și A3	[Se specifică seria sau tipul aeronavei și/sau sarcina (sarcinile) de întreținere.]	[DA/NU]*	[DA/NU]*

▼ **M4**

CLASA	CATEGORIE	LIMITARE	DE BAZĂ	DE LINIE
MOTOARE	B1 cu turbină	[Se specifică seria sau tipul motorului și/sau sarcina (sarcinile) de întreținere] <i>Exemplu: Seria PT6A</i>		
	B2 cu piston	[Se specifică constructorul sau grupa sau seria sau tipul motorului și/sau sarcina (sarcinile) de întreținere]		
	B3 Unități auxiliare de putere	[Se specifică constructorul sau grupa sau seria sau tipul motorului și/sau sarcina (sarcinile) de întreținere]		
COMPONENTE ALTELE DECÂT MOTOARE SAU UNITĂȚI AUXILIARE DE PUTERE COMPLETE	C1 Aer condiționat & Presurizare	[Se specifică tipul aeronavei sau constructorul aeronavei sau constructorul componentei sau componenta specifică și/sau trimiterea la lista de capacități inclusă în specificațiile întreprinderii și/sau la sarcina (sarcinile) de întreținere] <i>Exemplu: Regulatorul de carburant al PT6A</i>		
	C2 Pilot automat			
	C3 Comunicații și navigație			
	C4 Uși – Hublouri			
	C5 Alimentare electrică & Lumini			
	C6 Echipament			
	C7 Motor – Unitate auxiliară de putere			
	C8 Comenzi de zbor			
	C9 Carburant			
	C10 Elicoptere – Rotoare			
	C11 Elicoptere – Transmisie			
	C12 Hidraulică			
	C13 Sisteme de indicare – de înregistrare			
	C14 Tren de aterizare			
	C15 Oxigen			
	C16 Elice			
	C17 Sisteme pneumatice și de vid			
	C18 Protecția contra givrării/ploii/incendiilor			
	C19 Hublouri			
	C20 Structură			

▼ **M4**

CLASA	CATEGORIE	LIMITARE	DE BAZĂ	DE LINIE
	C21 Balast de apă			
	C22 Propulsie auxiliară			
SERVICII SPECIALIZATE	D1 Testare nedistructivă	[Se specifică metoda (metodele) CND]		

▼ **M4***Apendicele V***Autorizarea întreprinderilor cu atribuții de întreținere menționate în anexa I (Partea M) capitolul F**

Pagina 1 din 1
[STATUL MEMBRU] (*)
Membru al Uniunii Europene (**)
CERTIFICAT DE AUTORIZARE A ÎNTREPRINDERII CU ATRIBUȚII DE ÎNTREȚINERE
Referință: [CODUL STATULUI MEMBRU (*)].MF.[XXXX]
În conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 216/2008 al Parlamentului European și al Consiliului și cu Regulamentul (CE) nr. 2042/2003 al Comisiei, în vigoare în momentul de față, și sub rezerva respectării condițiilor de mai jos, [AUTORITATEA COMPETENTĂ DIN STATUL MEMBRU (*)] certifică prin prezenta că:
[DENUMIREA ȘI ADRESA SOCIETĂȚII]
este o întreprindere cu atribuții de întreținere în conformitate cu secțiunea A capitolul F din anexa I (partea M) la Regulamentul (CE) nr. 2042/2003, autorizată pentru întreținerea produselor, reperelor și dispozitivelor enumerate în programul de autorizare anexat și pentru eliberarea certificatelor de dare în exploatare pe baza referințelor de mai sus.
CONDIȚII:
1. Prezenta autorizare se limitează la ceea ce se specifică în secțiunea privind domeniul de activitate din manualul întreprinderii cu atribuții de întreținere autorizate, menționat în capitolul F secțiunea A din anexa I (partea M).
2. Prezenta autorizare impune conformitatea cu procedurile specificate în manualul întreprinderii cu atribuții de întreținere autorizate.
3. Prezenta autorizare este valabilă atât timp cât întreprinderea cu atribuții de întreținere autorizată respectă dispozițiile din anexa I (partea M) la Regulamentul (CE) nr. 2042/2003.
4. Sub rezerva respectării condițiilor de mai sus, prezenta autorizare rămâne valabilă pe o durată nelimitată, cu excepția cazului în care a fost restituită, înlocuită, suspendată sau retrasă.
Data primei eliberări: .....
Data prezentei revizii: .....
Nr. revizie: .....
Semnătura: .....
Pentru autoritatea competentă: [AUTORITATEA COMPETENTĂ A STATULUI MEMBRU (*)]

Formularul 3 EASA – MF Versiunea 2.

(*) Sau EASA, dacă EASA este autoritatea competentă.

(**) Se șterge pentru țările care nu sunt membre ale UE sau ale EASA.

Pagina 2 din 2

PROGRAM DE AUTORIZARE A ÎNTEPRINDERII CU ATRIBUȚII DE ÎNȚEȚINERE

Referință: [CODUL STATULUI MEMBRU (*).MF.XXXX

Întreprindere: [DENUMIREA ȘI ADRESA SOCIETĂȚII]

CLASA	CATEGORIE	LIMITARE
AERONAVĂ (**)	(***)	(***)
	(***)	(***)
MOTOARE (**)	(***)	(***)
	(***)	(***)
COMPONENTE ALTELE DECĂT MOTOARE SAU UNITĂȚI AUXILIARE DE PUTERE COMPLETE (**)	(***)	(***)
	(***)	(***)
	(***)	(***)
	(***)	(***)
	(***)	(***)
	(***)	(***)
SERVICII SPECIA- LIZATE (**)	(***)	(***)
	(***)	(***)

Prezenta autorizare se limitează la produsele, reperatele și dispozitivele și la activitățile specificate în secțiunea privind domeniul de activitate din manualul întreprinderii cu atribuții de întreținere autorizate,

Referința manualului întreprinderii cu atribuții de întreținere: .....

Data primei eliberări: .....

Data ultimei revizuirii aprobate: ..... Nr. revizie: .....

Semnătura: .....

Pentru autoritatea competentă: [AUTORITATEA COMPETENTĂ A STATULUI MEMBRU (*)]

Formularul 3 EASA – MF Versiunea 2.

(*) Sau EASA, dacă EASA este autoritatea competentă.

(**) Se șterge, după caz, dacă întreprinderea nu este autorizată.

(***) Se completează categoriile și limitările corespunzătoare.

M4

Apendicele VI

Autorizarea întreprinderii de management al menținerii navigabilității menționate la capitolul G din anexa I (partea M)

[STATUL MEMBRU] (*)

Membru al Uniunii Europene (**)

**ÎNTEPRINDERE DE MANAGEMENT AL MENȚINERII NAVIGABILITĂȚII
CERTIFICAT DE AUTORIZARE**

Referință: [CODUL STATULUI MEMBRU (*)].MG.XXXX (ref. AOC XX.XXXX)

În conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 216/2008 al Parlamentului European și al Consiliului și cu Regulamentul (CE) nr. 2042/2003 al Comisiei, în vigoare în momentul de față, și sub rezerva respectării condițiilor de mai jos, [AUTORITATEA COMPETENTĂ DIN STATUL MEMBRU*] certifică prin prezenta că:

[DENUMIREA ȘI ADRESA SOCIETĂȚII]

este o întreprindere de management al menținerii navigabilității, în conformitate cu secțiunea A capitolul G din anexa I (partea M) la Regulamentul (CE) nr. 2042/2003, autorizată să administreze menținerea navigabilității aeronavelor enumerate în programul de autorizare anexat și, dacă este stipulat, să emită recomandări sau certificate de examinare a navigabilității, în urma unei examinări a navigabilității după cum se prevede la punctul M.A.710 din anexa I (partea M), precum și dacă este stipulat, să elibereze autorizații de zbor, după cum se specifică la punctul M.A.711(c) din anexa I (partea M) la același regulament.

CONDIȚII

1. Prezenta autorizare se limitează la cele specificate în secțiunea privind domeniul de autorizare din specificațiile aprobate de management al menținerii navigabilității, în conformitate cu secțiunea A capitolul G din anexa I (partea M) la Regulamentul (CE) nr. 2042/2003.
2. Prezenta autorizare presupune respectarea procedurilor prevăzute în specificațiile aprobate de management al menținerii navigabilității în conformitate cu anexa I (partea M) la Regulamentul (CE) nr. 2042/2003.
3. Prezenta autorizare este valabilă atâta timp cât întreprinderea de management al menținerii navigabilității autorizată respectă dispozițiile din anexa I (partea M) la Regulamentul (CE) nr. 2042/2003.
4. În cazul în care întreprinderea de management al menținerii navigabilității contractează, în cadrul sistemului său de asigurare a calității, serviciile altei întreprinderi sau ale altor întreprinderi, prezenta autorizare rămâne valabilă, cu condiția ca respectivele întreprinderi să îndeplinească obligațiile contractuale aplicabile.
5. Sub rezerva respectării condițiilor 1-4 de mai sus, prezenta autorizare rămâne valabilă pe o durată nelimitată, cu excepția cazului în care a fost anterior restituită, înlocuită, suspendată sau retrasă.
În cazul în care prezentul formular este folosit și pentru titularii unui certificat de operator aerian (AOC), la referință se adaugă numărul AOC, în plus față de numărul standard, iar condiția 5 se înlocuiește cu următoarele condiții suplimentare:
6. Prezenta autorizare nu constituie autorizare de a opera tipurile de aeronave prevăzute la punctul 1. Autorizația de operare a aeronavelor este certificatul de operator aerian (AOC).
7. Expirarea, suspendarea sau revocarea AOC atrage în mod automat nulitatea prezentei autorizări în legătură cu înmatriculările aeronavelor specificate în AOC, cu excepția cazurilor în care autoritatea competentă declară în mod explicit contrariul.
8. Sub rezerva respectării condițiilor de mai sus, prezenta autorizare rămâne valabilă pe o durată nelimitată, cu excepția cazului în care a fost restituită, înlocuită, suspendată sau retrasă.

Data primei eliberări: .....

Semnătura: .....

Data prezentei revizii: ..... Nr. revizie: .....

Pentru autoritatea competentă: [AUTORITATEA COMPETENTĂ A STATULUI MEMBRU (*)]

Pagina ... din ....

▼ **M4**

Pagina 2 din 2

ÎNȚEPRINDERE DE MANAGEMENT AL MENȚINERII NAVIGABILITĂȚII PROGRAM DE AUTORIZARE Referință: [CODUL STATULUI MEMBRU (*).MG.XXXX
(ref. AOC XX.XXXX)]

Întreprindere: [DENUMIREA ȘI ADRESA SOCIETĂȚII]

Tip/serie/grup aeronavă	Examinare autorizată a navigabilității	Autorizații de zbor	Întreprinderea (întreprinderile) care lucrează sub sistemul de asigurare a calității
	[DA/NU] (***)	[DA/NU] (***)	
	[DA/NU] (***)	[DA/NU] (***)	
	[DA/NU] (***)	[DA/NU] (***)	
	[DA/NU] (***)	[DA/NU] (***)	

Prezentul program de autorizare se limitează la cele specificate în secțiunea «domeniul de autorizare» a specificațiilor aprobate de management al menținerii navigabilității .....

Referința specificațiilor de management al menținerii navigabilității: .....

Data primei eliberări: .....

Semnătura: .....

Data prezentei revizii: ..... Nr. revizie: .....

Pentru autoritatea competentă: [AUTORITATEA COMPETENTĂ A STATULUI MEMBRU (*)]

Formularul 14 EASA Versiunea 3.

(*) Sau EASA, dacă EASA este autoritatea competentă.

(**) Se șterge pentru țările care nu sunt membre ale UE sau ale EASA.

(***) Se șterge, după caz, dacă întreprinderea nu este autorizată.

▼B*Apendicele VII***Sarcini complexe de întreținere****▼M3**

Următoarele sarcini constituie sarcinile complexe de întreținere menționate la punctele M.A.502(d)3, M.A.801(b)2 și M.A.801(c):

▼B

1. Modificarea, repararea sau înlocuirea prin nituire, lipire, stratificare sau sudare a uneia dintre următoarele repere ale corpului aeronavei:

- (a) o grindă cheson;
- (b) un stringher de aripă sau o coardă a aripii;
- (c) un lonjeron;
- (d) o flanșă de lonjeron;
- (e) o bară a unei grinzi cu zăbrele;
- (f) inima unei grinzi;
- (g) chila sau bara filei de gurnă a calei unui hidroavion sau un flotor;
- (h) un reper de compresie din tablă ondulată într-o aripă sau un ampenaj;
- (i) o nervură principală de aripă;
- (j) un lonjeron principal al suprafeței aripii sau ampenajului;
- (k) un montant de motor;
- (l) un lonjeron sau un cadru de fuzelaj;
- (m) un reper de armătură laterală, armătură orizontală sau perete de compartimentare;
- (n) o contrafișă sau o consolă suport de scaun;
- (o) un înlocuitor pentru șinele de fixare a scaunelor;
- (p) un lonjeron sau un suport de lonjeron pentru trenul de aterizare;
- (q) o osie;
- (r) o roată;
- (s) o bechie sau un picior al suportului de bechie, excluzând înlocuirea unei acoperiri cu frecare redusă.

2. Modificarea sau repararea oricăreia dintre următoarele repere:

- (a) învelișul aeronavei sau învelișul unui flotor de hidroavion, dacă lucrarea necesită utilizarea unui suport, dispozitiv de ghidare sau a unui de fixare;
- (b) învelișul aeronavei care este supus unor încărcări de presurizare, dacă deteriorarea învelișului măsoară mai mult de 15 cm (6 țoli) în orice direcție;
- (c) un reper portant al unui sistem de control, incluzând o coloană de control, o pedală, un arbore, un cadran, o pârghie cotită, un tub pentru arborele cardanic, pâlnie de control și suport forjat sau turnat, dar excluzând:
  - (i) matrițarea unui racord de reparare sau a unei garnituri de cablu;
  - (ii) înlocuirea unei asamblări de capăt cu tub simetric (împingere-tragere) fixată prin nituire;
- (d) orice altă structură, care nu a fost listată în (1), pe care producătorul a identificat-o ca fiind o structură primară, în manualul său de întreținere, în manualul de reparații structurale sau în instrucțiunile pentru menținerea navigabilității.

▼ M3

3. Efectuarea următoarelor lucrări de întreținere asupra unui motor cu piston:
  - (a) demontarea și reasamblarea ulterioară a unui motor cu piston în alt scop decât (i) pentru a obține accesul la ansamblurile de pistoane/cilindri; sau (ii) pentru a demonta capacul secundar posterior, cu scopul de a inspecta și/sau a înlocui piesele pompelor de ulei, în cazurile în care aceste lucrări nu implică demontarea și remontarea angrenajelor interioare;
  - (b) demontarea și reasamblarea ulterioară a reductoarelor;
  - (c) sudarea și brazarea îmbinărilor, altele decât reparațiile minore prin sudură aduse dispozitivelor de evacuare, efectuate de un sudor acreditat sau autorizat în mod corespunzător, dar excluzând înlocuirea componentelor de aeronavă;
  - (d) intervenția asupra unor piese individuale ale unor sisteme supuse unei încercări pe banc, cu excepția înlocuirii sau ajustării reperelor care, în mod normal, pot fi înlocuite sau ajustate în timpul funcționării.
4. Echilibrarea unei elice, cu excepția
  - (a) certificării echilibrării statice, în cazurile în care aceasta este impusă de manualul de întreținere;
  - (b) echilibrării dinamice a elicelor instalate utilizând instrumente electronice de echilibrare în cazurile în care manualul de întreținere sau alte date de navigabilitate aprobate permit acest lucru.
5. Orice sarcină suplimentară care necesită:
  - (a) utilaje, echipamente sau instalații speciale; sau
  - (b) proceduri de coordonare considerabile ca urmare a duratei prelungite a sarcinilor și a implicării mai multor persoane.

▼ **M3***Apendicele VIII***Întreținere limitată efectuată de pilotul-proprietar**

În plus față de cerințele stabilite în anexa I (partea M), înainte de efectuarea oricărei sarcini de întreținere în conformitate cu condițiile privind întreținerea efectuată de către pilotul-proprietar, trebuie respectate următoarele principii de bază:

(a) Competență și responsabilitate

1. Pilotul-proprietar este întotdeauna responsabil de orice lucrare de întreținere pe care o execută.
2. Înainte de efectuarea oricărei sarcini de întreținere pe care are dreptul să o efectueze, pilotul-proprietar trebuie să verifice dacă deține competențele necesare pentru a efectua sarcina respectivă. Este responsabilitatea pilotului-proprietar să se familiarizeze cu practicile standard de întreținere pentru aeronava sa și cu programul de întreținere a aeronavei respective. În cazul în care pilotul-proprietar nu deține competențele necesare pentru sarcina care trebuie să fie executată, acesta nu poate elibera un certificat de punere în serviciu.
3. Pilotul-proprietar (sau întreprinderea de management al menținerii navigabilității contractată de acesta, menționată în secțiunea A capitolul G din prezenta anexă) este responsabil de identificarea sarcinilor care pot fi executate de către pilotul-proprietar în conformitate cu aceste principii de bază din cadrul programului de întreținere și de asigurarea actualizării la timp a documentului.
4. Aprobarea programului de întreținere trebuie efectuată în conformitate cu punctul M.A.302.

(b) Sarcini

Pilotul-proprietar poate efectua inspecții sau operațiuni vizuale simple, pentru a verifica starea generală și deteriorările evidente, precum și funcționarea normală a corpului, motoarelor, sistemelor și componentelor aeronavei.

Sarcinile de întreținere nu sunt efectuate de către pilotul-proprietar atunci când acestea:

1. sunt legate în mod critic de siguranță, iar executarea incorectă a acestora afectează în mod grav navigabilitatea aeronavei sau sunt sarcini de întreținere importante pentru siguranța zborului, după cum se specifică la punctul M.A.402 (a); și/sau
2. necesită demontarea unor componente principale sau a unui ansamblu principal; și/sau
3. sunt efectuate în conformitate cu o directivă de navigabilitate sau cu o limitare privind navigabilitatea (ALI), exceptând cazul în care acest lucru este permis în mod specific în directiva de navigabilitate sau în ALI; și/sau
4. necesită utilizarea unor scule speciale, a unor instrumente calibrate (cu excepția cheii dinamometrice și a uneltei de sertizare); și/sau
5. necesită utilizarea unor echipamente de testare sau a unor testări speciale (de exemplu, încercări nedistructive, testări ale sistemului sau verificări operaționale pentru echipamentele electronice ale aeronavei); și/sau
6. constau în orice inspecții speciale neprogramate (de exemplu, verificări în urma unei aterizări forțate); și/sau
7. afectează sisteme esențiale pentru operațiunile IFR; și/sau
8. sunt enumerate în apendicele VII sau sunt sarcini de întreținere a componentelor în conformitate cu punctul M.A.502 literele (a), (b), (c) sau (d).

▼ **M7**▼ **M3**

Criteriile 1-8 enumerate mai sus nu pot fi înlocuite cu instrucțiuni mai puțin restrictive, emise în conformitate cu programul de întreținere menționat la punctul M.A.302(d).

▼ M3

Orice sarcină descrisă în manualul de zbor al aeronavei drept sarcină de pregătire a aeronavei pentru zbor (de exemplu, asamblarea aripilor planorului sau inspecția premergătoare zborului) este considerată ca fiind o sarcină care trebuie efectuată de către pilot și nu o sarcină de întreținere efectuată de către pilotul-proprietar și, în consecință, nu necesită un certificat de punere în serviciu.

(c) Executarea sarcinilor de întreținere de către pilotul-proprietar și evidențe

Datele referitoare la întreținere specificate la punctul M.A.401 trebuie să fie mereu disponibile în timpul efectuării întreținerii de către pilotul-proprietar și trebuie respectate. Detaliile privind datele la care se face referire în timpul efectuării întreținerii de către pilotul-proprietar trebuie incluse în certificatul de punere în serviciu în conformitate cu punctul M.A.803(d).

Pilotul-proprietar trebuie să informeze întreprinderea autorizată de management al menținerii navigabilității responsabilă de administrarea menținerii navigabilității aeronavei (după caz) în termen de maximum 30 de zile de la efectuarea sarcinii de întreținere de către pilotul-proprietar, în conformitate cu punctul M.A.305 (a).

▼ B*ANEXA II***(Partea 145)****▼ M6**

CUPRINS

145.1 Generalități*SECȚIUNEA A – CERINȚE TEHNICE*

- 145.A.10 Domeniu de aplicare
- 145.A.15 Solicitarea autorizării
- 145.A.20 Condițiile de autorizare
- 145.A.25 Cerințe în privința unităților de lucru
- 145.A.30 Cerințe în privința personalului
- 145.A.35 Personal autorizat pentru certificare și personal de sprijin
- 145.A.40 Echipamente, scule și materiale
- 145.A.42 Recepția componentelor de aeronavă
- 145.A.45 Date privind întreținerea
- 145.A.47 Planificarea producției
- 145.A.50 Certificarea lucrărilor de întreținere
- 145.A.55 Înregistrări ale lucrărilor de întreținere
- 145.A.60 Raportări asupra evenimentelor
- 145.A.65 Politica în domeniul siguranței și al controlului calității, procedura de întreținere și sistemul de control al calității
- 145.A.70 Manual de specificații al întreprinderii cu atribuții de întreținere
- 145.A.75 Prerogative ale întreprinderii
- 145.A.80 Restricții impuse întreprinderii
- 145.A.85 Modificări aduse întreprinderii
- 145.A.90 Menținerea valabilității autorizării
- 145.A.95 Constatări

SECȚIUNEA B – PROCEDURI PENTRU AUTORITĂȚILE COMPETENTE

- 145.B.1 Domeniu de aplicare
- 145.B.10 Autoritatea competentă
- 145.B.15 Întreprinderi situate în mai multe state membre
- 145.B.20 Autorizarea inițială
- 145.B.25 Eliberarea autorizării
- 145.B.30 Prelungirea unei autorizări
- 145.B.35 Modificări aduse întreprinderii
- 145.B.40 Modificări aduse manualului de specificații al întreprinderii cu atribuții de întreținere
- 145.B.45 Retragerea, suspendarea și limitarea unei autorizări
- 145.B.50 Constatări
- 145.B.55 Arhivare
- 145.B.60 Derogări

▼ M6

Apendicele I – Certificatul de autorizare a dării în exploatare – Formularul EASA 1

Apendicele II – Sistemul de clase și categorii de evaluare utilizat pentru autorizarea întreprinderilor cu atribuții de întreținere menționate în anexa I (partea M) capitolul F și în anexa II (partea 145)

Apendicele III – Autorizarea întreprinderilor cu atribuții de întreținere menționate în anexa II (partea 145)

Apendicele IV – Condiții de utilizare a personalului care nu este calificat în conformitate cu anexa III (partea 66) menționat la punctele 145.A.30 litera (j) subpunctele 1 și 2

▼ B**145.1 Generalități**

În sensul prezentei părți, autoritatea competentă este:

1. pentru întreprinderile care au sediul principal într-un stat membru, autoritatea desemnată de către acel stat membru sau
2. pentru întreprinderile care au sediul principal într-o țară terță, agenția.

▼ M4*SECȚIUNEA A***CERINȚE TEHNICE****▼ B****145.A.10 Domeniu de aplicare**

Prezenta secțiune stabilește condițiile în materie de eliberare și de menținere a autorizării întreprinderilor cu atribuții de întreținere a aeronavelor și a componentelor de aeronavă.

▼ M4**145.A.15 Solicitarea autorizării**

O cerere de eliberare sau de modificare a autorizării este prezentată autorității competente prin intermediul formularului și în conformitate cu procedura stabilite de această autoritate.

145.A.20 Condițiile de autorizare

Întreprinderea indică, în specificațiile sale, domeniul de activitate pentru care se solicită autorizarea [apendicele IV la anexa I (partea M) conține un tabel cu toate clasele și categoriile de evaluare].

▼ B**145.A.25 Cerințe în privința unităților de lucru**

Întreprinderea se asigură că:

- (a) Unitățile de lucru sunt adaptate tuturor lucrărilor prevăzute, asigurând în special o protecție contra intemperiilor. Atelierele și halele specializate sunt compartimentate în mod adecvat pentru a preveni orice contaminare a mediului înconjurător și a zonei de lucru.
  1. Pentru întreținerea bazei de aeronave, hangarele de aeronave sunt disponibile și suficient de mari pentru a adăposti aeronavele aflate în întreținere programată;
  2. Pentru întreținerea componentelor de aeronave, atelierele de componente de aeronavă sunt suficient de mari pentru a adăposti componentele de aeronavă aflate în întreținere programată.

▼B

- (b) Localurile pentru birouri sunt disponibile pentru managementul lucrărilor planificate, la care se face referire la litera (a) și personalul autorizat pentru certificare, cu scopul de a putea efectua sarcinile atribuite într-un mod care să contribuie la bunele standarde de întreținere a aeronavelor.
- (c) Condițiile de lucru, inclusiv hangarele de aeronave, atelierele de componente de aeronavă și localurile pentru birouri, sunt adaptate sarcinii efectuate și în special respectării cerințelor specifice. Condițiile de lucru nu trebuie să afecteze eficiența personalului, cu excepția situațiilor dictate de mediul sarcinii specifice:
1. temperaturile trebuie să fie menținute la un nivel la care personalul să poată să-și îndeplinească sarcinile fără a fi incomodat în mod inutil;
  2. praful și orice altă formă de contaminare a aerului sunt menținute la un nivel minim și nu este permis ca ele să atingă, în mediul de lucru, un asemenea nivel la care contaminarea aeronavei sau a componentei de aeronavă să fie evidentă. În cazul în care praful sau orice altă formă de contaminare a aerului determină o contaminare vizibilă a suprafeței, toate sistemele sensibile trebuie să fie protejate etanș până la restabilirea unor condiții acceptabile;
  3. iluminarea se face astfel încât să se asigure efectuarea în mod eficient a fiecărei sarcini de inspecție și de întreținere;
  4. zgomotul nu trebuie să distragă personalul de la îndeplinirea sarcinilor de inspecție. În locurile în care nu este posibil să se controleze sursa zgomotului, personalul trebuie să dispună de echipament individual, care să împiedice ca zgomotul excesiv să distragă în timpul îndeplinirii sarcinilor de inspecție;
  5. dacă o sarcină de întreținere specifică necesită aplicarea unor condiții de mediu specifice, diferite de cele anterioare, atunci asemenea condiții sunt respectate. Condițiile specifice sunt identificate în datele de întreținere;
  6. condițiile de lucru pentru întreținerea în linie sunt de așa natură încât sarcina de inspecție sau de întreținere să fie dusă la bun sfârșit fără distragere exagerată. Ca urmare, dacă se produce o deteriorare a condițiilor de lucru la un nivel inacceptabil de temperatură, umiditate, grindină, gheață, zăpadă, vânt, lumină, praf sau orice altă formă de contaminare a aerului, sarcinile de inspecție sau de întreținere specifice sunt suspendate până la restabilirea unor condiții satisfăcătoare.
- (d) Se pun la dispoziție instalații de stocare sigure pentru componente, echipamente, utilaje și materiale. Condițiile de stocare asigură izolarea echipamentelor și materialelor de aeronavă în stare de funcționare de materialele, echipamentele și utilajele care sunt inutilizabile. Condițiile de stocare sunt conforme cu instrucțiunile producătorului pentru a se evita deteriorarea și distrugerea componentelor stocate. Accesul la locurile de stocare este limitat la personalul abilitat.

145.A.30 Cerințe în privința personalului

- (a) Întreprinderea desemnează un manager responsabil care are autoritatea statutară pentru a se asigura că orice întreținere solicitată de către client poate fi finanțată și efectuată în conformitate cu standardul impus de prezenta parte. Managerul responsabil:
1. se asigură că sunt disponibile toate resursele necesare pentru efectuarea întreținerii în conformitate cu 145.A.65 (b) pentru a sprijini autorizarea întreprinderii;
  2. stabilește și promovează politica de securitate și de calitate specificată în 145.A.65 (a);
  3. demonstrează că are o viziune de ansamblu asupra prezentei părți.

▼ B

- (b) Întreprinderea numește o persoană sau un grup de persoane care au, printre altele, sarcina de a se asigura că întreținerea este permanent în conformitate cu prezenta parte 145. Această persoană sau grup de persoane răspund, în ultimă instanță, în fața managerului responsabil.
1. Persoana sau persoanele desemnată(e) reprezintă structura de management al întreținerii în cadrul întreprinderii și este (sunt) responsabilă(e) de toate funcțiile precizate în prezenta parte.
  2. Persoana sau persoanele desemnată(e) este (sunt) identificată(e) iar atestările sale (lor) profesionale sunt prezentate într-o formă și în conformitate cu o procedură stabilite de către autoritatea competentă.
  3. Persoana sau persoanele desemnată(e) demonstrează că posedă cunoștințe adecvate, un trecut și o experiență satisfăcătoare în domeniul întreținerii aeronavelor/componentelor de aeronavă, precum și o cunoaștere practică a prezentei părți.
  4. Procedurile indică în mod clar cine înlocuiește orice persoană anume, în cazul unei absențe de lungă durată a respectivei persoane.
- (c) Managerul responsabil în conformitate cu dispozițiile de la litera (a) numește o persoană însărcinată să controleze sistemul de calitate, inclusiv sistemul de feed-back asociat, conform cerințelor din 145.A.65 (c). Persoana numită are acces direct la managerul responsabil, cu scopul de a se asigura că managerul responsabil este corect informat asupra problemelor de calitate și de conformitate.
- (d) Întreprinderea are un plan de întreținere om-oră, demonstrând că are suficient personal pentru a planifica, efectua, supraveghea și monitoriza calitatea lucrărilor în conformitate cu autorizarea. De asemenea, întreținerea are o procedură pentru a reevalua lucrarea de efectuat în cazul în care personalul efectiv disponibil este mai puțin numeros decât nivelul planificat de personal pentru orice perioadă de lucru specifică sau schimb de lucru specific.
- (e) Întreprinderea stabilește și controlează competența personalului implicat în orice activitate de întreținere, management și control al conformității calității, respectând o procedură și un standard aprobate de autoritatea competentă. În plus față de experiența necesară pentru a exercita funcția postului respectiv, competențele includ înțelegerea practică a problemelor care țin de factorul uman și de performanțele umane corespunzătoare funcțiilor respectivei persoane în cadrul întreprinderii. „Factorii umani” desemnează principiile care se aplică proiectării aeronautice, certificării, formării, operațiunilor și întreținerii și care urmăresc stabilirea unei interfețe sigure între componenta umană și cele ale altor sisteme, prin luarea în considerare, într-o manieră adecvată, a performanțelor umane. „Performanțele umane” desemnează capacitățile și limitele umane care au o influență asupra siguranței și a eficacității operațiunilor aeronautice.
- (f) Întreprinderea se asigură că personalul care efectuează și controlează un test nedistructiv de menținere a navigabilității structurilor și componentelor de aeronavă este calificat corespunzător pentru testul nedistructiv respectiv, în conformitate cu standardul european sau cu un standard echivalent recunoscut de agenție. Personalul care execută orice altă sarcină specializată este calificat în mod corespunzător cu normele recunoscute oficial. Prin derogare de la prezentul alineat, aceste persoane specificate la literele (g) și (h) (1) și (h) (2), ► **M6** calificate în categoria B1 sau B3 în conformitate cu anexa III (partea 66) ◀, pot efectua și controla teste cu lichide penetrante prin contrast al culorilor.

▼ M6

- (g) Orice întreprindere cu atribuții de întreținere a aeronavelor, cu excepția unor indicații contrare enunțate la litera (j), are, în cazul întreținerii în linie a aeronavelor, personal care posedă calificarea de tip corespunzătoare, aparținând categoriilor B1, B2 și B3, după caz, în conformitate cu anexa III (partea 66) și cu punctul 145.A.35.

▼ M6

În plus, aceste întreprinderi pot, de asemenea, să utilizeze personal autorizat pentru certificare format pentru o sarcină specifică, care să dețină prerogativele descrise la punctele 66.A.20(a)(1) și 66.A.20(a)(3)(ii) și calificat în conformitate cu anexa III (partea 66) și cu punctul 145.A.35 pentru a efectua o întreținere în linie, minoră, programată și remedierea unui defect simplu. Disponibilitatea personalului de întreținere de acest tip nu face să dispară nevoia de personal autorizat pentru certificare din categoriile B1, B2 și B3, după caz.

▼ B

(h) Orice întreprindere cu atribuții de întreținere a aeronavelor, în absența unor indicații contrare existente la litera (j):

1. În cazul unei întrețineri de bază a unei aeronave de mare capacitate, are personal autorizat pentru certificare, care posedă o calificare de tip corespunzătoare aparținând categoriei C, în conformitate cu partea 66 și cu 145.A.35. În plus, întreprinderea are personal suficient care posedă o calificare de tip corespunzătoare ► **M6** aparținând categoriilor B1 sau B2, după caz ◀ în conformitate cu partea 66 și 145.A.35 pentru a sprijini personalul autorizat pentru certificare de categorie C.

(i) Personalul de susținere din categoriile B1 și B2 se asigură că toate sarcinile sau inspecțiile pertinente au fost efectuate în conformitate cu standardul impus, înainte ca personalul autorizat pentru certificare de categorie C să elibereze certificatul de dare în exploatare.

(ii) Întreprinderea ține un registru cu întreg personalul de susținere din categoriile B1 și B2.

(iii) Personalul autorizat pentru certificare de categorie C se asigură de conformitatea cu punctul (i) și de faptul că întreaga lucrare solicitată de client a fost realizată în cursul verificării întreținerii de bază specifice sau în cadrul ansamblului sarcinilor și evaluează totodată impactul oricărei lucrări neefectuate pentru a solicita realizarea ei sau stabilește o înțelegere cu transportatorul pentru a reprograma respectiva lucrare în cursul unei alte verificări specifice sau la un alt termen.

▼ M6

2. În cazul întreținerii de bază a aeronavelor, altele decât aeronavele de mare capacitate, are:

(i) personal autorizat pentru certificare, posedând o calificare de tip corespunzătoare, aparținând categoriilor B1, B2, B3, după caz, în conformitate cu anexa III (partea 66) și cu punctul 145.A.35; sau

(ii) personal autorizat pentru certificare, posedând o calificare de tip corespunzătoare, aparținând categoriei C, asistat de personal de sprijin, în conformitate cu punctul 145.A.35(a)(i).

▼ B

(i) Personalul autorizat pentru certificarea componentelor de aeronavă se conformează dispozițiilor părții 66.

(j) ► **M6** Prin derogare de la dispozițiile de la literele (g) și (h), în legătură cu obligația de respectare a prevederilor din anexa III (partea 66) ◀, întreprinderea poate utiliza personal autorizat pentru certificare calificat în conformitate cu dispozițiile următoare:

1. Pentru instalațiile unei organizații care sunt situate în afara teritoriului Comunității, personalul autorizat pentru certificare poate fi calificat în conformitate cu reglementările aeronautice naționale ale statului în care este înmatriculată instalația întreprinderii, în conformitate cu condițiile specificate în apendicele IV la prezenta parte.

2. Pentru o întreținere în linie efectuată la o stație de linie a unei organizații care este situată în afara teritoriului Comunității, personalul autorizat pentru certificare poate fi calificat în conformitate cu reglementările aeronautice naționale ale statului în care se află stația de linie, în conformitate cu acele condiții specificate în apendicele IV la prezenta parte.

▼B

3. Pentru o directivă repetitivă de navigabilitate privind perioada dinaintea zborului, care atestă modalitatea specifică în care echipajul poate îndeplini prevederile acestei directive de navigabilitate, întreprinderea poate elibera o autorizație de certificare limitată pentru comandantul de bord și mecanicul navigant, pe baza licenței deținute de echipaj. Cu toate acestea, întreprinderea trebuie să verifice dacă a fost efectuată o instruire practică suficientă, cu scopul de a se asigura că mecanicul navigant sau comandantul de bord ai acestei aeronave pot aplica directiva de navigabilitate în conformitate cu standardul impus.
4. În cazul unei aeronave care este exploatată în afara unui loc care beneficiază de sprijin/asistență, întreprinderea poate elibera o autorizație de certificare limitată pentru comandantul de bord și mecanicul navigant, pe baza licenței deținute de echipaj, cu condiția de a se dovedi în mod satisfăcător că a fost efectuată o instruire practică suficientă, cu scopul de a se asigura că mecanicul navigant sau comandantul de bord ai acestei aeronave pot aplica directiva de navigabilitate în conformitate cu standardul impus. Dispozițiile prezentului alineat sunt detaliate în specificațiile de procedură.
5. În următoarele cazuri neprevăzute, în cazul în care o aeronavă este imobilizată la sol, într-un alt loc decât baza principală, unde nu este disponibil personal autorizat pentru certificare corespunzător, întreprinderea având atribuții de asigurare a întreținerii, conform contractului, poate elibera o autorizație de certificare unică:
  - (i) unuia dintre angajații săi, titular al unei autorizații de tip echivalentă pe aeronave de tehnologie, construcție și sisteme similare sau
  - (ii) oricărei persoane care are cel puțin 5 ani de experiență în materie de întreținere și este titulară a unei licențe de întreținere pentru aeronave OACI, care este valabilă și corespunzătoare tipului de aeronavă ce necesită o certificare, cu condiția ca în acel loc să nu existe nici o întreprindere autorizată în mod corespunzător, în conformitate cu prezenta parte, iar întreprinderea care a încheiat contractul să obțină și să dețină documente care justifică experiența și licența acelei persoane.

Toate aceste cazuri, specificate în prezentul paragraf, sunt raportate autorității competente în termen de șapte zile de la eliberarea acestei autorizări de certificare. Întreprinderea care eliberează autorizația unică se asigură că o asemenea întreținere, care ar putea afecta siguranța zborului, este reverificată de către o întreprindere autorizată în mod corespunzător.

▼M6**145.A.35 Personal autorizat pentru certificare și personal de sprijin**

- (a) În plus față de cerințele specifice menționate la 145.A.30 literele (g) și (h), întreprinderea se asigură că personalul autorizat pentru certificare și personalul de sprijin dovedesc o înțelegere adecvată a aeronavelor și componentelor de aeronavă relevante, care trebuie întreținute, precum și față de procedurile organizaționale aferente. În cazul personalului autorizat pentru certificare, aceasta trebuie să se realizeze înainte de eliberarea sau reeliberearea autorizației de certificare.
  - (i) „Personalul de sprijin” desemnează personalul care deține o licență de întreținere a aeronavelor din categoriile B1, B2 și/sau B3 în conformitate cu partea 66, cu calificările de aeronavă adecvate, lucrând în mediul de întreținere de bază fără să dețină neapărat prerogative de certificare.
  - (ii) „Aeronave și componente relevante” desemnează aeronavele sau componentele de aeronavă specificate în autorizația de certificare specifică.
  - (iii) „Autorizație de certificare” desemnează autorizația emisă pentru personalul autorizat pentru certificare de către întreprindere, în care se specifică faptul că personalul poate semna certificate de dare în exploatare, în limitele definite de această autorizație și în numele întreprinderii autorizate.

▼ M6

- (b) Exceptând cazurile vizate la 145.A30(j) și 66.A.20(a)3(ii), întreprinderea poate elibera o autorizație de certificare personalului autorizat pentru certificare numai în legătură cu categoriile și subcategoriile de bază și orice calificare de tip care figurează pe licența de întreținere a aeronavelor menționată în anexa III (partea 66), cu condiția ca licența să rămână valabilă pe toată perioada de valabilitate a autorizației și ca personalul autorizat pentru certificare să continue să respecte condițiile de conformitate menționate în anexa III (partea 66).
- (c) Întreprinderea se asigură că întreg personalul autorizat pentru certificare și personalul de sprijin au practicat într-adevăr o activitate adecvată de întreținere a aeronavelor sau a componentelor de aeronavă, având cel puțin șase luni de experiență în cursul unei perioade de doi ani consecutivi.

În sensul prezentei litere, expresia „au practicat într-adevăr o activitate adecvată de întreținere a aeronavelor sau a componentelor de aeronavă” înseamnă faptul că persoana a lucrat într-un mediu de întreținere a aeronavelor sau a componentelor de aeronave și că a exercitat prerogativele de autorizare a certificării și a efectuat o întreținere a cel puțin câtorva sisteme de tipuri de aeronavă sau grupuri de aeronavă care sunt menționate în autorizația de certificare specifică.

▼ B

- (d) Întreprinderea se asigură că întreg personalul autorizat pentru certificare și ► **M6** personalul de sprijin ◀ beneficiază de o formare continuă suficientă, în cursul fiecărei perioade de doi ani, pentru a se garanta că acest personal posedă cunoștințe la zi referitoare la problemele aferente în materie de tehnologie, proceduri organizaționale și factori umani.
- (e) Întreprinderea stabilește un program de formare continuă pentru personalul autorizat pentru certificare și ► **M6** personalul de sprijin ◀, care cuprinde o procedură pentru a se asigura că dispozițiile de la 145.A.35 sunt respectate pentru eliberarea autorizațiilor de certificare pentru personalul autorizat pentru certificare în conformitate cu prezenta parte 145 și o procedură pentru a se asigura că dispozițiile din partea 66 sunt respectate.
- (f) Cu excepția situațiilor în care se aplică cazurile neprevăzute menționate la 145.A.30 (j) (5), întreprinderea evaluează nivelul competențelor întregului personal care ar putea fi autorizat pentru certificare, calificările acestuia și capacitatea de a-și efectua sarcinile de certificare planificate, în conformitate cu o procedură, așa cum a fost precizată în prezentarea făcută înaintea eliberării sau re-eliberării unei autorizații de certificare, în conformitate cu prezenta parte 145.
- (g) În cazul în care condițiile prevăzute la literele (a), (b), (d), (f) și, dacă este cazul, la litera (c) au fost satisfăcute de personalul autorizat pentru certificare, întreprinderea eliberează o autorizație de certificare, specificând clar domeniul de aplicare și limitele acestei autorizații. Menținerea valabilității autorizației de certificare depinde de menținerea conformității cu dispozițiile de la literele (a), (b), (d) și, dacă este cazul, cu cele de la litera (c).
- (h) Autorizația de certificare trebuie să fie redactată într-un stil care să înfățișeze clar domeniul de aplicare personalului autorizat pentru certificare și oricărei persoane autorizate, care ar dori să examineze autorizația. În cazul în care se utilizează coduri pentru a defini domeniul de aplicare, întreprinderea pune la dispoziție cât mai rapid posibil o traducere a codurilor. „Persoană autorizată” desemnează oficialii autorităților competente, agenția și statul membru care are responsabilitatea de a controla aeronavele sau componentele de aeronavă cărora li se asigură întreținerea.
- (i) Persoana responsabilă pentru sistemul calității este totodată responsabilă, în numele întreprinderii, pentru eliberarea autorizațiilor de certificare către personalul autorizat pentru certificare. Această persoană poate numi alte persoane pentru a elibera sau a retrage autorizațiile de certificare, în conformitate cu o procedură care este indicată în specificații.

▼ M4

- (j) Întreprinderea păstrează un dosar referitor la tot personalul autorizat pentru certificare și ► **M6** personalul de sprijin ◀, care conține:
1. detalii privind toate licențele de întreținere a aeronavelor, deținute în conformitate cu anexa III (partea 66); și
  2. toate stagiile de formare pertinente efectuate; și
  3. domeniul de aplicare al autorizațiilor de certificare eliberate, acolo unde este cazul; și
  4. informații asupra personalului având autorizații de certificare limitate sau unice.

Întreprinderea păstrează dosarele timp de cel puțin trei ani după ce personalul vizat la prezentul punct a încetat raporturile de muncă cu întreprinderea sau de la retragerea autorizației. În plus, întreprinderea cu atribuții de întreținere furnizează, la cerere, membrilor personalului vizați la prezentul punct o copie a dosarelor personale, în momentul în care părăsesc întreprinderea.

Personalul vizat la prezentul punct are acces la cerere la dosarul personal după cum se arată mai sus.

▼ B

- (k) Întreprinderea furnizează membrilor personalului autorizat pentru certificare o copie a autorizației lor de certificare, pe suport de hârtie sau în format electronic.
- (l) Personalul autorizat pentru certificare prezintă autorizația de certificare oricărei persoane autorizate, în termen de 24 de ore.
- (m) Vârsta minimă pentru personalul autorizat pentru certificare și ► **M6** personalul de sprijin ◀ este de 21 ani.

▼ M6

- (n) Titularul unei licențe de întreținere a aeronavelor din categoria A poate exercita prerogativele de certificare pe un tip de aeronavă specific doar după finalizarea corespunzătoare a unui stagiu de instruire adaptat sarcinilor de întreținere a aeronavelor din categoria A, organizat de o întreprindere autorizată în mod corespunzător, în conformitate cu anexa II (partea 145) sau cu anexa IV (partea 147). Instruirea include lucrări practice și o instruire teoretică corespunzătoare pentru fiecare sarcină autorizată. Finalizarea corespunzătoare a instruirii se demonstrează printr-un examen sau printr-o evaluare la locul de muncă realizată de întreprindere.
- (o) Titularul unei licențe de întreținere a aeronavelor de categoria B2 poate exercita prerogativele de certificare descrise la punctul 66.A.20.(a)(3)(ii) din anexa III (partea 66) doar după finalizarea corespunzătoare (i) a unui stagiu de instruire adaptat sarcinilor de întreținere a aeronavelor din categoria A și (ii) a șase luni de experiență practică documentată care să aibă ca obiect domeniul de aplicare al autorizației care urmează să fie obținută. Instruirea adaptată sarcinilor de întreținere include lucrări practice și o instruire teoretică corespunzătoare pentru fiecare sarcină autorizată. Finalizarea corespunzătoare a instruirii se demonstrează printr-un examen sau prin evaluare la locul de muncă. Instruirea adaptată sarcinilor de întreținere și examenul/evaluarea se realizează de către întreprinderea cu atribuții de întreținere care eliberează autorizația personalului de certificare. Experiența practică se obține de asemenea într-o astfel de întreprindere cu atribuții de întreținere.

▼ B**145.A.40 Echipamente, scule și materiale**

- (a) Întreprinderea dispune de echipamentele, sculele și materialele necesare și le utilizează pentru a efectua lucrările care se încadrează în domeniul autorizat al lucrării.
1. În cazul în care producătorul specifică o sculă sau un echipament specific, întreprinderea utilizează acea sculă sau acel echipament, în afara cazului în care utilizarea unor scule sau echipamente alternative este permisă de procedurile aprobate de către autoritatea competentă și precizată în specificații.

▼ B

2. Echipamentele și sculele trebuie să fie disponibile în permanență, cu excepția cazului unei scule sau a unui echipament care este utilizat atât de rar încât disponibilitatea sa permanentă nu este necesară. Aceste cazuri trebuie să fie detaliate într-o procedură de specificare.
  3. O întreprindere autorizată pentru întreținerea de bază are echipament suficient pentru acces la aeronavă precum și platforme/cuplaje de inspecție pentru ca aeronava să poată fi inspectată în condiții adecvate.
- (b) Întreprinderea se asigură că toate sculele, echipamentele și în special echipamentul de testare, după caz, sunt controlate și etalonate cu respectarea unui standard recunoscut oficial și cu o periodicitate corespunzătoare, prin care se poate garanta buna funcționare și precizia. Înregistrările acestor calibrări și posibilitatea urmăririi conformității cu standardul utilizat sunt păstrate de către întreprindere.

145.A.42 Recepția componentelor de aeronavă**▼ M7**

- (a) Toate componentele de aeronavă sunt clasificate și separate în mod corespunzător în următoarele categorii:
1. Componentele de aeronavă care sunt într-o stare satisfăcătoare, care sunt date în exploatare în conformitate cu un formular 1 al EASA sau cu un document echivalent și care sunt marcate în conformitate cu capitolul Q din anexa (partea 21) la Regulamentul (CE) nr. 1702/2003.
  2. Componentele de aeronavă inapte pentru exploatare și care sunt întreținute în conformitate cu prezenta secțiune.
  3. Componentele de aeronavă nerecuperabile care sunt clasificate în conformitate cu punctul 145A.42(d).
  4. Reperele standard utilizate pe o aeronavă, un motor, o elice sau orice altă componentă de aeronavă, în cazul în care sunt specificate în catalogul de repere ilustrat al producătorului și/sau în datele privind întreținerea.
  5. Materiile prime și consumabilele utilizate cu ocazia lucrărilor de întreținere dacă întreprinderea s-a asigurat că materialele răspund specificațiilor impuse și au o trasabilitate corespunzătoare. Toate materialele trebuie să fie însoțite de o documentație specifică, care să se refere în mod clar la materialul în cauză și să conțină o declarație de conformitate cu specificațiile, precum și sursa producătorului și a furnizorului.
  6. Componentele menționate la punctul 21A.307(c) din anexa (partea 21) la Regulamentul (CE) nr. 1702/2003.

▼ B

- (b) Înainte de instalarea unei componente de aeronavă, întreprinderea se asigură că admisibilitatea componentei respective îi permite acesteia să fie montată în cazul în care pot fi aplicabile diferite directive de modificare și de navigabilitate.
- (c) Întreprinderea poate fabrica o gamă limitată de repere, utilizabile pentru programul de lucru aflat în curs, în propriile sale spații de producție, sub rezerva că procedurile sunt identificate în specificații.
- (d) Componentele de aeronavă care au atins limita lor de viață certificată sau care prezintă un defect iremediabil sunt clasificate ca irecuperabile și nu vor mai fi autorizate pentru a fi reintegrate în sistemul de aprovizionare cu componente, cu excepția cazurilor în care limitele de viață certificate au fost prelungite sau a fost autorizată o soluție de reparare în conformitate cu partea 21.

▼ M7

- (e) Componentele de aeronavă menționate la punctul 21A.307(c) din anexa (partea 21) la Regulamentul (CE) nr. 1702/2003 trebuie instalate doar dacă proprietarul de aeronavă consideră că sunt eligibile pentru instalare în propria aeronavă.

▼ B**145.A.45 Date privind întreținerea**

- (a) Întreprinderea deține și utilizează datele privind întreținerea actualizate în cadrul lucrărilor de întreținere, inclusiv pentru modificări și reparații. „Aplicabil” înseamnă corespunzător pentru orice aeronavă, componentă sau proces specificat în programul de aprobare al întreprinderii, în funcție de grilele de evaluare și în orice listă de capacități aferentă.

▼B

În cazul datelor privind întreținerea furnizate de un transportator sau de un client, întreținerea deține aceste date în cazul în care lucrarea este în curs de execuție, cu excepția necesității de a se conforma prevederilor cuprinse în 145.A.55 (c).

- (b) În sensul prezentei părți 145, datele aplicabile referitoare la întreținere desemnează:
1. orice cerință, procedură, directivă de exploatare sau informație aplicabilă furnizată de către autoritatea responsabilă de controlul aeronavei sau componentei de aeronavă;
  2. orice directivă de navigabilitate aplicabilă, emisă de către autoritatea responsabilă de controlul aeronavei sau componentei de aeronavă;
  3. instrucțiunile de menținere a navigabilității, impuse de către deținătorii de certificat de tip, deținătorii de certificat de tip suplimentar, orice altă întreținere căreia i se cere să publice aceste date în conformitate cu partea 21 și, în cazul aeronavelor sau al componentelor de aeronavă din țările terțe, datele de navigabilitate prescrise de către autoritatea responsabilă de controlul aeronavei sau componentei de aeronavă;
  4. orice standard aplicabil, cum ar fi, de exemplu, practicile curente de întreținere recunoscute de agenție ca fiind standarde de întreținere acceptabile, dar fără a se limita la acestea;
  5. orice dată aplicabilă emisă în conformitate cu litera (d).
- (c) Întreținerea stabilește proceduri pentru a se asigura că orice informație, practică, procedură sau instrucțiune privind întreținerea conținută în datele referitoare la întreținere utilizate de personalul cu atribuții de întreținere, care se dovedește a fi imprecisă, incompletă sau ambiguă, este înregistrată și notificată autorului datelor referitoare la întreținere.
- (d) Întreținerea poate doar să modifice instrucțiunile de întreținere în conformitate cu o procedură precizată în specificațiile întreprinderii cu atribuții de întreținere. Referitor la aceste schimbări, întreținerea demonstrează că ele se traduc prin norme de întreținere echivalente sau ameliorate și îl informează pe titularul certificatului de tip asupra acestor schimbări. În sensul prezentului alineat, „instrucțiuni de întreținere” înseamnă instrucțiunile privind modalitățile de efectuare a sarcinii de întreținere specifice; ele exclud concepția tehnică a reparațiilor și modificărilor.
- (e) Întreținerea trebuie să furnizeze un sistem comun de cartele sau de fișe de lucru care să fie utilizat de toate compartimentele corespunzătoare ale întreprinderii. De asemenea, întreținerea fie transcrie precis datele privind întreținerea conținute în dispozițiile de la literele (b) și (d) referitoare la aceste cartele sau fișe de lucru, fie face o referire precisă la sarcina (sarcinile) de întreținere specifică (specifice) conținută(e) în aceste date privind întreținerea. Cartelele sau fișele de lucru pot fi generate pe calculator și pot figura într-o bază electronică de date care va fi protejată contra oricărei modificări neautorizate și într-o bază de date electronică cu rol de copie de siguranță, care va fi actualizată în termen de 24 de ore de la orice nouă înregistrare efectuată în baza de date electronică principală. Sarcinile de întreținere complexe trebuie să fie transcrise pe cartele sau fișe de lucru și subdivizate în etape bine definite pentru a asigura înregistrarea realizării sarcinii de întreținere complete.
- În cazul în care întreținerea furnizează un serviciu de întreținere unui transportator ce utilizează o aeronavă care impune utilizarea sistemului său de cartele de lucru, atunci se poate folosi sistemul de cartele de lucru respectiv. În acest caz, întreținerea stabilește o procedură pentru a se asigura că respectivele cartele de lucru ale transportatorilor care utilizează aeronave sunt corect completate.
- (f) Întreținerea se asigură că toate datele referitoare la întreținere aplicabile sunt utilizabile imediat în cazul în care personalul cu atribuții de întreținere are nevoie de ele.

▼ B

- (g) Întreprinderea stabilește o procedură destinată să garanteze că datele privind întreținerea pe care ea le controlează sunt actualizate. În cazul datelor privind întreținerea, controlate și furnizate de un transportator/client, întreținerea trebuie să poată demonstra fie că posedă o confirmare scrisă din partea transportatorului/clientului, atestând că aceste date privind întreținerea sunt actualizate sau că ea are comenzi de lucru în care se specifică statutul modificărilor datelor privind întreținerea care urmează a fi utilizate sau ea poate demonstra că ele sunt pe lista modificărilor aduse datelor privind întreținerea furnizate de transportator/client.

145.A.47 Planificarea producției

- (a) Întreprinderea are un sistem adaptat la cantitatea și la complexitatea lucrării pentru a planifica disponibilitatea întregului personal precum și a sculelor, echipamentelor, materialelor, datelor privind întreținerea și a instalațiilor necesare, pentru a se asigura că lucrarea de întreținere este efectuată în deplină siguranță.
- (b) Planificarea sarcinilor de întreținere, precum și organizarea echipelor, țin seama de limitele performanțelor umane.
- (c) În cazul în care este necesar să se predea continuarea sau terminarea sarcinilor de întreținere pentru motive care țin de schimbarea sau de rotația personalului, informațiile corespunzătoare sunt comunicate în mod adecvat între personalul care își termină lucrul și personalul care îl începe.

145.A.50 Certificarea lucrărilor de întreținere**▼ M3**

- (a) Un certificat de punere în serviciu este eliberat, în numele întreprinderii, de personalul autorizat în mod corespunzător pentru certificare, în cazul în care s-a verificat că toate lucrările de întreținere comandate au fost corect efectuate de întreprindere conform procedurilor specificate la punctul 145.A.70, ținând cont de disponibilitatea și de utilizarea datelor privind întreținerea specificate la punctul 145.A.45, și că nu există neconformități cunoscute care să pună în pericol siguranța zborului.

▼ B

- (b) Un certificat de dare în exploatare este eliberat înaintea zborului, cu ocazia încheierii oricăror lucrări de întreținere.
- (c) Noile defecte sau comenzi de lucrări de întreținere incomplete, identificate în cursul întreținerii menționate mai sus, sunt aduse la cunoștința transportatorului care utilizează aeronava, cu scopul precis de a obține aprobarea pentru a remedia aceste defecte sau de a completa componentele care lipsesc din comanda de lucrări de întreținere. În cazul în care transportatorul care utilizează aeronava nu este de acord ca această întreținere să fie efectuată în conformitate cu dispozițiile de la prezenta literă, atunci se aplică dispozițiile de la litera (e).

▼ M7

- (d) La finalizarea oricărei lucrări de întreținere efectuate asupra unei componente demontate în prealabil de pe aeronavă, se eliberează un certificat de dare în exploatare. Certificatul de autorizare a dării în exploatare („formularul 1 al EASA”) menționat în apendicele II la anexa I (partea M) constituie certificatul de dare în exploatare al componentei de aeronavă, sub rezerva existenței unor dispoziții contrare la punctul M.A.502(b) sau la punctul M.A.502(e). În cazul în care o întreprindere efectuează întreținerea unei componente de aeronavă pentru uzul propriu, se poate ca un formular 1 al EASA să nu fie necesar, în funcție de procedurile interne de dare în exploatare ale întreprinderii, definite în specificații.

▼ B

- (e) Prin derogare de la dispozițiile de la litera (a), în cazul în care întreprinderea nu poate să termine întreaga lucrare de întreținere comandată, ea poate elibera un certificat de dare în exploatare, în cadrul limitărilor de aeronavă autorizate. Întreprinderea menționează o asemenea situație în certificatul de dare în exploatare al aeronavei, înaintea eliberării acestui certificat.

▼ B

- (f) Prin derogare de la dispozițiile de la litera (a) și 145.A.42, în cazul în care unei aeronave i se interzice zborul într-un alt loc decât escała principală sau baza de întreținere principală din cauză că nu este disponibilă o componentă împreună cu certificatul de dare în exploatare corespunzător, se permite montarea temporară a unei componente fără certificatul de dare în exploatare corespunzător, pentru un număr maxim de 30 de ore de zbor sau până când aeronava revine pentru prima dată la escała principală sau la baza de întreținere principală, oricare din aceste două situații s-ar produce prima, cu condiția obținerii acordului transportatorului care utilizează aeronava și cu condiția ca respectiva componentă să aibă un certificat de dare în exploatare corespunzător sau dacă nu, să fie conformă cu toate cerințele de întreținere și de exploatare aplicabile. Aceste componente sunt demontate înaintea sfârșitului perioadei menționate mai sus, cu excepția cazului în care, între timp, s-a obținut un certificat de dare în exploatare corespunzător, în conformitate cu dispozițiile de la litera (a) și 145.A.42.

145.A.55 Înregistrări ale lucrărilor de întreținere

- (a) Întreprinderea cu atribuții de întreținere autorizată înregistrează toate detaliile lucrării de întreținere efectuate. Întreprinderea păstrează cel puțin înregistrările necesare pentru a dovedi faptul că toate condițiile pentru eliberarea certificatului de dare în exploatare au fost respectate, inclusiv documentele subcontractantului.

▼ M7

- (b) Întreprinderea furnizează operatorului aeronavei o copie a fiecărui certificat de dare în exploatare, precum și o copie a oricăror date specifice privind repararea/modificarea utilizate pentru reparațiile/modificările efectuate.

▼ M4

- (c) Întreprinderea cu atribuții de întreținere autorizată păstrează, pe o durată de trei ani, o copie a tuturor înregistrărilor detaliate referitoare la lucrările de întreținere și la toate datele privind întreținerea aferente, durata fiind calculată de la data la care aeronavele sau componentele de aeronavă care au făcut obiectul lucrărilor de întreținere au fost returnate de întreprinderea cu atribuții de întreținere autorizată.

1. Înregistrările vizate la prezentul punct se păstrează astfel încât să fie protejate contra deteriorării, modificării și furtului.
2. Toate elementele de hardware folosite pentru copiile de siguranță (discuri, benzi etc.) sunt stocate într-un loc diferit de cel care conține datele (discurile, benzile etc.) de lucru, într-un mediu care să garanteze că respectivele copii vor rămâne într-o stare bună.
3. În cazul în care o întreprindere autorizată conform prezentei părți își încetează activitatea, toate înregistrările păstrate referitoare la întreținere aferente ultimilor doi ani se predau noului proprietar sau client al aeronavei respective sau al componentei de aeronavă respective sau se depozitează conform indicațiilor autorității competente.

▼ B**145.A.60 Raportări asupra evenimentelor**

- (a) Întreprinderea prezintă raportări autorității competente, statului de înmatriculare, întreprinderii care răspunde de proiectarea aeronavei sau a componentei de aeronavă, asupra oricărei stări a unei aeronave sau a unei componente a aeronavei în legătură cu care întreprinderea constată că a provocat sau poate să provoace o situație periculoasă, reprezentând un risc major pentru siguranța zborului.
- (b) Întreprinderea stabilește un sistem de raportări privind evenimentele interne, după cum se detaliază în specificațiile permițând colectarea și evaluarea acestor raportări, inclusiv evaluarea și extragerea evenimentelor de raportat în conformitate cu litera (a). Această procedură identifică tendințele negative, acțiunile corective întreprinse sau care urmează să fie întreprinse de către întreprindere pentru a semnala deficiențele și a include o evaluare a tuturor informațiilor relevante cunoscute, referitoare la aceste evenimente, precum și o metodă pentru a face să circule informațiile, dacă acest lucru este necesar.

▼ B

- (c) Întreprinderea întocmește aceste raportări în conformitate cu modalitatea stabilită de către agenție și se asigură că ele conțin toate informațiile relevante referitoare la starea și la constatările de evaluare cunoscute de întreprindere.
- (d) În cazul în care întreprinderea este contactată de un transportator comercial pentru a efectua întreținerea, întreprinderea raportează totodată transportatorului orice stare care afectează aeronava sau o componentă a aeronavei transportatorului.
- (e) Întreprinderea întocmește aceste raportări cât mai curând cu putință, dar în orice caz în termen de 72 de ore după ce întreprinderea a identificat situația care face obiectul raportului.

145.A.65 Politica în domeniul siguranței și al controlului calității, procedura de întreținere și sistemul de control al calității

- (a) Întreprinderea pune în practică o politică de siguranță și de control al calității pe care urmează să o includă în specificații, în conformitate cu 145.A.70.

▼ M7

- (b) Întreprinderea instituie proceduri aprobate de autoritatea competentă, ținând cont de factorii umani și de performanțele umane, pentru a garanta existența unor bune tehnici de întreținere, precum și conformitatea cu prezenta parte, printre care se numără o comandă sau un contract de lucrări clar, astfel încât aeronava și componentele de aeronavă să poată fi date în exploatare în conformitate cu punctul 145.A.50.

1. Procedurile de întreținere reglementate de prezentul alineat se aplică punctelor 145.A.25-145.A.95.
2. Procedurile de întreținere definite sau care urmează să fie definite de întreprindere, în conformitate cu prezentul alineat, trebuie să se refere la toate aspectele desfășurării activității de întreținere, inclusiv furnizarea și controlul serviciilor specializate, și să stabilească standardele pe baza cărora întreprinderea intenționează să își desfășoare activitatea.
3. Referitor la întreținerea de linie și de bază a aeronavei, întreprinderea stabilește proceduri pentru a reduce la minimum riscul de apariție a erorilor multiple și pentru a identifica erorile la sistemele de importanță critică, precum și pentru a se asigura că niciunei persoane nu i se va cere să efectueze sarcini de întreținere sau inspecții în legătură cu o sarcină de întreținere referitoare la o operațiune de demontare/reasamblare a mai multor componente de același tip, care sunt montate pe mai mult de un sistem al aceleiași aeronave, în cursul unei verificări de întreținere specifice. Cu toate acestea, în cazul în care, pentru efectuarea acestor sarcini, este disponibilă o singură persoană, atunci fișa sau foaia de lucru a întreprinderii include o etapă suplimentară pentru reinspectarea lucrării de către această persoană, după realizarea tuturor sarcinilor identice.
4. Se stabilesc proceduri de întreținere pentru a garanta că daunele sunt evaluate, iar modificările și reparațiile sunt efectuate folosindu-se datele menționate la punctul M.A.304.

▼ B

- (c) Întreprinderea pune la punct un sistem de control al calității care include:
  1. Auditări independente cu scopul de a monitoriza conformitatea cu normele impuse pentru aeronave/componente de aeronavă și caracterul adecvat al procedurilor, pentru a se asigura că aceste proceduri invocă bune practici de întreținere și navigabilitatea aeronavei/componentelor de aeronavă. În cazul celor mai mici întreprinderi, auditul independent, care face parte din sistemul calității, poate fi subcontractat unei alte întreprinderi autorizate în conformitate cu prezenta parte 145 sau unei persoane având cunoștințe tehnice corespunzătoare și o experiență satisfăcătoare dovedită în domeniul auditului;

▼B

2. Un sistem de raportări privind calitatea, care asigură circulația inversă a informațiilor către persoana sau grupul de persoane specificate în 145.A.30 (b) și în ultimă instanță către managerul responsabil, care să asigure că o acțiune de corecție este întreprinsă în mod corect și la momentul oportun, ca urmare a raportărilor rezultând din auditurile independente efectuate în conformitate cu cerințele alineatului (1).

145.A.70 Manual de specificații al întreprinderii cu atribuții de întreținere

- (a) „Manualul de specificații al întreprinderii cu atribuții de întreținere” desemnează documentul (documentele) ce conține (conțin) informațiile care specifică domeniul pentru care se solicită autorizarea și care arată modul în care întreprinderea înțelege să respecte prezenta parte. Întreprinderea furnizează autorității competente manualul de specificații al întreprinderii cu atribuții de întreținere, conținând următoarele informații:
1. o declarație semnată de către managerul responsabil, prin care se confirmă că manualul de specificații al întreprinderii cu atribuții de întreținere și toate manualele care au legătură cu acesta definesc conformitatea întreprinderii cu prezenta parte și vor fi respectate în permanență. În cazul în care managerul responsabil nu este director general al întreprinderii, directorul general al întreprinderii contrasemnează declarația;
  2. politica de siguranță și de calitate a întreprinderii, așa cum a fost ea menționată în 145.A.65;
  3. funcțiile și numele persoanelor menționate în 145.A.30 (b);
  4. sarcinile și responsabilitățile persoanelor menționate în 145.A.30 (b), inclusiv problemele pe care le pot trata direct cu autoritatea competentă în numele întreprinderii;
  5. o organigramă care să ilustreze căile ierarhice de responsabilități asociate între persoanele menționate la 145.A.30 (b);
  6. o listă a personalului autorizat pentru certificare și a ► **M6** personalul de sprijin ◀;
  7. o descriere generală a resurselor umane;
  8. o descriere generală a instalațiilor situate la fiecare adresă menționată în certificatul de autorizare al întreprinderii;
  9. o descriere generală a domeniului de activitate al întreprinderii, în cadrul autorizării;
  10. procedura de notificare conform cu 145.A.85 pentru schimbări în cadrul întreprinderii;
  11. procedura de modificare a manualului de specificații al întreprinderii cu atribuții de întreținere;
  12. procedurile și sistemul de control al calității stabilite de întreprindere în conformitate cu 145.A.25 până la 145.A.90;
  13. dacă este cazul, o listă a transportatorilor comerciali pentru care întreprinderea furnizează un serviciu de întreținere a aeronavelor;
  14. dacă este cazul, o listă a întreprinderilor de subcontractare, așa cum este ea stabilită în 145.A.75 (b);
  15. dacă este cazul, o listă a escalelor, așa cum este ea stabilită în 145.A.75 (d);
  16. dacă este cazul, o listă a întreprinderilor contractante.

▼B

- (b) Specificațiile sunt modificate, dacă este necesar, pentru a se păstra o descriere actualizată a întreprinderii. Specificațiile întreprinderii cu atribuții de întreținere și toate modificările lor ulterioare sunt aprobate de către autoritatea competentă.
- (c) Fără a aduce atingere dispozițiilor de la litera (b), modificările minore aduse specificației pot fi aprobate printr-o procedură de expunere (numită în continuare „aprobare indirectă”).

145.A.75 Prerogative ale întreprinderii

În conformitate cu specificațiile, întreprinderea este abilitată să efectueze următoarele sarcini:

- (a) să efectueze întreținerea oricărei aeronave și componente de aeronavă pentru care are autorizare, în locurile precizate în certificatul de autorizare și în specificații;
- (b) să efectueze întreținerea oricărei aeronave sau componente de aeronavă pentru care are autorizare, la o altă întreprindere care lucrează pe baza sistemului de control de calitate al întreprinderii. Aceasta se referă la lucrarea efectuată de către o întreprindere care nu este ea însăși autorizată în mod corespunzător pentru a efectua această întreținere în conformitate cu prezenta parte 145 și care este limitată la domeniul de activitate permis de procedurile din 145.A.65 (b). Acest domeniu de aplicare nu include verificarea întreținerii de bază a unei aeronave sau verificarea completă a întreținerii de atelier sau revizia generală a unui motor sau a unui modul de motorizare;
- (c) să efectueze întreținerea oricărei aeronave sau componente de aeronavă pentru care are aprobare, într-un loc oarecare, sub rezerva că necesitatea unei asemenea întrețineri decurge fie din starea necorespunzătoare de funcționare a aeronavei, fie din nevoia de a efectua o întreținere ocazională de linie, în conformitate cu condițiile menționate în specificații;
- (d) să efectueze întreținerea oricărei aeronave și componente de aeronavă pentru care are aprobare, într-un amplasament identificat ca loc de întreținere de linie capabil să efectueze operații de întreținere minore și doar dacă specificațiile întreprinderii autorizează această activitate și conține lista acestor locuri;
- (e) să elibereze certificatele de autorizare a dării în exploatare, referitoare la efectuarea întreținerii în conformitate cu 145.A.50.

145.A.80 Restricții impuse întreprinderii

Întreprinderea este autorizată să efectueze întreținerea unei aeronave sau a unei componente de aeronavă pentru care este autorizată doar dacă sunt disponibile ansamblul instalațiilor, echipamentelor, sculelor, materialelor, datelor tehnice necesare, precum și personalul necesar.

145.A.85 Modificări aduse întreprinderii

Întreprinderea notifică autorității competente orice propunere referitoare la modificările următoare, înainte ca aceste modificări să aibă loc, pentru a permite autorității competente să determine menținerea conformității cu prezenta parte 145 și pentru a modifica, dacă este necesar, certificatul de autorizare, cu excepția cazurilor de propuneri de modificare în cadrul personalului, asupra cărora conducerea nu a fost avizată în prealabil, fiind necesar ca aceste modificări să fie notificate cât mai rapid posibil:

1. denumirea întreprinderii;
2. locul unde se găsește întreprinderea;
3. alte locuri unde se găsește întreprinderea;
4. managerul responsabil;

▼ B

5. oricare dintre persoanele specificate în alineatul 145.A.30 (b);
6. instalațiile, echipamentele, sculele, materialele, procedurile, amploarea lucrărilor și personalul autorizat pentru certificare care ar putea afecta autorizarea.

145.A.90 Menținerea valabilității autorizării

- (a) O autorizare este eliberată pe durată nelimitată. Ea rămâne valabilă sub rezerva că:

▼ M4

1. întreprinderea își păstrează conformitatea cu anexa II (partea 145), în conformitate cu dispozițiile referitoare la modul în care sunt tratate constatările, așa cum se specifică la punctul 145.B.50; și

▼ B

2. autoritatea competentă are acces la întreprindere pentru a determina dacă prezenta parte 145 este întotdeauna respectată;
  3. certificatul nu face obiectul unei cesionări sau al unei retrageri.
- (b) După cesionare sau retragere, certificatul de autorizare se restituie autorității competente.

145.A.95 Constatări

- (a) O constatare de nivel 1 corespunde unei nerespectări semnificative a cerințelor cuprinse în partea 145 care reduce nivelul de siguranță și reprezintă un risc major pentru siguranța zborului.
- (b) O constatare de nivel 2 corespunde unei nerespectări a cerințelor cuprinse în partea 145 care ar putea reduce nivelul de siguranță și ar putea reprezenta un risc major pentru siguranța zborului.
- (c) După ce a primit o notificare privind constatările, în conformitate cu 145.B.50, titularul autorizării întreprinderii cu atribuții de întreținere definește un plan de acțiuni corective și convinge autoritatea asupra faptului că acțiunile sale corective sunt satisfăcătoare, într-o perioadă stabilită de comun acord cu autoritatea competentă.

*SECȚIUNEA B***PROCEDURĂ PENTRU AUTORITĂȚILE COMPETENTE****145.B.01 Domeniu de aplicare**

Prezenta secțiune stabilește procedurile administrative pe care autoritatea competentă le urmează în cazul în care execută sarcini și responsabilități în materie de eliberare, prelungire, modificare, suspendare sau retragere a respectivelor autorizări, acordate întreprinderii cu atribuții de întreținere în conformitate cu partea 145.

145.B.10 Autoritatea competentă*1. Generalități*

Statul membru desemnează o autoritate competentă, căreia îi atribuie responsabilități pentru eliberarea, prelungirea, modificarea, suspendarea sau retragerea unei autorizări de întreținere. Această autoritate competentă stabilește procedurile documentate și o structură organizatorică.

2. Resurse

Numărul de angajați trebuie să fie adecvat pentru a satisface unele cerințe precum cele detaliate în prezenta secțiune.

▼ B3. *Calificare și formare*

Întreg personalul implicat în procesul de autorizare în conformitate cu partea 145 trebuie:

- (a) să fie calificat în mod adecvat și să aibă toate cunoștințele, experiența și formarea profesională necesare pentru a executa sarcinile atribuite;
- (b) să fi beneficiat de formare/formare complementară în conformitate cu partea 145, dacă este cazul, inclusiv standardul și sensul avute în vedere.

4. *Proceduri*

Autoritatea competentă stabilește procedurile care detaliază nivelul de conformitate cu prezenta secțiune B.

Procedurile trebuie revizuite și modificate pentru a asigura conformitatea lor permanentă.

145.B.15 Întreprinderi situate în mai multe state membre

În cazul în care instalațiile de întreținere se află în mai multe state membre, verificarea și supravegherea continuă a autorizării trebuie efectuate împreună cu autoritatea competentă a statelor membre pe teritoriul cărora sunt situate celelalte instalații.

▼ M6

_____

▼ B**145.B.20 Autorizarea inițială**

1. Cu condiția respectării cerințelor prevăzute la 145.A.30 (a) și (b), autoritatea competentă indică în mod oficial, în scris, acceptul său pentru personalul respectiv, după cum se specifică în 145.A.30 (a) și (b).
2. Autoritatea competentă verifică dacă procedurile descrise în manualul de specificații al întreprinderii cu atribuții de întreținere sunt conforme cu partea 145 și verifică dacă managerul responsabil a semnat declarația de angajament.
3. Autoritatea competentă verifică dacă întreprinderea respectă cerințele prevăzute în partea 145.
4. Cel puțin odată în cursul investigației pentru autorizare se convoacă o ședință cu managerul responsabil, cu scopul de a se asigura că el înțelege bine importanța autorizării, precum și motivul pentru care este necesar să semneze angajamentul întreprinderii de a se conforma procedurilor indicate în specificații.
5. Toate constatările sunt confirmate în scris întreprinderii.
6. Autoritatea competentă înregistrează toate constatările, acțiunile de încheiere (acțiuni necesare pentru a încheia o constatare) și recomandările.
7. Pentru autorizarea inițială, toate constatările trebuie corectate înainte eliberării autorizării.

145.B.25 Eliberarea autorizării

1. Autoritatea competentă aprobă în mod oficial specificațiile și eliberează solicitantului autorizării un certificat de autorizare conform formularului 3, care include clasificările autorizărilor. Autoritatea competentă eliberează un certificat doar în cazul în care întreprinderea este conformă cu partea 145.
2. Autoritatea competentă indică condițiile autorizării pe certificatul de autorizare conform formularului 3.

▼B

3. Numărul de referință este inclus în certificatul de autorizare, respectiv formularul 3, în modul specificat de agenție.

145.B.30 Prelungirea unei autorizări

Prelungirea unei autorizări se monitorizează în conformitate cu procesul de „autorizare inițială” aplicabil în conformitate cu 145.B.20. În plus:

1. Autoritatea competentă realizează și actualizează un program care conține întreprinderile cu atribuții de întreținere autorizate aflate sub supravegherea sa, datele la care au fost programate vizitele pentru audituri și datele efectuării acestor vizite.
2. Fiecare întreprindere trebuie să fie controlată în întregime pentru a se verifica dacă este în conformitate cu partea 145, la intervale de timp care nu trebuie să depășească 24 de luni.
3. Cel puțin o dată la fiecare 24 de luni se convoacă o ședință cu managerul responsabil, pentru a se asigura că el este informat asupra problemelor semnificative care sunt depistate în cursul controalelor de conformitate.

145.B.35 Modificări aduse întreprinderii

1. Autoritatea competentă primește o notificare din partea întreprinderii pentru orice modificare propusă, după cum se menționează în 145.A.85.

Autoritatea competentă se conformează componentelor aplicabile ale alin-eatelor referitoare la procesul inițial, pentru orice schimbare în ceea ce privește întreprinderea.

2. Autoritatea competentă poate prescrie condițiile în care poate funcționa o întreprindere, în timpul acestor schimbări, în afara cazului în care ea decide că autorizarea ar trebui suspendată.

▼M4**145.B.40 Modificări aduse manualului de specificații al întreprinderii cu atribuții de întreținere**

În cazul oricărei modificări aduse manualului de specificații al întreprinderii cu atribuții de întreținere:

1. în cazul aprobării directe a modificărilor conform punctului 145.A.70(b), autoritatea competentă verifică dacă procedurile descrise în specificații sunt conforme cu anexa II (partea 145) înainte de a informa oficial întreprinderea autorizată cu privire la aprobare;
2. în cazul aprobării modificărilor prin intermediul unei proceduri de aprobare indirectă, în conformitate cu punctul 145.A.70(c), autoritatea competentă se asigură (i) că modificările sunt minore și (ii) că exercită un control corespunzător asupra aprobării modificărilor pentru a garanta că acestea respectă cerințele din anexa II (partea 145).

▼B**145.B.45 Retragera, suspendarea și limitarea unei autorizări**

Autoritatea competentă:

- (a) suspendă o autorizare pe baza unor motive valabile în cazul unui risc potențial în materie de siguranță sau
- (b) suspendă, retrage sau limitează o autorizare în conformitate cu 145.B.50.

145.B.50 Constatări

- (a) Dacă, în cursul auditurilor sau prin alte mijloace, se dovedește o neconformitate a unei cerințe a părții 145, autoritatea competentă întreprinde următoarele acțiuni:

1. pentru constatările de nivel 1, autoritatea competentă ia măsuri imediate pentru a retrage, limita sau suspenda, în totalitate sau parțial, în funcție de importanța constatării de nivel 1, autorizarea întreprinderii cu atribuții de întreținere până când întreprinderea pune în practică o acțiune corectivă satisfăcătoare;

▼B

2. pentru constatările de nivel 2, autoritatea competentă acordă un termen pentru a se pune în practică un plan de acțiuni corective, adaptat naturii constatării, dar în orice caz, inițial, acest termen nu poate depăși trei luni. În anumite împrejurări, în funcție de natura constatării, autoritatea competentă poate prelungi termenul de trei luni, dacă se prezintă un plan de acțiuni corective satisfăcător.
- (b) Autoritatea competentă întreprinde acțiuni pentru a suspenda, în totalitate sau parțial, autorizarea dacă nu se restabilește conformitatea în termenele decise de către autoritatea competentă.

145.B.55 Arhivare

1. Autoritatea competentă stabilește un sistem de arhivare, cu un minim de criterii privind păstrarea, permițând detectarea adecvată a originii procesului, pentru a elibera, prelungi, modifica, suspenda sau retrage autorizarea fiecărei întreprinderi în mod individual.
2. Înregistrările includ cel puțin:
  - (a) cererea de autorizare a întreprinderii, inclusiv prelungirea acestei autorizări;
  - (b) programul de menținere a supravegherii exercitate de autoritatea competentă, incluzând toate înregistrările auditurilor;
  - (c) certificatul de autorizare a întreprinderii, inclusiv toate modificările aduse acestei autorizări;
  - (d) o copie a programului după care se vor desfășura auditurile, precizând datele la care vor avea loc acestea, precum și datele la care au fost efectuate auditurile;
  - (e) copii ale întregii corespondențe oficiale, inclusiv Formularul 4 sau un document echivalent;
  - (f) detalii asupra tuturor derogărilor și acțiunii (acțiunilor) de aplicare;
  - (g) toate celelalte formulare de raportare asupra auditurilor efectuate de către autoritatea competentă;
  - (h) specificațiile întreprinderii cu atribuții de întreținere.
3. Perioada de arhivare pentru înregistrările prevăzute mai sus este de cel puțin patru ani.
4. Autoritatea competentă poate alege să utilizeze un sistem de arhivare pe suport de hârtie sau unul informatic sau o combinație a celor două, toate fiind supuse controalelor adecvate.

145.B.60 Derogări

Toate derogările acordate în conformitate cu articolul 10, alineatul (3) din regulamentul de bază sunt înregistrate și arhivate de autoritatea competentă.

▼ M4

Apendicele I

Certificatul de autorizare a dării în exploatare – Formularul 1 EASA

Se aplică prevederile din apendicele II la anexa I (partea M).

▼ **M4**

Apendicele II

Sistemul de clase și categorii de evaluare utilizat pentru autorizarea întreprinderilor cu atribuții de întreținere menționate în anexa I (Partea M) capitolul F și în anexa II (Partea 145)

Se aplică prevederile din apendicele IV la anexa I (partea M).

▼ **M4***Apendicele III***Autorizarea întreprinderilor cu atribuții de întreținere vizate în anexa II (partea 145)**

Pagina 1 din ...
[STATUL MEMBRU *] Membru al Uniunii Europene **
CERTIFICAT DE AUTORIZARE A ÎNTREPRINDERII CU ATRIBUȚII DE ÎNȚREȚINERE
Referință: [CODUL STATULUI MEMBRU *].145.XXXX
În conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 216/2008 al Parlamentului European și al Consiliului și cu Regulamentul (CE) nr. 2042/2003 al Comisiei, în vigoare în momentul de față, și sub rezerva respectării condițiilor de mai jos, [AUTORITATEA COMPETENTĂ DIN STATUL MEMBRU *] certifică prin prezenta că:
[DENUMIREA ȘI ADRESA SOCIETĂȚII]
este o întreprindere cu atribuții de întreținere în conformitate cu secțiunea A din anexa II (partea 145) la Regulamentul (CE) nr. 2042/2003, autorizată pentru întreținerea produselor, reperelor și dispozitivelor enumerate în programul de autorizare anexat și pentru eliberarea certificatelor de dare în exploatare pe baza referințelor de mai sus.
CONDIȚII:
1. Prezenta autorizare se limitează la ceea ce se specifică în secțiunea privind domeniul de activitate din manualul de specificații al întreprinderii cu atribuții de întreținere autorizate, menționat în secțiunea A din anexa II (partea 145).
2. Prezenta autorizare necesită conformitatea cu procedurile specificate în manualul de specificații al întreprinderii cu atribuții de întreținere autorizate.
3. Prezenta autorizare este valabilă atât timp cât întreprinderea cu atribuții de întreținere autorizată respectă dispozițiile din anexa II (partea 145) la Regulamentul (CE) nr. 2042/2003.
4. Sub rezerva respectării condițiilor de mai sus, prezenta autorizare rămâne valabilă pe o durată nelimitată, cu excepția cazului în care a fost restituită, înlocuită, suspendată sau retrasă.
Data primei eliberări: .....
Data prezentei revizii: .....
Nr. revizie: .....
Semnătura: .....
Pentru autoritatea competentă: [AUTORITATEA COMPETENTĂ A STATULUI MEMBRU *]

Formularul 3 EASA-145 Versiunea 2.

(*) Sau EASA, dacă EASA este autoritatea competentă.

(**) Se șterge pentru țările care nu sunt membre ale UE sau ale EASA.

▼ **M4**

Pagina 2 din ...

PROGRAM DE AUTORIZARE A ÎNTEPRINDERII CU ATRIBUȚII DE ÎNTEȚINERE

Referință: [CODUL STATULUI MEMBRU *].145.XXXX

Întreprindere: [DENUMIREA ȘI ADRESA SOCIETĂȚII]

CLASĂ	CATEGORIE	LIMITARE	DE BAZĂ	DE LINIE
AERONAVĂ **	***	***	[DA/ NU] **	[DA/ NU] **
	***	***	[DA/ NU] **	[DA/ NU] **
	***	***	[DA/ NU] **	[DA/ NU] **
	***	***	[DA/ NU] **	[DA/ NU] **
MOTOARE **	***	***		
	***	***		
COMPONENTE ALTELE DECĂT MOTOARE SAU UNITĂȚI AUXILIARE DE PUTERE COMPLETE **	***	***		
	***	***		
	***	***		
	***	***		
	***	***		
	***	***		
SERVICII SPECIA-LIZATE **	***	***		
	***	***		

Prezentul program de autorizare se limitează la produsele, reperatele și dispozitivele și la activitățile specificate în secțiunea privind domeniul de activitate din manualul de specificații al întreprinderii cu atribuții de întreținere autorizate,

Referința manualului de specificații al întreprinderii cu atribuții de întreținere: .....

Data primei eliberări: .....

Data ultimei revizuirii aprobate: ..... Nr. revizie: .....

Semnătura: .....

Pentru autoritatea competentă: [AUTORITATEA COMPETENTĂ A STATULUI MEMBRU *]

Formularul 3 EASA-145 Versiunea 2

(*) Sau EASA, dacă EASA este autoritatea competentă.

(**) Se șterge, după caz, dacă întreprinderea nu este autorizată.

(***) Se completează categoriile și limitările corespunzătoare.

▼ **M6***Apendicele IV***Condiții de utilizare a personalului care nu este calificat în conformitate cu anexa III (partea 66) menționat la punctele 145.A.30 (j) 1 și 2**

1. Se consideră că personalul autorizat pentru certificare în conformitate cu toate condițiile de mai jos răspunde cerințelor de la 145.A.30 (j) 1 și 2:
  - (a) Persoana este titulară a unei licențe sau a unei autorizații de personal autorizat pentru certificare, eliberată în conformitate cu reglementările naționale ale țării respective, în deplină conformitate cu anexa 1 – Organizația Aviației Civile Internaționale (OACI).
  - (b) Domeniul de activitate al persoanei se limitează la cel definit de licența/autorizația națională de personal autorizat pentru certificare, luându-se în considerare cea mai restrictivă dintre acestea două.
  - (c) Persoana demonstrează că a beneficiat de o instruire în domeniul factorilor umani și al legislației privind aviația menționate în modulele 9 și 10 din apendicele I la anexa III (partea 66).
  - (d) Persoana demonstrează că are cinci ani de experiență în materie de întreținere pentru personalul autorizat pentru certificare a întreținerii de linie și opt ani de experiență pentru personalul autorizat pentru certificare a întreținerii de bază. Cu toate acestea, personalul ale cărui sarcini autorizate se limitează la cele ale personalului autorizat pentru certificare de categorie A conform cu partea 66 trebuie să demonstreze că are doar 3 ani de experiență în materie de întreținere.
  - (e) Personalul autorizat pentru certificarea întreținerii de linie și personalul de susținere pentru certificarea întreținerii de bază demonstrează că au beneficiat de instruire pe tip de aeronavă și că au promovat examenele pentru categoriile B1, B2 și B3, după caz, menționate în apendicele III la anexa III (partea 66) pentru fiecare tip de aeronavă din domeniul de activitate menționat la litera (b). Cu toate acestea, personalul al cărui domeniu de activitate se limitează la cele ale personalului autorizat pentru certificare de categorie A poate beneficia de o instruire adaptată sarcinilor în locul unei instruirii pe tip de aeronavă complete.
  - (f) Personalul autorizat pentru certificarea întreținerii de bază demonstrează că a beneficiat de instruire pe tip de aeronavă și a promovat examenele pentru categoria C menționate în apendicele III la anexa III (partea 66) pentru fiecare tip de aeronavă din domeniul de activitate menționat la litera (b), exceptând primul tip de aeronavă, la care instruirea și examinarea se fac pentru categoriile B1, B2 sau B3 din apendicele III.
2. Drepturi protejate
  - (a) Personalul care deținea prerogative înainte de intrarea în vigoare a cerințelor relevante din anexa III (partea 66) poate continua să și le exercite, fără a fi nevoie să se conformeze punctului 1 literele (c)-(f).
  - (b) Cu toate acestea, după această dată, întreg personalul autorizat pentru certificare care dorește să-și extindă domeniul autorizării, pentru a include prerogative suplimentare, se conformează punctului 1.
  - (c) Fără a aduce atingere dispozițiilor de la punctul 2 litera (b) de mai sus, în cazul unei formări tip suplimentare, nu se cere punerea în conformitate cu punctul 1 literele (c) și (d).

▼ **M6***ANEXA III***(Partea 66)**

CUPRINS

66.1. Autoritatea competentă*SECȚIUNEA A – CERINȚE TEHNICE*

CAPITOLUL A – LICENȚA DE ÎNTREȚINERE A AERONAVELOR

- 66.A.1 Domeniu de aplicare
- 66.A.3 Categoriile de licențe
- 66.A.5 Grupuri de aeronave
- 66.A.10 Solicitarea autorizării
- 66.A.15 Admisibilitate
- 66.A.20 Prerogative
- 66.A.25 Cerințe în privința cunoștințelor de bază
- 66.A.30 Cerințe în privința experienței de bază
- 66.A.40 Menținerea valabilității licenței de întreținere a aeronavelor
- 66.A.45 Andosarea calificărilor de aeronavă
- 66.A.50 Limitări
- 66.A.55 Dovada calificării
- 66.A.70 Dispoziții referitoare la conversiune

SECȚIUNEA B – PROCEDURI PENTRU AUTORITĂȚILE COMPETENTE

CAPITOLUL A – GENERALITĂȚI

- 66.B.1 Domeniu de aplicare
- 66.B.10 Autoritatea competentă
- 66.B.20 Modalități de evidență a documentelor
- 66.B.25 Schimbul reciproc de informații
- 66.B.30 Excepții

CAPITOLUL B – ELIBERAREA UNEI LICENȚE DE ÎNTREȚINERE A AERONAVELOR

- 66.B.100 Procedura de eliberare a unei licențe de întreținere a aeronavelor de către autoritatea competentă
- 66.B.105 Procedura pentru eliberarea unei licențe de întreținere a aeronavelor prin intermediul întreprinderii cu atribuții de întreținere autorizate în conformitate cu partea 145
- 66.B.110 Procedura de modificare pentru ca o licență de întreținere a aeronavelor să includă o categorie de bază sau o subcategorie suplimentară
- 66.B.115 Procedură pentru modificarea unei licențe de întreținere a aeronavelor pentru a include un tip de aeronavă sau pentru eliminarea limitărilor
- 66.B.120 Procedură pentru reînnoirea valabilității unei licențe de întreținere a aeronavelor

▼M6

66.B.125 Procedură pentru conversiunea licențelor, inclusiv a evaluărilor de grup

66.B.130 Procedură de aprobare directă a instruirii pe tip de aeronavă

CAPITOLUL C – EXAMINĂRI

66.B.200 Examinare efectuată de autoritatea competentă

CAPITOLUL D – CONVERSIUNEA CALIFICĂRILOR NAȚIONALE

66.B.300 Generalități

66.B.305 Raport de conversiune pentru calificările naționale

66.B.310 Raport de conversiune pentru autorizațiile întreprinderilor cu atribuții de întreținere autorizate

CAPITOLUL E – CREDITE DE EXAMINARE

66.B.400 Generalități

66.B.405 Raport asupra creditelor de examinare

66.B.410 Validitatea creditelor de examinare

CAPITOLUL F – SUPRAVEGHERE PERMANENTĂ

66.B.500 Retragerea, suspendarea sau limitarea licenței de întreținere a aeronavelor

APENDICE

Apendicele I – Cerințe privind nivelul cunoștințelor de bază

Apendicele II – Standardul pentru examinarea de bază

Apendicele III – Instruire pe tip de aeronavă și standardul de examinare
Instruirea la locul de muncă

Apendicele IV – Cerințe de experiență pentru extinderea unei licențe de întreținere a aeronavelor

Apendicele V – Formular de cerere – Formularul 19 EASA

Apendicele VI – Formularul 26 EASA – Licența de întreținere a aeronavelor menționată în anexa III (partea 66)

66.1 Autoritatea competentă

(a) În sensul prezentei anexe (partea 66), autoritatea competentă trebuie să fie:

1. autoritatea desemnată de către statul membru căreia trebuie să i se adreseze orice persoană care dorește să obțină o licență de întreținere a aeronavelor; sau
2. autoritatea desemnată de alt stat membru, în caz că ar fi diferită de autoritatea menționată la punctul 1, sub rezerva unui acord cu respectiva autoritate. În acest caz, licența menționată la punctul 1 se revocă, toate evidențele menționate la punctul 66.B.20 se transferă și se eliberează o nouă licență, pe baza acestor evidențe.

(b) Agenția este responsabilă pentru a stabili:

1. listei cu tipuri de aeronave; și
2. combinațiile corp de aeronavă/motor care se includ în fiecare calificare de tip de aeronavă.

▼ **M6****SECȚIUNEA A****CERINȚE TEHNICE****CAPITOLUL A****LICENȚĂ DE ÎNȚREȚINERE A AERONAVELOR****66.A.1 Domeniu de aplicare**

Prezenta secțiune definește licența de întreținere a aeronavelor și stabilește cerințele pentru solicitarea, eliberarea și prelungirea valabilității acesteia.

66.A.3 Categoriile de licențe

(a) Licențele de întreținere a aeronavelor includ următoarele categorii:

- Categoria A
- Categoria B1
- Categoria B2
- Categoria B3
- Categoria C

(b) Categoriile A și B1 sunt subdivizate în subcategoriile care se raportează la combinații de avioane, elicoptere, motoare cu turbină și cu piston. Aceste subcategoriile sunt:

- A1 și B1.1 Avioane cu motor cu turbină
- A1 și B1.2 Avioane cu motor cu piston
- A3 și B1.3 Elicoptere cu motor cu turbină
- A4 și B1.4 Elicoptere cu motor cu piston

(c) Categoria B3 se aplică la avioanele cu piston nepresurizate cu o MTOM de maximum 2 000 kg.

66.A.5 Grupuri de aeronave

În sensul categoriilor de licențe de întreținere a aeronavelor, aeronavele se clasifică în următoarele grupuri:

1. Grupul 1: aeronave motorizate complexe și elicoptere cu mai multe motoare, avioane cu o altitudine maximă certificată de funcționare mai mare de FL290, aeronave echipate cu sisteme *fly-by-wire* (comandă prin cablu) și alte aeronave care necesită o calificare de tip de aeronavă dacă sunt definite astfel de către agenție.
2. Grupul 2: aeronave altele decât cele din grupul 1, care aparțin următoarelor subgrupuri:
  - subgrupul 2a: avioane cu un singur motor turbo cu elice;
  - subgrupul 2b: elicoptere cu un singur motor cu turbină;
  - subgrupul 2c: elicoptere cu un singur motor cu piston cu turbină.
3. Grupul 3: avioane cu motor cu piston altele decât cele din grupul 1.

66.A.10 Solicitarea autorizării

(a) O cerere de licență de întreținere a aeronavelor sau de modificare a unei astfel de licențe se prezintă autorității competente în conformitate cu cerințele impuse de respectiva autoritate, pe un formular 19 EASA (a se vedea apendicele V).

▼ M6

- (b) Cererea de modificare a unei licențe de întreținere a aeronavelor se adresează autorității competente din statul membru care a eliberat licența de întreținere a aeronavei.
- (c) În plus față de documentele solicitate prin 66.A.10(a), 66.A.10(b) și 66.B.105, după caz, cel/cea care solicită categorii de bază sau subcategorii suplimentare la o licență de întreținere a aeronavelor prezintă autorității competente și originalul licenței de întreținere a aeronavelor pe care o deține în acel moment, împreună cu Formularul 19 EASA.
- (d) În cazul în care cel/cea care solicită o modificare pentru categorii de bază îndeplinește condițiile pentru o asemenea modificare în conformitate cu procedura prevăzută la punctul 66.B.100, într-un alt stat membru decât cel care a eliberat licența, atunci solicitarea se trimite autorității competente prevăzute la punctul 66.1.
- (e) În cazul în care cel/cea care solicită o modificare pentru categorii de bază îndeplinește condițiile pentru efectuarea unei astfel de modificări prin procedura prevăzută la punctul 66.B.105 într-un alt stat membru decât cel care a eliberat licența, atunci întreprinderea cu atribuții de întreținere autorizată în conformitate cu anexa II (partea 145) trimite respectiva licență de întreținere a aeronavelor împreună cu Formularul 19 EASA autorității competente prevăzute la punctul 66.1 pentru ștampilarea și semnarea modificării sau pentru emiterea din nou a licenței, după caz.
- (f) Fiecare solicitare trebuie să fie însoțită de documentația care să demonstreze îndeplinirea cerințelor privitoare la cunoștințele teoretice, instruirea practică și experiența aplicabile la momentul solicitării.

66.A.15 Admisibilitate

Orice solicitant al unei licențe de întreținere a aeronavelor are vârsta de 18 ani împliniți.

66.A.20 Prerogative

- (a) Se aplică următoarele prerogative:
1. O licență de întreținere a aeronavelor de categoria A îl autorizează pe titularul său să elibereze certificate de dare în exploatare după operațiuni de întreținere de linie, minore, programate, și remedieri ale unor defecte simple, în limitele sarcinilor menționate în mod expres în autorizația de certificare prevăzută în anexa II (partea 145) punctul 145.A.35. Prerogativele de certificare se limitează la acele lucrări pe care titularul licenței le-a efectuat personal în întreprinderea cu atribuții de întreținere autorizată care a eliberat autorizația de certificare.
  2. O licență de întreținere a aeronavelor de categoria B1 îi permite titularului său să elibereze certificate de dare în exploatare și să îndeplinească rolul de personal de sprijin din categoria B1 în urma:
    - operațiunilor de întreținere a structurii aeronavelor, a grupului motopropulsor și a sistemelor mecanice și electrice;
    - lucrului cu sisteme electronice de bord care necesită doar teste simple pentru verificarea bunei funcționări, fără a fi nevoie de remedierea defecțiunilor.

Categoria B1 include subcategoria aferentă din categoria A.
  3. O licență de întreținere a aeronavelor de categoria B2 îi permite titularului său:
    - (i) să elibereze certificate de dare în exploatare și să îndeplinească rolul de personal de sprijin din categoria B2 pentru:
      - operațiuni de întreținere a sistemelor electronice de bord și a sistemelor electrice; și
      - sarcini electrice și ținând de sistemele electronice de bord din cadrul sistemelor grupului motopropulsor și al celor mecanice, care au nevoie de un test simplu pentru verificarea bunei funcționări; și

▼ M6

- (ii) să elibereze certificate de dare în exploatare după operațiuni de întreținere de linie, minore, programate, și remedieri ale unor defecte simple, în limitele sarcinilor menționate în mod expres în autorizația de certificare prevăzută în anexa II (partea 145) punctul 145.A.35. Această prerogativă de certificare se limitează la operațiunile pe care titularul licenței le-a efectuat personal în întreprinderea cu atribuții de întreținere care a eliberat autorizația de certificare și la categoriile de evaluare deja menționate în licența din categoria B2.

Licența din categoria B2 nu include nicio subcategorie a categoriei A.

4. O licență de întreținere a aeronavelor de categoria B3 îi permite titularului său să elibereze certificate de dare în exploatare și să îndeplinească rolul de personal de sprijin din categoria B3 pentru:

— operațiuni de întreținere a structurii avioanelor, a grupului motopropulsor și a sistemelor mecanice și electrice;

— lucrul cu sisteme electronice de bord care necesită doar teste simple pentru verificarea bunei funcționări, fără a fi nevoie de remedierea defecțiunilor.

5. O licență de întreținere a aeronavelor de categoria C îi permite titularului său să elibereze certificate de dare în exploatare după operațiuni de întreținere de bază pentru aeronave. Prerogativele se aplică întregii aeronave.

- (b) Titularul unei licențe de întreținere a aeronavelor nu poate să-și exercite prerogativele de certificare decât dacă:

1. îndeplinește cerințele aplicabile cuprinse în anexa I (partea M) și în partea anexa II (partea 145); și
2. în perioada precedentă de doi ani, fie a avut șase luni de experiență în domeniul întreținerii, în conformitate cu prerogativele acordate prin licența de întreținere a aeronavelor, fie a îndeplinit condițiile pentru acordarea prerogativelor corespunzătoare; și
3. are competența adecvată pentru certificarea întreținerii aeronavelor corespunzătoare; și
4. este capabil(ă) să citească, să scrie și să se exprime, la un nivel comprehensibil, în limba (limbile) în care sunt redactate documentația tehnică și procedurile necesare pentru eliberarea certificatului de dare în exploatare.

66.A.25 Cerințe în privința cunoștințelor de bază

- (a) Persoana care solicită o licență de întreținere a aeronavelor sau adăugarea unei categorii sau a unei subcategorii la o asemenea licență demonstrează, printr-un examen, că posedă un nivel adecvat al cunoștințelor privind modulele de subiecte corespunzătoare, în conformitate cu apendicele I al anexei III (partea 66). Examinarea se organizează fie de o întreprindere cu atribuții de instruire autorizată în mod corespunzător, în conformitate cu anexa IV (partea 147), fie de autoritatea competentă.
- (b) Cursurile și examenele de instruire se susțin în perioada de zece ani anterioară solicitării unei licențe de întreținere a aeronavelor sau de adăugarea unei categorii sau a unei subcategorii la o astfel de licență de întreținere a aeronavelor. Dacă această condiție nu este îndeplinită, se pot totuși obține credite de examinare în conformitate cu litera (c).
- (c) Solicitantul poate cere autorității competente recunoașterea integrală sau parțială a unor credite de examinare corespunzătoare cerințelor privind cunoștințele de bază pentru:
1. examinări ale cunoștințelor de bază care nu îndeplinesc cerințele descrise la litera (b) de mai sus; și

▼ M6

2. orice alte calificări tehnice considerate de autoritatea competentă a fi echivalente cu standardul de cunoștințe menționat în anexa III (partea 66).

Creditele se acordă în conformitate cu secțiunea B capitolul E din prezenta anexă (partea 66).

(d) Creditele expiră la zece ani după ce au fost acordate solicitantului de autoritatea competentă. După expirare, solicitantul poate cere noi credite.

66.A.30 Cerințe în privința experienței de bază

(a) Este necesar ca orice solicitant al unei licențe de întreținere de aeronavă să fi dobândit:

1. pentru categoria A, subcategoriile B1.2 și B1.4 și categoria B3:

- (i) trei ani de experiență practică în domeniul întreținerii aeronavelor în exploatare, dacă solicitantul nu a beneficiat anterior de o instruire tehnică adecvată; sau
- (ii) doi ani de experiență practică în domeniul întreținerii aeronavelor în exploatare și finalizarea unui curs de instruire, considerat ca adecvat de către autoritatea competentă, ca lucrător calificat într-o profesie tehnică; sau
- (iii) un an de experiență practică în domeniul întreținerii aeronavelor în exploatare și finalizarea unui curs de instruire de bază autorizat în conformitate cu partea anexa IV (partea 147);

2. pentru categoria B2 și pentru subcategoriile B1.1 și B1.3:

- (i) cinci ani de experiență practică în domeniul întreținerii aeronavelor în exploatare, dacă solicitantul nu a beneficiat anterior de o instruire tehnică adecvată; sau
- (ii) trei ani de experiență practică în domeniul întreținerii aeronavelor în exploatare și finalizarea unui curs de instruire, considerat ca adecvat de către autoritatea competentă, ca lucrător calificat într-o profesie tehnică; sau
- (iii) doi ani de experiență practică în domeniul întreținerii aeronavelor în exploatare și finalizarea unui curs de instruire de bază autorizat în conformitate cu partea anexa IV (partea 147);

3. pentru categoria C, în ceea ce privește aeronavele de mare capacitate:

- (i) trei ani de experiență în exercitarea prerogativelor din categoriile B1.1, B1.3 sau B2 pe aeronave de mari dimensiuni sau ca personal de sprijin în conformitate cu punctul 145.A.35, sau o combinație a acestor două variante; sau
- (ii) cinci ani de experiență în exercitarea prerogativelor din categoriile B1.2 sau B1.4 pe aeronave de mari dimensiuni sau ca personal de sprijin în conformitate cu punctul 145.A.35, sau o combinație a acestor două variante;

4. pentru categoria C, în ceea ce privește aeronavele de mare capacitate: trei ani de experiență în exercitarea prerogativelor din categoriile B1 sau B2 pe aeronave altele decât cele de mari dimensiuni sau ca personal de sprijin în conformitate cu punctul 145.A.35(a) sau o combinație a acestor două variante;

5. pentru categoria C obținută pe cale academică: un solicitant titular al unei diplome într-o disciplină tehnică, acordată de o universitate sau o altă instituție de învățământ superior, recunoscută de către autoritatea competentă, trei ani de experiență într-un mediu de întreținere a aeronavelor civile și pe un set reprezentativ de sarcini direct legate de întreținerea aeronavelor, incluzând șase luni de observație a unor sarcini de întreținere de bază.

(b) Orice solicitant al unei prelungiri a licenței de întreținere a aeronavelor trebuie să aibă o experiență minimă în domeniul întreținerii aeronavelor civile care corespunde categoriei și subcategoriei suplimentare de licență solicitate, conform definiției din apendicele IV la prezenta anexă (partea 66).

▼ M6

- (c) Experiența trebuie să fie de natură practică și să implice o selecție reprezentativă de sarcini de întreținere a aeronavelor.
- (d) Cel puțin un an din experiența cerută trebuie să corespundă unei experiențe recente de întreținere pe o aeronavă din categoria/subcategoria pentru care se solicită licența de întreținere a aeronavelor. Pentru următoarele adăugări de categorii/subcategorii la o licență de întreținere a aeronavelor deja existentă, experiența recentă de întreținere solicitată poate fi mai mică de un an, cu condiția să fie mai mare sau egală cu trei luni. Experiența cerută trebuie să depindă de diferența între categoria/subcategoria de licență deținută și cea solicitată. O asemenea experiență suplimentară trebuie să fie tipică pentru categoria/subcategoria de licență dorită.
- (e) Fără a aduce atingere dispozițiilor de la litera (a), experiența de întreținere a aeronavelor înregistrată în afara domeniului de întreținere a aeronavelor civile este acceptată în cazul în care o asemenea întreținere este echivalentă cu cea impusă de prezenta anexă (partea 66), așa cum a decis autoritatea competentă. Se solicită, cu toate acestea, o experiență suplimentară în domeniul întreținerii aeronavelor civile, pentru a permite înțelegerea adecvată a mediului de întreținere a aeronavelor civile.
- (f) Experiența trebuie să fi fost dobândită în perioada de zece ani care precedă solicitarea de eliberare a licenței de întreținere a aeronavelor sau adăugarea unei categorii sau subcategorii la o asemenea licență.

66.A.40 Menținerea valabilității licenței de întreținere a aeronavelor

- (a) Licența de întreținere a aeronavelor își pierde valabilitatea la cinci ani după ultima sa eliberare sau ultima sa modificare, în afara cazului în care titularul își prezintă licența de întreținere a aeronavelor la autoritatea competentă care a eliberat-o, pentru a verifica faptul că informațiile conținute în licență sunt aceleași cu cele conținute în înregistrările autorității competente, în conformitate cu 66.B.120.
- (b) Titularul unei licențe de întreținere a aeronavelor completează părțile relevante ale Formularului 19 EASA (a se vedea apendicele V) și îl prezintă, împreună cu copia după licența deținută, autorității competente care a emis inițial licența de întreținere a aeronavelor, cu excepția cazului în care titularul licenței se află în raporturi de muncă cu o întreprindere cu atribuții de întreținere autorizată în conformitate cu anexa II (partea 145) care are, în manualul său de specificații, o procedură conform căreia o asemenea întreprindere poate prezenta documentația necesară în numele titularului licenței de întreținere a aeronavelor.
- (c) Orice prerogativă de certificare bazată pe o licență de întreținere a aeronavelor își pierde valabilitatea de îndată ce licența de întreținere a aeronavelor devine nulă.
- (d) Licența de întreținere a aeronavelor este valabilă doar (i) dacă este eliberată și/sau modificată de autoritatea competentă și (ii) dacă titularul a semnat respectivul document.

66.A.45 Aprobarea calificărilor de aeronavă

- (a) Pentru a avea dreptul de a-și exercita prerogativele de certificare pe un tip anumit de aeronavă, titularul unei licențe de întreținere a aeronavelor trebuie să aibă menționate în licență sa clasele de evaluare a aeronavelor relevante.

— Pentru categoriile B1, B2 sau C, clasele de evaluare a aeronavelor sunt următoarele:

1. pentru aeronavele din grupul 1, tipul corespunzător de aeronavă;
2. pentru aeronavele din grupul 2, tipul corespunzător de aeronavă, subgrup de constructori sau subgrup complet;

▼ **M6**

3. pentru aeronavele din grupul 3, tipul corespunzător de aeronavă sau grupul complet.
- Pentru categoria B3, clasa de evaluare relevantă este „avioane cu piston nepresurizate cu o MTOM de maximum 2 000 kg”.
  - Pentru categoria A nu este obligatorie nicio clasă de evaluare, cu condiția respectării cerințelor de la punctul 145.A.35 din anexa II (partea 145).
- (b) Pentru andosarea în licență a calificărilor de tip de aeronavă este nevoie de finalizarea corespunzătoare a stagiilor de instruire pe tip de aeronavă relevante pentru categoriile B1, B2 sau C.
- (c) În plus față de cerința de la litera (b), aprobarea andosarea primei calificări de tip de aeronavă într-o categorie/subcategorie dată necesită finalizarea corespunzătoare a instruirii la locul de muncă, conform celor menționate în apendicele III la anexa III (partea 66).
- (d) Prin derogare de la literele (b) și (c), pentru aeronavele din grupurile 2 și 3 evaluările de aeronavă se pot acorda și după:
- promovarea corespunzătoare a examenelor pe tip de aeronavă descrise în apendicele III la prezenta anexă (partea 66); și
  - în cazul categoriilor B1 și B2, demonstrarea unei experiențe practice pe tipul respectiv de aeronavă. În acest caz, experiența practică trebuie să includă o selecție reprezentativă de activități de întreținere relevante pentru categorie.
- În cazul unui membru al personalului de categorie C, calificat prin deținerea unei diplome universitare, așa cum se specifică la punctul 66.A.30 (a) punctul 5, prima examinare relevantă pe tip de aeronavă este la nivelul categoriilor B1 sau B2.
- (e) Pentru aeronavele din grupul 2:
1. andosarea calificărilor de subgrup de constructor pentru titularii de licențe din categoriile B1 și C necesită conformitatea cu cerințele de calificare de tip pentru cel puțin două tipuri de aeronavă provenind de la același constructor, care împreună sunt reprezentative pentru subgrupul de constructori aplicabil;
  2. andosarea unor calificări de subgrup complet pentru titularii de licențe din categoriile B1 și C necesită conformitatea cu cerințele de calificare de tip pentru cel puțin trei tipuri de aeronavă provenind de la constructori diferiți, care împreună sunt reprezentative pentru subgrupul aplicabil;
  3. andosarea calificărilor de subgrup de constructor și de subgrup complet pentru titularii de licențe din categoria B2 necesită demonstrarea unei experiențe practice, care trebuie să includă o selecție reprezentativă de activități de întreținere relevante pentru categoria de licență și pentru subgrupul de aeronave aplicabil.
- (f) Pentru aeronavele din grupul 3:
1. andosarea de grup 3 complet pentru titularii de licențe din categoriile B1, B2 și C necesită demonstrarea unei experiențe practice, care trebuie să includă o selecție reprezentativă de activități de întreținere relevante pentru categoria de licență și pentru grupul 3;
  2. pentru categoria B1, cu excepția cazului în care solicitantului prezintă dovezi ale existenței experienței corespunzătoare, calificarea de grup 3 este supusă următoarelor limitări, care trebuie menționate pe licență:
    - avioane presurizate;
    - avioane cu structură de metal;

▼ M6

- avioane cu structură din materiale compozite;
- avioane cu structură din lemn;
- avioane cu structură din țevi de metal acoperită cu material textil.

(g) Pentru licența din categoria B3:

1. andosarea calificării „avioane cu piston nepresurizate cu o MTOM de maximum 2 000 kg” necesită demonstrarea unei experiențe practice care să includă o selecție reprezentativă de activități de întreținere relevante pentru categoria de licență;
2. cu excepția cazului în care solicitantului prezintă dovezi ale existenței experienței corespunzătoare, calificarea menționată la punctul 1 este supusă următoarelor limitări, care trebuie menționate pe licență:
  - avioane cu structură din lemn;
  - avioane cu structură din țevi de metal acoperită cu material textil;
  - avioane cu structură de metal;
  - avioane cu structură din materiale compozite.

66.A.50 Limitări

- (a) Limitările aplicate unei licențe de întreținere a aeronavelor reprezintă excluderi de la prerogativele de certificare și afectează întreaga aeronavă la care se referă.
- (b) Limitările menționate la punctul 66.A.45 se vor retrage:
  1. la demonstrarea unei experiențe adecvate; sau
  2. după o evaluare practică satisfăcătoare realizată de autoritatea competentă.
- (c) Limitările menționate la punctul 66.A.70 se vor retrage la promovarea corespunzătoare a examenelor privitoare la modulele/subiectele definite în raportul de conversiune aplicabil, menționat la punctul 66.B.300.

66.A.55 Dovada calificării

Personalul care exercită prerogative de calificare și personalul de sprijin trebuie să prezinte licența, ca dovadă a calificării, în termen de 24 de ore de la efectuarea unei cereri în acest sens de către o persoană autorizată.

66.A.70 Dispoziții referitoare la conversiune

- (a) Titularului unei calificări de personal autorizat pentru certificare, valabilă într-un stat membru înaintea intrării în vigoare a anexei III (partea 66) i se eliberează de către autoritatea competentă din statul membru respectiv o licență de întreținere a aeronavelor, fără alte examinări, în conformitate cu condițiile specificate în secțiunea B capitolul D.
- (b) O persoană aflată într-un proces de calificare pentru personalul autorizat pentru certificare valabil într-un stat membru înaintea intrării în vigoare a anexei III (partea 66) poate continua să fie calificată. Titularului unei calificări de personal autorizat pentru certificare obținute în urma unui astfel de proces i se eliberează de către autoritatea competentă din statul membru respectiv o licență de întreținere a aeronavelor, fără alte examinări, în conformitate cu condițiile specificate în secțiunea B capitolul D.
- (c) Dacă este necesar, licența de întreținere a aeronavelor conține limitări în conformitate cu punctul 66.A.50, pentru a reflecta diferențele între (i) domeniul calificării de personal autorizat pentru certificare valabile în statul membru înaintea intrării în vigoare a prezentului regulament și (ii) cerințele privind cunoștințele de bază și standardele privind examinarea de bază prevăzute în apendicele I și II la prezenta anexă (partea 66).

▼ M6

- (d) Prin derogare de la litera (c), în cazul aeronavelor care nu participă la transportul aerian comercial, altele decât aeronavele de mare capacitate, licența de întreținere a aeronavelor conține limitări în conformitate cu punctul 66.A.50, pentru a se garanta că prerogativele personalului autorizat pentru certificare valabile în statele membre înaintea intrării în vigoare a prezentului regulament rămân aceleași cu prerogativele licenței de întreținere a aeronavelor convertite în conformitate cu partea 66.

SECȚIUNEA B**PROCEDURI CARE TREBUIE ÎNDEPLINITE DE CĂTRE
AUTORITATEA COMPETENTĂ****CAPITOLUL A****GENERALITĂȚI****66.B.1 Domeniu de aplicare**

Prezenta secțiune stabilește procedurile, inclusiv cerințele de ordin administrativ, care trebuie urmate și respectate de către autoritățile competente responsabile pentru implementarea și aplicarea secțiunii A a prezentei anexe (partea 66).

66.B.10 Autoritatea competentă*(a) Generalități*

Statul membru desemnează o autoritate competentă, căreia îi atribuie responsabilități pentru eliberarea, prelungirea, modificarea, suspendarea sau retragerea licențelor de întreținere a aeronavelor.

Această autoritate competentă stabilește structura organizatorică adecvată pentru asigurarea respectării prezentei anexe (partea 66).

(b) Resurse

Autoritatea competentă trebuie să fie dotată în mod corespunzător cu personal pentru a asigura implementarea cerințelor prezentei anexe (partea 66).

(c) Proceduri

Autoritatea competentă trebuie să stabilească proceduri documentate care să detalieze modul de respectare a prevederilor prezentei anexe (partea 66). Procedurile trebuie să fie revizuite și modificate pentru a asigura conformitatea continuă.

66.B.20 Modalități de evidență a documentelor

- (a) Autoritatea competentă stabilește un sistem de evidență care permite o trasabilitate adecvată a procesului de emitere, revalidare, modificare, suspendare sau retragere pentru fiecare licență de întreținere a aeronavelor în parte.

- (b) Aceste evidențe trebuie să includă, pentru fiecare licență:

1. solicitarea scrisă pentru o licență de întreținere a aeronavelor sau pentru o modificare a respectivei licențe, inclusiv toată documentația aferentă;
2. o copie a licenței de întreținere a aeronavelor, incluzând toate schimbările;
3. copii ale întregii corespondențe relevante;
4. detalii asupra oricăror excepții și acțiuni de punere în aplicare;
5. orice raport din partea autorităților competente referitor la titularul de licență de întreținere a aeronavelor;
6. evidențele privind examinările efectuate de autoritatea competentă;

▼M6

- 7. raportul de conversiune aplicabil utilizat pentru conversiune;
  - 8. raportul de credit aplicabil utilizat pentru creditare.
- (c) Registrele de evidență la care se face referire la litera (b) punctele 1-5 sunt păstrate timp de cel puțin cinci ani după încetarea valabilității licenței.
- (d) Registrele de evidență la care se face referire la litera (b) punctele 6, 7 și 8 sunt păstrate pentru o perioadă nelimitată.

66.B.25 Schimbul reciproc de informații

- (a) În vederea implementării cerințelor din prezentul regulament, autoritățile competente participă la un schimb reciproc al tuturor informațiilor necesare, în conformitate cu articolul 15 din regulamentul (CE) nr. 216/2008.
- (b) Fără a aduce atingere competențelor statelor membre, în cazul unei amenințări potențiale a siguranței care implică mai multe state membre, autoritățile competente de resort se sprijină reciproc în acțiunea de supraveghere necesară.

66.B0.30 Excepții

Toate excepțiile acordate în conformitate cu articolul 14 alineatul (4) din regulamentul (CE) nr. 216/2008 sunt înregistrate și arhivate de către autoritatea competentă.

CAPITOLUL B***ELIBERAREA UNEI LICENȚE DE ÎNTREȚINERE A AERONAVELOR***

Prezentul capitol indică procedurile care trebuie îndeplinite de către autoritatea competentă pentru a elibera, modifica sau prelungi o licență de întreținere a aeronavelor.

66.B.100 Procedura de eliberare a unei licențe de întreținere a aeronavelor de către autoritatea competentă

- (a) La primirea Formularului 19 al EASA (Agenția Europeană pentru Siguranța Aeriană) și a oricărei documentații justificative însoțitoare, autoritatea competentă verifică dacă Formularul 19 al EASA este complet și se asigură că experiența declarată în formular corespunde cerințelor prezentei anexe (partea 66).
- (b) Autoritatea competentă verifică statutul examinării solicitantului și confirmă valabilitatea oricăror credite, pentru a se asigura că cerințele din toate modulele anexei 66 au fost îndeplinite, în conformitate cu dispozițiile din prezenta anexă (partea 66).
- (c) După verificarea identității și datei nașterii solicitantului și în cazul în care este satisfăcută de modul în care acesta îndeplinește standardele de cunoștințe și experiență impuse de prezenta anexă (partea 66), autoritatea competentă eliberează solicitantului licența relevantă de întreținere a aeronavelor. Aceleași informații sunt păstrate în evidențele autorității competente.
- (d) În cazul în care tipurile sau grupurile de aeronave sunt aprobate la momentul emiterii primei licențe de întreținere a aeronavelor, autoritatea competentă verifică respectarea cerințelor de la punctul 66.B.115.

66.B.105 Procedura pentru eliberarea unei licențe de întreținere a aeronavelor prin intermediul întreprinderii cu atribuții de întreținere autorizate în conformitate cu anexa II (partea 145)

- (a) O întreprindere cu atribuții de întreținere autorizată în conformitate cu anexa II (partea 145), în cazul în care a fost autorizată de autoritatea competentă să desfășoare această activitate, (i) poate pregăti licența de întreținere a aeronavelor în numele autorității competente sau (ii) poate să facă autorității competente recomandări referitoare la cererea depusă de o persoană fizică pentru o licență de întreținere a aeronavelor, astfel încât autoritatea competentă să poată pregăti și emite o asemenea licență.

▼ **M6**

- (b) Întreprinderea cu atribuții de întreținere menționată la litera (a) asigură conformitatea cu literele 66.B.100 (a) și (b).
- (c) În toate cazurile, licența de întreținere a aeronavelor poate fi emisă solicitantului numai de către autoritatea competentă.

66.B.110 Procedura de modificare pentru ca o licență de întreținere a aeronavelor să includă o categorie sau o subcategorie de bază suplimentară

- (a) După îndeplinirea procedurilor specificate la punctele 66.B.100 sau 66.B.105, autoritatea competentă aprobă categoria suplimentară sau subcategoria de bază prin aplicarea ștampilei și a semnăturii pe respectiva licență de întreținere a aeronavelor sau emite o nouă licență.
- (b) Autoritatea competentă își modifică apoi fișierele de evidență în mod corespunzător.

66.B.115 Procedură pentru modificarea unei licențe de întreținere a aeronavelor pentru a include o calificare de aeronavă sau pentru eliminarea limitărilor

- (a) La primirea unui formular 19 EASA completat în mod corespunzător și a oricărei documentații însoțitoare care demonstrează conformitatea cu calificarea aplicabilă, precum și a licenței de întreținere a aeronavelor care însoțește dosarul respectiv, autoritatea competentă:
  1. aprobă licența de întreținere a aeronavelor a respectivului solicitant, în conformitate cu tipul sau grupul aeronavei; sau
  2. emite din nou respectiva licență pentru a include calificarea de aeronavă aplicabilă; sau
  3. retrage limitările aplicabile în conformitate cu punctul 66.A.50.

Autoritatea competentă își modifică apoi fișierele de evidență în mod corespunzător.

- (b) În cazul în care instruirea pe tip de aeronavă completă nu este realizată de întreprinderea de instruire în domeniul întreținerii aprobată în mod corespunzător în conformitate cu anexa IV (partea 147), autoritatea competentă trebuie să verifice că s-au îndeplinit toate cerințele privind instruirea pe tip de aeronavă înainte de emiterea calificării de tip.
- (c) În cazul în care nu este obligatorie instruirea la locul de muncă, calificarea de tip de aeronavă se aprobă pe baza unui certificat de recunoaștere emis de o întreprindere de instruire în domeniul întreținerii aprobată în conformitate cu anexa IV (partea 147).
- (d) În cazul în care instruirea pe tip de aeronavă nu este realizată printr-un singur curs, autoritatea competentă trebuie să verifice înainte de aprobarea calificării de tip că lungimea și conținutul cursurilor corespund integral cu domeniul categoriei de licență și că zonele de interfață au fost tratate corespunzător.
- (e) În cazul instruirii privind diferențele, autoritatea competentă trebuie să verifice că (i) calificările anterioare ale solicitantului, la care se adaugă (ii) fie un curs aprobat în conformitate cu anexa IV (partea 147), fie un curs aprobat direct de autoritatea competentă, sunt acceptabile pentru aprobarea calificării de tip.
- (f) Conformitatea cu elementele practice se demonstrează (i) prin prezentarea de evidențe detaliate privind instruirea practică sau a unui registru-jurnal provenind de la o întreprindere cu atribuții de întreținere autorizată în mod corespunzător în conformitate cu anexa II (partea 145) sau, dacă este cazul, (ii) printr-un certificat de instruire care se referă la instruirea practică, emis de o întreprindere de instruire în domeniul întreținerii autorizată în mod corespunzător în conformitate cu anexa IV (partea 147).

▼ **M6**

- (g) Aprobarea tipurilor de aeronavă trebuie să utilizeze calificările de tip de aeronavă specificate de agenție.

66.B.120 Procedură pentru reînnoirea valabilității unei licențe de întreținere a aeronavelor

- (a) Autoritatea competentă compară licența de întreținere a aeronavelor a titularului cu fișierele de evidență ale autorității competente și verifică orice acțiune de retragere, de suspendare sau de modificare care este în curs de desfășurare în conformitate cu punctul 66.B.500. În cazul în care documentele sunt identice și nicio acțiune nu este în curs de desfășurare în conformitate cu punctul 66.B.500, atunci copia titularului se reînnoiește pentru o perioadă de cinci ani și dosarul se aprobă în consecință.
- (b) În cazul în care fișierul de evidență al autorității competente este diferit de licența de întreținere a aeronavelor aflată în posesia titularului de licență:
1. autoritatea competentă investighează motivele pentru care au apărut aceste diferențe și poate decide să nu reînnoiască respectiva licență de întreținere a aeronavelor;
  2. autoritatea competentă informează atât pe titularul licenței, cât și toate întreprinderile cu atribuții de întreținere autorizate în conformitate cu anexa I (partea M) capitolul F sau cu anexa II (partea 145) care ar putea fi afectate de această situație;
  3. dacă este necesar, autoritatea competentă ia măsuri în conformitate cu punctul 66.B.500 în vederea retragerii, suspendării sau modificării licenței în cauză.

66.B.125 Procedură pentru conversiunea licențelor, inclusiv a evaluărilor de grup

- (a) Calificările individuale de tip de aeronavă andosate deja pe licența de întreținere a aeronavelor menționată la articolul 5 punctul 4 rămân pe licență și nu sunt convertite în calificările noi decât dacă titularul licenței îndeplinește integral cerințele pentru andosare definite la punctul 66.A.45 din prezenta anexă (partea 66) pentru calificările de grup/subgrup corespunzătoare.
- (b) Conversiunea se realizează în conformitate cu următorul tabel de conversiune:
1. pentru categoria B1 sau C:
    - elicopter cu motor cu piston, grup complet: convertită în „subgrup complet 2c” plus calificările de tip de aeronavă pentru elicopterele cu un singur motor cu piston din grupul 1;
    - elicopter cu motor cu piston, grup de constructori: convertită în „subgrupul de constructori 2c” corespunzător, plus calificările de tip de aeronavă pentru elicopterele cu un singur motor cu piston din grupul 1 aparținând aceluși constructor;
    - elicopter cu motor cu turbină, grup complet: convertită în „subgrupul complet 2b” plus calificările de tip de aeronavă pentru elicopterele cu un singur motor cu turbină din grupul 1;
    - elicoptere cu motor cu turbină, grup de constructori: convertită în „subgrupul de constructori 2b” corespunzător, plus calificările de tip de aeronavă pentru elicopterele cu un singur motor cu turbină din grupul 1 aparținând aceluși constructor;

▼ M6

- avioane cu un singur motor cu piston – structură metalică, fie grup complet, fie grup de constructori: convertită în „grupul complet 3”. Pentru licența de categoria B1 se includ următoarele limitări: avioane cu structură din materiale compozite, structură din lemn și structură din țevi și material textil;

- avioane cu mai multe motoare cu piston – structură metalică, fie grup complet, fie grup de constructori: convertită în „grupul complet 3”. Pentru licența de categoria B1 se includ următoarele limitări: avioane cu structură din materiale compozite, structură din lemn și structură din țevi și material textil;

- avioane cu un singur motor cu piston – structură din lemn, fie grup complet, fie grup de constructori: convertită în „grupul complet 3”. Pentru licența de categoria B1 se includ următoarele limitări: avioane cu structură din metal, structură din materiale compozite și structură din țevi și material textil;

- avioane cu mai multe motoare cu piston – structură din lemn, fie grup complet, fie grup de constructori: convertită în „grupul complet 3”. Pentru licența de categoria B1 se includ următoarele limitări: avioane cu structură din metal, structură din materiale compozite și structură din țevi și material textil;

- avioane cu un singur motor cu piston – structură din materiale compozite, fie grup complet, fie grup de constructori: convertită în „grupul complet 3”. Pentru licența de categoria B1 se includ următoarele limitări: avioane cu structură din metal, structură din lemn și structură din țevi și material textil;

- avioane cu mai multe motoare cu piston – structură din materiale compozite, fie grup complet, fie grup de constructori: convertită în „grupul complet 3”. Pentru licența de categoria B1 se includ următoarele limitări: avioane cu structură din metal, structură din lemn și structură din țevi și material textil;

- avion cu motor cu turbină – un singur motor, grup complet: convertită în „subgrupul complet 2a” plus calificările de tip de aeronavă pentru avioanele cu un singur turbopropulsor care nu aveau nevoie de o calificare de tip de aeronavă în sistemul anterior și aparțin grupului 1;

- avioane cu motor cu turbină – un singur motor, grup complet: convertită în „subgrupul complet 2a” corespunzător plus calificările de tip de aeronavă pentru avioanele cu un singur turbopropulsor care nu aveau nevoie de o calificare de tip de aeronavă în sistemul anterior și aparțin grupului 1;

- avion cu motor cu turbină – un singur motor, grup complet: convertită în calificările de tip de aeronavă pentru avioanele cu mai multe turbopulsoare care nu aveau nevoie de o calificare de tip de aeronavă în sistemul anterior;

▼ M6

2. pentru categoria B2:

- avion: convertită în „subgrupul complet 2a” și „grupul complet 3” plus calificările de tip de aeronavă pentru avioanele care nu aveau nevoie de o calificare de tip de aeronavă în sistemul anterior și aparțin grupului 1;
- elicopter: convertită în „subgrupurile complete 2b și 2c” plus calificările de tip de aeronavă pentru elicopterele care nu aveau nevoie de o calificare de tip de aeronavă în sistemul anterior și aparțin grupului 1;

3. pentru categoria C:

- avion: convertită în „subgrupul complet 2a” și „grupul complet 3” plus calificările de tip de aeronavă pentru avioanele care nu aveau nevoie de o calificare de tip de aeronavă în sistemul anterior și aparțin grupului 1;
- elicopter: convertită în „subgrupurile complete 2b și 2c” plus calificările de tip de aeronavă pentru elicopterele care nu aveau nevoie de o calificare de tip de aeronavă în sistemul anterior și aparțin grupului 1.

(c) Dacă licența a fost supusă unor limitări în urma procesului de conversiune menționat la punctul 66.A.70, aceste limitări rămân pe licență, cu excepția cazului în care sunt retrase în condițiile definite în raportul relevant de conversie menționat la punctul 66.B.300.

66.B.130 Procedură de aprobare directă a instruirii pe tip de aeronavă

Autoritatea competentă poate aproba instruirea pe tip de aeronavă desfășurată de o întreprindere de instruire în domeniul întreținerii autorizată în conformitate cu anexa IV (partea 147), în conformitate cu punctul 1 din apendicele III la prezenta anexă (partea 66). În astfel de cazuri, autoritatea competentă trebuie să aibă o procedură prin care să se asigure că instruirea pe tip de aeronavă este conformă cu apendicele III din prezenta anexă (partea 66).

CAPITOLUL C**EXAMINĂRI**

Prezentul capitol indică procedurile de urmat în cazul examinărilor efectuate de către autoritatea competentă.

66.B.200 Examinare efectuată de autoritatea competentă

- (a) Toate întrebările de examinare sunt păstrate în siguranță înaintea examinării, pentru a se asigura că niciun candidat nu va ști care sunt întrebările care vor forma baza examinării.
- (b) Autoritatea competentă numește:
1. persoanele care controlează întrebările care vor fi utilizate la fiecare examinare;
  2. examinatorii care sunt obligați să fie prezenți pe durata tuturor examinărilor, pentru a asigura integritatea examinării.
- (c) Examinările de bază trebuie să respecte standardul specificat în apendicele I și II la prezenta anexă (partea 66).
- (d) Examinările aferente instruirii pe tip de aeronavă trebuie să respecte standardul specificat în apendicele III la prezenta anexă (partea 66).

▼ **M6**

- (e) La fiecare șase luni se stabilesc noi întrebări de examen iar întrebările vechi sunt retrase complet din uz sau se suspendă temporar folosirea lor. Se ține evidența întrebărilor care au fost utilizate, pentru a putea fi consultate la nevoie.
- (f) Toate foile de hârtie aferente examinării sunt înmânate candidatului la începutul examinării și se predau înapoi examinatorului la sfârșitul perioadei de timp alocate pentru examinare. Nicio foaie de hârtie de examinare nu poate fi scoasă din camera de examinare în timpul perioadei de timp alocate pentru examinare.
- (g) În afară de documentația specifică necesară pentru examinările pe tip de aeronavă, doar hârtia de examinare poate fi disponibilă pentru candidat în timpul examinării.
- (h) În cursul examinării, candidații sunt separați unul de celălalt, astfel încât să nu-și poată citi reciproc lucrările. Candidaților nu li se permite să vorbească cu nicio persoană, cu excepția examinatorului.
- (i) Candidaților care folosesc mijloace frauduloase li se interzice participarea la orice examinare timp de 12 luni de la data examinării la care au fost surprinși folosind mijloace frauduloase.

CAPITOLUL D

CONVERSIUNEA CALIFICĂRILOR PERSONALULUI AUTORIZAT PENTRU CERTIFICARE

Prezentul capitol indică procedurile pentru conversiunea calificărilor personalului autorizat pentru certificare menționat la punctul 66.A.70 în licențe de întreținere a aeronavelor.

66.B.300 Generalități

- (a) Autoritatea competentă poate converti numai calificările (i) obținute în statul membru pentru care este competentă, fără a se aduce atingere acordurilor bilaterale și (ii) valabile înainte de intrarea în vigoare a cerințelor aplicabile din prezenta anexă (partea 66).
- (b) Autoritatea competentă poate efectua conversiunea numai în conformitate cu un raport de conversiune elaborat în conformitate cu punctele 66.B.305 sau 66.B.310, după caz.
- (c) Rapoartele de conversiune sunt fie (i) elaborate de autoritatea competentă, fie (ii) aprobate de autoritatea competentă pentru a asigura conformitatea cu prezenta anexă (partea 66).
- (d) Rapoartele de conversiune, împreună cu orice modificare adusă acestora, sunt păstrate în evidența autorității competente, în conformitate cu punctul 66.B.20.

66.B.305 Raport de conversiune pentru calificările naționale

- (a) Raportul de conversiune pentru calificările personalului național autorizat pentru certificare descrie domeniul fiecărui tip de calificare, inclusiv licența națională aferentă, dacă este cazul, prerogativele aferente și include o copie a reglementărilor naționale relevante care definesc aceste elemente.
- (b) Raportul de conversiune prezintă, pentru fiecare tip de calificare menționat la litera (a):
  1. licența de întreținere a aeronavelor în care se va produce conversiunea; și
  2. ce limitări se adaugă în conformitate cu literele 66.A.70(c) sau (d), după caz; și

▼ M6

3. condițiile de eliminare a limitărilor, specificând modulele/subiectele la care este nevoie de o examinare pentru eliminarea limitărilor și obținerea unei licențe complete de întreținere a avioanelor sau pentru includerea unei (sub)categorii suplimentare. Acestea includ modulele definite în apendicele III la prezenta anexă (partea 66) care nu sunt prevăzute de legislația națională.

66.B.310 Raport de conversiune pentru autorizațiile întreprinderilor cu atribuții de întreținere autorizate

- (a) Pentru fiecare din întreprinderile de întreținere implicate, raportul de conversiune descrie domeniul fiecărui tip de autorizație emisă de către întreprinderea de întreținere și include o copie a procedurilor aprobate relevante ale întreprinderii de întreținere pentru calificarea și autorizarea personalului de certificare pe care se bazează procesul de conversiune.
- (b) Raportul de conversiune prezintă, pentru fiecare tip de autorizație menționat la litera (a):
  1. licența de întreținere a aeronavelor în care se va produce conversiunea; și
  2. ce limitări se adaugă în conformitate cu literele 66.A.70(c) sau (d), după caz; și
  3. condițiile de eliminare a limitărilor, specificând modulele/subiectele la care este nevoie de o examinare pentru eliminarea limitărilor și obținerea unei licențe complete de întreținere a avioanelor sau pentru includerea unei (sub)categorii suplimentare. Acestea trebuie să includă modulele definite în apendicele III la prezenta anexă (partea 66) care nu sunt prevăzute de legislația națională.

CAPITOLUL E**CREDITE DE EXAMINARE**

Prezentul capitol indică cerințele pentru acordarea creditelor de examinare în conformitate cu 66.A.25 (c).

66.B.400 Generalități

- (a) Autoritatea competentă poate acorda credite doar pe baza unui raport asupra creditelor, întocmit în conformitate cu 66.B.405.
- (b) Raportul asupra creditelor este fie (i) elaborat de autoritatea competentă, fie (ii) aprobat de autoritatea competentă pentru a asigura conformitatea cu prezenta anexă (partea 66).
- (c) Rapoartele asupra creditelor, împreună cu orice modificare adusă acestora, sunt date și păstrate în evidența autorității competente, în conformitate cu punctul 66.B.20.

66.B.405 Raport asupra creditelor de examinare

- (a) Raportul asupra creditelor include o comparație între:
  - (i) modulele, submodulele, subiectele și nivelurile de cunoștințe conținute în apendicele I la prezenta anexă (partea 66), după caz; și
  - (ii) programa calificărilor tehnice în cauză relevante pentru categoria dorită.

Această comparație trebuie să menționeze dacă s-a demonstrat conformitatea și să conțină justificările fiecărei afirmații.

▼M6

- (b) Creditul aferent examinărilor care nu corespund cunoștințelor de bază, efectuate în întreprinderile de instruire în domeniul întreținerii aprobate în conformitate cu anexa IV (partea 147) poate fi acordat doar de autoritatea competentă din statul membru în care s-a obținut calificarea, fără a se aduce atingere acordurilor bilaterale.
- (c) Nu se poate acorda niciun credit dacă nu există o declarație de conformitate pentru fiecare modul și submodul, precizând unde se poate găsi standardul echivalent în calificarea tehnică.
- (d) Autoritatea competentă verifică periodic dacă (i) standardul național privind calificările sau (ii) apendicele I la prezenta anexă (partea 66) s-au modificat și evaluează dacă sunt necesare din această cauză modificări ale raportului asupra creditelor. Asemenea modificări se documentează, se datează și se iau în evidență.

66.B.410 Valabilitatea creditelor de examinare

- (a) Autoritatea competentă notifică în scris solicitantului creditele acordate, împreună cu trimiterea la raportul asupra creditelor utilizat.
- (b) Creditele expiră la zece ani după acordare.
- (c) La expirarea creditelor, solicitantul poate solicita credite noi. Autoritatea competentă prelungeste validitatea creditelor cu o perioadă suplimentară de zece ani, fără alte condiții, dacă cerințele privind cunoștințele de bază definite în apendicele I la prezenta anexă (partea 66) nu s-au modificat.

CAPITOLUL F

SUPRAVEGHERE PERMANENTĂ

Prezentul capitol descrie procedurile pentru supravegherea permanentă a licenței de întreținere a aeronavelor și în particular pentru retragerea, suspendarea sau limitarea licenței de întreținere a aeronavelor.

66.B.500 Retragera, suspendarea sau limitarea licenței de întreținere a aeronavelor

Autoritatea competentă suspendă, limitează sau retrage licența de întreținere a aeronavelor în cazul în care a identificat o problemă privind siguranța sau dacă are dovezi clare că persoana respectivă a efectuat sau a fost implicată în cel puțin una din următoarele activități:

1. obținerea unei licențe de întreținere a aeronavelor și prerogativele de certificare prin falsificarea dovezilor documentare prezentate;
2. neîndeplinirea obligației de a efectua întreținerea solicitată combinată cu neraportarea acestui fapt întreprinderii sau persoanei care a solicitat întreținerea;
3. neîndeplinirea obligației de a efectua întreținerea rezultând ca necesară din propria inspecție combinată cu neraportarea acestui fapt întreprinderii sau persoanei pentru care trebuia să fie efectuată întreținerea;
4. efectuarea unei întrețineri neglijente;
5. falsificarea înregistrărilor referitoare la întreținere;
6. emiterea unui certificat de dare în exploatare știind că întreținerea menționată pe certificatul de dare în exploatare nu a fost efectuată sau fără a verifica dacă întreținerea respectivă a fost efectuată;
7. efectuarea întreținerii sau emiterea unui certificat de dare în exploatare în cazul în care persoana se găsește sub influența alcoolului sau a drogurilor;
8. emiterea unui certificat de dare în exploatare în condiții de neconformitate cu anexa I (partea M), anexa II (partea 145) sau anexa III (partea 66).

▼ M6*Apendicele I***Cerințe privind nivelul cunoștințelor de bază****1. Nivelurile de cunoștințe pentru categoriile A, B1, B2, B3 și C ale licenței de întreținere a aeronavelor**

Cunoștințele de bază pentru categoriile A, B1, B2 și B3 sunt ilustrate prin niveluri de cunoștințe (1, 2 sau 3) pentru fiecare subiect în cauză. Cei care solicită categoria C trebuie să îndeplinească cerințele privind nivelurile de cunoștințe de bază din categoria B1 sau categoria B2.

Indicatorii nivelurilor de cunoștințe sunt definiți pe trei niveluri, după cum urmează:

— *NIVELUL 1: Familiarizarea cu principalele elemente ale obiectului de studiu*

Obiective:

- (a) Solicitantul trebuie să înțeleagă elementele de bază ale obiectului de studiu.
- (b) Solicitantul trebuie să fie capabil să ofere o descriere simplă a obiectului de studiu, folosind cuvinte din limbajul uzual și exemple.
- (c) Solicitantul trebuie să fie capabil să utilizeze termeni specifici.

— *NIVELUL 2: Cunoștințe generale privind aspectele teoretice și practice ale obiectului de studiu și capacitatea de a aplica cunoștințele respective*

Obiective:

- (a) Solicitantul trebuie să fie capabil să înțeleagă fundamentele teoretice ale obiectului de studiu.
- (b) Solicitantul trebuie să fie capabil să ofere o descriere generală a obiectului de studiu, folosind, în mod adecvat, exemple specifice.
- (c) Solicitantul trebuie să fie capabil să utilizeze formulele matematice împreună cu legile fizice care descriu obiectul de studiu.
- (d) Solicitantul trebuie să fie capabil să citească și să înțeleagă schițele, desenele și schemele care descriu obiectul de studiu.
- (e) Solicitantul trebuie să fie capabil să aplice cunoștințele sale într-o manieră practică, folosind proceduri detaliate.

— *NIVELUL 3: Cunoștințe detaliate privind aspectele teoretice și practice ale subiectului și capacitatea de a combina și aplica elementele separate ale acestor cunoștințe într-un mod logic și cuprinzător*

Obiective:

- (a) Solicitantul trebuie să cunoască aspectele teoretice ale obiectului de studiu precum și conexiunile sale cu alte obiecte de studiu.
- (b) Solicitantul trebuie să fie capabil să ofere o descriere detaliată a obiectului de studiu folosind fundamentele teoretice și exemple specifice.
- (c) Solicitantul trebuie să înțeleagă și să fie capabil să utilizeze formulele matematice aferente obiectului de studiu.
- (d) Solicitantul trebuie să fie capabil să citească, să înțeleagă și să pregătească schițele, desenele simple și schemele care descriu obiectul de studiu.

▼ **M6**

- (e) Solicitantul trebuie să fie capabil să aplice cunoștințele în practică, urmând instrucțiunile producătorului.
- (f) Solicitantul trebuie să fie capabil să interpreteze rezultatele provenind din diverse surse și din diverse măsurători și să aplice acțiuni de corecție, acolo unde este cazul.

2. Modularizare

Calificarea în privința obiectelor de studiu de bază pentru fiecare categorie sau subcategorie de licență de întreținere de aeronavă trebuie să fie în conformitate cu matricea următoare, în care obiectele de studiu aplicabile sunt indicate printr-un „X”:

Obiectul de studiu al modulelor	Avion A sau B1 cu:		Elicopter A sau B1 cu:		B2	B3
	Motor/motoare cu turbină)	Motor/motoare cu piston	Motor/motoare cu turbină)	Motor/motoare cu piston	Sisteme electronice de bord	Avioane cu piston nepresurizate cu o MMD de maximum 2 000 kg
1	X	X	X	X	X	X
2	X	X	X	X	X	X
3	X	X	X	X	X	X
4	X	X	X	X	X	X
5	X	X	X	X	X	X
6	X	X	X	X	X	X
7A	X	X	X	X	X	
7B						X
8	X	X	X	X	X	X
9A	X	X	X	X	X	
9B						X
10	X	X	X	X	X	X
11A	X					
11B		X				
11C						X
12			X	X		
13					X	
14					X	
15	X		X			
16		X		X		X
17A	X	X				
17B						X

▼ **M6**

MODULUL 1. MATEMATICĂ

	NIVEL			
	A	B1	B2	B3
1.1 Aritmetică	1	2	2	2
Termeni și semne aritmetice, metode de înmulțire și de împărțire, fracții și zecimale, factori și multipli, greutăți, măsuri și factori de conversie, raport și proporție, medii și procente, arii și volume, pătrate, cuburi, rădăcini pătrate și cubice.				
1.2 Algebră				
(a) Evaluarea expresiilor algebrice simple, adunare, scădere, înmulțire și împărțire, utilizarea parantezelor, fracții algebrice simple.	1	2	2	2
(b) Ecuații liniare și soluțiile lor. Indici și puteri, indici negativi și fracționali. Sistemul binar și alte sisteme de numerație aplicabile. Sisteme de ecuații și ecuații de gradul doi cu o singură necunoscută. Logaritmi;	—	1	1	1
1.3 Geometrie				
(a) Construcții geometrice simple.	—	1	1	1
(b) Reprezentare grafică; natura și utilizările graficelor, grafice de ecuații/funcții.	2	2	2	2
(c) Trigonometrie simplă; relații trigonometrice, utilizarea tabelor și a coordonatelor carteziene și polare.	—	2	2	2

MODULUL 2. FIZICĂ

	NIVEL			
	A	B1	B2	B3
2.1 Materia	1	1	1	1
Natura materiei: elementele chimice, structura atomilor, molecule. Compuși chimici. Stări: solidă, lichidă și gazoasă. Schimbări între stări.				
2.2 Mecanica				
2.2.1 <i>Statica</i>	1	2	1	1
Forțe, momente și cupluri, reprezentarea lor vectorială.				

▼ **M6**

	NIVEL			
	A	B1	B2	B3
Centru de greutate;				
Elemente de teoria solicitărilor, deformării și elasticității: tensiune, compresie, efort de forfecare și torsiune.				
Natura și proprietățile solidelor, fluidelor și gazelor.				
Presiune și forță ascensională în lichide (barometre).				
2.2.2 Cinematica	1	2	1	1
Mișcarea liniară: mișcarea uniformă în linie dreaptă, mișcarea cu accelerație constantă (mișcarea sub efectul gravitației).				
Mișcarea circulară: mișcarea circulară uniformă (forțe centrifuge/centripete).				
Mișcarea periodică: mișcarea oscilatorie.				
Teoria simplă a vibrațiilor, funcții armonice și rezonanța.				
Coefficientul vitezelor, randamentul mecanic și eficiența.				
2.2.3 Dinamica				
(a) Masa Forța, inerția, lucrul mecanic, puterea, energia (potențială, cinetică și energia totală), căldura, randamentul.	1	2	1	1
(b) Moment, conservarea momentului. Impuls. Principii giroscopice. Frecare: natură și efecte, coeficient de frecare (rezistența la rostogolire).	1	2	2	1
2.2.4 Dinamica fluidelor				
(a) Greutatea specifică și densitatea specifică.	2	2	2	2
(b) Vâscozitatea, rezistența fluidelor, efectele curgerii laminare. Efecte de compresibilitate asupra fluidelor. Presiune statică, dinamică și totală: legea lui Bernoulli, Venturi.	1	2	1	1
2.3 Termodinamica				
(a) Temperatura: termometre și scale de temperatură: Celsius, Fahrenheit și Kelvin; definiția căldurii.	2	2	2	2

▼ **M6**

	NIVEL			
	A	B1	B2	B3
(b) Capacitatea calorică, căldura specifică. Transferul de căldură: convecție, radiație și conducție. Expansiunea volumică. Prima și a doua lege a termodinamicii. Gaze: legile gazelor ideale; căldura specifică la volum constant și presiune constantă, lucrul mecanic produs de gazele în expansiune. Expansiunea și compresia izotermică și adiabatică, ciclurile motoarelor, volum constant și presiune constantă, mașini de refrigerare și pompe termice. Căldură latentă de topire și evaporare, energie termică, căldură provenită din combustie.	—	2	2	1
2.4 Optica (Lumina) Natura luminii; viteza luminii. Legile reflecției și refracției: reflecția pe suprafețe plane, reflecție făcută de oglinzi sferice, refracție, lentile. Fibre optice.	—	2	2	—
2.5 Mișcarea ondulatorie și sunetul Mișcarea ondulatorie: unde mecanice, mișcarea ondulatorie sinusoidală, fenomene de interferență, unde staționare. Sunetul: viteza sunetului, producerea sunetului, intensitatea, înălțimea și calitatea, efectul Doppler.	—	2	2	—

MODULUL 3. ELEMENTE FUNDAMENTALE DE ELECTRICITATE

	NIVEL			
	A	B1	B2	B3
3.1 Teoria electronului Structura și distribuția sarcinilor electrice în: atomi, molecule, ioni, compuși. Structura moleculară a conductorilor, semiconductorilor și izolatoarelor.	1	1	1	1
3.2 Electricitate statică și conducție Electricitate statică și distribuția sarcinilor electrostatice. Legile electrostatice ale atracției și respingerii. Unități de sarcină, legea lui Coulomb. Conducția electricității în solide, lichide, gaze și în vid.	1	2	2	1

▼ **M6**

	NIVEL			
	A	B1	B2	B3
3.3 Terminologie electrică	1	2	2	1
Următorii termeni, unitățile lor și factorii care îi influențează: diferență de potențial, forță electromagnetică, voltaj, curent, rezistență, conductanță, sarcină, flux de curent convențional, flux de electroni.				
3.4 Generarea de electricitate	1	1	1	1
Producția de electricitate prin următoarele metode: lumină, căldură, frecare, presiune, acțiune chimică, magnetism și mișcare.				
3.5 Surse de curent continuu de electricitate	1	2	2	2
Construcția și acțiunea chimică de bază a: pilelor electrice primare, pilelor electrice secundare, pilelor electrice cu plăci de plumb și cu acid, pile cu nichel cadmiu, altor pile alcaline.				
Pile electrice conectate în serie și în paralel.				
Rezistența internă și efectele sale asupra unei baterii.				
Construcție, materiale și funcționarea termocupurilor.				
Funcționarea pilelor foto-electrice.				
3.6 Circuite de curent continuu	—	2	2	1
Legea lui Ohm, legile lui Kirchoff pentru rețelele electrice.				
Calculul folosind legile de mai sus pentru a determina rezistența, tensiunea și intensitatea curentului.				
Semnificația rezistenței interne a unei surse de curent.				
3.7 Rezistență/Rezistor				
(a) Rezistența și factorii care o influențează.	—	2	2	1
Rezistența specifică.				
Codul culorilor rezistorului, valori și toleranțe, valori preferate, valoarea nominală a puterii electrice active.				
Rezistoare montate în serie și în paralel.				
Calcularea rezistenței totale folosind combinații serie, paralel și serie-paralel.				
Funcționarea și utilizarea potențioanelor și a reostatelor.				
Funcționarea punții Wheatstone.				

▼ **M6**

	NIVEL			
	A	B1	B2	B3
(b) Coeficient de conductanță de temperatură pozitivă și negativă. Rezistori constanți, stabilitate, toleranță și limitări, metode de fabricare. Rezistori variabili, termistori, rezistențe dependente de tensiune. Construcția potențioanelor și a reostatelor. Construcția unei punți Wheatstone.	—	1	1	—
3.8 Putere Putere, lucru mecanic și energie (cinetică și potențială). Disiparea puterii de către un rezistor. Formula puterii. Calcul care implică puterea, lucrul mecanic și energia.	—	2	2	1
3.9 Capacitate electrică/Condensator electric Funcționarea și funcția unui condensator electric. Factorii care influențează capacitatea electrică: suprafața electrozilor, distanța dintre electrozi, numărul de electrozi, dielectricul și constanta dielectricului, tensiunea de lucru, tensiune la valoare nominală. Tipuri de condensatori electrici, construcție și funcționare. Codul culorilor pentru condensatori electrici. Calculul capacității electrice și a tensiunii în circuitele serie și paralel. Funcția exponențială de încărcare și descărcare a unui condensator electric, constante de timp. Testarea condensatorilor electrici.	—	2	2	1
3.10 Magnetism (a) Teoria magnetismului. Proprietățile unui magnet. Acțiunea unui magnet suspendat în câmpul magnetic al Pământului. Magnetizare și demagnetizare. Ecranare magnetică. Diverse tipuri de material magnetic. Construcția electromagneților și principii de funcționare. Reguli pentru a determina câmpul magnetic în jurul unui conductor care transportă curent electric.	—	2	2	1
(b) Forța magnetomotrice, intensitatea câmpului, densitatea de flux magnetic, permeabilitatea, curba de histerezis, capacitate de reținere a magnetizării remanente, rezistența magnetică/intensitatea câmpului coercitiv, punct de saturație, curenți Foucault. Măsuri de protecție cu privire la întreținerea și depozitarea magneților.	—	2	2	1

▼ **M6**

	NIVEL			
	A	B1	B2	B3
3.11 Inductanță/Inductor	—	2	2	1
Legea lui Faraday.				
Acțiunea de inducere a unei tensiuni într-un conductor care se deplasează într-un câmp magnetic.				
Principiile inducției.				
Efectele următorilor parametri asupra valorii unei tensiuni induse: intensitatea câmpului magnetic, rata de schimbare a fluxului, numărul de spire ale conductorului.				
Inducția mutuală.				
Efectul pe care rata de schimbare a curentului și inductanța mutuală le au asupra tensiunii induse.				
Factori care influențează inductanța mutuală: numărul de spire ale bobinei, mărimea fizică a bobinei, permeabilitatea bobinei, poziția bobinelor una față de cealaltă.				
Legea lui Lenz și regulile de determinare a polarității.				
Fenomenul „Back emf”, autoinducția.				
Punct de saturație.				
Reguli de utilizare a inductorilor.				
3.12 Motor de curent continuu/Teoria generatorului	—	2	2	1
Elemente de bază ale unui motor și teoria generatorului.				
Construcția și utilitatea componentelor unui generator de curent continuu.				
Funcționarea generatoarelor de curent continuu și factorii care influențează randamentul și direcția fluxului de curent în generatoarele de curent continuu.				
Funcționarea motoarelor de curent continuu și factorii care influențează puterea de ieșire, cuplul, viteza și direcția de rotație a motoarelor de curent continuu.				
Înfășurare serială, înfășurare în derivație și motoare compuse.				
Construcția generatorului de pornire.				
3.13 Teoria curentului alternativ	1	2	2	1
Formă de semnal sinusoidal: fază, perioadă, frecvență, ciclu.				
Instantaneu, medie, rădăcină medie pătratică, vârf, valorile curentului de oscilație completă și calculul acestor valori, în legătură cu tensiunea, curentul și puterea.				
Unde triunghiulare/pătrate.				
Reguli individuale/de fază triplă.				

▼ **M6**

	NIVEL			
	A	B1	B2	B3
<p>3.14 Circuite Rezistive (R), Capacitive (C) și Inductive (L)</p> <p>Relația fazică dintre tensiune și curent în circuitele L, C și R, paralel, serie și serie-paralel.</p> <p>Disiparea puterii în circuitele L, C și R.</p> <p>Impedanța, unghiul de fază, factorul de putere și calculele de curent.</p> <p>Calculul puterii reale, al puterii aparente și al puterii reactive.</p>	—	2	2	1
<p>3.15 Transformatori</p> <p>Principiile de construcție și funcționarea transformatorului.</p> <p>Pierderile transformatorului și metode de a le compensa.</p> <p>Acțiunea transformatorului în condiții de sarcină și fără sarcină.</p> <p>Transfer de putere, eficiență, indicatori de polaritate.</p> <p>Calculul tensiunilor de linie și de fază și al curenților.</p> <p>Calculul puterii într-un sistem trifazic.</p> <p>Curent primar și secundar, tensiune, raportul numărului de spire, putere, eficiență.</p> <p>Autotransformatori.</p>	—	2	2	1
<p>3.16 Filtre</p> <p>Funcționare, aplicații și utilizări ale următoarelor filtre: trece-jos, trece-sus, trece-bandă, oprește-bandă.</p>	—	1	1	—
<p>3.17 Generatoare de curent alternativ</p> <p>Rotație de curbă în câmp magnetic și forma undei produse.</p> <p>Funcționarea și construcția generatoarelor de curent alternativ de tip indus rotitor și cu poli interiori.</p> <p>Alternatoare cu o fază, cu două faze și cu trei faze.</p> <p>Conexiuni trifazice în stea și delta: avantaje și întrebuințări.</p> <p>Generatoare cu magnet permanent.</p>	—	2	2	1

▼ **M6**

	NIVEL			
	A	B1	B2	B3
3.18 Motoare de curent alternativ Construcție, principii de funcționare și caracteristici ale: motoarelor de curent alternativ sincrone și ale motoarelor de inducție atât de fază unică, cât și multiplă. Metode de control al vitezei și al direcției de rotație. Metode de producere a unui câmp rotativ: condensator electric, inductor, pol divizat sau crestat.	—	2	2	1

MODULUL 4. ELEMENTE FUNDAMENTALE DE ELECTRONICĂ

	NIVEL			
	A	B1	B2	B3
4.1 Semiconductori 4.1.1 Diode (a) Simbolurile diodelor. Caracteristicile și proprietățile diodelor. Diode în serie și în paralel. Principalele caracteristici și utilizările următoarelor: redresoare semiconductoare cu siliciu comandate (tiristori), diode electroluminiscente, diode fotoconductive, varistoare, diode redresoare. Testarea funcțională a diodelor.	—	2	2	1
(b) Materiale, configurație electronică, proprietăți electrice. Materiale de tip P și N: efectele impurităților asupra conducției, caracteristici majoritare și minoritare. Joncțiune PN într-un semiconductor, apariția unui potențial într-o joncțiune PN în condițiile următoare: nepolarizat, polarizare directă și polarizare inversă. Parametrii diodelor: tensiune maximă inversă, curent maxim de conducție, temperatură, frecvență, pierdere de curent, disiparea puterii. Funcționarea și funcția diodelor în următoarele circuite: limitatoare ale formei de undă, regeneratoare de nivel, redresoare bialternanță și monoalternanță, redresoare punte, dispozitive de dublare și de triplare a tensiunii. Detalii asupra funcționării și caracteristicile următoarelor dispozitive: diode redresoare semiconductoare cu siliciu comandate (tiristori), diode luminiscente, diode Schottky, diode fotoconductive, diode varactor, varistoare, diode redresoare, diode Zener.	—	—	2	—
4.1.2 Tranzistori (a) Simbolurile tranzistorilor. Descrierea și orientarea componentelor. Caracteristicile și proprietățile tranzistorilor.	—	1	2	1

▼ **M6**

	NIVEL			
	A	B1	B2	B3
<p>(b) Construcția și funcționarea tranzistorilor PNP și NPN.</p> <p>Configurații ale bazei, emițătorului și colec-torului.</p> <p>Testarea tranzistorilor.</p> <p>Evaluare primară a altor tipuri de tranzistori și utilizările lor.</p> <p>Aplicații ale tranzistorilor: clase de amplificare (A, B, C).</p> <p>Circuite simple inclusiv: polarizare, decuplare, feedback și stabilizare.</p> <p>Principiile circuitelor în cascadă: cascade, în contratimp, oscilatori, multivibratori, circuite flip-flop.</p>	—	—	2	—
4.1.3 Circuite integrate				
(a) Descrierea și funcționarea circuitelor logice și a circuitelor liniare/amplificatoarelor operaționale.	—	1	—	1
(b) Descrierea și funcționarea circuitelor logice și a circuitelor liniare.	—	—	2	—
<p>Introducere în funcționarea și funcția unui amplificator operațional utilizat ca: circuit de integrare, circuit de diferențiere, lector de tensiune, comparator.</p> <p>Funcționarea și metode de conectare a treptelor amplificatorului: rezistive capacitive, inductive (transformatori), inductive rezistive (IR), directe.</p> <p>Avantaje și dezavantaje ale feedback-ului pozitiv și negativ.</p>				
4.2 Plăci cu circuite imprimate				
Descrierea și utilizarea plăcilor cu circuite imprimate.	—	1	2	—
4.3 Servomecanisme				
(a) Înțelegerea următorilor termeni: sisteme în buclă închisă și deschisă, feedback, sisteme de urmărire, traductori analogi.	—	1	—	—
<p>Principii de funcționare și de utilizare ale următoarelor componente/caracteristici ale sistemelor sincrone: rezolvare, circuite de diferențiere, comandă și cuplu, transformatori, traductori cu inductanță și capacitate electrică.</p>				
(b) Înțelegerea următorilor termeni: sisteme în buclă închisă și deschisă, sisteme de urmărire, servomecanism, analog, traductor, nul, atenuare, feedback, bandă de insensibilitate.	—	—	2	—
<p>Principii de funcționare și de utilizare ale următoarelor componente ale sistemelor sincrone: rezolvare, circuite de diferențiere, control și cuplu, transformatori E și I, traductori inductivi, traductori capacitivi, traductori sincroni.</p> <p>Defecte ale servomecanismelor, inversare a avansurilor sincrone, funcționare neuniformă.</p>				

▼ **M6**

MODULUL 5. TEHNICI DIGITALE/SISTEME DE INSTRUMENTE ELECTRONICE

	NIVEL				
	A	B1-1 B1-3	B1-2 B1-4	B2	B3
5.1 Sisteme de instrumente electronice Disponerea unor sisteme tipice și disponerea în carlingă a sistemelor de instrumente electronice.	1	2	2	3	1
5.2 Sisteme de numerație Sisteme de numerație: binare, octale și hexadecimale. Demonstrații de conversiuni între sistemele zecimal și binar, octal și hexazecimal și viceversa.	—	1	—	2	—
5.3 Conversia datelor Date analogice și date digitale. Funcționarea și aplicațiile comutatoarelor de la analog la digital și de la digital la analog, intrări și ieșiri, limitări de diverse tipuri.	—	1	—	2	—
5.4 Magistrale de date Funcționarea magistrelor de date în cadrul sistemelor aeronautice, incluzând cunoașterea ARINC și a altor specificații. Rețele aeronautice/Ethernet	—	2	—	2	—
5.5 Circuite logice (a) Identificarea simbolurilor de poartă logică comună, tabele și circuite echivalente. Aplicații utilizate pentru sistemele aeronautice, diagrame schematice.	—	2	—	2	1
(b) Interpretarea diagramelor logice.	—	—	—	2	—
5.6 Structura de bază a computerului (a) Terminologia specifică computerului [inclusiv bit, octet (byte – secvență de biți considerată ca o unitate), software, hardware, CPU, IC, și diverse dispozitive de memorie cum ar fi RAM, ROM, PROM]. Tehnologia specifică computerului (așa cum este ea aplicată în sistemele aeronautice).	1	2	—	—	—

▼ **M6**

	NIVEL				
	A	B1-1 B1-3	B1-2 B1-4	B2	B3
(b) Terminologia aferentă computerului. Funcționarea, dispunerea circuitelor și interfața principalelor componente dintr-un micro-computer, inclusiv sistemele lor de magistrale (set de linii hardware). Informația conținută în instrucțiuni ale limbajului cu adresă unică și cu multi-adresă. Termeni referitori la memorie. Funcționarea dispozitivelor tipice de memorie. Funcționarea, avantajele și dezavantajele diverselor sisteme de stocare a informației.	—	—	—	2	—
5.7 Microprocesoare Funcții executate și funcționarea globală a unui microprocesor. Funcționarea de bază a fiecăruia dintre următoarele elemente ale unui microprocesor: unitatea de control și procesare, ceasul intern, registrul, unitatea logică aritmetică.	—	—	—	2	—
5.8 Circuite integrate Funcționarea și utilizarea dispozitivelor de codare (codoare) și a decodoarelor. Funcțiile tipurilor de codoare. Utilizări ale integrării pe scară medie, mare și foarte mare.	—	—	—	2	—
5.9 Multiplexare Funcționarea, aplicațiile și identificarea în diagramele logice a multiplexoarelor și a demultiplexoarelor.	—	—	—	2	—
5.10 Fibre optice Avantaje și dezavantaje ale transmisiei de date prin fibre optice în comparație cu propagarea prin fire electrice. Magistrale de date prin fibre optice. Termeni aferenți fibrelor optice. Terminații. Cuploare, terminale de control, terminale conduse de la distanță. Aplicații ale fibrelor optice în sistemele aeronautice.	—	1	1	2	—
5.11 Afișaje electronice Principii de funcționare ale tipurilor uzuale de afișaje utilizate de aeronavele moderne, inclusiv tuburi catodice, diode electroluminiscente LED și afișaj cu cristale lichide LCD.	—	2	1	2	1

▼ **M6**

	NIVEL				
	A	B1-1 B1-3	B1-2 B1-4	B2	B3
<p>5.12 Dispozitive de citire electrostatică</p> <p>Manipularea specifică a componentelor vulnerabile la descărcări electrostatice.</p> <p>Conștientizarea producerii posibilelor riscuri și daune, componente și dispozitive de protecție anti-statică a personalului.</p>	1	2	2	2	1
<p>5.13 Controlul managementului software-ului</p> <p>Conștientizarea restricțiilor, cerințe privind navigabilitatea și posibile efecte catastrofale ale modificărilor neaprobată aduse programelor software.</p>	—	2	1	2	1
<p>5.14 Mediul electromagnetic</p> <p>Influența următoarelor fenomene asupra practicilor de întreținere pentru sistemul electronic:</p> <p>EMC – Compatibilitatea electromagnetică</p> <p>EMI – Interferența electromagnetică</p> <p>HIRF – Câmp radiat de mare intensitate</p> <p>Fulger/paratrăsnet.</p>	—	2	2	2	1
<p>5.15 Sisteme electronice/digitale specifice aeronavelor</p> <p>Disponerea generală a sistemelor electronice/digitale specifice aeronavelor și a celor asociate de tip BITE (echipamente de testare încorporate), precum:</p> <p>(a) <i>Numai pentru B1 și B2:</i></p> <p>ACARS-ARINC Comunicare și adresare și sistem de raportare</p> <p>EICAS – Indicații asupra funcționării motorului și Sistem de alertare a echipajului</p> <p>FBW – <i>Fly by Wire</i> (sistem de comandă prin cablu)</p> <p>FMS – Sistem de management al zborului</p> <p>IRS – Sistem de referință inerțial</p> <p>(b) <i>Pentru B1, B2 și B3:</i></p> <p>ECAM – monitorizarea aeronavei prin mijloace electronice centralizate</p> <p>EFIS – Sistem electronic de zbor</p> <p>GPS – Sistem de poziționare globală</p> <p>TCAS – Sistem de evitare a coliziunilor și de atenționare a traficului</p> <p>Sisteme electronice de bord modulare integrate</p> <p>Sisteme de cabină</p> <p>Sisteme de informare</p>	—	2	2	2	1

▼ **M6**

MODULUL 6. MATERIALE ȘI HARDWARE

	NIVEL			
	A	B1	B2	B3
6.1 Materiale pentru aeronave – feroase				
(a) Caracteristici, proprietăți și identificarea oțelurilor aliate obișnuite utilizate pentru aeronave. Tratamente termice și aplicațiile oțelurilor aliate.	1	2	1	2
(b) Testarea materialelor feroase: duritate, rezistență la tracțiune, rezistență la oboseală și rezistență la impact.	—	1	1	1
6.2 Materiale pentru aeronave – neferoase				
(a) Caracteristici, proprietăți și identificarea materialelor neferoase uzuale utilizate pentru aeronave. Tratamente termice și aplicațiile materialelor neferoase.	1	2	1	2
(b) Testarea materialelor neferoase: duritate, rezistență la tracțiune, rezistență la oboseală și rezistență la impact.	—	1	1	1
6.3 Materiale pentru aeronave – compozite și nemetalice				
<i>6.3.1 Materiale compozite și nemetalice altele decât lemnul și țesăturile</i>				
(a) Caracteristici, proprietăți și identificarea materialelor neferoase și compozite uzuale, altele decât lemnul și țesăturile, utilizate pentru aeronave. Agenți de etanșare și de lipire.	1	2	2	2
(b) Depistarea defecțiunilor/deteriorărilor în materialele compozite și nemetalice. Repararea materialelor compozite și nemetalice.	1	2	—	2
<i>6.3.2 Structuri din lemn</i>				
Metode de construcție a structurilor din lemn ale corpului aeronavei.				
Caracteristici, proprietăți și tipuri de lemn și de adezivi utilizate pentru avioane.				
Păstrarea și întreținerea structurilor din lemn.				
Tipuri de defecte în materialul lemnos și în structurile din lemn.				
Depistarea defecțiunilor în structurile din lemn.				
Repararea structurilor din lemn.				

▼ **M6**

	NIVEL			
	A	B1	B2	B3
6.3.3 <i>Acoperirea cu țesături</i>	1	2	—	2
Caracteristici, proprietăți și tipuri de țesături utilizate pentru avioane.				
Metode de inspecție pentru țesături.				
Tipuri de defecte ale țesăturilor.				
Repararea acoperirilor cu țesături.				
6.4 Coroziunea				
(a) Elemente fundamentale de chimie. Apariția coroziunii ca urmare a: acțiunii procesului galvanic, a procesului microbiologic și a efortului.	1	1	1	1
(b) Tipuri de coroziune și identificarea lor. Cauzele coroziunii. Tipuri de material, susceptibilitatea la coroziune.	2	3	2	2
6.5 Dispozitive de fixare				
6.5.1 <i>Filete de șuruburi</i>	2	2	2	2
Nomenclatura șuruburilor.				
Formele filetelor, dimensiuni și toleranțe pentru șuruburile standard utilizate în cazul aeronavelor.				
Măsurarea filetelor șuruburilor.				
6.5.2 <i>Bolțuri, știfturi și șuruburi</i>	2	2	2	2
Tipuri de bolțuri: specificații, identificarea și marcarea bolțurilor pentru aeronave, standarde internaționale.				
Piulițe: autoblocante, de ancoră, tipuri standard.				
Șuruburi de mașină: specificații aeronautice.				
Știfturi: tipuri și utilizări, montare și demontare.				
Șuruburi cu autofiletare (pentru tablă), prezoane.				
6.5.3 <i>Dispozitive de blocare</i>	2	2	2	2
Șaibe de siguranță și de tip Grower, plăci de blocare, pene de siguranță, contrapiulițe cu umeri, cuplaje cu autoblocare, dispozitive de blocare – deblocare rapidă, blocări cu pană, inele de siguranță, bolțuri asigurate cu cuie spintecate.				
6.5.4 <i>Nituri pentru avioane</i>	1	2	1	2
Tipuri de nituri pline și înfundate: specificații și identificare, tratamente termice.				

▼ **M6**

	NIVEL			
	A	B1	B2	B3
6.6 Țevi și reperi de legătură				
(a) Identificarea tipurilor de țevi rigide și flexibile și reperele lor de legătură folosite pentru aeronave.	2	2	2	2
(b) Reperi de legătură standard pentru sistemele de țevi pentru aeronave: hidraulic, combustibil, ulei, pneumatic și aer.	2	2	1	2
6.7 Resorturi	—	2	1	1
Tipuri de resorturi, materiale, caracteristici și aplicații.				
6.8 Rulmenți	1	2	2	1
Destinația rulmenților, sarcini, materiale, construcție.				
Tipuri de rulmenți și aplicațiile lor.				
6.9 Transmisii	1	2	2	1
Tipuri de angrenaje și aplicațiile lor.				
Rapoarte de transmisie, sisteme de angrenaje de reducere și multiplicare, roți dințate conduse și conducătoare, roți dințate pentru mers în gol, modele de angrenaje.				
Curele și roți de transmisie, lanțuri și pinioane de lanț.				
6.10 Cabluri de control	1	2	1	2
Tipuri de cabluri.				
Feruri de capăt, piulițe de strângere și dispozitive de compensare.				
Roți de transmisie și componente ale sistemului de cabluri.				
Cabluri Bowden;				
Sisteme flexibile de control pentru aeronave.				
6.11 Cabluri electrice și reperi de legătură	1	2	2	2
Tipuri de cabluri, construcție și caracteristici.				
Cabluri de înaltă tensiune și coaxiale.				
Crimpare.				
Tipuri de reperi de legătură, portizolatori, fișe de conectare, prize, izolatori, valoarea nominală a curentului și a tensiunii, cuplaje, coduri de identificare.				

▼ **M6**

MODULUL 7A. PRACTICI DE ÎNTREȚINERE

Notă: Categoria B3 nu face obiectul acestui modul. Obiectele de studiu relevante pentru categoria B3 sunt definite în modulul 7B.

	NIVEL		
	A	B1	B2
<p>7.1 Măsuri de siguranță în aeronavă și în atelier</p> <p>Aspecte privind practicile de lucru în siguranță care includ măsurile de precauție ce trebuie luate atunci când se lucrează cu electricitate, gaze, în special oxigen, uleiuri și substanțe chimice.</p> <p>De asemenea, trebuie să se facă o instruire asupra măsurilor de remediere care trebuie luate în eventualitatea unui incendiu sau a altui accident care implică apariția unuia sau a mai multor riscuri de acest tip, incluzând cunoștințe despre agenții de stingere a incendiilor.</p>	3	3	3
<p>7.2 Practici impuse în atelier</p> <p>Întreținerea instrumentelor, controlul instrumentelor, utilizarea materialelor de atelier.</p> <p>Dimensiuni, variații și toleranțe, standarde de calificare profesională.</p> <p>Calibrarea instrumentelor și a echipamentului, standarde de calibrare.</p>	3	3	3
<p>7.3 Instrumente</p> <p>Tipuri uzuale de instrumente manuale.</p> <p>Tipuri uzuale de instrumente electrice.</p> <p>Funcționarea și utilizarea instrumentelor pentru măsurători de precizie.</p> <p>Metode și echipamente pentru lubrifiere.</p> <p>Funcționarea, funcția și utilizarea echipamentului pentru teste generale electrice.</p>	3	3	3
<p>7.4 Echipament pentru teste generale ale sistemelor electronice de bord</p> <p>Funcționarea, funcția și utilizarea echipamentului pentru teste generale ale sistemelor electronice de bord.</p>	—	2	3
<p>7.5 Desene tehnologice, diagrame și standarde</p> <p>Tipuri de desene și diagrame, simbolurile lor, dimensiuni, toleranțe și proiectare.</p> <p>Identificarea informației din titlu.</p> <p>Microfilm, microfîșă și prezentări computerizate.</p> <p>Specificația 100 a Air Transport Association (ATA) din SUA.</p>	1	2	2

▼ **M6**

	NIVEL		
	A	B1	B2
Standarde aeronautice și alte standarde aplicabile inclusiv ISO, AN, MS, NAS și MIL.			
Planuri de cablaj și diagrame schematică.			
7.6 Ajustaje și jocuri	1	2	1
Diametrele de găurire pentru găurile de bolt, clase de ajustaje.			
Sistem uzual de ajustaje și jocuri.			
Listă de ajustaje și jocuri pentru aeronave și motoare.			
Limite pentru încovoiere, răsucire și uzură.			
Metode standard pentru verificarea arborilor, a rulmenților și a altor reperi.			
7.7 Sistem de interconectare a cablurilor electrice (EWIS)	1	3	3
Continuitate, tehnici de izolare și îmbinare, testare.			
Utilizarea instrumentelor de crimpare: acționate manual sau hidraulic.			
Testarea îmbinărilor prin crimpare.			
Portizolatori conectori: demontare și inserție.			
Cabluri coaxiale; precauții la testare și instalare.			
Identificarea tipurilor de cabluri, criteriile de inspecție și toleranțele la defecte.			
Tehnici de protejare a cablurilor: cu tub flexibil și suport de buclă, dulii de cablu, tehnici cu manșon de protecție, inclusiv înveliș care se contractă la căldură, ecranare.			
Instalații EWIS, standarde de inspecție, reparare, întreținere și curățenie.			
7.8 Nituire	1	2	—
Îmbinări nituite, distanță între nituri și pas.			
Instrumente utilizate pentru nituire și formarea gulerului.			
Inspecția îmbinărilor nituite.			
7.9 Țevi și furtunuri	1	2	—
Îndoirea și umflarea/evazarea țevelor aeronavei.			
Verificarea și testarea țevelor și furtunurilor aeronavei.			

▼ **M6**

	NIVEL		
	A	B1	B2
Instalarea și fixarea țevelor.			
7.10 Resorturi	1	2	—
Verificarea și testarea resorturilor.			
7.11 Rulmenți	1	2	—
Testarea, curățarea și inspecția rulmenților.			
Cerințe privind lubrifierea rulmenților.			
Defecte ale rulmenților și cauzele apariției acestora.			
7.12 Transmisii	1	2	—
Verificarea angrenajelor, a jocului.			
Verificarea curelelor și roților de transmisie, a lanțurilor și a pinioanelor de lanț.			
Verificarea cricurilor cu șurub, a dispozitivelor cu pârghie, a sistemelor cu prăjină în contratimp.			
7.13 Cabluri de control	1	2	—
Matrițarea ferurilor de capăt.			
Verificarea și testarea cablurilor de control.			
Cabluri Bowden; sisteme flexibile pentru controlul aeronavei.			
7.14 Manipularea materialelor			
7.14.1 Tablă laminată	—	2	—
Marcarea și calcularea toleranței de îndoire.			
Prelucrarea tablei laminate, inclusiv îndoirea și fasonarea.			
Verificarea prelucrării tablei laminate.			
7.14.2 Compozite și nemetalice	—	2	—
Practici de îmbinare.			
Condiții de mediu.			
Metode de inspecție.			
7.15 Sudare, brazare, lipire moale și lipire cu adeziv			
(a) Metode de lipire moale; verificarea asamblărilor realizate prin lipire moale.	—	2	2

▼ **M6**

	NIVEL		
	A	B1	B2
(b) Metode de sudare și de brazare. Verificarea îmbinărilor sudate și brazate. Metode de lipire cu adeziv și verificarea asamblărilor lipite.	—	2	—
7.16 Greutatea și centrarea aeronavei			
(a) Calculul limitelor privind centrul de greutate/echilibru: utilizarea documentelor relevante.	—	2	2
(b) Pregătirea aeronavei pentru cântărire. Cântărirea aeronavei.	—	2	—
7.17 Manipularea și depozitarea aeronavei	2	2	2
Rularea pe pistă/remorcarea aeronavei și măsuri de siguranță asociate.			
Ridicarea cu cricuri, blocarea roților, asigurarea aeronavei și măsuri de siguranță asociate.			
Metode de depozitare a aeronavei.			
Proceduri de alimentare/golire a rezervoarelor.			
Proceduri de degivrare/antigivrare.			
Alimentarea la sol a sistemelor electrice, hidraulice și pneumatice.			
Efectele condițiilor de mediu asupra manipulării și acționării aeronavei.			
7.18 Tehnici de demontare, verificare, reparare și asamblare			
(a) Tipuri de defecte și tehnici de verificare vizuală. Înlăturarea coroziunii, evaluare și reprotectare.	2	3	3
(b) Metode de reparare generală, Manual de reparații structurale. Programe de control al îmbătrânirii, oboselii și coroziunii.	—	2	—
(c) Tehnici nedistructive de verificare inclusiv: metode de control prin penetrare, radiografie, curent Foucault, ultrasonice și cu ajutorul alezoscopului.	—	2	1

▼ **M6**

	NIVEL		
	A	B1	B2
(d) Tehnici de demontare și de reasamblare.	2	2	2
(e) Tehnici de remediere a defecțiunilor	—	2	2
7.19 Evenimente ieșite din comun			
(a) Verificări ca urmare a fulgerelor care lovesc aeronava și a penetrării HIRF.	2	2	2
(b) Inspecții ca urmare a evenimentelor ieșite din comun, cum ar fi: aterizări dificile și zbor prin turbulență.	2	2	—
7.20 Proceduri de întreținere	1	2	2
Planificarea întreținerii.			
Proceduri de modificare.			
Proceduri de depozitare.			
Proceduri de certificare/repunere în exploatare.			
Interfața cu acționarea aeronavei.			
Verificarea întreținerii/controlul calității/asigurarea calității.			
Proceduri suplimentare de întreținere.			
Controlul componentelor cu durată limitată de viață.			

MODULUL 7B. PRACTICI DE ÎNTREȚINERE

Notă: Obiectul acestui modul trebuie să reflecte tehnologia avioanelor relevantă pentru categoria B3.

	NIVEL
	B3
7.1 Măsuri de siguranță în aeronavă și în atelier	3
Aspecte privind practicile de lucru în siguranță, care includ măsurile de precauție ce trebuie luate atunci când se lucrează cu electricitate, gaze, în special oxigen, uleiuri și substanțe chimice.	
De asemenea, trebuie să se facă o instruire asupra măsurilor de remediere care trebuie luate în eventualitatea unui incendiu sau a altui accident care implică apariția unuia sau a mai multor riscuri de acest tip, inclusiv cunoștințe despre agenții de stingere a incendiilor.	
7.2 Practici impuse în atelier	3
Întreținerea instrumentelor, controlul instrumentelor, utilizarea materialelor de atelier.	
Dimensiuni, variații și toleranțe, standarde de calificare profesională.	
Calibrarea instrumentelor și a echipamentului, standarde de calibrare.	

▼ **M6**

	NIVEL
	B3
7.3 Instrumente	3
Tipuri uzuale de instrumente manuale.	
Tipuri uzuale de instrumente electrice.	
Funcționarea și utilizarea instrumentelor pentru măsurători de precizie.	
Metode și echipamente pentru lubrifiere.	
Funcționarea, funcția și utilizarea echipamentului pentru teste generale electrice.	
7.4 Echipament pentru teste generale ale sistemelor electronice de bord	—
Funcționarea, funcția și utilizarea echipamentului pentru teste generale ale sistemelor electronice de bord.	
7.5 Desene tehnologice, diagrame și standarde	2
Tipuri de desene și diagrame, simbolurile lor, dimensiuni, toleranțe și proiectare.	
Identificarea informației din titlu.	
Microfilm, microfîșă și prezentări computerizate.	
Specificația 100 a Air Transport Association (ATA) din SUA.	
Standarde aeronautice și alte standarde aplicabile inclusiv ISO, AN, MS, NAS și MIL.	
Planuri de cablaj și diagrame schematice.	
7.6 Ajustaje și jocuri	2
Diametrele de găurire pentru găurile de bolt, clase de ajustaje.	
Sistem uzual de ajustaje și jocuri.	
Listă de ajustaje și jocuri pentru aeronave și motoare.	
Limite pentru încovoiere, răsucire și uzură.	
Metode standard pentru verificarea arborilor, rulmenților și a altor repere.	
7.7 Cabluri electrice și repere de legătură	2
Continuitate, tehnici de izolare și îmbinare și testare.	
Utilizarea instrumentelor de crimpat: acționate manual sau hidraulic.	
Testarea îmbinărilor prin crimpare.	
Portizolatori conectori: demontare și inserție.	
Cabluri coaxiale; precauții la testare și instalare.	
Tehnici de protejare a cablurilor: cu tub flexibil și suport de buclă, dulii de cablu, tehnici cu manșon de protecție, inclusiv înveliș care se contractă la căldură, ecranare.	

▼ **M6**

	NIVEL
	B3
7.8 Nituire	2
Îmbinări nituite, distanță între nituri și pas.	
Instrumente utilizate pentru nituire și formarea gulerului.	
Inspekția îmbinărilor nituite.	
7.9 Țevi și furtunuri	2
Îndoirea și umflarea/evazarea țevelor aeronavei.	
Verificarea și testarea țevelor și furtunurilor aeronavei.	
Instalarea și fixarea țevelor.	
7.10 Resorturi	1
Verificarea și testarea resorturilor.	
7.11 Rulmenți	2
Testarea, curățarea și inspekția rulmenților.	
Cerințe privind lubrifierea rulmenților.	
Defecte ale rulmenților și cauzele apariției acestora.	
7.12 Transmisii	2
Verificarea angrenajelor, a jocului.	
Verificarea curelelor și roților de transmisie, a lanțurilor și a pinioanelor de lanț.	
Verificarea cricurilor cu șurub, a dispozitivelor cu pârghie, a sistemelor cu prăjină în contratimp.	
7.13 Cabluri de control	2
Matrițarea ferurilor de extremități.	
Verificarea și testarea cablurilor de control.	
Cabluri Bowden; sisteme pentru un control flexibil al aeronavei.	
7.14 Manipularea materialelor	
7.14.1 Tablă laminată	2
Marcarea și calcularea toleranței de îndoire.	
Prelucrarea tablei laminate, inclusiv îndoirea și fasonarea.	
Verificarea prelucrării tablei laminate.	
7.14.2 Compozite și nemetalice	2
Practici de îmbinare.	
Condiții de mediu.	
Metode de inspekție.	

▼ **M6**

	NIVEL
	B3
7.15 Sudare, brazare, lipire moale și lipire cu adeziv	
(a) Metode de lipire moale; verificarea asamblărilor realizate prin lipire moale.	2
(b) Metode de sudare și de brazare. Verificarea îmbinărilor sudate și brazate. Metode de lipire cu adeziv și verificarea asamblărilor lipite.	2
7.16 Greutatea și centrarea aeronavei	
(a) Calcularea limitelor privind centrul de greutate/echilibru: utilizarea documentelor relevante.	2
(b) Pregătirea aeronavei pentru cântărire. Cântărirea aeronavei.	2
7.17 Manipularea și depozitarea aeronavei	2
Rularea pe pistă/remorcarea aeronavei și măsuri de siguranță asociate.	
Ridicarea cu cricuri, blocarea roților, asigurarea aeronavei și măsuri de siguranță asociate.	
Metode de depozitare a aeronavei.	
Proceduri de alimentare/golire a rezervoarelor.	
Proceduri de degivrare/antigivrare.	
Alimentarea la sol a sistemelor electrice, hidraulice și pneumatice.	
Efectele condițiilor de mediu asupra manipulării și acționării aeronavei.	
7.18 Tehnici de demontare, verificare, reparare și asamblare	
(a) Tipuri de defecte și tehnici de verificare vizuală. Înlăturarea coroziunii, evaluare și reprotectare.	3
(b) Metode de reparare generală, Manual de reparații structurale. Programe de control al îmbătrânirii, oboselii și coroziunii.	2
(c) Tehnici nedistructive de verificare, inclusiv: metode de control prin penetrare, radiografie, curent Foucault, ultrasonice și cu alezoscopul.	2
(d) Tehnici de demontare și de reasamblare.	2
(e) Tehnici de remediere a defecțiunilor	2
7.19 Evenimente ieșite din comun	
(a) Verificări ca urmare a fulgerelor care lovesc aeronava și a penetrării HIRF.	2
(b) Inspecții ca urmare a evenimentelor ieșite din comun, cum ar fi: aterizări dificile și zbor prin turbulență.	2

▼ **M6**

	NIVEL
	B3
7.20 Proceduri de întreținere	2
Planificarea întreținerii.	
Proceduri de modificare.	
Proceduri de depozitare.	
Proceduri de certificare/repunere în exploatare.	
Interfața cu funcționarea aeronavei.	
Verificarea întreținerii/controlul calității/asigurarea calității.	
Proceduri suplimentare de întreținere.	
Controlul componentelor cu durată limitată de viață.	

MODULUL 8. ELEMENTE DE BAZĂ DE AERODINAMICĂ

	NIVEL			
	A	B1	B2	B3
8.1 Fizica atmosferei	1	2	2	1
Atmosfera Internațională Standard (ISA), aplicații în aerodinamică.				
8.2 Aerodinamică	1	2	2	1
Curentul de aer în jurul unui corp.				
Stratul laminar, curgerea laminară și turbulentă, flux de curent liber, curent de aer relativ, curent ascendent și curent descendent, turbioane, stagnare.				
Termenii: curbura profilului, coardă, coarda aerodinamică medie, profil (parazit) de rezistență la înaintare, rezistență la înaintare indusă, centru de presiune, unghi de atac, curent respins de elice spre interior și spre exterior, coeficient de finețe, forma aripii și formatul imaginii (raportul între dimensiuni).				
Tracțiune, greutate, rezultanta aerodinamică.				
Producerea portanței și a rezistenței la înaintare: unghiul de atac, coeficient de portanță, coeficientul rezistenței la înaintare, curba polară, pierdere de viteză.				
Contaminarea palelor, inclusiv gheața, zăpada, înghețul.				
8.3 Teoria zborului	1	2	2	1
Relația între portanță, greutate, tracțiune și rezistența la înaintare.				
Coeficient de planare.				
Zboruri în regim staționar, performanță.				

▼ **M6**

	NIVEL			
	A	B1	B2	B3
Teoria virajului.				
Influența factorului de încărcare: pierdere de viteză, înveliș de zbor și limitări structurale.				
Creșterea portanței.				
8.4 Stabilitatea zborului și elemente de dinamică	1	2	2	1
Stabilitatea longitudinală, laterală și direcțională (activă și pasivă).				

MODULUL 9A. FACTORI UMANI

Notă: Categoria B3 nu face obiectul acestui modul. Obiectele de studiu relevante pentru categoria B3 sunt definite în modulul 9B.

	NIVEL		
	A	B1	B2
9.1 Generalități	1	2	2
Necesitatea de a se ține seama de factorii umani.			
Incidente care pot fi atribuite factorilor umani/erorilor umane.			
Legea lui „Murphy”.			
9.2 Performanță umană și limitări	1	2	2
Vederea.			
Auzul.			
Prelucrarea informației.			
Atenția și percepția.			
Memoria.			
Claustrofobia și accesul fizic.			
9.3 Psihologie socială	1	1	1
Responsabilitatea: individuală și de grup.			
Motivare și demotivare.			
Presiunea exercitată de persoanele cu același statut.			
Probleme „culturale”.			
Lucrul în echipă.			
Management, supraveghere și capacitatea de a conduce.			

▼ **M6**

	NIVEL		
	A	B1	B2
9.4 Factori care afectează performanța	2	2	2
Forma fizică/sănătatea.			
Stresul: la domiciliu și la serviciu.			
Presiunea timpului și termenele limită.			
Volumul de muncă: supraîncărcare și subîncărcare.			
Somn și oboseală, lucrul în schimburi.			
Alcool, medicație, consumul de droguri.			
9.5 Mediul fizic	1	1	1
Zgomot și fum.			
Iluminare.			
Climat și temperatură.			
Mișcare și vibrații.			
Mediul de lucru.			
9.6 Sarcini de lucru	1	1	1
Muncă fizică.			
Sarcini repetitive.			
Verificarea vizuală.			
Sisteme complexe.			
9.7 Comunicare	2	2	2
În cadrul echipei și între echipe.			
Ținerea jurnalelor de lucru și înregistrări.			
Mentținerea la zi, valabilitatea și circularea informației.			
Diseminarea informației.			
9.8 Eroarea umană	1	2	2
Modele de erori și teorii.			
Tipuri de erori în sarcinile de întreținere.			
Implicații ale erorilor (de exemplu accidente).			
Evitarea și gestionarea situațiilor în care apar erori.			
9.9 Riscuri la locul de muncă	1	2	2
Recunoașterea și evitarea riscurilor.			
Gestionarea situațiilor de urgență.			

▼ **M6**

MODULUL 9B. FACTORI UMANI

Notă: Obiectul acestui modul trebuie să reflecte mediul de întreținere mai puțin pretențios al titularilor de licențe din categoria B3.

	NIVEL
	B3
9.1 Generalități	2
Necesitatea de a se ține seama de factorii umani.	
Incidente care pot fi atribuite factorilor umani/erorilor umane.	
Legea lui „Murphy”.	
9.2 Performanță umană și limitări	2
Vederea.	
Auzul.	
Prelucrarea informației.	
Atenția și percepția.	
Memoria.	
Claustrofobia și accesul fizic.	
9.3 Psihologie socială	1
Responsabilitatea: individuală și de grup.	
Motivare și demotivare.	
Presiunea exercitată de persoanele cu același statut.	
Probleme „culturale”.	
Lucrul în echipă.	
Management, supraveghere și capacitatea de a conduce.	
9.4 Factori care afectează performanța	2
Forma fizică/sănătatea.	
Stresul: la domiciliu și la serviciu.	
Presiunea timpului și termenele limite.	
Volumul de muncă: supraîncărcare și subîncărcare.	
Somn și oboseală, lucrul în schimburi.	
Alcool, medicație, consumul de droguri.	
9.5 Mediul fizic	1
Zgomot și fum.	
Iluminare.	
Climat și temperatură.	
Mișcare și vibrații.	

▼ **M6**

	NIVEL
	B3
Mediul de lucru.	
9.6 Sarcini de lucru	1
Muncă fizică.	
Sarcini repetitive.	
Verificarea vizuală.	
Sisteme complexe.	
9.7 Comunicare	2
În cadrul echipei și între echipe.	
Ținerea jurnalelor de lucru și înregistrări.	
Menținerea la zi, valabilitatea și circulația informației.	
Diseminarea informației.	
9.8 Eroarea umană	2
Modele de erori și teorii.	
Tipuri de erori în sarcinile de întreținere.	
Implicații ale erorilor (de exemplu accidente).	
Evitarea și gestionarea situațiilor în care apar erori.	
9.9 Riscuri la locul de muncă	2
Recunoașterea și evitarea riscurilor.	
Gestionarea situațiilor de urgență.	

MODULUL 10. LEGISLAȚIA AVIATICĂ

	NIVEL			
	A	B1	B2	B3
10.1 Cadrul de reglementare	1	1	1	1
Rolul Organizației Internaționale a Aviației Civile.				
Rolul Comisiei Europene.				
Rolul EASA.				
Rolul statelor membre și al autorităților aviatice naționale.				
Regulamentul (CE) nr. 216/2008, cu normele de implementare din Regulamentele (CE) nr. 1702/2003 și (CE) nr. 2042/2003.				
Relația dintre diversele anexe (părți), precum partea 21, partea M, partea 145, partea 66, partea 147 și UE-OPS.				

▼ **M6**

	NIVEL			
	A	B1	B2	B3
10.2 Personal de certificare – Întreținere	2	2	2	2
Înțelegerea în detaliu a părții 66.				
10.3 Organisme de întreținere aprobate	2	2	2	2
Înțelegerea în detaliu a părții 145 și a părții M capitoul F.				
10.4 Operațiuni aeriene	1	1	1	1
Înțelegere generală a UE-OPS.				
CertIFICATE de operatori aerieni.				
Responsabilitățile operatorilor, în special în ceea ce privește menținerea navigabilității și întreținerea.				
Programul de întreținere a aeronavei				
MEL//CDL				
Documente care trebuie păstrate la bord.				
Marcaje de aeronave.				
10.5 Certificarea aeronavelor, reperelor și dispozitivelor				
(a) <i>Generalități</i>	—	1	1	1
Înțelegere generală a părții 21 și a specificațiilor de certificare EASA CS-23, 25, 27 și 29.				
(b) <i>Documente</i>	—	2	2	2
Certificat de navigabilitate. Certificate de navigabilitatea și autorizații de zbor restricționate.				
Certificat de înregistrare.				
Certificat de zgomot.				
Graficul de cântărire.				
Licență pentru stație radio și aprobare.				
10.6 Menținerea navigabilității.	2	2	2	2
Înțelegerea în detaliu a prevederilor din partea 21 privitoare la menținerea navigabilității.				
Înțelegerea în detaliu a părții M.				

▼ **M6**

	NIVEL			
	A	B1	B2	B3
10.7 Programe de întreținere, inspecții și verificări ale întreținerii aplicabile pentru următoarele elemente (dacă nu au fost înlocuite de cerințe ale UE).				
(a) Programe de întreținere, verificări și inspecții de întreținere. Directive de navigabilitate. Buletine de service, informații privind stațiile service ale fabricantului. Modificări și reparații. Documentația referitoare la întreținere: manuale de întreținere, manual de reparații structurale, catalog ilustrat pentru repere etc.	1	2	2	2
<i>Numai pentru licențele din categoriile de la A la B2:</i> Liste principale ale echipamentului minim, Liste ale echipamentului minim, Liste de deviere a expediției.				
(b) Menținerea navigabilității. Cerințe privind echipamentul minim – Zboruri de test.	—	1	1	1
<i>Numai pentru licențele din categoriile B1 și B2:</i> ETOPS, cerințe privind întreținerea și expediția. Funcționare în orice tip de condiții meteorologice, operații din categoria 2/3.				

MODULUL 11A. AERODINAMICA, STRUCTURILE ȘI SISTEMELE AVIOANELOR CU TURBINĂ

	NIVEL	
	A1	B1.1
11.1 Teoria zborului		
11.1.1 <i>Aerodinamica avioanelor și sisteme de control al zborului</i>	1	2
Funcționarea și efectul următoarelor: — controlul ruliului: eleroane și spoilere; — controlul tangajului: profundor, stabilizatoare, stabilizatoare pentru incidență variabilă și configurație aerodinamică canard; — controlul virajului unghiular în jurul unei axe verticale, limitatoare de direcție.		
Control prin utilizarea elevoanelor, stabilizatoare de direcție.		
Dispozitive de hipersustentație, volete cu fantă, volete la bordul de atac, flapsuri, flaperoane.		
Dispozitive care reduc rezistența la înaintare, spoilere, reductoare ale portanței, frâne centrifuge.		
Efectele elementelor de protecție a aripilor, margini principale cu dinți fierăstrău.		
Controlul stratului laminar utilizând generatoare de turbioane, pene care produc pierdere de viteză sau dispozitive pentru bordul de atac.		

▼ **M6**

	NIVEL	
	A1	B1.1
<p>Funcționarea și efectul exercitat de următoarele: umăr de echilibrare, umere cu balans și antibalans (conducătoare), umere servo, umere cu resorturi, centrul aeronavei, controlul înclinării suprafeței, panou de echilibrare aerodinamică.</p> <p>11.1.2 <i>Zbor de înaltă viteză</i></p> <p>Viteza sunetului, zbor subsonic, zbor transsonic, zbor supersonic,</p> <p>Numărul Mach, numărul Mach critic, tampon de compresibilitate, unda de șoc, încălzirea aerodinamică, norme de suprafață.</p> <p>Factori care influențează fluxul de aer în motor la admisie în cazul aeronavelor de mare viteză.</p> <p>Efecte ale curgerii inverse asupra numărului Mach critic.</p>	1	2
<p>11.2 Structuri ale corpului aeronavei – concepte generale</p> <p>(a) Cerințe de navigabilitate pentru rezistența structurală.</p> <p>Clasificare structurală: primară, secundară și terțiară.</p> <p>Autoprotejat, care protejează viețile, concepte de toleranță a avariilor.</p> <p>Sisteme de identificare zonală și de poziție.</p> <p>Deformare, solicitare, încovoiere, compresiune, forfecare, torsiune, tensiune, deformare circulară, oboseală.</p> <p>Dispoziții privind scurgerea și ventilația.</p> <p>Dispoziții privind instalarea sistemului.</p> <p>Dispoziții privind protecția împotriva fulgerului.</p> <p>Îmbinarea aeronavei.</p>	2	2
<p>(b) Metode de construcție pentru: fuzelaj cu panouri portante, nervuri, stringhere, lonjeroane, pereți etanși de compartimentare, carcase, dubluri, bare comprimate, atârănătoare, grinzi, structuri de podea, ranforsări, metode de curățare a izolației, protecție anticorozivă, aripă, ampenaj și accesorii pentru motor.</p> <p>Tehnici de asamblare a structurii: nituire, bolțuire, încheiere.</p> <p>Metode de protejare a suprafeței, cum ar fi cromarea, eloxarea, vopsirea.</p> <p>Curățarea suprafeței.</p> <p>Simetria corpului aeronavei: metode de centrare și controale ale simetriei.</p>	1	2
<p>11.3 Structuri ale corpului aeronavei – avioane</p> <p>11.3.1 <i>Fuzelaj (ATA 52/53/56)</i></p> <p>Construcția și etanșarea de presurizare.</p> <p>Aripă, stabilizator, stâlp și accesorii pentru trenul de aterizare.</p> <p>Instalarea scaunelor și sistemul de urcare a încărcăturii.</p> <p>Uși și ieșiri de urgență: construcție, mecanisme, funcționare și dispozitive de siguranță.</p> <p>Geamuri și parbriz: construcție și mecanisme.</p>	1	2

▼ **M6**

	NIVEL	
	A1	B1.1
11.3.2 <i>Aripi (ATA 57)</i> Construcție. Depozitarea combustibilului. Trenul de aterizare, stâlp, suprafața de control și accesorii pentru creșterea portanței/rezistenței la înaintare.	1	2
11.3.3 <i>Stabilizatori (ATA 55)</i> Construcție. Repere pentru suprafața de control.	1	2
11.3.4 <i>Suprafețe de control al zborului (ATA 55/57)</i> Construcție și repere. Centrare – masă și aerodinamică.	1	2
11.3.5 <i>Nacele/Stâlpi (ATA 54)</i> Nacele/Stâlpi: — construcție; — pereți ignifugi; — suporturi pentru motor.	1	2
11.4 Aer condiționat și presurizarea cabinei (ATA 21)		
11.4.1 <i>Alimentarea cu aer</i> Surse de alimentare cu aer inclusiv ajutorul motorului, unitate auxiliară de putere și unitate auxiliară la sol.	1	2
11.4.2 <i>Aer condiționat</i> Sisteme de aer condiționat. Mașini cu ciclu de aer și cu ciclu de vapori. Sisteme de distribuție. Sistem de control al debitului, temperaturii și umidității.	1	3
11.4.3 <i>Presurizare</i> Sisteme de presurizare. Control și indicație inclusiv valve de control și siguranță. Dispozitive de control al presiunii în cabine.	1	3
11.4.4 <i>Dispozitive de siguranță și avertizare</i> Dispozitive de protecție și avertizare.	1	3

▼ **M6**

	NIVEL	
	A1	B1.1
11.5 Instrumente/Sisteme electronice de bord		
11.5.1 <i>Sisteme de instrumente (ATA 31)</i>	1	2
Tub static Pitot: altimetru, indicator al vitezei vântului, indicator al vitezei verticale.		
Giroscopice: orizont artificial, director de comportament, indicator de direcție, indicator al poziției orizontale, indicator de viraj și indicator de alunecare, coordonator de viraj.		
Busolă: citire directă, citire la distanță.		
Indicația unghiului de atac, sisteme de avertizare asupra pierderii de viteză.		
Carlingă din sticlă.		
Alte indicații ale sistemului aeronavei.		
11.5.2 <i>Sisteme electronice de bord</i>	1	1
Elemente fundamentale ale dispunerilor sistemului și ale acționării următoarelor:		
— Zbor automat (ATA 22);		
— Comunicații (ATA 23);		
— Sisteme de navigație (ATA 34).		
11.6 Energie electrică (ATA 24)	1	3
Instalarea și funcționarea bateriilor.		
Producerea de curent continuu.		
Producerea de curent alternativ.		
Producerea de curent pentru situații de urgență.		
Reglarea tensiunii.		
Distribuția energiei.		
Inversori, transformatori, redresoare.		
Protecția circuitelor.		
Surse de energie externe/la sol.		
11.7 Echipament și furnituri (ATA 25)		
(a) Cerințe privind echipamentul destinat situațiilor de urgență.	2	2
Scaune, harnașamente și centuri.		
(b) Disponerea cabinei.	1	1
Disponerea echipamentului.		
Instalarea mobilierului în cabină.		
Echipamentul pentru divertisment din cabină.		
Instalarea bucătăriei.		
Manipularea încărcăturii și echipamentul de reținere.		
Scările gonflabile pentru urgențe.		

▼ **M6**

	NIVEL	
	A1	B1.1
11.8 Protecția contra incendiilor (ATA 26)	1	3
(a) Sisteme de detecție a focului și a fumului și sisteme de avertizare. Sisteme de stingere a incendiilor. Teste efectuate asupra sistemului.		
(b) Extinctor portabil.	1	1
11.9 Dispozitive de control al zborului (ATA 27)	1	3
Dispozitive de control primar: eleron, profundor, direcție, spoiler. Controlul asietei. Controlul încărcăturii active. Dispozitive de hipersustentație. Reducerea portanței, frâne centrifuge. Acționarea sistemului: manuală, hidraulică, pneumatică, electrică, comandă prin cablu. Tușeu artificial, dispozitiv de atenuare a virajului unghiular în jurul axei verticale, ajustare Mach, limitator de direcție, sisteme de blocare a direcției. Echilibrare și reglaj. Protecție contra pierderii de viteză/sistem de avertizare.		
11.10 Sisteme de alimentare cu combustibil (ATA 28)	1	3
Disponerea sistemului. Rezervoare de combustibil. Sisteme de alimentare. Evacuare, ventilare și drenaj. Alimentare reciprocă și transfer. Indicații și avertizări. Realimentare și golirea rezervoarelor. Sisteme de echilibrare longitudinală a combustibilului.		
11.11 Energie hidraulică (ATA 29)	1	3
Disponerea sistemului. Fluide hidraulice. Rezervoare hidraulice și acumulatori. Producerea presiunii: electrică, mecanică, pneumatică. Producerea presiunii pentru situații de urgență. Filtre. Controlul presiunii.		

▼ **M6**

	NIVEL	
	A1	B1.1
Distribuția energiei.		
Sisteme de indicație și avertizare.		
Interfața cu alte sisteme.		
11.12 Protecția împotriva givrajului și ploii (ATA 30)	1	3
Formarea, clasificarea și detecția gheții.		
Sisteme antiîngheț: electrice, cu aer cald sau chimice.		
Sisteme pentru degivrare: electrice, cu aer cald, pneumatice și chimice.		
Sistem antiplouaie.		
Încălzirea sondelor și a drenului.		
Sisteme de ștergere.		
11.13 Trenul de aterizare (ATA 32)	2	3
Construcție, amortizare.		
Sisteme de extensie și retracție: normal și pentru situații de urgență.		
Indicații și avertizări.		
Roți, frâne, dispozitiv antiderapant și autofrânare.		
Cauciucuri.		
Comanda direcției.		
Deteție aer-sol.		
11.14 Lumini (ATA 33)	2	3
Exterioare: navigație, anticoliziune, aterizare, rulare, gheață.		
Interioare: cabină, carlingă, compartiment cargo.		
Pentru situații de urgență.		
11.15 Oxigen (ATA 35)	1	3
Disponerea sistemului: carlingă, cabină.		
Surse, depozitare, încărcare și distribuție.		
Reglarea alimentării.		
Indicații și avertizări.		
11.16 Pneumatic/Vid (ATA 36)	1	3
Disponerea sistemului.		
Surse: motor/unitate auxiliară de putere, compresoare, rezervoare, alimentare la sol.		
Controlul presiunii.		

▼ **M6**

	NIVEL	
	A1	B1.1
Distribuție.		
Indicații și avertizări.		
Interfața cu alte sisteme.		
11.17 Apă/Deșeuri (ATA 38)	2	3
Disponerea, alimentarea, distribuția, service-ul și drenajul sistemului de apă.		
Disponerea, evacuarea și service-ul sistemului de toalete.		
Aspecte referitoare la coroziune.		
11.18 Sisteme de întreținere la bord (ATA 45)	1	2
Computerele centrale de întreținere.		
Sistemul de încărcare a datelor.		
Sistemul bibliotecii electronice.		
Tipărire.		
Monitorizarea structurii (monitorizarea toleranței la avarie).		
11.19 Sisteme electronice de bord modulare integrate (ATA 42)	1	2
Printre funcțiile tipice care ar putea face parte din modulele sistemelor electronice de bord modulare integrate se numără următoarele:		
Gestionarea aerului evacuat, controlul presiunii aerului, ventilarea și controlul aerului, controlul ventilației sistemelor electronice de bord și a cabinei de pilotaj, controlul temperaturii, comunicații privind traficul aerian, router pentru comunicațiile sistemelor electronice de bord, gestionarea sarcinii electrice, monitorizarea disjuncteurului, echipament încorporat de testare (BITE) a sistemului electric, gestionarea combustibilului, controlul frânării, controlul direcției, extinderea și retragerea trenului de aterizare, indicarea presiunii pneurilor, indicarea presiunii lubrifianților, monitorizarea temperaturii frânelor etc.		
Sistemul central. Componentele de rețea.		
11.20 Sisteme de cabină (ATA 44)	1	2
Unitățile și componentele utilizate pentru divertismentul pasagerilor și pentru comunicarea în cadrul aeronavei (Sistemul de date pentru intercomunicare în cabină) și între cabina aeronavei și stațiile de la sol (Serviciul de rețea al cabinei). Se includ aici transmisiile de voce, de date, de muzică și video.		
Sistemul de date pentru intercomunicare în cabină reprezintă interfața dintre personalul de bord și sistemele din cabină. Aceste sisteme permit schimbul de date dintre diverse unități interschimbabile de linie (LRU) și sunt de obicei acționate prin intermediul panourilor însoțitorilor de zbor.		

▼ **M6**

	NIVEL	
	A1	B1.1
<p>Serviciul de rețea al cabinei constă de obicei într-un server care interacționează, printre altele, cu următoarele sisteme:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Comunicare de date/radio, sistem de divertisment în timpul zborului. <p>Sistemul de rețea al cabinei poate fi baza pentru funcții precum următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Acces la rapoartele anterioare plecării/de plecare — Acces la e-mail/intranet/internet — Bază de date cu pasagerii <p>Sistem central din cabină</p> <p>Sistem de divertisment în timpul zborului</p> <p>Sistem de comunicații externe</p> <p>Sistem de memorie de masă pentru cabină</p> <p>Sistem de monitorizare a cabinei</p> <p>Sisteme de cabină diverse.</p> <p>11.21 Sisteme de informare (ATA 46)</p> <p>Unitățile și componentele care oferă mijloace de stocare, actualizare și recuperare a informațiilor digitale care sunt în mod tradițional puse la dispoziție pe hârtie, microfilm sau microfise. Se includ aici unități utilizate pentru funcția de stocare și recuperare a informațiilor, precum dispozitivele de stocare de masă și de control pentru biblioteca electronică. Nu se includ unitățile și componentele instalate pentru alte utilizări și utilizate în comun cu alte sisteme, cum ar fi imprimanta pentru postul de pilotaj sau afișajul de uz general.</p> <p>Printre exemplele tipice se numără sistemele de gestionare a traficului aerian și a informațiilor și sistemele de servere de rețea.</p> <p>Sistem general de informare al aeronavei</p> <p>Sistem de informare pentru postul de pilotaj</p> <p>Sistem de informare privind întreținerea</p> <p>Sisteme de informare privind cabina pasagerilor</p> <p>Sistem de informații diverse.</p>	1	2

MODULUL 11B. AERODINAMICA, STRUCTURILE ȘI SISTEMELE AVIOANELOR CU PISTON

Nota 1: Categoria B3 nu face obiectul acestui modul. Obiectele de studiu relevante pentru categoria B3 sunt definite în modulul 11C.

Nota 2: Obiectul acestui modul trebuie să reflecte tehnologia avioanelor relevantă pentru subcategoriile A2 și B1.2.

	NIVEL	
	A2	B1.2
<p>11.1 Teoria zborului</p> <p>11.1.1. <i>Aerodinamica avioanelor și sisteme de control al zborului</i></p> <p>Funcționarea și efectul următoarelor:</p> <ul style="list-style-type: none"> — controlul ruliului: eleroane și spoilere; — controlul tangajului: profundor, stabilizatoare, stabilizatoare pentru incidență variabilă și configurație aerodinamică canard; — controlul virajului unghiular în jurul unei axe verticale, limitatoare de direcție. 	1	2

▼ **M6**

	NIVEL	
	A2	B1.2
Control prin utilizarea elevoanelor, stabilizatoare de direcție.		
Dispozitive de hipersustentație, volete cu fantă, volete la bordul de atac, flapsuri, flaperon.		
Dispozitive care reduc rezistența la înaintare, spoiler, reductoare ale portanței, frâne centrifuge.		
Efectele elementelor de protecție a aripilor, margini principale cu dinți fier-ăstrău.		
Controlul stratului laminar utilizând generatoare de turbioane, pene care produc pierdere de viteză sau dispozitive pentru bordul de atac.		
Funcționarea și efectul exercitat de următoarele: umăr de echilibrare, umere cu balans și antibalans (conducătoare), umere servo, umere cu resorturi, centrul aeronavei, controlul înclinării suprafeței, panou de echilibrare aerodinamică.		
11.1.2. <i>Zbor de înaltă viteză – n/a</i>	—	—
11.2 Structuri ale corpului aeronavei – concepte generale		
(a) Cerințe de navigabilitate pentru rezistența structurală. Clasificare structurală: primară, secundară și terțiară. Autoprotejat, care protejează viețile, concepte de toleranță a avariilor. Sisteme de identificare zonală și de poziție. Deformare, solicitare, încovoiere, compresiune, forfecare, torsiune, tensiune, deformare circulară, oboseală. Dispoziții privind scurgerea și ventilația. Dispoziții privind instalarea sistemului. Dispoziții privind protecția împotriva fulgerului. Îmbinarea aeronavei.	2	2
(b) Metode de construcție pentru: fuzelaj cu panouri portante, nervuri, stringhere, lonjeroane, pereți etanși de compartimentare, carcase, dubluri, bare comprimate, atârănătoare, grinzi, structuri de podea, ranforsări, metode de curățare a izolației, protecție anticorozivă, aripă, ampenaj și accesorii pentru motor. Tehnici de asamblare a structurii: nituire, bolțuire, înclieiere. Metode de protejare a suprafeței, cum ar fi cromarea, eloxarea, vopsirea. Curățarea suprafeței. Simetria corpului aeronavei: metode de centrare și controale ale simetriei.	1	2
11.3 Structuri ale corpului aeronavei – avioane		
11.3.1 <i>Fuzelaj (ATA 52/53/56)</i>	1	2
Construcția și etanșarea de presurizare.		
Aripă, ampenaj orizontal și repere pentru trenul de aterizare.		
Instalarea scaunelor.		
Uși și ieșiri de urgență: construcție și funcționare.		
Accesorii pentru geamuri și parbriz.		

▼ **M6**

	NIVEL	
	A2	B1.2
11.3.2 <i>Aripi (ATA 57)</i> Construcție. Depozitarea combustibilului. Trenul de aterizare, stâlp, suprafața de control și accesorii pentru creșterea portanței/rezistenței la înaintare.	1	2
11.3.3 <i>Stabilizatori (ATA 55)</i> Construcție. Repere pentru suprafața de control.	1	2
11.3.4 <i>Suprafețe de control al zborului (ATA 55/57)</i> Construcție și repere. Centrare – masă și aerodinamică.	1	2
11.3.5 <i>Nacele/Stâlpi (ATA 54)</i> Nacele/Stâlpi: — construcție; — pereți ignifugi; — suporturi pentru motor.	1	2
11.4 Aer condiționat și presurizarea cabinei (ATA 21) Sisteme de presurizare și aer condiționat. Dispozitive de control al presiunii în cabine, dispozitive de siguranță și avertizare. Sisteme de încălzire.	1	3
11.5 Instrumente/Sisteme electronice de bord		
11.5.1 <i>Sisteme de instrumente (ATA 31)</i> Tub static Pitot: altimetru, indicator al vitezei vântului, indicator al vitezei verticale. Giroscopice: orizont artificial, director de comportament, indicator de direcție, indicator al poziției orizontale, indicator de viraj și indicator de alunecare, coordonator de viraj. Busolă: citire directă, citire la distanță. Indicația unghiului de atac, sisteme de avertizare asupra pierderii de viteză. Carlingă din sticlă. Alte indicații ale sistemului aeronavei.	1	2
11.5.2 <i>Sisteme electronice de bord</i> Elemente fundamentale ale dispunerilor sistemului și ale acționării următoarelor: — Zbor automat (ATA 22); — Comunicații (ATA 23); — Sisteme de navigație (ATA 34).	1	1

▼ **M6**

	NIVEL	
	A2	B1.2
11.6 Energie electrică (ATA 24)	1	3
Instalarea și funcționarea bateriilor.		
Producerea de curent continuu.		
Reglarea tensiunii.		
Distribuția energiei.		
Protecția circuitelor.		
Inversori, transformatori.		
11.7 Echipament și furnituri (ATA 25)		
(a) Cerințe privind echipamentul destinat situațiilor de urgență. Scaune, harnașamente și centuri.	2	2
(b) Disponerea cabinei. Disponerea echipamentului. Instalarea mobilierului în cabină. Echipamentul pentru divertisment din cabină. Instalarea bucătăriei. Manipularea încărcăturii și echipamentul de reținere. Scările gonflabile pentru urgențe.	1	1
11.8 Protecția contra incendiilor (ATA 26)		
(a) Sisteme de detecție a focului și a fumului și sisteme de avertizare. Sisteme de stingere a incendiilor. Teste efectuate asupra sistemului.	1	3
(b) Extinctor portabil.	1	3
11.9 Dispozitive de control al zborului (ATA 27)	1	3
Dispozitive de control primar: eleron, profundor, direcție.		
Umerii asietei.		
Dispozitive de hipersustentație.		
Acționarea sistemului: Manual.		
Sisteme de blocare a direcției.		
Echilibrare și reglaj.		
Sistem de avertizare contra pierderii de viteză.		
11.10 Sisteme de alimentare cu combustibil (ATA 28)	1	3
Disponerea sistemului.		
Rezervoare de combustibil.		
Sisteme de alimentare.		
Alimentare reciprocă și transfer.		
Indicații și avertizări.		

▼ **M6**

	NIVEL	
	A2	B1.2
Realimentare și golirea rezervoarelor.		
11.11 Energie hidraulică (ATA 29)	1	3
Disponerea sistemului.		
Fluide hidraulice.		
Rezervoare hidraulice și acumulatori.		
Producerea presiunii: electric, mecanic.		
Filtre.		
Controlul presiunii.		
Distribuția energiei.		
Sisteme de indicație și avertizare.		
11.12 Protecția împotriva givrajului și ploii (ATA 30)	1	3
Formarea, clasificarea și detecția gheții.		
Sisteme pentru degivrare: electrice, cu aer cald, pneumatice și chimice.		
Încălzirea sondelor și a drenului.		
Sisteme de ștergere.		
11.13 Trenul de aterizare (ATA 32)	2	3
Construcție, amortizare.		
Sisteme de extensie și retracție: normal și pentru situații de urgență.		
Indicații și avertizări.		
Roți, frâne, dispozitiv antiderapant și autofrânare.		
Cauciucuri.		
Comandă a direcției.		
Deteție aer-sol.		
11.14 Lumini (ATA 33)	2	3
Exterioare: navigație, anticoliziune, aterizare, rulare, gheață.		
Interioare: cabină, carlingă, compartiment cargo.		
Pentru situații de urgență.		
11.15 Oxigen (ATA 35)	1	3
Disponerea sistemului: carlingă, cabină.		
Surse, depozitare, încărcare și distribuție.		
Reglarea alimentării.		
Indicații și avertizări.		

▼ **M6**

	NIVEL	
	A2	B1.2
11.16 Pneumatic/Vid (ATA 36) Dispunerea sistemului. Surse: motor/unitate auxiliară de putere, compresoare, rezervoare, alimentare la sol. Controlul presiunii. Distribuție. Indicații și avertizări. Interfața cu alte sisteme.	1	3
11.17 Apă/Deșeuri (ATA 38) Dispunerea, alimentarea, distribuția, service-ul și drenajul sistemului de apă. Dispunerea, evacuarea și service-ul sistemului de toalete. Aspecte referitoare la coroziune.	2	3

MODULUL 11C. AERODINAMICA, STRUCTURILE ȘI SISTEMELE AVIOANELOR CU PISTON

Notă: Obiectul acestui modul trebuie să reflecte tehnologia avioanelor relevantă pentru categoria B3.

	NIVEL
	B3
11.1 Teoria zborului <i>Aerodinamica avioanelor și sisteme de control al zborului</i> Funcționarea și efectul următoarelor: — controlul ruliului: eleroane; — controlul tangajului: profundor, stabilizatoare, stabilizatoare pentru incidență variabilă și configurație aerodinamică canard; — controlul virajului unghiular în jurul unei axe verticale, limitatoare de direcție. Control prin utilizarea elevoanelor, stabilizatoare de direcție. Dispozitive de hipersustentație, volete cu fantă, volete la bordul de atac, flapsuri, flaperon. Dispozitive care reduc rezistența la înaintare, reductoare ale portanței, frâne centrifuge. Efectele elementelor de protecție a aripilor, margini principale cu dinți fier-ăstrău. Controlul stratului laminar utilizând generatoare de turbioane, pene care produc pierdere de viteză sau dispozitive pentru bordul de atac. Funcționarea și efectul exercitat de următoarele: umăr de echilibrare, umere cu balans și antibalans (conducătoare), umere servo, umere cu resorturi, centrul aeronavei, controlul înclinării suprafeței, panou de echilibrare aerodinamică.	1

▼ **M6**

	NIVEL
	B3
11.2 Structuri ale corpului aeronavei – concepte generale	
(a) Cerințe de navigabilitate pentru rezistența structurală. Clasificare structurală: primară, secundară și terțiară. Autoprotejat, care protejează viețile, concepte de toleranță a avariilor. Sisteme de identificare zonală și de poziție. Deformare, solicitare, încovoiere, compresiune, forfecare, torsiune, tensiune, deformare circulară, oboseală. Dispoziții privind scurgerea și ventilația. Dispoziții privind instalarea sistemului. Dispoziții privind protecția împotriva fulgerului. Îmbinarea aeronavei.	2
(b) Metode de construcție pentru: fuzelaj cu panouri portante, nervuri, stringhere, lonjeroane, pereți etanși de compartimentare, carcase, dubluri, bare comprimate, atârnaătoare, grinzi, structuri de podea, ranforsări, metode de curățare a izolației, protecție anticorozivă, aripă, ampenaj și accesorii pentru motor. Tehnici de asamblare a structurii: nituire, bolțuire, înclieiere. Metode de protejare a suprafeței, cum ar fi cromarea, eloxarea, vopsirea. Curățarea suprafeței. Simetria corpului aeronavei: metode de centrare și controale ale simetriei.	2
11.3 Structuri ale corpului aeronavei – avioane	
11.3.1 Fuzelaj (ATA 52/53/56)	1
Construcție. Aripă, ampenaj orizontal și repere pentru trenul de aterizare. Instalarea scaunelor. Uși și ieșiri de urgență: construcție și funcționare. Accesorii pentru geamuri și parbriz.	
11.3.2 Aripă (ATA 57)	1
Construcție. Depozitarea combustibilului. Trenul de aterizare, stâlp, suprafața de control și accesorii pentru creșterea portanței/rezistenței la înaintare.	
11.3.3 Stabilizatori (ATA 55)	1
Construcție. Repere pentru suprafața de control.	
11.3.4 Suprafețe de control al zborului (ATA 55/57)	1
Construcție și repere. Centrare – masă și aerodinamică.	

▼ **M6**

	NIVEL
	B3
11.3.5 <i>Nacele/Stâlpi (ATA 54)</i>	
Nacele/Stâlpi:	1
— construcție;	
— pereți ignifugi;	
— suporturi pentru motor.	
11.4 Aer condiționat (ATA 21)	
Sisteme de încălzire și ventilare	1
11.5 Instrumente/Sisteme electronice de bord	
11.5.1 <i>Sisteme de instrumente (ATA 31)</i>	1
Tub static Pitot: altimetru, indicator al vitezei vântului, indicator al vitezei verticale.	
Giroscopice: orizont artificial, director de comportament, indicator de direcție, indicator al poziției orizontale, indicator de viraj și indicator de alunecare, coordonator de viraj.	
Busolă: citire directă, citire la distanță.	
Indicația unghiului de atac, sisteme de avertizare asupra pierderii de viteză.	
Carlingă din sticlă.	
Alte indicații ale sistemului aeronavei.	
11.5.2 <i>Sisteme electronice de bord</i>	1
Elemente fundamentale ale dispunerilor sistemului și ale acționării următoarelor:	
— Zbor automat (ATA 22);	
— Comunicații (ATA 23);	
— Sisteme de navigație (ATA 34).	
11.6 Energie electrică (ATA 24)	2
Instalarea și funcționarea bateriilor.	
Producerea de curent continuu.	
Reglarea tensiunii.	
Distribuția energiei.	
Protecția circuitelor.	
Inversori, transformatori.	
11.7 Echipament și furnituri (ATA 25)	2
Cerințe privind echipamentul destinat situațiilor de urgență.	
Scaune, harnașamente și centuri.	

▼ **M6**

	NIVEL
	B3
11.8 Protecția contra incendiilor (ATA 26)	2
Extinctor portabil.	
11.9 Dispozitive de control al zborului (ATA 27)	3
Dispozitive de control primar: eleron, profundor, direcție.	
Umerii asietei.	
Dispozitive de hipersustentație.	
Aționarea sistemului: manual.	
Sisteme de blocare a direcției.	
Echilibrare și reglaj.	
Sistem de avertizare contra pierderii de viteză.	
11.10 Sisteme de alimentare cu combustibil (ATA 28)	2
Disponerea sistemului.	
Rezervoare de combustibil.	
Sisteme de alimentare.	
Alimentare reciprocă și transfer.	
Indicații și avertizări.	
Realimentare și golirea rezervoarelor.	
11.11 Energie hidraulică (ATA 29)	2
Disponerea sistemului.	
Fluide hidraulice.	
Rezervoare hidraulice și acumulatori.	
Producerea presiunii: electric, mecanic.	
Filtre.	
Controlul presiunii.	
Distribuția energiei.	
Sisteme de indicație și avertizare.	
11.12 Protecția împotriva givrajului și ploii (ATA 30)	1
Formarea, clasificarea și detecția gheții.	
Sisteme pentru degivrare: electrice, cu aer cald, pneumatice și chimice.	
Încălzirea sondelor și a drenului.	
Sisteme de ștergere.	

▼ **M6**

	NIVEL	
	B3	
<p>11.13 Trenul de aterizare (ATA 32)</p> <p>Construcție, amortizare.</p> <p>Sisteme de extensie și retracție: normal și pentru situații de urgență.</p> <p>Indicații și avertizări.</p> <p>Roți, frâne, dispozitiv antiderapant și autofrânare.</p> <p>Cauciucuri.</p> <p>Comandă a direcției.</p>	2	
<p>11.14 Lumini (ATA 33)</p> <p>Exterioare: navigație, anticoliziune, aterizare, rulare, gheață.</p> <p>Interioare: cabină, carlingă, compartiment cargo.</p> <p>Pentru situații de urgență.</p>	2	
<p>11.15 Oxigen (ATA 35)</p> <p>Disponerea sistemului: carlingă, cabină.</p> <p>Surse, depozitare, încărcare și distribuție.</p> <p>Reglarea alimentării.</p> <p>Indicații și avertizări.</p>	2	
<p>11.16 Pneumatic/Vid (ATA 36)</p> <p>Disponerea sistemului.</p> <p>Surse: motor/unitate auxiliară de putere, compresoare, rezervoare, alimentare la sol.</p> <p>Pompe de presiune și de vid.</p> <p>Controlul presiunii.</p> <p>Distribuție.</p> <p>Indicații și avertizări.</p> <p>Interfața cu alte sisteme.</p>	2	

MODULUL 12. AERODINAMICA, STRUCTURILE ȘI SISTEMELE ELICOPTERELOR

	NIVEL	
	A3 A4	B1.3 B1.4
<p>12.1 Teoria zborului – Aerodinamica giravioanelor</p> <p>Terminologie.</p> <p>Efecte ale precesiei giroscopice.</p>	1	2

▼ **M6**

	NIVEL	
	A3 A4	B1.3 B1.4
<p>Reacția de cuplu și control direcțional.</p> <p>Asimetria forței ascensionale, tipul palelor, pierderea de viteză.</p> <p>Tendința de translație și corecția sa.</p> <p>Efectul Coriolis și compensarea.</p> <p>Starea turbionară, reglarea puterii, supraînclinație verticală.</p> <p>Autorotație.</p> <p>Efect de sol.</p>		
<p>12.2 Sisteme de control al zborului</p> <p>Control ciclic.</p> <p>Control colectiv.</p> <p>Disc pendular.</p> <p>Controlul virajului unghiular în jurul unei axe verticale: Control împotriva cuplului de torsiune, rotor coadă, ajutoraj pentru aer.</p> <p>Capul rotorului principal: caracteristici de proiectare și de exploatare.</p> <p>Amortizoare pentru pale: funcționare și construcție.</p> <p>Palele rotorului: Palele rotorului principal și palele rotorului de coadă – construcție și accesorii.</p> <p>Controlul asietei, stabilizatoare fixe și ajustabile.</p> <p>Aționarea sistemului: manuală, hidraulică, electrică și cu comandă prin cablu.</p> <p>Tușeu artificial.</p> <p>Echilibrare și reglaj.</p>	2	3
<p>12.3 Alinierea palelor și analiza vibrațiilor</p> <p>Centrarea rotorului.</p> <p>Reglajul rotoarelor: principal și de coadă.</p> <p>Echilibrare statică și dinamică.</p> <p>Tipuri de vibrații, metode de reducere a vibrațiilor.</p> <p>Rezonanța la sol.</p>	1	3
<p>12.4 Transmisie</p> <p>Cutii de transmisie, rotor principal și rotor de coadă.</p> <p>Ambreiaje, unități de roți libere și dispozitiv de frânare a rotorului.</p> <p>Arbori de transmisie al rotorului de coadă, cuplaje flexibile, cuzineți, amortizoare de vibrații și suporturi de cuzineți.</p>	1	3

▼ **M6**

	NIVEL	
	A3 A4	B1.3 B1.4
12.5 Structuri ale corpului aeronavei		
(a) Cerințe de navigabilitate pentru rezistența structurală. Clasificare structurală: primară, secundară și terțiară. Autoprotejat, care protejează viețile, concepte de toleranță a avariilor. Sisteme de identificare zonală și de poziție. Deformare, solicitare, încovoiere, compresiune, forfecare, torsiune, tensiune, deformare circulară, oboseală. Dispoziții privind scurgerea și ventilație. Dispoziții privind instalarea sistemului. Dispoziții privind protecția împotriva fulgerului.	2	2
(b) Metode de construcție pentru: fuzelaj cu panouri portante, nervuri, stringher, lonjeroane, pereți etanși de compartimentare, carcase, dubluri, bare comprimate, atârnaătoare, grinzi, structuri de podea, ranforsări, metode de curățare a izolației, protecție anticorozivă. Stâlp și accesorii pentru trenul de aterizare. Instalarea scaunelor. Uși: construcție, mecanisme, acționare și dispozitive de siguranță. Construcția geamurilor și a parbrizului. Depozitarea combustibilului. Pereți ignifugi. Suporturi pentru motor. Tehnici de asamblare a structurii: nituire, bolțuire, înclieiere. Metode de protejare a suprafeței, cum ar fi cromarea, eloxarea, vopsirea. Curățarea suprafeței. Simetria corpului aeronavei: metode de centrare și controale ale simetriei.	1	2
12.6 Aer condiționat (ATA 21)		
12.6.1 <i>Alimentare cu aer</i>	1	2
Surse de alimentare cu aer, inclusiv ajutațul motorului și unitate auxiliară la sol.		
12.6.2 <i>Aer condiționat</i>	1	3
Sisteme de aer condiționat.		
Sisteme de distribuție.		
Sisteme de control al debitului și al temperaturii.		
Dispozitive de protecție și avertizare.		
12.7 Instrumente/Sisteme electronice de bord		
12.7.1 <i>Sisteme de instrumente (ATA 31)</i>	1	2
Tub static Pitot: altimetru, indicator al vitezei vântului, indicator al vitezei verticale.		
Giroscopice: orizont artificial, director de comportament, indicator de direcție, indicator al poziției orizontale, indicator de viraj și indicator de alunecare, coordonator de viraj.		

▼ **M6**

	NIVEL	
	A3 A4	B1.3 B1.4
Busolă: citire directă, citire la distanță.		
Sistem de indicație a vibrațiilor - HUMS.		
Carlingă din sticlă.		
Alte indicații ale sistemului aeronavei.		
12.7.2 Sisteme electronice de bord	1	1
Elemente fundamentale ale dispunerii sistemului și acționării următoarelor: Zbor automat (ATA 22); Comunicații (ATA 23); Sisteme de navigație (ATA 34).		
12.8 Energie electrică (ATA 24)	1	3
Instalarea și funcționarea bateriilor.		
Producerea de curent continuu. Producerea de curent alternativ.		
Producerea de curent pentru situații de urgență.		
Reglarea tensiunii. Protecția circuitelor.		
Distribuția energiei.		
Inversori, transformatori, redresoare.		
Surse de energie externe/la sol.		
12.9 Echipament și furnituri (ATA 25)		
(a) Cerințe privind echipamentul destinat situațiilor de urgență. Scaune, harnașamente și centuri. Sisteme de asigurare a portanței.	2	2
(b) Sisteme de flotație pentru cazuri de urgență. Disponerea cabinei, echipamentul de reținere a încărcăturii. Disponerea echipamentului. Instalarea mobilierului în cabină.	1	1
12.10 Protecția contra incendiilor (ATA 26)	1	3
Sisteme de detecție a focului și fumului și sisteme de avertizare.		
Sisteme de stingere a incendiilor.		
Teste efectuate asupra sistemului.		
12.11 Sisteme de alimentare cu combustibil (ATA 28)	1	3
Disponerea sistemului.		
Rezervoare de combustibil.		
Sisteme de alimentare.		
Evacuare, ventilare și drenaj.		
Alimentare reciprocă și transfer.		

▼ **M6**

	NIVEL	
	A3 A4	B1.3 B1.4
Indicații și avertizări.		
Realimentare și golirea rezervoarelor.		
12.12 Energie hidraulică (ATA 29)	1	3
Disponerea sistemului.		
Fluide hidraulice.		
Rezervoare hidraulice și acumulatori.		
Producerea presiunii: electrică, mecanică, pneumatică.		
Producerea presiunii pentru situații de urgență.		
Filtre.		
Controlul presiunii.		
Distribuția energiei.		
Sisteme de indicație și avertizare.		
Interfața cu alte sisteme.		
12.13 Protecția împotriva givrajului și ploii (ATA 30)	1	3
Formarea, clasificarea și detecția gheții.		
Sisteme antigivrare și de degivrare: electrice, cu aer cald sau chimice.		
Impermeabil antiploaie și pentru îndepărtarea apei de ploaie.		
Încălzirea sondelor și a drenului.		
Dispozitiv ștergător.		
12.14 Trenul de aterizare (ATA 32)	2	3
Construcție, amortizare.		
Sisteme de extensie și retracție: normal și pentru situații de urgență.		
Indicații și avertizări.		
Roți, cauciucuri, frâne.		
Comandă a direcției.		
Deteție aer-sol.		
Saboți de frână, flotoare.		
12.15 Lumini (ATA 33)	2	3
Exterioare: navigație, aterizare, rulare, gheață.		
Interioare: cabină, carlingă, compartiment cargo.		
Pentru situații de urgență.		

▼ **M6**

	NIVEL	
	A3 A4	B1.3 B1.4
<p>12.16 Pneumatic/Vid (ATA 36)</p> <p>Disponerea sistemului.</p> <p>Surse: motor/unitate auxiliară de putere, compresoare, rezervoare, alimentare la sol.</p> <p>Controlul presiunii.</p> <p>Distribuție.</p> <p>Indicații și avertizări.</p> <p>Interfața cu alte sisteme.</p>	1	3
<p>12.17 Sisteme electronice de bord modulare integrate (ATA 42)</p> <p>Printre funcțiile tipice care ar putea face parte din modulele sistemelor electronice de bord modulare integrate se numără:</p> <p>Gestionarea aerului evacuat, controlul presiunii aerului, ventilarea și controlul aerului, controlul ventilației sistemelor electronice de bord și a cabinei de pilotaj, controlul temperaturii, comunicații privind traficul aerian, router pentru comunicațiile sistemelor electronice de bord, gestionarea sarcinii electrice, monitorizarea disjuncteurului, echipament încorporat de testare (BITE) a sistemului electric, gestionarea combustibilului, controlul frânării, controlul direcției, extinderea și retragerea trenului de aterizare, indicarea presiunii pneurilor, indicarea presiunii lubrifianților, monitorizarea temperaturii frânelor etc.</p> <p>Sistemul central.</p> <p>Componentele de rețea.</p>	1	2
<p>12.18 Sisteme de întreținere la bord (ATA 45)</p> <p>Computerele centrale de întreținere.</p> <p>Sistemul de încărcare a datelor.</p> <p>Sistemul bibliotecii electronice.</p> <p>Tipărire.</p> <p>Monitorizarea structurii (monitorizarea toleranței la avarie).</p>	1	2
<p>12.19 Sisteme de informare (ATA 46)</p> <p>Unitățile și componentele care oferă mijloace de stocare, actualizare și recuperare a informațiilor digitale care sunt în mod tradițional puse la dispoziție pe hârtie, microfilm sau microfîșe. Se includ aici unități utilizate pentru funcția de stocare și recuperare a informațiilor, precum dispozitivele de stocare de masă și de control pentru biblioteca electronică. Nu se includ unitățile și componentele instalate pentru alte utilizări și utilizate în comun cu alte sisteme, cum ar fi imprimanta pentru postul de pilotaj sau afișajul de uz general.</p> <p>Printre exemplele tipice se numără sistemele de gestionare a traficului aerian și a informațiilor și sistemele de servere de rețea.</p> <p>Sistem general de informare al aeronavei</p> <p>Sistem de informare pentru postul de pilotaj</p>	1	2

▼ **M6**

	NIVEL	
	A3 A4	B1.3 B1.4
Sistem de informații privind întreținerea		
Sisteme de informare privind cabina pasagerilor		
Sistem de informații diverse.		

MODULUL 13. AERODINAMICA, STRUCTURILE ȘI SISTEMELE AERONAVELOR

	NIVEL
	B2
13.1 Teoria zborului	
(a) <i>Aerodinamica avionului și elemente de control al zborului</i>	1
<p>Funcționarea și efectul următoarelor:</p> <ul style="list-style-type: none"> — controlul ruliului: eleroane și spoilere; — controlul tangajului: profundor, stabilizatoare, stabilizatoare pentru incidență variabilă și configurație aerodinamică canard; — controlul virajului unghiular în jurul unei axe verticale, limitatoare de direcție. <p>Control prin utilizarea elevoanelor, stabilizatoare de direcție.</p> <p>Dispozitive de hipersustentație, volete cu fantă, volete la bordul de atac, flapsuri.</p> <p>Dispozitive care reduc rezistența la înaintare: spoilere, reductoare ale portanței, frâne centrifuge.</p> <p>Funcționarea și efectul exercitat de: umăr de echilibrare, umere servo, controlul înclinării suprafeței.</p>	
(b) <i>Zbor de înaltă viteză</i>	1
<p>Viteza sunetului, zbor subsonic, zbor transsonic, zbor supersonic,</p> <p>Numărul Mach, numărul Mach critic.</p>	
(c) <i>Aerodinamica giravioanelor</i>	1
<p>Terminologie.</p> <p>Funcționarea și efectul controalelor ciclice, colective și ale celor anticuplu.</p>	
13.2 Structuri – concepte generale	
(a) Elemente fundamentale ale sistemelor structurale.	1
(b) Sisteme de identificare zonală și de poziție.	2
<p>Legături electrice.</p> <p>Dispoziții privind protecția împotriva fulgerului.</p>	

▼ **M6**

	NIVEL
	B2
<p>13.3 Navigare automată (ATA 22)</p> <p>Elemente fundamentale ale controlului automat al zborului, inclusiv principiile de lucru și terminologia actuală.</p> <p>Prelucrarea semnalului de comandă.</p> <p>Moduri de funcționare: ruluu, tangaj și canale de viraj unghiular în jurul unei axe verticale.</p> <p>Dispozitiv de atenuare a virajului unghiular în jurul axei verticale.</p> <p>Sistem de creștere a stabilității la elicoptere.</p> <p>Control al ajustării automate.</p> <p>Interfață de asistare a navigației prin pilot automat.</p> <p>Sisteme reglatoare.</p> <p>Sisteme automate de aterizare: principii și categorii, moduri de funcționare, acces, traiectorie de aterizare, sol, survolare fără aterizare, monitorizarea sistemului și condiții de avarie.</p>	3
<p>13.4 Comunicații/Navigație (ATA 23/34)</p> <p>Elemente fundamentale ale următoarelor: propagarea undelor radio, antene, linii de transmisie, comunicație, receptor și transmițător.</p> <p>Principiile de funcționare ale următoarelor sisteme:</p> <ul style="list-style-type: none"> — comunicații cu frecvență foarte înaltă (VHF); — comunicații cu frecvență înaltă (HF); — audio; — localizarea transmițătorilor în situații de urgență; — înregistrarea vocii în carlingă; — gamă omnidirecțională de frecvență foarte înaltă (VOR); — detectarea automată a direcției (ADF); — sistem de aterizare fără vizibilitate (ILS); — sistem de aterizare cu microunde (MLS); — sisteme de comandă a zborului; echipament de măsurare a distanței (DME); — frecvență foarte redusă și navigație hiperbolică (VLF/Omega); — navigație Doppler; — navigația zonală, sisteme RNAV; — sistem de management al zborului; — sistem de poziționare globală (GPS), sistem de navigație globală prin satelit (GNSS); — sistem de navigație inerțială; — emițător de răspuns pentru controlul traficului aerian, radar pentru supraveghere secundară; — sistem de evitare a coliziunilor și alertare a traficului (TCAS); — radar pentru evitarea condițiilor meteorologice nefavorabile; — radio-altimetru; — comunicare și raportare ARINC. 	3

▼ **M6**

	NIVEL
	B2
13.5 Energie electrică (ATA 24)	3
Instalarea și funcționarea bateriilor.	
Producerea de curent continuu.	
Producerea de curent alternativ.	
Producerea de curent pentru situații de urgență.	
Reglarea tensiunii.	
Distribuția energiei.	
Inversori, transformatori, redresoare.	
Protecția circuitelor.	
Surse de energie externe/la sol.	
13.6 Echipament și furnituri (ATA 25)	3
Cerințe privind echipamentul destinat situațiilor de urgență.	
Echipamentul pentru divertisment din cabină.	
13.7 Dispozitive de control al zborului (ATA 27)	
(a) Dispozitive de control primar: eleron, profundor, direcție, spoiler.	2
Controlul asietei.	
Controlul încărcăturii active.	
Dispozitive de hipersustentație.	
Reducerea portanței, frâne centrifuge.	
Aționarea sistemului: manual, hidraulic, pneumatic.	
Tușeu artificial, dispozitiv de atenuare a virajului unghiular în jurul axei verticale, ajustare Mach, limitator de direcție, sisteme de blocare a direcției.	
Sistem de protecție contra pierderii de viteză.	
(b) Acționarea sistemului: electrică, cu comandă prin cablu.	3
13.8 Instrumente (ATA 31)	3
Clasificare.	
Atmosferă.	
Terminologie.	
Sisteme și dispozitive de măsurare a presiunii.	
Sisteme cu tub static Pitot.	
Altimetre.	
Indicatoare ale vitezei verticale.	
Indicatoare ale vitezei vântului.	
Instrument de măsurat viteza Mach.	
Sisteme de avertizare/comunicare a altitudinii.	

▼ **M6**

	NIVEL
	B2
<p>Calculatoare destinate gestionării datelor aeriene.</p> <p>Sisteme de instrumente pneumatice.</p> <p>Citirea directă a presiunii și traductoare de temperatură.</p> <p>Sisteme de indicare a temperaturii.</p> <p>Sisteme de indicare a cantității de combustibil.</p> <p>Principii giroscopice;</p> <p>Planuri de referință artificiale.</p> <p>Indicatori pentru coiful elicei.</p> <p>Girodirecțional.</p> <p>Sisteme de avertizare asupra proximității solului.</p> <p>Sisteme de busolă.</p> <p>Sisteme de înregistrare a datelor de zbor.</p> <p>Sisteme de instrumente electronice de zbor.</p> <p>Sisteme de avertizare, inclusiv sisteme principale de avertizare și panouri de avertizare centralizate.</p> <p>Indicația unghiului de atac, sisteme de avertizare asupra pierderii de viteză.</p> <p>Măsurarea și indicarea vibrațiilor.</p> <p>Carlingă din sticlă.</p> <p>13.9 Lumini (ATA 33)</p> <p>Exterioare: navigație, aterizare, rulare, gheață.</p> <p>Interioare: cabină, carlingă, compartiment cargo.</p> <p>Pentru situații de urgență.</p> <p>13.10 Sisteme de întreținere la bord (ATA 45)</p> <p>Computerele centrale de întreținere.</p> <p>Sistemul de încărcare a datelor.</p> <p>Sistemul bibliotecii electronice.</p> <p>Tipărire.</p> <p>Monitorizarea structurii (monitorizarea toleranței la avarie).</p> <p>13.11 Aer condiționat și presurizarea cabinei (ATA 21)</p> <p>13.11.1. <i>Alimentare cu aer</i></p> <p>Surse de alimentare cu aer inclusiv ajutorul motorului, unitate auxiliară de putere și unitate auxiliară la sol.</p>	<p>3</p> <p>3</p> <p>2</p>

▼ **M6**

	NIVEL
	B2
13.11.2. <i>Aer condiționat</i>	
Sisteme de aer condiționat.	2
Mașini cu ciclu de aer și cu ciclu de vaporii.	3
Sisteme de distribuție.	1
Sistem de control al debitului, temperaturii și umidității.	3
13.11.3. <i>Presurizare</i>	3
Sisteme de presurizare.	
Control și indicație inclusiv valve de control și siguranță.	
Dispozitive de control al presiunii în cabine.	
13.11.4. <i>Dispozitive de siguranță și avertizare</i>	3
Dispozitive de protecție și avertizare.	
13.12 Protecția contra incendiilor (ATA 26)	
(a) Sisteme de detecție a focului și fumului și sisteme de avertizare. Sisteme de stingere a incendiilor. Teste efectuate asupra sistemului.	3
(b) Extinctor portabil.	1
13.13 Sisteme de alimentare cu combustibil (ATA 28)	
Disponerea sistemului.	1
Rezervoare de combustibil.	1
Sisteme de alimentare.	1
Evacuare, ventilare și drenaj.	1
Alimentare reciprocă și transfer.	2
Indicații și avertizări.	3
Realimentare și golirea rezervoarelor.	2
Sisteme de echilibrare longitudinală a combustibilului.	3
13.14 Energie hidraulică (ATA 29)	
Disponerea sistemului.	1
Fluide hidraulice.	1
Rezervoare hidraulice și acumulatori.	1
Producerea presiunii: electrică, mecanică, pneumatică.	3
Producerea presiunii pentru situații de urgență.	3

▼ **M6**

	NIVEL
	B2
Filtre.	1
Controlul presiunii.	3
Distribuția energiei.	1
Sisteme de indicație și avertizare.	3
Interfața cu alte sisteme.	3
13.15 Protecția împotriva givrajului și ploii (ATA 30)	
Formarea, clasificarea și detecția gheții.	2
Sisteme antiîngheț: electrice, cu aer cald sau chimice.	2
Sisteme pentru degivrare: electrice, cu aer cald, pneumatice și chimice.	3
Sistem antiplouă.	1
Încălzirea sondelor și a drenului.	3
Sisteme de ștergere.	1
13.16 Trenul de aterizare (ATA 32)	
Construcție, amortizare.	1
Sisteme de extensie și retracție: normal și pentru situații de urgență.	3
Indicații și avertizări.	3
Roți, frâne, dispozitiv antiderapant și autofrânare.	3
Cauciucuri.	1
Comandă a direcției.	3
Deteție aer-sol.	3
13.17 Oxigen (ATA 35)	
Disponerea sistemului: carlingă, cabină.	3
Surse, depozitare, încărcare și distribuție.	3
Reglarea alimentării.	3
Indicații și avertizări.	3
13.18 Pneumatic/Vid (ATA 36)	
Disponerea sistemului.	2
Surse: motor/unitate auxiliară de putere, compresoare, rezervoare, alimentare la sol.	2
Controlul presiunii.	3
Distribuție.	1

▼ **M6**

	NIVEL
	B2
Indicații și avertizări.	3
Interfața cu alte sisteme.	3
13.19 Apă/Deșeuri (ATA 38)	2
Disponerea, alimentarea, distribuția, service-ul și drenajul sistemului de apă.	
Disponerea, evacuarea și service-ul sistemului de toalete.	
13.20 Sisteme electronice de bord modulare integrate (ATA 42)	3
Printre funcțiile tipice care ar putea face parte din modulele sistemelor electronice de bord modulare integrate se numără: Gestionarea aerului evacuat, controlul presiunii aerului, ventilarea și controlul aerului, controlul ventilației sistemelor electronice de bord și a cabinei de pilotaj, controlul temperaturii, comunicații privind traficul aerian, router pentru comunicațiile sistemelor electronice de bord, gestionarea sarcinii electrice, monitorizarea disjuncteurului, echipament încorporat de testare (BITE) a sistemului electric, gestionarea combustibilului, controlul frânării, controlul direcției, extinderea și retragerea trenului de aterizare, indicarea presiunii pneurilor, indicarea presiunii lubrifianților, monitorizarea temperaturii frânelor etc.	
Sistemul central.	
Componentele de rețea.	
13.21 Sisteme de cabină (ATA 44)	3
Unitățile și componentele utilizate pentru divertismentul pasagerilor și pentru comunicarea în cadrul aeronavei (Sistemul de intercomunicare de date în cabină) și între cabina aeronavei și stațiile de la sol (Serviciul de rețea al cabinei). Se includ aici transmisiile de voce, de date, de muzică și video.	
Sistemul de date pentru intercomunicare în cabină reprezintă interfața dintre personalul de bord și sistemele din cabină. Aceste sisteme permit schimbul de date dintre diverse unități interschimbabile de linie (LRU) și sunt de obicei acționate prin intermediul panourilor insoțitorilor de zbor.	
Serviciul de rețea al cabinei constă de obicei într-un server care interacționează, printre altele, cu următoarele sisteme: — Comunicare de date/radio, Sistem de divertisment în timpul zborului.	
Sistemul de rețea al cabinei poate fi baza pentru funcții precum următoarele: — Acces la rapoartele anterioare plecării/de plecare — Acces la e-mail/intranet/internet — Bază de date cu pasagerii	
Sistem central din cabină	
Sistem de divertisment în timpul zborului	
Sistem de comunicații externe	

▼ **M6**

	NIVEL
	B2
<p>Sistem de memorie de masă pentru cabină</p> <p>Sistem de monitorizare a cabinei</p> <p>Sisteme de cabină diverse.</p> <p>13.22 Sisteme de informare (ATA 46)</p> <p>Unitățile și componentele care oferă mijloace de stocare, actualizare și recuperare a informațiilor digitale care sunt în mod tradițional puse la dispoziție pe hârtie, microfilm sau microfîșe. Se includ aici unități utilizate pentru funcția de stocare și recuperare a informațiilor, precum dispozitivele de stocare de masă și de control pentru biblioteca electronică. Nu se includ unitățile și componentele instalate pentru alte utilizări și utilizate în comun cu alte sisteme, cum ar fi imprimanta pentru postul de pilotaj sau afișajul de uz general.</p> <p>Printre exemplele tipice se numără sistemele de gestionare a traficului aerian și a informațiilor și sistemele de servere de rețea.</p> <p>Sistem general de informare al aeronavei</p> <p>Sistem de informare pentru postul de pilotaj</p> <p>Sistem de informații privind întreținerea</p> <p>Sisteme de informare privind cabina pasagerilor</p> <p>Sistem de informații diverse.</p>	3

MODULUL 14. PROPULSIA

	NIVEL
	B2
<p>14.1 Motoare cu turbină</p> <p>(a) Dispunerea constructivă și funcționarea următoarelor motoare: turbo-reactor, turboexhaustor, turboax și turbopropulsoare.</p> <p>(b) Control electronic al motorului și sisteme de măsurare a combustibilului (FADEC).</p> <p>14.2 Sisteme indicatoare ale motorului</p> <p>Temperatura gazelor evacuate/Sisteme de temperatură ale turbinei între două etaje.</p> <p>Viteza motorului.</p> <p>Indicatori ai tracțiunii motorului: raport de compresie al motorului, presiunea de descărcare a turbinei motorului sau sisteme de presiune ale ajutorului de reacție.</p> <p>Presiunea și temperatura uleiului.</p> <p>Presiunea combustibilului, temperatură și debit.</p> <p>Presiune de admisie.</p> <p>Cuplul motorului.</p> <p>Viteza elicei.</p>	<p>1</p> <p>2</p> <p>2</p>

▼ **M6**

	NIVEL
	B2
14.3 Sisteme de aprindere și de pornire Acționarea sistemelor și componentelor de pornire ale motorului. Sisteme și componente de aprindere. Cerințe de siguranță pentru întreținere.	2

MODULUL 15. MOTOR CU TURBINĂ CU GAZ

	NIVEL	
	A	B1
15.1 Elemente fundamentale Energie potențială, energie cinetică, legile mișcării ale lui Newton, ciclul Brayton. Relația între forță, lucru mecanic, putere, energie, viteză, accelerație. Dispunere constructivă și funcționare la: turboreactor, turboexhaustor, turboax și turbopropulsoare.	1	2
15.2 Performanța motorului Tracțiune brută, tracțiune netă, tracțiune ajutor strangulat, distribuția tracțiunii, tracțiunea rezultantă, cai putere tracțiune, cai putere arbore echi-valent, consum specific de combustibil. Indicatori de eficiență a motorului. Raportul de diluare și coeficientul presiunii motorului. Presiune, temperatură și viteza debitului de aer. Puterea nominală a motorului, tracțiunea statică, influența vitezei, altitudine și climat cald, putere nominală uniformă, limitări.	—	2
15.3 Admisie Conducte de admisie ale compresorului. Efectele diverselor configurații ale orificiului de admisie. Protecția împotriva gheții.	2	2
15.4 Compresoare Tipurile axial și centrifugal. Caracteristici constructive, principii de funcționare și aplicații. Echilibrarea ventilatorului. Funcționare: Cauze și efecte ale pierderii de viteză și ale șocurilor compresorului. Metode de control al debitului de aer: robinete de evacuare, orificii de admisie variabile la paletele culisante de ghidare, palete stator variabile, palete stator rotative.	1	2

▼ **M6**

	NIVEL	
	A	B1
Raportul compresorului.		
15.5 Secțiunea combustie	1	2
Caracteristici constructive și principii de funcționare.		
15.6 Secțiunea turbină	2	2
Funcționarea și caracteristicile diferitelor tipuri de palete de turbine.		
Paletă conectată la disc.		
Ajutaj cu palete culisante de ghidare.		
Cauze și efecte ale solicitării și cedării lente a paletelor turbinei.		
15.7 Evacuare	1	2
Caracteristici constructive și principii de funcționare.		
Ajutaj cu suprafață convergentă, divergentă și variabilă.		
Reducerea zgomotului motorului.		
Inversori de presiune axială.		
15.8 Rulmenți și etanșări	—	2
Caracteristici constructive și principii de funcționare.		
15.9 Lubrifianți și combustibili	1	2
Proprietăți și specificații.		
Aditivi pentru combustibili.		
Precauții, măsuri de siguranță.		
15.10 Sisteme de lubrifiere	1	2
Funcționarea/dispunerea și componentele sistemului.		
15.11 Sisteme de alimentare cu combustibil	1	2
Funcționarea sistemelor de control al motorului și de măsurare a combustibilului, inclusiv controlul electronic al motorului (FADEC).		
Dispunerea sistemelor și a componentelor.		
15.12 Sisteme de aer	1	2
Funcționarea sistemelor de distribuție a aerului către motor și de control antiîngheț, inclusiv răcirea internă, etanșarea și servicii externe de alimentare cu aer.		
15.13 Sisteme de aprindere și de pornire	1	2
Aționarea sistemelor și componentelor de pornire ale motorului.		
Sisteme și componente de aprindere.		
Cerințe de siguranță pentru întreținere.		

▼ **M6**

	NIVEL	
	A	B1
15.14 Sisteme indicatoare ale motorului	1	2
Temperatura gazelor de eșapament/Temperatura turbinei între etaje.		
Indicatori ai tracțiunii motorului: raport de compresie al motorului, presiunea de descărcare a turbinei motorului sau sisteme de presiune ale ajutorului de reacție.		
Presiunea și temperatura uleiului.		
Presiunea și debitul combustibilului.		
Viteza motorului.		
Măsurarea și indicarea vibrațiilor.		
Cuplu.		
Puterea.		
15.15 Sisteme de creștere a puterii	—	1
Funcționare și aplicații.		
Injectarea de apă, apă metanol.		
Sisteme de ardere întârziată.		
15.16 Motoare turbopropulsoare	1	2
Turbină cu gaz/turbină liberă și turbine cu angrenaj cu roți dințate.		
Angrenaje de demultiplicare.		
Sisteme integrate de control al motorului și elicei.		
Dispozitive de siguranță împotriva supraturației.		
15.17 Motoare turboax	1	2
Disponere, sisteme de comandă, angrenaj de demultiplicare, cuplaje, sisteme de control.		
15.18 Unitate auxiliară de putere	1	2
Scop, funcționare, sisteme de protecție.		
15.19 Instalarea grupului motopropulsor	1	2
Configurația zidurilor ignifuge, capote ale motorului, panouri acustice, suporturi ai motorului, suporturi antivibrație, furtunuri, conducte, distribuitor, repere de legătură, tuburi flexibile de legătură, cabluri și tije de control, puncte de înălțare și drene.		
15.20 Sisteme de protecție contra incendiilor	1	2
Funcționarea sistemelor de detecție și de stingere.		

▼ **M6**

	NIVEL	
	A	B1
15.21 Monitorizarea motorului și operare la sol	1	3
Proceduri pentru decolare și pornire la sol.		
Interpretarea parametrilor generali și a parametrilor de ieșire de putere ai motorului.		
Monitorizarea tendințelor (inclusiv analiza uleiului, vibrații și metoda de control cu alezoscopul).		
Inspecția motorului și a componentelor în conformitate cu criteriile, toleranțele și datele specificate de producătorul motorului.		
Spălarea/curățarea compresorului.		
Deteriorarea cu obiecte străine.		
15.22 Depozitarea și păstrarea motorului	—	2
Păstrarea și scoaterea din conservare a motorului și a reperelor/sistemelor.		

MODULUL 16. MOTOR CU PISTON

	NIVEL		
	A	B1	B3
16.1 Elemente fundamentale	1	2	2
Eficiența mecanică, termică și volumetrică.			
Principii de funcționare – 2 timpi, 4 timpi, Otto și Diesel.			
Cilindree și raport de compresie.			
Configurația motorului și ordinea de aprindere.			
16.2 Performanța motorului	1	2	2
Calcularea și măsurarea puterii.			
Factori care afectează puterea motorului.			
Amestecuri/sărăcirea amestecului aer-carburant, preaprindere.			
16.3 Construcția motorului	1	2	2
Carter, arbore cotit, axe cu came, baia carterului.			
Repere auxiliare ale cutiei de viteze.			
Asamblarea cilindrilor și a pistoanelor.			
Bare de direcție, orificiu de admisie și țevi de evacuare a gazelor de eșapament.			
Mecanism de supape.			

▼ **M6**

	NIVEL		
	A	B1	B3
Cutii de viteze reductoare pentru elice.			
16.4 Sisteme de combustibil al motorului			
16.4.1 <i>Carburatoare</i>	1	2	2
Tipuri, construcție și principii de funcționare.			
Givraj și încălzire.			
16.4.2 <i>Sisteme de injecție a combustibilului</i>	1	2	2
Tipuri, construcție și principii de funcționare.			
16.4.3 <i>Controlul electronic al motorului</i>	1	2	2
Funcționarea sistemelor de control al motorului și de măsurare a combustibilului, inclusiv controlul electronic al motorului (FADEC).			
Disponerea sistemelor și a componentelor.			
16.5 Sisteme de aprindere și de pornire	1	2	2
Sisteme de pornire, sisteme de preîncălzire.			
Tipuri de magnetouri, construcție și principii de funcționare.			
Accesorii pentru aprindere, bujii.			
Sisteme de joasă și de înaltă tensiune.			
16.6 Sisteme de admisie, răcire și evacuare	1	2	2
Construcția și funcționarea următoarelor: sisteme de admisie, inclusiv sisteme alternative de admisie a aerului.			
Sisteme de evacuare, sisteme de răcire a motorului – aer și lichid.			
16.7 Supraalimentare/turboalimentare	1	2	2
Principiile și scopul supraalimentării și efectele sale asupra parametrilor motorului.			
Construcția și funcționarea sistemelor de supraalimentare/turboalimentare.			
Terminologia sistemului.			
Sisteme de control.			
Protecția sistemului.			
16.8 Lubrifianți și combustibili	1	2	2
Proprietăți și specificații.			
Aditivi pentru combustibili.			

▼ **M6**

	NIVEL		
	A	B1	B3
Precauții, măsuri de siguranță.			
16.9 Sisteme de lubrifiere	1	2	2
Funcționarea/dispunerea și componentele sistemului.			
16.10 Sisteme indicatoare ale motorului	1	2	2
Viteza motorului.			
Temperatura capului de cilindru.			
Temperatura fluidului de răcire.			
Presiunea și temperatura uleiului.			
Temperatura gazelor de eșapament.			
Presiunea și debitul combustibilului.			
Presiune de admisie.			
16.11 Instalarea grupului motopropulsor	1	2	2
Configurația următoarelor elemente: ziduri ignifuge, capote ale motorului, panouri acustice, suportii ai motorului, suportii antivibrație, furtunuri, conducte, distribuitor, repere de legătură, tuburi flexibile de legătură, cabluri și tije de control, puncte de înălțare și drene.			
16.12 Monitorizarea motorului și operare la sol	1	3	2
Proceduri pentru decolare și pornire la sol.			
Interpretarea parametrilor generali și a parametrilor de ieșire de putere ai motorului.			
Inspecția motorului și a componentelor: criterii, toleranțe și date specificate de producătorul motorului.			
16.13 Depozitarea și păstrarea motorului	—	2	1
Păstrarea și scoaterea din conservare a motorului și a reperelor/sistemelor.			

MODULUL 17A. ELICE

Notă: Categoria B3 nu face obiectul acestui modul. Obiectele de studiu relevante pentru categoria B3 sunt definite în modulul 17B.

	NIVEL	
	A	B1
17.1 Elemente fundamentale	1	2
Teoria elementului de pală.		

▼ **M6**

	NIVEL	
	A	B1
Unghi mare/mic al palei, unghi opus, unghi de atac, viteză unghiulară.		
Coif al elicei.		
Forțe aerodinamice, centrifugale și de tracțiune.		
Cuplu.		
Curent de aer relativ pe unghiul de atac al palei.		
Vibrație și rezonanță.		
17.2 Construcția elicei	1	2
Metode de construcție și materiale utilizate în cazul elicelor din lemn, materiale compozite și metal.		
Poziția palei, suprafața frontală a palei, coada palei, suprafața posterioară a palei și asamblarea butucului.		
Pas fix al elicei, pas controlabil, elice cu viteză constantă.		
Instalarea elicei/caserolei de elice.		
17.3 Controlul pasului elicei	1	2
Controlul vitezei și metode de schimbare a pasului – mecanice și electrice/electronice.		
Reglarea elicei cu pas variabil și pas invers al elicei.		
Protecție împotriva creșterii vitezei.		
17.4 Sincronizarea elicei	—	2
Echipament de sincronizare și sincrofazare.		
17.5 Protecția elicei contra gheții	1	2
Echipament (electric și cu fluide) pentru degivrare.		
17.6 Întreținerea elicei	1	3
Echilibrare statică și dinamică.		
Reglaj exact al palei.		
Evaluarea deteriorării elicei: eroziune, coroziune, deteriorare de impact, exfoliere.		
Scheme de tratament/reparare a elicei.		
Funcționarea motorului elicei.		
17.7 Depozitarea și păstrarea motorului	1	2
Păstrarea și scoaterea din conservare a elicei.		

▼ **M6**

MODULUL 17B. ELICE

Notă: Obiectul acestui modul trebuie să reflecte tehnologia privitoare la elice a avioanelor relevantă pentru categoria B3.

	NIVEL
	B3
17.1 Elemente fundamentale	2
Teoria elementului de pală.	
Unghi mare/mic al palei, unghi opus, unghi de atac, viteză unghiulară.	
Coif al elicei.	
Forțe aerodinamice, centrifugale și de tracțiune.	
Cuplu.	
Curent de aer relativ pe unghiul de atac al palei.	
Vibrație și rezonanță.	
17.2 Construcția elicei	2
Metode de construcție și materiale utilizate în cazul elicelor din lemn, materiale compozite și metal.	
Poziția palei, suprafața frontală a palei, coada palei, suprafața posterioară a palei și asamblarea butucului.	
Pas fix al elicei, pas controlabil, elice cu viteză constantă.	
Instalarea elicei/caserolei de elice.	
17.3 Controlul pasului elicei	2
Controlul vitezei și metode de schimbare a pasului – mecanice și electrice/electronice.	
Reglarea elicei cu pas variabil și pas invers al elicei.	
Protecție împotriva creșterii vitezei.	
17.4 Sincronizarea elicei	2
Echipament de sincronizare și sincrofazare.	
17.5 Protecția elicei contra gheții	2
Echipament (electric și cu fluide) pentru degivrare.	
17.6 Întreținerea elicei	2
Echilibrare statică și dinamică.	
Reglaj exact al palei.	
Evaluarea deteriorării elicei: eroziune, coroziune, deteriorare de impact, exfoliere.	
Scheme de tratament/reparare a elicei.	
Funcționarea motorului elicei.	
17.7 Depozitarea și păstrarea motorului	2
Păstrarea și scoaterea din conservare a elicei.	

▼ **M6***Apendicele II***Standardul pentru examinarea de bază****1. Generalități**

- 1.1. Toate examinările de bază trebuie să fie efectuate utilizând formatul întrebare cu variante de răspuns și întrebări tip eseu, așa cum este specificat mai jos. Variantele incorecte trebuie să pară la fel de plauzibile oricărei persoane fără cunoștințe în domeniu. Toate variantele trebuie să aibă o legătură clară cu întrebarea și un vocabular, o construcție gramaticală și o lungime similare. La întrebările numerice, răspunsurile incorecte trebuie să corespundă unor erori procedurale, cum ar fi aplicarea corecțiilor cu semn greșit sau greșeli de conversie a unităților; acestea nu trebuie să fie numere alese la întâmplare.
- 1.2. Fiecare întrebare cu variante de răspuns trebuie să aibă trei răspunsuri alternative, dintre care doar unul trebuie să fie răspunsul corect, iar candidatului trebuie să i se acorde un anumit timp pentru fiecare modul, plecând de la o medie de 75 secunde pentru fiecare întrebare.
- 1.3. Fiecare întrebare tip eseu necesită pregătirea unui răspuns, iar candidatului trebuie să i se acorde un timp de 20 minute pentru a răspunde la fiecare întrebare de acest tip.
- 1.4. Întrebările tip eseu trebuie să fie redactate și evaluate utilizând programa de cunoștințe din apendicele I modulele 7A, 7B, 9A, 9B și 10.
- 1.5. Fiecare întrebare trebuie să aibă redactat un răspuns model aferent, care va include totodată orice răspunsuri alternative cunoscute care pot fi relevante pentru alte subdiviziuni.
- 1.6. Răspunsul model trebuie totodată să fie defalcat conform unei liste a problemelor importante cunoscute drept probleme cheie.
- 1.7. Nota de promovare pentru fiecare parte cu variante de răspuns a examinării dintr-un modul și submodul este de 75 %.
- 1.8. Nota de promovare pentru fiecare întrebare tip eseu este de 75 %, cu alte cuvinte răspunsul candidatului trebuie să conțină 75 % din problemele cheie vizate de întrebare și nicio eroare semnificativă relativă la vreuna dintre problemele cheie.
- 1.9. Dacă respectivul candidat nu promovează doar la partea cu variante de răspuns sau doar la partea tip eseu, atunci trebuie să susțină din nou doar partea cu variante de răspuns sau partea tip eseu, după caz.
- 1.10. Nu se utilizează sisteme de penalizare pentru a stabili dacă un candidat a promovat examinarea.
- 1.11. Dacă unul dintre module nu este promovat, examinarea nu poate fi susținută mai devreme de 90 de zile de la data eșecului înregistrat la examinarea respectivului modul, exceptând cazul unei întreprinderi de instruire autorizate în domeniul întreținerii în conformitate cu anexa IV (partea 147) care ține un curs de reinstruire special conceput pentru candidații care nu au promovat un modul anume, situație în care examinarea pentru respectivul modul nepromovat de candidat poate fi susținută din nou după 30 de zile.
- 1.12. Perioadele de timp impuse la punctul 66.A.25 se aplică examinării corespunzătoare fiecărui modul individual, cu excepția examinărilor corespunzătoare acelor module care au fost promovate ca parte a altei licențe de categorie, iar licența a fost eliberată deja.
- 1.13. Numărul maxim de încercări consecutive pentru fiecare modul este de trei. Noi serii de trei încercări sunt permise cu o perioadă de așteptare de un an între serii.

Solicitantul trebuie să confirme în scris întreprinderii de instruire autorizate în domeniul întreținerii sau autorității competente căreia îi solicită examinarea numărul și datele încercărilor din cursul ultimului an și întreprinderea sau autoritatea competentă unde au avut loc aceste încercări. Întreprinderea de instruire în domeniul întreținerii sau autoritatea competentă sunt responsabile pentru verificarea numărului de încercări în orizontul de timp aplicabil.

▼M6

2. **Numărul de întrebări pe modul**
- 2.1. **MODULUL 1 – MATEMATICĂ**
  - Categoria A: 16 cu variante de răspuns și 0 întrebări tip eseu. Timp acordat 20 minute.
  - Categoria B1: 32 cu variante de răspuns și 0 întrebări tip eseu. Timp acordat 40 minute.
  - Categoria B2: 32 cu variante de răspuns și 0 întrebări tip eseu. Timp acordat 40 minute.
  - Categoria B3: 28 cu variante de răspuns și 0 întrebări tip eseu. Timp acordat 35 minute.
- 2.2. **MODULUL 2 – FIZICĂ**
  - Categoria A: 32 cu variante de răspuns și 0 întrebări tip eseu. Timp acordat 40 minute.
  - Categoria B1: 52 cu variante de răspuns și 0 întrebări tip eseu. Timp acordat 65 minute.
  - Categoria B2: 52 cu variante de răspuns și 0 întrebări tip eseu. Timp acordat 65 minute.
  - Categoria B3: 28 cu variante de răspuns și 0 întrebări tip eseu. Timp acordat 35 minute.
- 2.3. **MODULUL 3 – ELEMENTE FUNDAMENTALE DE ELECTRICITATE**
  - Categoria A: 20 cu variante de răspuns și 0 întrebări tip eseu. Timp acordat 25 minute.
  - Categoria B1: 52 cu variante de răspuns și 0 întrebări tip eseu. Timp acordat 65 minute.
  - Categoria B2: 52 cu variante de răspuns și 0 întrebări tip eseu. Timp acordat 65 minute.
  - Categoria B3: 24 cu variante de răspuns și 0 întrebări tip eseu. Timp acordat 30 minute.
- 2.4. **MODULUL 4 – ELEMENTE FUNDAMENTALE DE ELECTRONICĂ**
  - Categoria B1: 20 cu variante de răspuns și 0 întrebări tip eseu. Timp acordat 25 minute.
  - Categoria B2: 40 cu variante de răspuns și 0 întrebări tip eseu. Timp acordat 50 minute.
  - Categoria B3: 8 cu variante de răspuns și 0 întrebări tip eseu. Timp acordat 10 minute.
- 2.5. **MODULUL 5 – TEHNICI DIGITALE/SISTEME DE INSTRUMENTE ELECTRONICE**
  - Categoria A: 16 cu variante de răspuns și 0 întrebări tip eseu. Timp acordat 20 minute.
  - Categoriile B1.1 și B1.3: 40 cu variante de răspuns și 0 întrebări tip eseu. Timp acordat 50 minute.
  - Categoriile B1.2 și B1.4: 20 cu variante de răspuns și 0 întrebări tip eseu. Timp acordat 25 minute.
  - Categoria B2: 72 cu variante de răspuns și 0 întrebări tip eseu. Timp acordat 90 minute.
  - Categoria B3: 16 cu variante de răspuns și 0 întrebări tip eseu. Timp acordat 20 minute.

▼M6

2.6. MODULUL 6 – MATERIALE ȘI HARDWARE

Categoria A: 52 cu variante de răspuns și 0 întrebări tip eseu. Timp acordat 65 minute.

Categoria B1: 72 cu variante de răspuns și 0 întrebări tip eseu. Timp acordat 90 minute.

Categoria B2: 60 cu variante de răspuns și 0 întrebări tip eseu. Timp acordat 75 minute.

Categoria B3: 60 cu variante de răspuns și 0 întrebări tip eseu. Timp acordat 75 minute.

2.7. MODULUL 7A – PRACTICI DE ÎNTREȚINERE

Categoria A: 72 cu variante de răspuns și 2 întrebări tip eseu. Timp acordat 90 minute plus 40 minute.

Categoria B1: 80 cu variante de răspuns și 2 întrebări tip eseu. Timp acordat 100 minute plus 40 minute.

Categoria B2: 60 cu variante de răspuns și 2 întrebări tip eseu. Timp acordat 75 minute plus 40 minute.

MODULUL 7B – PRACTICI DE ÎNTREȚINERE

Categoria B3: 60 cu variante de răspuns și 2 întrebări tip eseu. Timp acordat 75 minute plus 40 minute.

2.8. MODULUL 8 – ELEMENTE DE BAZĂ DE AERODINAMICĂ

Categoria A: 20 cu variante de răspuns și 0 întrebări tip eseu. Timp acordat 25 minute.

Categoria B1: 20 cu variante de răspuns și 0 întrebări tip eseu. Timp acordat 25 minute.

Categoria B2: 20 cu variante de răspuns și 0 întrebări tip eseu. Timp acordat 25 minute.

Categoria B3: 20 cu variante de răspuns și 0 întrebări tip eseu. Timp acordat 25 minute.

2.9. MODULUL 9A – FACTORI UMANI

Categoria A: 20 cu variante de răspuns și 1 întrebare tip eseu. Timp acordat 25 minute plus 20 minute.

Categoria B1: 20 cu variante de răspuns și 1 întrebare tip eseu. Timp acordat 25 minute plus 20 minute.

Categoria B2: 20 cu variante de răspuns și 1 întrebare tip eseu. Timp acordat 25 minute plus 20 minute.

MODULUL 9B – FACTORI UMANI

Categoria B3: 16 cu variante de răspuns și 1 întrebare tip eseu. Timp acordat 20 minute plus 20 minute.

2.10. MODULUL 10 – LEGISLAȚIE AVIATICĂ

Categoria A: 32 cu variante de răspuns și 1 întrebare tip eseu. Timp acordat 40 minute plus 20 minute.

Categoria B1: 40 cu variante de răspuns și 1 întrebare tip eseu. Timp acordat 50 minute plus 20 minute.

▼M6

Categoria B2: 40 cu variante de răspuns și 1 întrebare tip eseu. Timp acordat 50 minute plus 20 minute.

Categoria B3: 32 cu variante de răspuns și 1 întrebare tip eseu. Timp acordat 40 minute plus 20 minute.

2.11. MODULUL 11A – AERODINAMICA, STRUCTURILE ȘI SISTEMELE AVIOANELOR CU TURBINĂ

Categoria A: 108 cu variante de răspuns și 0 întrebări tip eseu. Timp acordat 135 minute.

Categoria B1: 140 cu variante de răspuns și 0 întrebări tip eseu. Timp acordat 175 minute.

MODULUL 11B – AERODINAMICA, STRUCTURILE ȘI SISTEMELE AVIOANELOR CU PISTON

Categoria A: 72 cu variante de răspuns și 0 întrebări tip eseu. Timp acordat 90 minute.

Categoria B1: 100 cu variante de răspuns și 0 întrebări tip eseu. Timp acordat 125 minute.

MODULUL 11C – AERODINAMICA, STRUCTURILE ȘI SISTEMELE AVIOANELOR CU PISTON

Categoria B3: 60 cu variante de răspuns și 0 întrebări tip eseu. Timp acordat 75 minute.

2.12. MODULUL 12 – AERODINAMICA, STRUCTURILE ȘI SISTEMELE ELICOPTERELOR

Categoria A: 100 cu variante de răspuns și 0 întrebări tip eseu. Timp acordat 125 minute.

Categoria B1: 128 cu variante de răspuns și 0 întrebări tip eseu. Timp acordat 160 minute.

2.13. MODULUL 13 – AERODINAMICA, STRUCTURILE ȘI SISTEMELE AERONAVELOR

Categoria B2: 180 cu variante de răspuns și 0 întrebări tip eseu. Timp acordat 225 minute. Întrebările și timpul acordat se pot împărți în două sesiuni de examinare, dacă este cazul.

2.14. MODULUL 14 – PROPULSIE

Categoria B2: 24 cu variante de răspuns și 0 întrebări tip eseu. Timp acordat 30 minute.

2.15. MODULUL 15 – MOTOR CU TURBINĂ CU GAZ

Categoria A: 60 cu variante de răspuns și 0 întrebări tip eseu. Timp acordat 75 minute.

Categoria B1: 92 cu variante de răspuns și 0 întrebări tip eseu. Timp acordat 115 minute.

2.16. MODULUL 16 – MOTOR CU PISTON

Categoria A: 52 cu variante de răspuns și 0 întrebări tip eseu. Timp acordat 65 minute.

Categoria B1: 72 cu variante de răspuns și 0 întrebări tip eseu. Timp acordat 90 minute.

Categoria B3: 68 cu variante de răspuns și 0 întrebări tip eseu. Timp acordat 85 minute.

▼ **M6**

2.17. MODULUL 17A – ELICE

Categoria A: 20 cu variante de răspuns și 0 întrebări tip eseu. Timp acordat 25 minute.

Categoria B1: 32 cu variante de răspuns și 0 întrebări tip eseu. Timp acordat 40 minute.

MODULUL 17B – ELICE

Categoria B3: 28 cu variante de răspuns și 0 întrebări tip eseu. Timp acordat 35 minute.

▼M6*Apendicele III***Instruirea pe tip de aeronavă și standardul de examinare****Instruirea la locul de muncă****1. Generalități**

Formarea pe tip de aeronavă trebuie să conste în instruire și examinare teoretică și, cu excepția categoriei C, instruire și evaluare practică.

(a) Instruirea și examinarea teoretică trebuie să respecte următoarele cerințe:

- (i) Sunt realizate de o întreprindere de instruire în domeniul întreținerii autorizată în mod corespunzător în conformitate cu anexa IV (partea 147) sau, în cazul altor întreprinderi, autorizată direct de către autoritatea competentă.
- (ii) Respectă standardul descris în punctele 3.1 și 4 din prezentul apendice III, cu excepția facilităților asociate instruirii privind diferențele, descrise mai jos.
- (iii) În cazul unui membru al personalului de categorie C, calificat prin deținerea unei diplome universitare, așa cum se specifică la 66.A.30(a) punctul 5, prima instruire teoretică relevantă pe tip de aeronavă este la nivelul categoriilor B1 sau B2.
- (iv) Aceasta trebuie să fi început și să fi fost finalizată în perioada de trei ani care precede solicitarea unei andosări de tip de aeronavă.

(b) Formarea și examinarea teoretică trebuie să respecte următoarele cerințe:

- (i) Sunt realizate de o întreprindere autorizată în mod corespunzător în conformitate cu anexa IV (partea 147) sau, în cazul altor întreprinderi, autorizată direct de către autoritatea competentă.
- (ii) Respectă standardul descris în punctele 3.2 și 4 din prezentul apendice III, cu excepția cu excepția facilităților asociate instruirii privind diferențele, descrise mai jos.
- (iii) Includ o selecție reprezentativă de activități de întreținere relevante pentru tipul de aeronavă.
- (iv) Includ demonstrații realizate utilizând echipamente, componente, simulatoare și alte dispozitive de instruire sau alte aeronave.
- (v) Au început și s-au finalizat în perioada de trei ani care precede solicitarea unei andosări de tip de aeronavă.

(c) Formarea privind diferențele:

- (i) Formarea privind diferențele este formarea necesară pentru a acoperi diferențele dintre două tipuri de aeronavă aparținând aceluiași constructor, determinate de agenție.
- (ii) Instruirea privind diferențele trebuie să fie definită de la caz la caz, ținând cont de cerințele din prezentul apendice III privitoare la elementele teoretice și practice ale instruirii pe tip de aeronavă.

▼ **M6**

(iii) O instruire pe tip de aeronavă se andosează pe o licență după urmarea instruirii privind diferențele numai după ce solicitantul respectă și una din următoarele condiții:

- i s-a andosat deja pe licență tipul de aeronavă în raport cu care s-au identificat diferențele; sau
- îndeplinește cerințele privind instruirea pentru tipul de aeronavă pentru care s-au identificat diferențele.

2. Niveluri de instruire pe tip de aeronavă

Cele trei niveluri prezentate mai jos definesc obiectivele, nivelul de aprofundare a instruirii și nivelul de cunoștințe care se intenționează a fi atinse în urma unui anumit nivel de instruire.

— *Nivelul 1: Scurtă prezentare generală a corpului aeronavei, a sistemelor și a grupului motopropulsor, așa cum s-a arătat în secțiunea referitoare la descrierea sistemelor din Manualul de întreținere a aeronavei/ Instrucțiunile privind menținerea navigabilității.*

Obiectivele cursului: La finalizarea nivelului 1 de instruire, cursantul va fi capabil:

- (a) să realizeze o descriere simplă a întregului subiect, utilizând cuvinte obișnuite, exemple și termeni tipici și să identifice măsurile de siguranță privitoare la corpul aeronavei, sistemele și grupul motopropulsor al acesteia;
- (b) să identifice manualele de aeronavă și practicile de întreținere care sunt importante pentru corpul aeronavei, sistemele acestuia și grupul motopropulsor;
- (c) să definească dispunerea generală a principalelor sisteme ale aeronavei;
- (d) să definească dispunerea generală și caracteristicile grupului motopropulsor;
- (e) să identifice ansamblul special de instrumente și echipamentul de testare utilizat pentru aeronavă.

— *Nivelul 2: Prezentare generală a sistemelor de bază de comenzi, indicate, componente principale, inclusiv amplasamentul și scopul lor, service și operațiuni minore de remediere. O cunoaștere generală a aspectelor teoretice și practice ale obiectului de studiu.*

Obiectivele cursului: în plus față de informațiile de la nivelul 1, la finalizarea cursului de instruire de nivelul 2 cursantul trebuie să fie capabil:

- (a) să înțeleagă elementele teoretice fundamentale; să aplice cunoștințele în practică, utilizând proceduri detaliate;
- (b) să aibă în vedere măsurile de siguranță ce trebuie respectate în cazul în care se găsește lângă aeronavă sau lucrează la aeronavă, la grupul motopropulsor și la sisteme;
- (c) să descrie sistemele și manipularea aeronavei, în special accesul, disponibilitatea și sursele energiei;
- (d) să identifice amplasamentele principalelor componente;
- (e) să explice funcționarea normală a fiecărui sistem semnificativ, inclusiv terminologia și nomenclatura;
- (f) să execute procedurile pentru service-ul asociat aeronavei pentru următoarele sisteme: combustibil, grupuri motopropulsoare, hidraulic, tren de aterizare, apă/deșeurii și oxigen;

▼ M6

(g) să-și demonstreze competența în utilizarea rapoartelor echipajului și a sistemelor de raportare la bord (remediere minoră) și să determine navigabilitatea aeronavei în conformitate cu MEL/CDL;

(h) să demonstreze utilizarea, interpretarea și aplicarea documentației adecvate, inclusiv a instrucțiunilor pentru menținerea navigabilității, a manualului de întreținere, a catalogului ilustrat pentru repere etc.

— *Nivelul 3: Descriere detaliată, modul de funcționare, dispunerea componentelor, demontarea/instalarea reperelor, precum și proceduri privind echipamentul de testare încorporat și de remediere a defecțiunilor în conformitate cu instrucțiunile din manualul de întreținere.*

Obiectivele cursului: în plus față de informațiile conținute la nivelul 1 și nivelul 2 de instruire, la finalizarea nivelului 3, cursantul trebuie să fie capabil:

(a) să demonstreze o cunoaștere teoretică a sistemelor și structurilor de aeronave, ca și a legăturilor acestora cu alte sisteme, să prezinte o descriere detaliată a subiectului recurgând la fundamentele teoretice și la exemple specifice, să interpreteze rezultatele provenind din diverse surse și de la diverse măsurători și să aplice acțiuni de corecție acolo unde este cazul;

(b) să efectueze verificări ale sistemului, grupului motopropulsor, componentelor precum și verificări funcționale, după cum este specificat în manualul de întreținere;

(c) să demonstreze utilizarea, să interpreteze și să aplice documentația adecvată, inclusiv manualul de reparații structurale, manualul de remediere etc.;

(d) să coreleze informațiile cu scopul de a lua decizii în ceea ce privește diagnosticarea și remedierea defecțiunii, în conformitate cu instrucțiunile din manualul de întreținere;

(e) să descrie procedurile pentru înlocuirea componentelor care sunt unice pentru tipul aeronavei.

3. Standardul de instruire pe tip de aeronavă

Deși instruirea pe tip de aeronavă include elemente atât teoretice, cât și practice, se pot aproba cursuri pentru elementul teoretic, elementul practic sau pentru o combinație a celor două.

3.1. Elementul teoretic

(a) Obiectiv:

La finalizarea unui curs de instruire teoretică, cursantul trebuie să fie capabil să demonstreze, la nivelele specificate în programa din apendicele III, o cunoaștere teoretică detaliată a sistemelor, structurii, funcționării, întreținerii, reparării și remedierii aplicabile aeronavei, în conformitate cu datele autorizate privind întreținerea. Cursantul trebuie să poată demonstra utilizarea manualelor și a procedurilor autorizate, inclusiv a cunoștințelor privind inspecțiile și limitările relevante.

(b) Nivelul de instruire:

Nivelurile de instruire sunt cele definite la punctul 2 de mai sus.

După primul curs pe tip de aeronavă pentru personalul de certificare de categorie C, toate cursurile următoare trebuie să fie doar de nivel 1.

▼ **M6**

În cadrul unei formări teoretice de nivelul 3 se pot folosi, dacă este nevoie, materiale de instruire de nivelurile 1 și 2 pentru predarea întregului domeniu de aplicare al capitolului. Majoritatea materialelor și a timpului de instruire trebuie totuși să corespundă nivelului superior.

(c) Durată:

Numărul minim de ore de curs pentru instruirea teoretică se găsește în tabelul următor:

Categoria	Ore
-----------	-----

Avioane cu o masă maximă la decolare mai mare de 30 000 kg:

B1.1	150
B1.2	120
B2	100
C	30

Avioane cu o masă maximă la decolare mai mare de 5 700 kg și mai mică sau egală cu 30 000 kg:

B1.1	120
B1.2	100
B2	100
C	25

Avioanele cu o masă maximă la decolare mai mică sau egală cu 5 700 kg ⁽¹⁾

B1.1	80
B1.2	60
B2	60
C	15

Elicoptere ⁽²⁾

B1.3	120
B1.4	100
B2	100
C	25

⁽¹⁾ Pentru avioane cu piston nepresurizate cu o MTOM mai mică de 2 000 kg, durata minimă se poate reduce cu 50 %.

⁽²⁾ Pentru elicopterele din grupul 2 (astfel cum sunt definite la punctul 66.A.42), durata minimă se poate reduce cu 30 %.

În sensul tabelului de mai sus, o oră de curs înseamnă 60 de minute de predare și nu include pauzele, examinările, reviziile, pregătirile și vizitarea aeronavei.

Aceste ore se aplică numai cursurilor teoretice pentru combinații aeronavă/motor complete, în conformitate cu calificările de tip definite de agenție.

▼ M6

Capitole \ Nivel	Avioane cu turbină		Avioane cu piston		Elicoptere cu turbină		Elicoptere cu piston		Sisteme electronice de bord
	B1	C	B1	C	B1	C	B1	C	B2
09. Remorcare și rulare	1	1	1	1	1	1	1	1	1
10. Parcare/staționare, depozitare și redare în exploatare	1	1	1	1	1	1	1	1	1
11. Plăci de semnalizare și marcaje	1	1	1	1	1	1	1	1	1
12. Service	1	1	1	1	1	1	1	1	1
20. Practici standard — doar specifice tipului	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Elicoptere									
18. Analiza vibrațiilor și a zgomotului (Alinierea palelor)	—	—	—	—	3	1	3	1	—
60. Rotor practici standard	—	—	—	—	3	1	3	1	—
62. Rotoare	—	—	—	—	3	1	3	1	1
62A Rotoare – monitorizare și indicare	—	—	—	—	3	1	3	1	3
63. Sisteme de antrenare a rotoarelor	—	—	—	—	3	1	3	1	1
63A Sisteme de antrenare a rotoarelor – monitorizare și indicare	—	—	—	—	3	1	3	1	3
64. Rotor coadă	—	—	—	—	3	1	3	1	1
64A Rotor coadă – monitorizare și indicare	—	—	—	—	3	1	3	1	3
65. Sistem de antrenare a rotorului coadă	—	—	—	—	3	1	3	1	1
65A Sistem de antrenare a rotorului coadă – monitorizare și indicare	—	—	—	—	3	1	3	1	3
66. Pale pliabile/Stâlpi	—	—	—	—	3	1	3	1	—
67. Controlul parametrilor de zbor – rotor	—	—	—	—	3	1	3	1	—
53. Structura corpului aeronavei (elicopter)	—	—	—	—	3	1	3	1	—
25. Echipament pentru flotabilitate în situații de urgență	—	—	—	—	3	1	3	1	1
Structuri ale corpului aeronavei									
51. Practici și structuri standard (clasificarea, evaluarea și repararea daunelor)	3	1	3	1	—	—	—	—	1
53. Fuzelaj	3	1	3	1	—	—	—	—	1
54. Nacele/Stâlpi	3	1	3	1	—	—	—	—	1
55. Stabilizatori	3	1	3	1	—	—	—	—	1

▼ M6

Capitole \ Nivel	Avioane cu turbină		Avioane cu piston		Elicoptere cu turbină		Elicoptere cu piston		Sisteme electronice de bord
	B1	C	B1	C	B1	C	B1	C	
Categoria de licențe	B1	C	B1	C	B1	C	B1	C	B2
56. Hublouri	3	1	3	1	—	—	—	—	1
57. Aripi	3	1	3	1	—	—	—	—	1
27A Suprafețe pentru controlul parametrilor de zbor (toate)	3	1	3	1	—	—	—	—	1
52. Uși	3	1	3	1	—	—	—	—	1
Sisteme de identificare zonală și de stație	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sisteme ale corpului aeronavei:									
21. Aer condiționat	3	1	3	1	3	1	3	1	3
21A Alimentare cu aer	3	1	3	1	1	3	3	1	2
21B Presurizare	3	1	3	1	3	1	3	1	3
21C Dispozitive de siguranță și avertizare	3	1	3	1	3	1	3	1	3
22. Navigare automată	2	1	2	1	2	1	2	1	3
23. Comunicații	2	1	2	1	2	1	2	1	3
24. Energie electrică	3	1	3	1	3	1	3	1	3
25. Echipament și furnituri	3	1	3	1	3	1	3	1	1
25A Echipamente electronice, inclusiv echipamente pentru urgențe	1	1	1	1	1	1	1	1	3
26. Protecție împotriva incendiilor	3	1	3	1	3	1	3	1	3
27. Comenzi de zbor	3	1	3	1	3	1	3	1	2
27A Acționare: electrică/ <i>fly-by-wire</i> (comandă prin cablu)	3	1	—	—	—	—	—	—	3
28. Sisteme de combustibil	3	1	3	1	3	1	3	1	2
28A Sisteme de combustibil – monitorizare și indicare	3	1	3	1	3	1	3	1	3
29. Energie hidraulică	3	1	3	1	3	1	3	1	2
29A Energie hidraulică – monitorizare și indicare	3	1	3	1	3	1	3	1	3
30. Protecție contra gheții și a zăpezii	3	1	3	1	3	1	3	1	3

▼ M6

Capitole \ Nivel	Avioane cu turbină		Avioane cu piston		Elicoptere cu turbină		Elicoptere cu piston		Sisteme electronice de bord
	B1	C	B1	C	B1	C	B1	C	
31. Sisteme de indicare/înregistrare	3	1	3	1	3	1	3	1	3
31A Sisteme de instrumente	3	1	3	1	3	1	1	3	3
32. Trenul de aterizare	3	1	3	1	3	1	3	1	2
32A Trenul de aterizare – monitorizare și indicare	3	1	3	1	3	1	3	1	3
33. Lumini	3	1	3	1	3	1	3	1	3
34. Navigație	2	1	2	1	2	1	2	1	3
35. Oxigen	3	1	3	1	—	—	—	—	2
36. Pneumatice	3	1	3	1	3	1	3	1	2
36A Pneumatice — monitorizare și indicare	3	1	3	1	3	1	3	1	3
37. Vid	3	1	3	1	3	1	3	1	2
38. Apă/Deșeuri	3	1	3	1	—	—	—	—	2
41. Balast de apă	3	1	3	1	—	—	—	—	1
42. Sisteme electronice de bord modulare integrate	2	1	2	1	2	1	2	1	3
44. Sisteme de cabină	2	1	2	1	2	1	2	1	3
45. Sisteme de întreținere la bord (sau tratat la 31)	3	1	3	1	3	1	—	—	3
46. Sisteme de informare	2	1	2	1	2	1	2	1	3
50. Compartimente pentru marfă și accesorii	3	1	3	1	3	1	3	1	1
Motor cu turbină									
70. Practici standard — Motoare,	3	1	—	—	3	1	—	—	1
70A Disponibilitatea constructivă și funcționarea (Orificiu de admisie, Compresoare, Secțiunea combustiei, Secțiunea turbină, Rulmenți și etanșări, Sisteme de lubrifiere).	3	1	—	—	3	1	—	—	1
70B Performanța motorului	3	1	—	—	3	1	—	—	1
71. Grup motopropulsor	3	1	—	—	3	1	—	—	1
72. Turbină motor/Motor turbo-propulsor/Elice încastrată/Elice neîncastrată	3	1	—	—	3	1	—	—	1
73. Combustibil și control al motorului	3	1	—	—	3	1	—	—	1

▼ M6

Capitole \ Nivel	Avioane cu turbină		Avioane cu piston		Elicoptere cu turbină		Elicoptere cu piston		Sisteme electronice de bord
	B1	C	B1	C	B1	C	B1	C	
Categoria de licențe	B1	C	B1	C	B1	C	B1	C	B2
75. Aer	3	1	—	—	3	1	—	—	1
76. Sisteme de control al motorului	3	1	—	—	3	1	—	—	1
78. Evacuare	3	1	—	—	3	1	—	—	1
79. Ulei	3	1	—	—	3	1	—	—	1
80. Punerea în funcțiune	3	1	—	—	3	1	—	—	1
82. Injecție cu apă	3	1	—	—	3	1	—	—	1
83. Cutii de transmisie auxiliare	3	1	—	—	3	1	—	—	1
84. Sisteme de creștere a puterii	3	1	—	—	3	1	—	—	1
73A FADEC	3	1	—	—	3	1	—	—	3
74. Aprindere	3	1	—	—	3	1	—	—	3
77. Sisteme indicatoare ale motorului	3	1	—	—	3	1	—	—	3
49 Unități auxiliare de putere	3	1	—	—	—	—	—	—	2
Motor cu piston									
70. Practici standard — Motoare	—	—	3	1	—	—	3	1	1
70A Dispunere constructivă și funcționare (instalare, carburatoare, sisteme de injecție a combustibilului, inducție, sisteme de evacuare și răcire, supraalimentare/turboalimentare, sisteme de lubrifiere).	—	—	3	1	—	—	3	1	1
70B Performanța motorului	—	—	3	1	—	—	3	1	1
71. Grup motopropulsor	—	—	3	1	—	—	3	1	1
73. Combustibil și control al motorului	—	—	3	1	—	—	3	1	1
76. Sisteme de control al motorului	—	—	3	1	—	—	3	1	1
79. Ulei	—	—	3	1	—	—	3	1	1
80. Punerea în funcțiune	—	—	3	1	—	—	3	1	1
81. Turbine	—	—	3	1	—	—	3	1	1
82. Injecție cu apă	—	—	3	1	—	—	3	1	1
83. Cutii de transmisie auxiliare	—	—	3	1	—	—	3	1	1
84. Sisteme de creștere a puterii	—	—	3	1	—	—	3	1	1

▼ **M6**

Capitole \ Nivel	Avioane cu turbină		Avioane cu piston		Elicoptere cu turbină		Elicoptere cu piston		Sisteme electronice de bord
	B1	C	B1	C	B1	C	B1	C	
Categoria de licențe									B2
73A FADEC	—	—	3	1	—	—	3	1	3
74. Aprindere	—	—	3	1	—	—	3	1	3
77. Sisteme de indicare ale motorului	—	—	3	1	—	—	3	1	3
Elice									
60A Practici standard — Elice	3	1	3	1	—	—	—	—	1
61. Elice/Propulsie	3	1	3	1	—	—	—	—	1
61A Construcția elicei	3	1	3	1	—	—	—	—	—
61B Controlul pasului elicei	3	1	3	1	—	—	—	—	—
61C Sincronizarea elicei	3	1	3	1	—	—	—	—	1
61D Control electronic al elicei	2	1	2	1	—	—	—	—	3
61E Protecția elicei contra gheții	3	1	3	1	—	—	—	—	—
61F Întreținerea elicei	3	1	3	1	—	—	—	—	1

- (f) Se pot folosi metode de instruire multimedia pentru elementul de instruire teoretică, fie în clasă, fie într-un mediu virtual controlat, sub rezerva acordului autorității competente care autorizează cursul de instruire.

3.2. *Elementul practic*

- (a) Obiectiv:

Obiectivul instruirii practice este obținerea competențelor necesare pentru execuția în siguranță a întreținerii, verificărilor și a lucrărilor de rutină în conformitate cu instrucțiunile din manualul de întreținere și cu alte instrucțiuni relevante și sarcini adecvate pentru tipul de aeronavă, ca de exemplu remediarea defecțiunilor, reparații, ajustări, înlocuiri, reglaj și verificări funcționale. Include cunoștințe privind utilizarea întregii literaturi și documentații tehnice a aeronavei, utilizarea setului de instrumente speciale/de specialitate și a echipamentului de testare pentru demontarea și înlocuirea componentelor și modulelor care sunt unice pentru tipul de aeronavă, inclusiv orice activitate de întreținere la aripă.

- (b) Conținut:

Cel puțin 50 % din elementele marcate cu X în tabelul de mai jos, care sunt relevante pentru tipul respectiv de aeronavă, trebuie parcurse și finalizate ca parte a instruirii practice.

Sarcinile marcate cu X reprezintă subiecte importante pentru atingerea scopurilor instruirii practice, pentru a garanta abordarea corespunzătoare a funcționării, funcției, instalării și semnificației pentru siguranță a sarcinilor cheie de întreținere, în special a celor care nu pot fi explicate integral doar prin instruirea teoretică. Deși lista enumeră obiectele minime ale instruirii practice, se pot adăuga alte elemente dacă acestea sunt aplicabile tipului respectiv de aeronavă.

▼ **M6**

Sarcinile de finalizat trebuie să fie reprezentative pentru aeronave și sisteme, în ceea ce privește atât complexitatea, cât și aportul tehnic necesar pentru finalizarea respectivei sarcini. Se pot include sarcini relativ simple, dar se includ și se întreprind și alte sarcini mai complexe, în funcție de tipul aeronavei.

Legenda tabelului: LOC: Locație; FOT: Test funcțional/operational; SGH: Manipularea în service și la sol; R/I: Înlăturare/Instalare; MEL: Lista minimă de echipamente; TS: Remediere.

Capitole	B1/B2	B1					B2				
	LOC	FOT	SGH	R/I	MEL	TS	FOT	SGH	R/I	MEL	TS
Modul introductiv:											
5. Limite de timp/ verificări de întreținere	X/X	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6. Dimensiuni/Zone (MTOM etc.)	X/X	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7. Ridicare cu cricuri și asigurare	X/X	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8. Reglare și cântărire	X/X	—	X	—	—	—	—	X	—	—	—
9. Remorcare și rulare	X/X	—	X	—	—	—	—	X	—	—	—
10. Parcare/ancorare, Depozitare și revenire în service	X/X	—	X	—	—	—	—	X	—	—	—
11. Plăci de semnalizare și marcaje	X/X	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12. Service	X/X	—	X	—	—	—	—	X	—	—	—
20. Practici standard — doar specifice tipului	X/X	—	X	—	—	—	—	X	—	—	—
Elicoptere:											
18. Analiza vibrațiilor și a zgomotului (Alinierea palelor)	X/—	—	—	—	—	X	—	—	—	—	—
60. Practici standard — doar specifice tipului	X/X	—	X	—	—	—	—	X	—	—	—
62. Rotoare	X/—	—	X	X	—	X	—	—	—	—	—

▼ M6

Capitole	B1/B2	B1					B2				
	LOC	FOT	SGH	R/I	MEL	TS	FOT	SGH	R/I	MEL	TS
56. Hublouri	X/—	—	—	—	—	X	—	—	—	—	—
57. Aripi	X/—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
27A Suprafețe pentru controlul parametrilor de zbor	X/—	—	—	—	—	X	—	—	—	—	—
52. Uși	X/X	X	X	—	—	—	—	X	—	—	—
Sisteme ale corpului aeronavei:											
21. Aer condiționat	X/X	X	X	—	X	X	X	X	—	X	X
21A Alimentare cu aer	X/X	X	—	—	—	—	X	—	—	—	—
21B Presurizare	X/X	X	—	—	X	X	X	—	—	X	X
21C Dispozitive de siguranță și avertizare	X/X	—	X	—	—	—	—	X	—	—	—
22. Navigare automată	X/X	—	—	—	X	—	X	X	X	X	X
23. Comunicații	X/X	—	X	—	X	—	X	X	X	X	X
24. Energie electrică	X/X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
25. Echipament și furnituri	X/X	X	X	X	—	—	X	X	X	—	—
25A Echipamente electronice, inclusiv echipamente pentru urgențe	X/X	X	X	X	—	—	X	X	X	—	—
26. Protecție împotriva incendiilor	X/X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
27. Comenzi de zbor	X/X	X	X	X	X	X	X	—	—	—	—
27A Acționarea sistemului: electrică/ <i>Fly-by-Wire</i> (comandă prin cablu)	X/X	X	X	X	X	—	X	—	X	—	X
28. Sisteme de combustibil	X/X	X	X	X	X	X	X	X	—	X	—
28A Sisteme de combustibil – monitorizare și indicare	X/X	X	—	—	—	—	X	—	X	—	X
29. Energie hidraulică	X/X	X	X	X	X	X	X	X	—	X	—
29A Energie hidraulică — monitorizare și indicare	X/X	X	—	X	X	X	X	—	X	X	X
30. Protecție contra gheții și a ploii	X/X	X	X	—	X	X	X	X	—	X	X

▼ M6

Capitole	B1/B2	B1					B2				
	LOC	FOT	SGH	R/I	MEL	TS	FOT	SGH	R/I	MEL	TS
31. Sisteme de indicare/ înregistrare	X/X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
31A Sisteme de instrumente	X/X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
32. Trenul de aterizare	X/X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	—
32A Trenul de aterizare — monitorizare și indicare	X/X	X	—	X	X	X	X	—	X	X	X
33. Lumini	X/X	X	X	—	X	—	X	X	X	X	—
34. Navigație	X/X	—	X	—	X	—	X	X	X	X	X
35. Oxigen	X/—	X	X	X	—	—	X	X	—	—	—
36. Pneumatic	X/—	X	—	X	X	X	X	—	X	X	X
36A Pneumatic — moni- torizare și indicare	X/X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
37. Vid	X/—	X	—	X	X	X	—	—	—	—	—
38. Apă/Deșeuri	X/—	X	X	—	—	—	X	X	—	—	—
41. Apa ca balast	X/—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
42. Sisteme electronice de bord modulare integrate	X/X	—	—	—	—	—	X	X	X	X	X
44. Sisteme de cabină	X/X	—	—	—	—	—	X	X	X	X	X
45. Sisteme de întreținere la bord (sau tratate la 31)	X/X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
46. Sisteme de informare	X/X	—	—	—	—	—	X	—	X	X	X
50. Compartimente pentru marfă și accesorii	X/X	—	X	—	—	—	—	—	—	—	—
Modul de motor cu turbină/ piston:											
70. Practici standard — motoare —doar specifice tipului	—	—	X	—	—	—	—	X	—	—	—

▼ M6

Capitole	B1/B2	B1					B2				
	LOC	FOT	SGH	R/I	MEL	TS	FOT	SGH	R/I	MEL	TS
70A Dispunerea constructivă și funcționarea (Orificiu de admisie, Compresoare, Secțiunea combustiei, Secțiunea turbină, Rulmenți și etanșări, Sisteme de lubrifiere)	X/X	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Motoare cu turbină:											
70B Performanța motorului	—	—	—	—	—	X	—	—	—	—	—
71. Grup motopropulsor	X/—	X	X	—	—	—	—	X	—	—	—
72. Turbină motor/Motor turbopropulsor/Elice încastrată/Elice neîncastrată	X/—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
73. Combustibil și control al motorului	X/X	X	—	—	—	—	—	—	—	—	—
73A Sisteme FADEC	X/X	X	—	X	X	X	X	—	X	X	X
74. Aprindere	X/X	X	—	—	—	—	X	—	—	—	—
75. Aer	X/—	—	—	X	—	X	—	—	—	—	—
76. Dispozitive de control al motorului	X/—	X	—	—	—	X	—	—	—	—	—
77. Indicatoare ale motorului	X/X	X	—	—	X	X	X	—	—	X	X
78. Evacuare	X/—	X	—	—	X	—	—	—	—	—	—
79. Ulei	X/—	—	X	X	—	—	—	—	—	—	—
80. Punerea în funcțiune	X/—	X	—	—	X	X	—	—	—	—	—
82. Injecție de apă	X/—	X	—	—	—	—	—	—	—	—	—
83. Casete de antrenare accesorii	X/—	—	X	—	—	—	—	—	—	—	—
84. Sisteme de creștere a puterii	X/—	X	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Unități auxiliare de putere:											
49. Unități auxiliare de putere	X/—	X	X	—	—	X	—	—	—	—	—

▼ **M6**

Capitole	B1/B2	B1					B2				
	LOC	FOT	SGH	R/I	MEL	TS	FOT	SGH	R/I	MEL	TS
61A Construcția elicei	X/X	—	X	—	—	—	—	—	—	—	—
61B Controlul pasului elicei	X/—	X	—	X	X	X	—	—	—	—	—
61C Sincronizarea elicei	X/—	X	—	—	—	X	—	—	—	X	—
61D Control electronic al elicei	X/X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
61E Protecția elicei contra gheții	X/—	X	—	X	X	X	—	—	—	—	—
61F Întreținerea elicei	X/X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

4. Standardul de examinare și de evaluare pentru instruirea pe tip de aeronavă

4.1. Standardul de examinare pentru elementul teoretic

După finalizarea părții teoretice a instruirii pe tip de aeronavă trebuie să aibă loc o examinare scrisă, care trebuie să respecte următoarele cerințe:

- Formatul examinării este de tipul întrebărilor cu variante de răspuns. Fiecare întrebare cu variante de răspuns trebuie să aibă trei răspunsuri alternative, dintre care unul singur este răspunsul corect. Timpul total se bazează pe numărul total de întrebări și pe timpul necesar pentru răspunsuri, calculat pe baza unei medii de 90 de secunde pe întrebare.
- Variantele incorecte trebuie să pară la fel de plauzibile unei persoane fără cunoștințe în domeniu. Toate variantele trebuie să aibă o legătură clară cu întrebarea și un vocabular, o construcție gramaticală și o lungime similare.
- La întrebările numerice, răspunsurile incorecte trebuie să corespundă unor erori procedurale, cum ar fi utilizarea semnului incorect (+/-) sau a unor unități de măsură greșite; acestea nu trebuie să fie numere alese la întâmplare.
- Nivelul examinării pentru fiecare capitol (¹) este cel definit la punctul 2 „Nivelurile instruirii pe tip de aeronavă”. Cu toate acestea, este acceptabilă utilizarea unui număr limitat de întrebări corespunzătoare unui nivel inferior.
- Examinarea trebuie să fie de tipul „cu cărțile închise”. Nu este permis niciun material de referință. Face excepție examinarea capacității unui candidat pentru categoriile B1 sau B2 de a interpreta documente tehnice.
- Numărul întrebărilor va fi de cel puțin una pentru fiecare oră de instrucție. Numărul de întrebări pentru fiecare capitol și fiecare nivel trebuie să fie proporțional cu:

— numărul efectiv de ore de instruire predate la respectivul capitol și nivel;

— obiectivele de studiu, conform analizei nevoilor de instruire.

Atunci când aprobă cursul, autoritatea competentă a statului membru trebuie să evalueze numărul și nivelul întrebărilor.

▼ M6

- (g) Nota minimă de promovare este de 75 %. În cazul în care examinarea corespunzătoare instruirii pe tip de aeronavă este împărțită în mai multe sesiuni, fiecare sesiune trebuie promovată cu o notă de minim 75 %. Pentru a face posibilă obținerea unei note de promovare egală cu 75 %, numărul întrebărilor din cadrul examinării trebuie să fie multiplu de 4.
- (h) Nu se utilizează sisteme de penalizare (acordarea de puncte negative pentru răspunsurile greșite).
- (i) Examinările corespunzătoare sfârșitului de modul nu se utilizează ca parte a examinării finale decât dacă întrebările au numărul și nivelul corect.

(¹) În sensul de la punctul 4, „capitol” înseamnă fiecare din rândurile precedate de un număr în tabelul de la punctul 3.1(e).

4.2. *Standardul privind evaluarea elementului teoretic*

După finalizarea elementului practic al instruirii pe tip de aeronavă trebuie să aibă loc o evaluare, care trebuie să respecte următoarele cerințe:

- (a) Evaluarea trebuie să fie realizată de evaluatori desemnați, cu o calificare corespunzătoare.
- (b) Evaluarea trebuie să privească abilitățile și cunoștințele cursantului.

5. **Standard pentru examinarea pe tip de aeronavă**

Examinarea pe tip de aeronavă este organizată de întreprinderi de instruire autorizate în mod corespunzător în conformitate cu partea 147 sau de autoritatea competentă.

Examinarea se bazează pe evaluare orală, scrisă sau practică, sau o combinație a acestor forme, și trebuie să respecte următoarele cerințe.

- (a) Întrebările pentru examinarea orală trebuie să fie deschise.
- (b) Întrebările pentru examinarea scrisă trebuie să fie de tip eseu sau întrebări cu variante de răspuns.
- (c) Evaluarea practică trebuie să determine competența unei persoane în executarea unei sarcini.
- (d) Subiectele de examinare trebuie să privească un eșantion de capitole (?) extrase din programa de examinare/instruire pe tip de aeronavă de la punctul 3, la nivelul indicat.
- (e) Variantele incorecte trebuie să pară la fel de plauzibile unei persoane fără cunoștințe în domeniu. Toate variantele trebuie să aibă o legătură clară cu întrebarea și un vocabular, o construcție gramaticală și o lungime similare.
- (f) La întrebările numerice, răspunsurile incorecte trebuie să corespundă unor erori procedurale, cum ar fi aplicarea corecțiilor cu semn greșit sau greșeli de conversie a unităților; acestea nu trebuie să fie numere alese la întâmplare.
- (g) Examinarea trebuie să asigure îndeplinirea următoarelor obiective:
  1. candidatul trebuie să fie capabil să discute în mod adecvat și sigur pe sine despre aeronavă și sistemele acesteia;
  2. asigurarea execuției în siguranță a întreținerii, verificărilor și a lucrărilor de rutină în conformitate cu instrucțiunile din manualul de întreținere și cu alte instrucțiuni și sarcini relevante, potrivit tipului de aeronavă, ca de exemplu remedierea defecțiunilor, reparații, ajustări, înlocuiri, reglaj și verificări funcționale, cum ar fi funcționarea motorului etc., dacă este nevoie;

▼ **M6**

3. utilizarea corectă a întregii literaturi tehnice și a documentației aeronavei;
4. utilizarea corectă a setului de instrumente speciale/de specialitate și a echipamentului de testare, demontarea și înlocuirea componentelor și a modulelor care sunt unice pentru tipul de aeronavă, inclusiv orice activitate de întreținere la aripă.

(h) Examinării i se aplică următoarele condiții:

1. Numărul maxim de încercări consecutive pentru fiecare modul este de trei. Noi serii de trei încercări sunt permise cu o perioadă de așteptare de un an între serii. În cadrul unei serii este necesară o perioadă de așteptare de 30 de zile după prima încercare eșuată și de 60 de zile după cea de-a doua încercare eșuată.

Solicitantul trebuie să confirme în scris întreprinderii de instruire autorizate în domeniul întreținerii sau autorității competente căreia îi solicită examinarea numărul și datele încercărilor din cursul ultimului an și întreprinderea de instruire în domeniul întreținerii sau autoritatea competentă unde au avut loc aceste încercări. Întreprinderea de instruire în domeniul întreținerii sau autoritatea competentă sunt responsabile pentru verificarea numărului de încercări în orizontul de timp aplicabil.

2. Examinarea pe tip de aeronavă trebuie promovată și experiența practică necesară trebuie acumulată în cei trei ani care precedă solicitarea andosării unei categorii pe licența de întreținere a aeronavelor.
3. Examinarea pe tip de aeronavă trebuie să aibă loc în prezența a cel puțin un examinator. Examinatorul trebuie să nu fi fost implicat în formarea solicitantului.

(i) Examinatorul trebuie să întocmească un raport scris prin care să explice de ce respectivul candidat a promovat sau nu examenul.

(²) În sensul de la punctul 5, „capitol” înseamnă fiecare din rândurile precedate de un număr în tabelul de la punctele 3.1(e) și 3.2(b).

6. Instruirea la locul de muncă

Instruirea la locul de muncă (OJT) trebuie autorizată de autoritatea competentă care a eliberat licența.

Aceasta trebuie să se realizeze în cadrul și sub controlul unei întreprinderi autorizate în mod corespunzător pentru întreținerea tipului respectiv de aeronavă și trebuie evaluată de evaluatori cu calificări corespunzătoare.

Trebuie să fi început și să se fi finalizat în perioada de trei ani care precede solicitarea unei andosări de tip de aeronavă.

(a) Obiectiv:

Obiectivul OJT este obținerea competențelor și experienței necesare pentru realizarea în siguranță a operațiunilor de întreținere.

(b) Conținut:

OJT trebuie să acopere o selecție reprezentativă de sarcini acceptabile pentru autoritatea competentă. Sarcinile de finalizat în cadrul OJT trebuie să fie reprezentative pentru aeronave și sisteme, în ceea ce privește atât complexitatea, cât și aportul tehnic necesar pentru finalizarea respectivei sarcini. Se pot include sarcini relativ simple, dar trebuie incluse și întreprinse și sarcini de întreținere mai complexe, adecvate tipului aeronavei.

Fiecare sarcină trebuie semnată de cursant și contrasemnată de un supraveghetor desemnat. Sarcinile enumerate trebuie să se refere la o fișă de lucru/fișă tehnică reală etc.

▼M6

Evaluarea finală a OJT finalizate este obligatorie și se realizează de către un evaluator desemnat, cu o calificare corespunzătoare.

Fișele de lucru/jurnalele OJT trebuie să conțină următoarele date:

1. Numele cursantului
2. Data nașterii
3. Întreprinderea autorizată de întreținere
4. Locație
5. Numele supraveghetorului/supraveghetorilor și al evaluatorului (inclusiv numărul licenței, dacă este cazul)
6. Data finalizării sarcinii
7. Descrierea sarcinii și a fișei de lucru/comenzii/jurnalului tehnic etc.
8. Tipul de aeronavă și certificatul de înmatriculare a aeronavei
9. Calificarea de aeronavă solicitată

Pentru a facilita verificarea de către autoritatea competentă, parcurgerea OJT se dovedește prin (i) fișe de lucru/jurnal detaliate și (ii) un raport de conformitate, care să arate felul în care OJT îndeplinește cerințele prezentei părți.

▼ **M6***Apendicele IV***Cerințe de experiență pentru extinderea unei licențe de întreținere a aeronavelor eliberate în conformitate cu partea 66**

Tabelul de mai jos prezintă cerințele privind experiența necesară în vederea adăugării unei noi categorii sau a unei subcategorii la o licență deja existentă eliberată în conformitate cu partea 66.

Experiența se referă la întreținere practică pe aeronave funcționale din subcategoria relevantă pentru cererea formulată.

Cerința legată de experiență se reduce cu 50 % dacă solicitantul a absolvit un curs autorizat în conformitate cu partea 147, curs care este relevant pentru subcategoria respectivă.

Până la De la	A1	A2	A3	A4	B1.1	B1.2	B1.3	B1.4	B2	B3
A1	—	6 luni	6 luni	6 luni	2 ani	6 luni	2 ani	1 an	2 ani	6 luni
A2	6 luni	—	6 luni	6 luni	2 ani	6 luni	2 ani	1 an	2 ani	6 luni
A3	6 luni	6 luni	—	6 luni	2 ani	1 an	2 ani	6 luni	2 ani	1 an
A4	6 luni	6 luni	6 luni	—	2 ani	1 an	2 ani	6 luni	2 ani	1 an
B1.1	0	6 luni	6 luni	6 luni	—	6 luni	6 luni	6 luni	1 an	6 luni
B1.2	6 luni	0	6 luni	6 luni	2 ani	—	2 ani	6 luni	2 ani	0
B1.3	6 luni	6 luni	0	6 luni	6 luni	6 luni	—	6 luni	1 an	6 luni
B1.4	6 luni	6 luni	6 luni	0	2 ani	6 luni	2 ani	—	2 ani	6 luni
B2	6 luni	6 luni	6 luni	6 luni	1 an	1 an	1 an	1 an	—	1 an
B3	6 luni	0	6 luni	6 luni	2 ani	6 luni	2 ani	1 an	2 ani	—

▼ **M6***Apendicele V***Formular de cerere – Formularul 19 EASA**

1. Prezentul apendice conține un exemplu de formular utilizat pentru solicitarea licenței de întreținere a aeronavelor menționată în anexa III (partea 66).
2. Autoritatea competentă a statului membru poate modifica Formularul 19 EASA numai în vederea includerii informațiilor suplimentare necesare pentru justificarea cazului, atunci când cerințele naționale permit sau impun ca licența de întreținere a aeronavelor emisă în conformitate cu anexa III (partea 66) să fie utilizată în afara cerințelor din anexa I (partea M) și din anexa II (partea 145).

CERERE DE OBTINERE/MODIFICARE/REÎNNOIRE A LICENȚEI DE ÎNTREȚINERE A AERONAVELOR ÎN CONFORMITATE CU PARTEA 66 (AML)	FORMULAR 19 EASA				
DETALII PRIVIND SOLICITANTUL:					
Nume:					
Adresă:					
Cetățenie: ..... Data și locul nașterii:					
DETALII AML PARTEA 66 (dacă este cazul):					
Numărul licenței: ..... Data eliberării:					
DETALII PRIVIND ANGAJATORUL:					
Nume:					
Adresă:					
Referința aprobării întreprinderii de întreținere:					
Tel.: ..... Fax:					
CERERE PENTRU: (Bifați căsuțele relevante)					
AML inițială ☐	Modificare AML ☐	Reînnoire AML ☐			
Grila de evaluare	A	B1	B2	B3	C
Avioane cu turbină	☐	☐			
Avioane cu piston	☐	☐			
Elicoptere cu turbină	☐	☐			
Elicoptere cu piston	☐	☐			
Sisteme electronice de bord			☐		
Avioane cu piston nepresurizate cu o MTOM de maximum 2 t				☐	
Aeronave de mari dimensiuni					☐
Aeronave altele decât cele de mari dimensiuni					☐
Andosare de tip/Andosare de categorie/Eliminarea limitării (dacă este cazul):					
.....					
.....					
.....					

▼ **M6**

<p>Doresc să solicit obținerea licenței inițiale/modificarea/reînnoirea AML partea 66 după cum este indicat anterior și confirm că informațiile cuprinse în acest formular sunt corecte la data depunerii prezentei cereri.</p> <p>Prin prezenta confirm faptul că:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nu dețin nicio licență AML în conformitate cu partea 66 emisă în alt stat membru. 2. Nu am depus cerere pentru nicio licență AML – partea 66 în alt stat membru. 3. Nu am deținut niciodată o licență AML în conformitate cu partea 66 emisă în alt stat membru care a fost retrasă sau suspendată în orice alt stat membru. <p>Înțeleg totodată că pentru orice informație incorectă pot fi descalificat de la obținerea unei licențe AML în conformitate cu partea 66.</p> <p>Semnătură: ..... Nume: .....</p> <p>Data: .....</p>
<p>Doresc să menționez următoarele referințe (dacă este cazul):</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>Referințe de experiență obținută prin instruire în conformitate cu partea 147</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>Referințe de examinare în baza certificatelor de examinare echivalente</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>Vă rugăm anexați toate certificatele relevante</p>
<p>Recomandare (dacă este cazul): Se certifică prin prezenta faptul că solicitantul a îndeplinit cerințele relevante legate de experiență și cunoștințe privind întreținerea în conformitate cu partea 66 și se recomandă ca autoritatea competentă să acorde sau să autorizeze licența AML – partea 66.</p> <p>Semnătura: ..... Nume: .....</p> <p>Funcția: ..... Data: .....</p>

▼ **M6***Apendicele VI***Licența de întreținere a aeronavelor menționată în anexa III (partea 66) – Formularul 26 EASA**

1. Următoarele pagini oferă un exemplu de licență de întreținere a aeronavelor menționată în anexa III (partea 66).
2. Documentul trebuie tipărit în forma standardizată prezentată, dar dimensiunea acestuia poate fi redusă, dacă se dorește acest lucru, pentru a facilita generarea pe computer. Atunci când se reduce dimensiunea documentului trebuie să se asigure suficient spațiu disponibil în locurile unde este necesară aplicarea sigiliilor/ștampilelor oficiale. Documentele generate pe computer nu trebuie să conțină toate casetele incluse, în cazul în care aceste casete rămân necompletate, atât timp cât documentul poate fi recunoscut clar ca fiind licența de întreținere a aeronavelor emisă în conformitate cu anexa III (partea 66).
3. Documentul poate să fie tipărit în limba engleză sau în limba oficială a statului membru în cauză, însă în cazul în care se folosește limba oficială a statului membru în cauză este obligatoriu, pentru orice titular de licență care lucrează în afara respectivului stat membru, să se anexeze un al doilea exemplar în limba engleză, pentru asigurarea înțelegerii în scopul recunoașterii reciproce.
4. Fiecare titular de licență trebuie să aibă un număr de licență unic, bazat pe un identificator național și un indicator alfanumeric.
5. Documentul poate avea paginile în orice ordine și nu este necesar să aibă linii despărțitoare, atât timp cât informațiile conținute sunt poziționate astfel încât fiecare filă să aibă un mod de paginare care poate fi clar identificat cu formatul modelului de licență de întreținere a aeronavelor oferit drept exemplu în prezentul apendice.
6. Documentul poate fi întocmit: (i) de către autoritatea competentă a statului membru; sau (ii) de către orice întreprindere de întreținere autorizată în conformitate cu anexa II (partea 145), cu acordul autorității competente și cu respectarea procedurii incluse în manualul de specificații al întreprinderii de întreținere autorizate menționat la punctul 145.A.70 din anexa II (partea 145), însă documentul trebuie emis, în toate cazurile, de autoritatea competentă a statului membru.
7. Pregătirea oricărei modificări a unei licențe de întreținere a aeronavelor existente poate fi realizată (i) de autoritatea competentă a statului membru sau (ii) de orice întreprindere de întreținere autorizată în conformitate cu anexa II (partea 145), cu acordul autorității competente și cu respectarea procedurii incluse în manualul de specificații al întreprinderii de întreținere autorizate menționat la punctul 145.A.70 din anexa II (partea 145), însă documentul trebuie modificat, în toate cazurile, de autoritatea competentă a statului membru.
8. Odată emisă licența de întreținere a aeronavelor, se impune ca aceasta să fie păstrată în bune condiții de către titular, care are răspunderea de a garanta că nu se introduc înscrieri neautorizate.
9. În cazul în care nu se respectă dispozițiile punctului 8, documentul poate fi invalidat și, ca urmare, se poate ca titularului să nu îi fie permis să dețină nicio prerogativă de certificare, putându-se ajunge la acționarea în justiție în conformitate cu legislația națională.
10. Licența de întreținere a aeronavelor emisă în conformitate cu anexa III (partea 66) este recunoscută în toate statele membre și nu este necesară schimbarea documentului atunci când posesorul său lucrează în alt stat membru.
11. Anexa la formularul 26 EASA este opțională și poate fi utilizată numai pentru includerea prerogativelor naționale, în cazurile în care astfel de prerogative se supun unor reglementări naționale din afara domeniului de aplicare al anexei III (partea 66).

▼ M6

12. Pentru informare, licența de întreținere a aeronavelor în conformitate cu anexa III (partea 66) emisă de autoritatea competentă a statului membru poate avea paginile într-o ordine diferită și poate să nu conțină liniile despărțitoare.
13. Cu privire la pagina referitoare la grila de evaluare a tipului de aeronavă, autoritatea competentă a statului membru poate alege să nu emită această pagină înainte ca prima grilă de evaluare a tipului de aeronavă să necesite aprobare și trebuie să emită mai mult de o pagină referitoare la grila de evaluare a tipului de aeronavă atunci când sunt mai multe de enumerat.
14. Fără a aduce atingere dispozițiilor de la punctul 13, fiecare pagină emisă trebuie să respecte acest format și să conțină informațiile specificate pentru pagina respectivă.
15. Licența trebuie să menționeze clar că limitările reprezintă excluderi de la prerogativele de certificare. Dacă nu există limitări aplicabile, pagina referitoare la LIMITĂRI va fi emisă cu mențiunea „Fără limitări”.
16. Atunci când este utilizat un format pretipărit, orice categorie, subcategorie sau casetă de grilă pentru evaluare tip care nu conține o categorie de evaluare trebuie să fie marcată pentru a arăta că nu este deținută categoria corespunzătoare din grilă.
17. Exemplu de licență de întreținere a aeronavelor menționată în anexa III (partea 66)

▼ **M6**

I.

UNIUNEA EUROPEANĂ (*)

[STATUL]

[NUMELE ȘI SIGLA AUTORITĂȚII]

II.

Partea 66

**LICENȚĂ DE ÎNTREȚINERE
A AERONAVELOR**

III.

Nr. licenței [CODUL STATULUI MEMBRU
.66.[XXXX]]

Formularul 26 EASA Versiunea 3

IVa. Numele complet al titularului:

IVb. Data și locul nașterii:

V. Adresa titularului:

VI. Cetățenia titularului:

VII. Semnătura titularului:

III. Numărul licenței:

VIII. CONDIȚII:

Prezenta licență trebuie să fie semnată de titular și să fie însoțită de un act de identitate care să conțină o fotografie a titularului licenței.

Andosarea oricărei categorii numai pe pagina (paginile) intitulată CATEGORII în conformitate cu partea 66 nu permite titularului să emită un certificat de dare în exploatare a unei aeronave.

Prezenta licență, atunci când este aprobată pentru o calificare de tip de aeronavă, respectă cerințele anexei 1 ICAO.

Prerogativele titularului prezentei licențe sunt prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 2042/2003 și în particular de anexa III (partea 66) la acesta.

Prezenta licență rămâne valabilă până la data indicată pe pagina referitoare la limitări, făcând excepție cazul suspendării sau retragerii anterioare.

Prerogativele prezentei licențe nu pot fi exercitate decât dacă în perioada precedentă de doi ani titularul fie a avut șase luni de experiență în întreținere, în conformitate cu prerogativele acordate de licență, fie a îndeplinit cerințele din dispoziția privind emiterea prerogativelor corespunzătoare.

III. Numărul licenței:

IX. CATEGORIILE în conformitate cu partea 66

VALABILITATE:	A	B1	B2	B3	C
Avioane cu motor cu turbină			n/a	n/a	n/a
Avioane cu motor cu piston			n/a	n/a	n/a
Elicoptere cu motor cu turbină			n/a	n/a	n/a
Elicoptere cu motor cu piston			n/a	n/a	n/a
Sisteme electronice de bord	n/a	n/a		n/a	n/a
Aeronave de mari dimensiuni	n/a	n/a	n/a	n/a	
Aeronave altele decât cele de mari dimensiuni	n/a	n/a	n/a	n/a	
Avioane cu piston nepresurizate cu o MTOM de maximum 2 000 kg	n/a	n/a	n/a		n/a

X. Semnătura funcționarului emitent și data:

XI. Sigiliul sau ștampila autorității emitente:

III. Numărul licenței:

▼ **M6**

XII. GRILE DE EVALUARE TIP AERONAVĂ PARTEA 66		
Tip aeronavă	Categoria	Ștampila și data
III. Numărul licenței:		

XIII. LIMITĂRI PARTEA 66
Valabilă până la:
III. Numărul licenței:

Anexă la Formularul 26 EASA
XIV. PREROGATIVE NAȚIONALE în afara domeniului de aplicare al părții 66, în conformitate cu [legislația națională] (Valabil numai în [statul membru])
Ștampila oficială și data
III. Numărul licenței:

SPAȚIU LĂSAT LIBER ÎN MOD INTENȚIONAT

▼ B*ANEXA IV***(Partea 147)****▼ M6**

CUPRINS

147.1

SECȚIUNEA A – CERINȚE TEHNICE

CAPITOLUL A GENERALITĂȚI

147.A.05 Domeniu de aplicare

147.A.10 Generalități

147.A.15 Solicitarea autorizării

CAPITOLUL B – CERINȚE ORGANIZATORICE

147.A.100 Cerințe legate de spațiul de desfășurare a activității

147.A.105 Cerințe legate de personal

147.A.110 Înregistrări referitoare la instructori, examinatori și evaluatori

147.A.115 Echipamentul de instruire

147.A.120 Materialul didactic în domeniul întreținerii

147.A.125 Înregistrări

147.A.130 Proceduri de instruire și sistemul calității

147.A.135 Examinări

147.A.140 Manualul întreprinderii de instruire în domeniul întreținerii

147.A.145 Prerogative ale întreprinderii de instruire în domeniul întreținerii

147.A.150 Schimbări privind întreprinderea de instruire în domeniul întreținerii

147.A.155 Valabilitatea continuă

147.A.160 Constatări

CAPITOLUL C – CURSUL DE INSTRUIRE DE BAZĂ AUTORIZAT

147.A.200 Cursul de instruire de bază autorizat

147.A.205 Examinările cunoștințelor de bază

147.A.210 Evaluarea practică de bază

CAPITOLUL D – INSTRUIRE PE SARCINĂ/TIP DE AERONAVĂ

147.A.300 Instruire pe sarcină/tip de aeronavă

147.A.305 Examinări de tip aeronavă și evaluări de sarcină

SECȚIUNEA B – PROCEDURI PENTRU AUTORITĂȚILE COMPETENTE

CAPITOLUL A – GENERALITĂȚI

147.B.05 Domeniu de aplicare

147.B.10 Autoritatea competentă

147.B.20 Sistemul de ținere a evidenței

147.B.25 Scutiri

▼ M6

CAPITOLUL B – EMITEREA AUTORIZAȚIEI

- 147.B.110 Procedura de autorizare și modificările aduse autorizației
- 147.B.120 Procedura menținerii valabilității
- 147.B.125 Certificatul de autorizare al întreprinderii de instruire în domeniul întreținerii
- 147.B.130 Constatări

CAPITOLUL C – RETRAGEREA, SUSPENDAREA ȘI LIMITAREA AUTORIZAȚIEI ÎNȚEPRINDERII DE INSTRUIRE ÎN DOMENIUL ÎNȚEȚINERII

- 147.B.200 Retragera, suspendarea și limitarea autorizației întreprinderii de instruire în domeniul întreținerii

Apendicele I – Durata instruirii de bază

Apendicele II – Autorizarea întreprinderii de instruire în domeniul întreținerii menționată în anexa IV (partea 147) – Formularul 11 EASA

Apendicele III – Certificatele de recunoaștere menționate în anexa IV (partea 147) – formularele 148 și 149 EASA

▼ B

147.1

În sensul prezentei părți, autoritatea competentă trebuie să fie:

1. pentru întreprinderile care au sediul principal situat pe teritoriul unui stat membru, autoritatea desemnată de acel stat membru;
2. pentru întreprinderile care au sediul principal situat pe teritoriul unei țări terțe, agenția.

▼ M6*SECȚIUNEA A***CERINȚE TEHNICE****▼ B**

CAPITOLUL A

*GENERALITĂȚI***147.A.05 Domeniul de aplicare**

Prezenta secțiune stabilește cerințele ce trebuie îndeplinite de către întreprinderile care solicită autorizare pentru a desfășura instruire și examinare, după cum se specifică în partea 66.

147.A.10 Generalități

O întreprindere de instruire trebuie să fie o întreprindere sau o parte a unei întreprinderi înregistrată ca o entitate cu personalitate juridică.

▼ M4**147.A.15 Solicitarea autorizării**

- (a) Cererea de autorizare sau de modificare a unei autorizări existente trebuie să fie făcută pe formularul și în modalitatea pe care le stabilește autoritatea competentă.
- (b) Cererea de autorizare sau modificare conține următoarele informații:
  1. numele și adresa la care este înregistrat solicitantul;
  2. adresa organizației care solicită autorizarea sau modificarea autorizării;

▼M4

3. sfera de aplicare a autorizării solicitate sau modificarea solicitată a sferei de aplicare a autorizării;
4. numele și semnătura directorului responsabil;
5. data cererii.

▼B

CAPITOLUL B

*CERINȚE ORGANIZATORICE***147.A.100 Cerințe legate de spațiul de desfășurare a activității**

- (a) Mărimea și structura spațiului de desfășurare a activității trebuie să asigure protecția împotriva factorilor de mediu, precum și desfășurarea corespunzătoare a tuturor activităților de instruire și de examinare din oricare zi.
- (b) Trebuie să se asigure un spațiu corespunzător, complet închis, care să fie separat de alte spații de desfășurare a activității, pentru a se preda teoria și a se face examinările.
  1. Numărul maxim de studenți care iau parte la instruirea pentru asimilare de cunoștințe nu trebuie să depășească 28 pe durata oricărui curs.
  2. Mărimea spațiului de desfășurare a activității, destinat examinării, trebuie să fie de așa natură încât nici un student să nu poată citi din poziția lui/ei lucrarea sau ecranul computerului aparținând altui student pe durata examinării.
- (c) Spațiul de desfășurare a activității, prevăzut la litera (b), trebuie să fie menținut în așa fel încât studenții să se poată concentra asupra studiilor lor sau asupra examinării în mod adecvat, fără distragere sau disconfort nenecesar.
- (d) În cazul unui curs de instruire de bază se asigură atelierele pentru instruirea de bază și spațiile de desfășurare a activității de întreținere, separat de sălile de clasă în care se desfășoară instruirea, pentru instruirea practică corespunzătoare respectivului curs de instruire planificat. Dacă totuși întreprinderea nu este capabilă să asigure asemenea spații de desfășurare a activității, se pot face aranjamente cu o altă întreprindere pentru a se asigura astfel de ateliere și spații de desfășurare a activității de întreținere, caz în care se încheie un acord în scris cu respectiva întreprindere specificând condițiile de acces și utilizare a acestora. Autoritatea competentă trebuie să solicite acces la orice asemenea întreprindere contractantă, iar acordul scris trebuie să indice acest acces.
- (e) În cazul accesului la un curs de instruire pentru sarcină/tip de aeronavă, trebuie să se asigure spațiile adecvate de desfășurare a activității care să conțină exemple de tip de aeronavă, după cum se specifică la punctul 147.A.115 litera (d).
- (f) Numărul maxim de studenți care iau parte la instruirea practică nu trebuie să depășească 15 pentru fiecare supraveghetor sau evaluator.
- (g) Trebuie să se asigure spații de birouri pentru instructori, examinatori și evaluatorii practici ai unui standard, pentru a se asigura că aceștia se pot pregăti pentru îndeplinirea îndatoririlor lor fără distragere sau disconfort nenecesar.
- (h) Trebuie să se asigure spații sigure pentru depozitarea lucrărilor de examen și a registrelor aferente instruirii. Mediul de depozitare trebuie să fie în așa fel încât documentele să rămână în bună stare în perioada de păstrare, după cum se specifică la punctul 147.A.125. Spațiile pentru depozitare și spațiile pentru birouri pot fi combinate, sub rezerva asigurării securității corespunzătoare.

▼B

- (i) Trebuie să se asigure spațiul pentru o bibliotecă care să conțină întregul material tehnic adecvat domeniului și nivelului instruirii efectuate.

147.A.105 Cerințe legate de personal

- (a) Întreprinderea trebuie să numească un manager responsabil care deține nivelul de autoritate corporativă necesar pentru a garanta că toate angajamentele de instruire pot fi finanțate și realizate la standardele impuse de prezenta parte.
- (b) Trebuie să fie numită o persoană sau un grup de persoane ale căror responsabilități includ asigurarea faptului că întreprinderea de instruire în domeniul întreținerii respectă cerințele prezentei părți. Respectiva(ele) persoană(e) trebuie să răspundă în fața managerului responsabil. Persoana cea mai importantă sau o persoană din grupul de persoane poate fi de asemenea manager responsabil, cu condiția să îndeplinească cerințele aplicabile pentru poziția de manager responsabil, după cum sunt definite la litera (a).
- (c) Întreprinderea de instruire în domeniul întreținerii trebuie să contracteze suficient personal pentru a planifica/desfășura instruirea teoretică și practică, pentru a efectua examinările cunoștințelor dobândite și evaluările practice în conformitate cu autorizația.
- (d) Prin derogare de la litera (c), atunci când o altă întreprindere este utilizată pentru a asigura instruirea practică și evaluările, personalul acesteia din urmă poate fi desemnat pentru a efectua instruirea practică și evaluările.
- (e) Orice persoană poate îndeplini orice combinație a rolurilor de instructor, examinator și evaluator, sub rezerva respectării condițiilor impuse la litera (f).

▼M4

- (f) Experiența și calificările instructorilor, examinatorilor de cunoștințe și ale evaluatorilor practici se stabilesc în conformitate cu criteriile publicate sau cu o procedură și un standard recunoscute de autoritatea competentă.

▼B

- (g) Examinatorii de cunoștințe și evaluatorii practici trebuie să fie menționați în manualul întreprinderii pentru acceptarea unui asemenea personal.
- (h) Instructorii și examinatorii de cunoștințe urmează o instruire de aducere la zi cel puțin o dată la fiecare 24 de luni, instruire care trebuie să fie relevantă pentru tehnologia actuală, abilitățile practice, factorii umani precum și cele mai noi tehnici de instruire adecvate cunoștințelor care fac obiectul instruirii sau al examinării.

147.A.110 Înregistrări referitoare la instructori, examinatori și evaluatori

- (a) Întreprinderea trebuie să păstreze evidența tuturor instructorilor, examinatorilor de cunoștințe și evaluatorilor practici. Aceste înregistrări trebuie să reflecte experiența și calificarea, prezentarea tuturor activităților de instruire, precum și orice instruire ulterioară efectuată.
- (b) Documentele referitoare la sfera de competență trebuie să fie întocmite pentru toți instructorii, examinatorii de cunoștințe și evaluatorii practici.

147.A.115 Echipamentul de instruire

- (a) Fiecare sală de clasă este dotată cu echipament de prezentare adecvat, conform unui standard care să permită studenților să citească ușor prezentarea textelor/desenelor/diagramelor și cifrele din orice poziție s-ar afla în sala de clasă.

Echipamentul de prezentare include dispozitive sintetice reprezentative de instruire care să îi ajute pe studenți în efortul de înțelegere a obiectelor de studiu specifice, în cazul în care asemenea dispozitive sunt considerate benefice pentru asemenea obiective.

▼ B

- (b) Atelierele pentru instruirea de bază și spațiile de desfășurare a activității de întreținere, așa cum se precizează la punctul 147.A.100 litera (d), trebuie să dispună de toate instrumentele și echipamentul necesar pentru a se atinge scopul aprobat al instruirii.
- (c) Atelierele pentru instruirea de bază și spațiile de desfășurare a activității de întreținere, așa cum se specifică la punctul 147.A.100 litera (d), trebuie să aibă o selecție corespunzătoare de aeronave, motoare, repere de aeronavă și echipamente electronice de bord.
- (d) Întreprinderea de instruire tip în domeniul aeronavelor, așa cum se precizează la punctul 147.A.100 litera (e), trebuie să aibă acces la tipul de aeronavă corespunzător. Se pot utiliza dispozitive de instruire sintetică, atunci când aceste dispozitive de instruire sintetică asigură standardele de instruire adecvate.

147.A.120 Materialul didactic în domeniul întreținerii

- (a) Materialul didactic pentru cursul de instruire în domeniul întreținerii este pus la dispoziția studentului și acoperă, după caz:
  1. programa de cunoștințe de bază specificată în partea 66 pentru categoria sau subcategoria relevantă de licență de întreținere a aeronavelor și
  2. conținutul cursului tip impus de partea 66 pentru categoria sau subcategoria relevantă de licență de întreținere a aeronavelor.
- (b) Studenții au acces la exemple de documentație de întreținere și la informațiile tehnice existente în bibliotecă, după cum se specifică la punctul 147.A.100 litera (i).

▼ M6**147.A.125 Înregistrări**

Întreprinderea păstrează toate evidențele privitoare la instruirea, examinarea și evaluarea cursanților *pe perioadă nedeterminată*.

▼ B**147.A.130 Proceduri de instruire și sistemul calității**

- (a) Întreprinderea stabilește proceduri acceptabile pentru autoritatea competentă cu scopul de a asigura standardele adecvate de instruire, precum și conformitatea cu toate cerințele relevante ale prezentei părți.
- (b) Întreprinderea stabilește un sistem al calității care să includă:
  1. o funcție independentă de control pentru monitorizarea standardelor de instruire, integritatea examinărilor de verificare a cunoștințelor și evaluările practice, conformitatea cu și gradul de adecvare al procedurilor;
  2. un sistem de conexiune inversă, de comunicare a informațiilor culese cu ocazia controalelor de conformitate către persoana (persoanele) desemnate și în ultimă instanță către managerul responsabil menționat la punctul 147.A.105 litera (a), pentru a se asigura acțiuni corective, după cum este necesar.

147.A.135 Examinări

- (a) Personalul de examinare asigură securitatea tuturor întrebărilor.
- (b) Orice student care este surprins în timpul unui examen de verificare a cunoștințelor folosind mijloace frauduloase sau având în posesie un material ce are legătură cu subiectul de examinare, dar altul decât foile de examinare și documentația autorizată asociată, își pierde dreptul de a susține orice examinare timp de cel puțin 12 luni de la data incidentului. Autoritatea competentă este informată în termen de o lună calendaristică asupra oricărui asemenea incident, împreună cu detaliile privind investigațiile desfășurate.

▼B

- (c) Orice examinator care este surprins în timpul unei examinări oferind unui student răspunsuri la întrebări este decăzut din poziția de examinator și examinarea este declarată nulă. Autoritatea competentă trebuie să fie informată asupra oricărui asemenea incident în termen de o lună calendaristică.

147.A.140 Manualul întreprinderii de instruire în domeniul întreținerii

- (a) Întreprinderea trebuie să asigure un manual pentru uzul intern al întreprinderii, care să descrie întreprinderea și procedurile acesteia și să conțină următoarele informații:

1. o declarație semnată de managerul responsabil prin care să se confirme că manualul întreprinderii de instruire în domeniul întreținerii, precum și orice manuale asociate definesc respectarea de către întreprinderea de instruire în domeniul întreținerii a dispozițiilor prezentei părți, precum și respectarea acestor dispoziții și pe viitor;
  2. titlul (titlurile) și numele persoanei (persoanelor) nominalizate în conformitate cu punctul 147.A.105 litera (b);
  3. îndatoririle și responsabilitățile persoanei (persoanelor) menționate la paragraful 2, inclusiv problemele care se pot rezolva direct cu autoritatea competentă în numele întreprinderii de instruire în domeniul întreținerii;
  4. o organigramă a întreprinderii de instruire în domeniul întreținerii care ilustrează responsabilitățile ierarhice ale persoanei (persoanelor) specificate la litera (a) punctul (2);
  5. o listă a instructorilor specializați în instruire, a examinatorilor de cunoștințe și a evaluatorilor de cunoștințe practice;
  6. o descriere generală a spațiilor pentru instruire și examinare amplasate la fiecare adresă menționată în certificatul de autorizare al întreprinderii de instruire în domeniul întreținerii și, după caz, orice altă locație, după cum se prevede la punctul 147.A.145 litera (b);
  7. o listă a cursurilor de întreținere care fac obiectul autorizării;
  8. procedura de modificare a manualului întreprinderii de instruire în domeniul întreținerii;
  9. procedurile întreprinderii de instruire în domeniul întreținerii, după cum se prevede la punctul 147.A.130 litera (a);
  10. procedurile de control ale întreprinderii de instruire în domeniul întreținerii, după cum se prevede la punctul 147.A.145 litera (c), atunci când aceasta este autorizată să efectueze instruire, examinări și evaluări în locații diferite față de cele menționate la punctul 147.A.145 litera (b);
  11. o listă a locațiilor în conformitate cu punctul 147.A.145 litera (b);
  12. o listă a întreprinderilor, dacă este cazul, după cum se menționează la punctul 147.A.145 litera (d).
- (b) Manualul întreprinderii de instruire în domeniul întreținerii și orice modificări ulterioare trebuie să fie aprobate de către autoritatea competentă.
- (c) Fără a aduce atingere dispozițiilor literei (b), modificările minore la manual pot fi aprobate printr-o procedură de expunere (în cele ce urmează numită autorizare indirectă).

▼ B**147.A.145 Prerogative ale întreprinderii de instruire în domeniul întreținerii**

(a) Întreprinderea de instruire în domeniul întreținerii poate desfășura următoarele activități, așa cum este permis de și în conformitate cu manualul întreprinderii de instruire în domeniul întreținerii:

1. cursuri de instruire de bază în conformitate cu programa prevăzută în partea 66, sau o parte a acestora;
2. cursuri tip aeronavă/instruire pentru sarcini specifice, în conformitate cu partea 66;
3. examinările efectuate în numele autorității competente, inclusiv examinarea studenților care nu au participat la cursul de bază sau la instruirea tip de aeronavă la întreprinderea de instruire în domeniul întreținerii;
4. emiterea de certificate în conformitate cu apendicele III, ca urmare a absolvirii cu succes a cursurilor de bază sau de instruire tip de aeronavă și a examinărilor menționate la paragrafele (a) (1), (a) (2) și (a) (3), după cum este aplicabil.

(b) Instruirea, examinările de cunoștințe și evaluările practice pot avea loc doar la locațiile identificate în certificatul de autorizare și la orice locație menționată în manualul întreprinderii de instruire în domeniul întreținerii.

(c) Prin derogare de la litera (b), întreprinderea de instruire în domeniul întreținerii poate face doar instruiți, examinări de cunoștințe și evaluări practice în locații diferite de locațiile menționate la litera (b), în conformitate cu o procedură de control specificată în manualul întreprinderii de instruire în domeniul întreținerii. Aceste locații nu trebuie listate în manualul întreprinderii de instruire în domeniul întreținerii.

(d) 1. Întreprinderea de instruire în domeniul întreținerii poate subcontracta efectuarea instruirii teoretice de bază, a instruirii tip și a examinărilor aferente unui organism de instruire într-un alt domeniu decât cel al întreținerii doar atunci când procesul are loc în baza sistemului de calitate al întreprinderii de instruire în domeniul întreținerii.

2. Subcontractarea instruirii teoretice de bază și a examinării se limitează la partea 66, apendicele I, modulele 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9 și 10.

3. Subcontractarea instruirii tip și a examinării se limitează la grupul moto-propulsor și sistemele electronice de bord.

▼ M6

(e) O întreprindere nu poate să primească autorizarea de a desfășura examinări decât dacă este autorizată și pentru desfășurarea sesiunilor de instruire corepunzătoare.

(f) Prin derogare de la litera (e), o întreprindere autorizată să ofere instruire în privința cunoștințelor de bază sau pe tip de aeronavă poate fi de asemenea autorizată să desfășoare examinări pe tip de aeronavă, în cazurile în care instruirea pe tip de aeronavă nu este obligatorie.

▼ B**147.A.150 Schimbări privind întreprinderea de instruire în domeniul întreținerii**

(a) Întreprinderea de instruire în domeniul întreținerii comunică autorității competente orice schimbări propuse pentru întreprindere care afectează autorizarea înainte ca aceste modificări să aibă loc, cu scopul de a permite autorității competente respectarea în continuare a prezentei părți și modificarea, dacă este necesar, a certificatului de autorizare a întreprinderii de instruire în domeniul întreținerii.

▼ B

- (b) Autoritatea competentă poate prescrie condițiile sub care întreprinderea de instruire în domeniul întreținerii poate să își desfășoare activitatea pe durata acestor schimbări doar dacă autoritatea competentă stabilește că autorizația întreprinderii de instruire în domeniul întreținerii trebuie suspendată.
- (c) Neinformarea autorității competente asupra unor asemenea schimbări poate atrage suspendarea sau retragerea certificatului de autorizare al întreprinderii de instruire în domeniul întreținerii antedatat la data reală a schimbărilor.

147.A.155 Valabilitatea continuă

- (a) Autorizația se eliberează pe o durată nelimitată. Aceasta rămâne valabilă sub rezerva următoarelor condiții:
  1. întreprinderea respectă în continuare dispozițiile prezentei părți, în conformitate cu dispozițiile referitoare la modul de a trata constatările, după cum se precizează la punctul 147.B.130;
  2. autorității competente i s-a acordat accesul la întreprindere pentru a stabili continuarea respectării dispozițiilor prezentei părți;
  3. certificatul nu este cedat sau retras.
- (b) În urma renunțării sau a retragerii, autorizația trebuie returnată autorității competente.

147.A.160 Constatări

- (a) O constatare de nivel 1 reprezintă una sau mai multe din următoarele situații:
  1. orice caz semnificativ de nerespectare a procesului de examinare care ar invalida examinarea (examinările);
  2. neacordarea autorității competente a accesului la spațiile de desfășurare a activității întreprinderii în timpul orelor normale de funcționare după două cereri scrise;
  3. lipsa unui manager responsabil;
  4. un caz semnificativ de nerespectare a procesului de instruire.
- (b) O constatare de nivel 2 reprezintă orice caz de nerespectare a procesului de instruire, alta decât constatările de nivel 1.
- (c) După primirea unei notificări referitoare la constatări, în conformitate cu punctul 147.B.130, titularul unei autorizații pentru întreprinderea de instruire în domeniul întreținerii definește un plan de acțiuni corective și face dovada aplicării acțiunilor corective satisfăcătoare pentru autoritatea competentă în cursul unei perioade stabilite de comun acord cu această autoritate.

▼ M6

CAPITOLUL C

*CURS DE INSTRUIRE DE BAZĂ AUTORIZAT***▼ B****147.A.200 Cursul de instruire de bază autorizat**

- (a) Cursul de instruire de bază autorizat constă în instruirea pentru acumularea de cunoștințe, examinare de cunoștințe și o evaluare practică.

▼ M6

- (b) Elementul de instruire pentru acumularea de cunoștințe trebuie să acopere materia obiectului de studiu pentru o categorie sau o subcategorie de licență de întreținere a aeronavelor, după cum se precizează în anexa III (partea 66).

▼ B

- (c) Elementul de examinare de cunoștințe trebuie să acopere o secțiune semnificativă a obiectului de studiu din litera (b) al elementului de instruire.

▼ B

- (d) Elementul instruire practică trebuie să acopere utilizarea practică a echipamentului/instrumentelor uzuale, montajul/demontajul unei selecții reprezentative de repere de aeronavă și participarea la activități reprezentative de întreținere desfășurate în legătură cu modulul complet specific părții 66.
- (e) Elementul evaluare practică trebuie să acopere instruirea practică și să stabilească dacă studentul este competent la utilizarea instrumentelor și echipamentului și la lucrul în conformitate cu manualele de întreținere.
- (f) Durata cursului de instruire de bază trebuie să fie în conformitate cu apendicele I.
- (g) Durata cursurilor de conversie între (sub)categorii trebuie stabilită printr-o evaluare a programei de instruire de bază și a necesităților de instruire practică aferente.

147.A.205 Examinările cunoștințelor de bază

Examinările cunoștințelor de bază:

- (a) sunt în conformitate cu standardul definit în partea 66;
- (b) se desfășoară fără utilizarea notelor de instruire;
- (c) acoperă o secțiune semnificativă a obiectelor de studiu din modulul de instruire specific absolvit în conformitate cu partea 66.

147.A.210 Evaluarea practică de bază

- (a) Evaluările practice de bază trebuie efectuate pe durata cursului de instruire de bază în domeniul întreținerii de către evaluatori practici la încheierea fiecărei perioade de vizitare în atelierele practice/unitățile de lucru pentru întreținere.
- (b) Studentul obține o promovare evaluată în conformitate cu punctul 147.A.200 litera (e).

CAPITOLUL D

*INSTRUIRE PE SARCINĂ/TIP DE AERONAVĂ***147.A.300 Instruire pe sarcină/tip de aeronavă**

O întreprindere de instruire în domeniul întreținerii trebuie să fie autorizată pentru a efectua instruirea pe sarcină/tip de aeronavă în conformitate cu partea 66, respectând standardul specificat la 66.A.45.

147.A.305 Examinări de tip aeronavă și evaluări de sarcină

O întreprindere de instruire în domeniul întreținerii, autorizată în conformitate cu 147.A.300 pentru a efectua instruirea tip aeronavă, trebuie să efectueze examinările tip aeronavă sau evaluările de sarcină specifică aeronavei care sunt precizate în partea 66, sub rezerva conformității cu standardul de tip și sarcină de aeronavă, specificat în partea 66.A.45.

▼ M6*SECȚIUNEA B***PROCEDURI PENTRU AUTORITĂȚILE COMPETENTE****▼ B**

CAPITOLUL A

*GENERALITĂȚI***147.B.05 Domeniul de aplicare**

Prezenta secțiune stabilește cerințele de ordin administrativ care trebuie respectate de către autoritățile competente responsabile pentru aplicarea secțiunii A a prezentei părți.

▼ B**147.B.10 Autoritatea competentă**(a) *Generalități*

Statul membru trebuie să desemneze o autoritate competentă căreia să i se atribuie responsabilități legate de emitere, menținere, schimbare, suspendare sau retragere a certificatelor menționate în partea 147. Această autoritate competentă trebuie să stabilească proceduri documentate, precum și o structură organizațională.

(b) *Resurse*

Autoritatea competentă trebuie să fie dotată în mod corespunzător cu personal pentru aducerea la îndeplinire a cerințelor prezentei părți.

(c) *Proceduri*

Autoritatea competentă trebuie să stabilească proceduri care să detalieze modul de respectare a prezentei părți.

Procedurile trebuie să fie revizuite și modificate pentru a asigura conformitatea continuă.

▼ M4(d) *Calificare și instruire*

Tot personalul cu atribuții de autorizare vizat de prezenta anexă trebuie:

1. să fie calificat în mod adecvat și să aibă toate cunoștințele, experiența și instruirea necesare pentru a executa sarcinile atribuite;
2. să fi fost instruit și să fi beneficiat de perfecționare cu privire la anexa III (partea 66) și anexa IV (partea 147) acolo unde este cazul, inclusiv privind definițiile și normele.

▼ M6**▼ B****147.B.20 Sistemul de ținere a evidenței**

(a) Autoritatea competentă stabilește un sistem de ținere a evidenței care să permită o modalitate adecvată de urmărire a procesului de emitere, reînnoire, menținere, diversificare, suspendare sau retragere a fiecărei autorizări.

(b) Evidențele pentru supravegherea întreprinderilor de instruire în domeniul întreținerii includ cel puțin:

1. cererea scrisă pentru autorizarea întreprinderii;
2. certificatul de autorizare al întreprinderii, inclusiv orice modificări;
3. o copie a programului de control al conformității, care să conțină datele la care trebuie efectuate controalele de conformitate, precum și datele la care au fost efectuate controalele de conformitate;
4. supravegherea continuă a evidențelor, inclusiv toate evidențele legate de controalele de conformitate;
5. copii după corespondența relevantă;
6. detalii privind scutiile, precum și măsuri de punere în aplicare;

▼ B

7. orice raport din partea altor autorități competente referitor la supravegherea întreprinderii;
  8. manualul întreprinderii și modificări la acesta.
- (c) Perioada minimă de păstrare, pentru evidențele menționate la litera (b), este de patru ani.

147.B.25 Scutiri

- (a) Autoritatea competentă poate scuti departamentul de educație al unui stat membru de la următoarele:
1. cerința de a se constitui ca o întreprindere, după cum se specifică la 147.A.10;
  2. necesitatea de a avea un manager responsabil, sub rezerva limitării că departamentul numește o persoană de importanță pentru a gestiona întreprinderea de instruire și că o asemenea persoană are un buget suficient pentru a asigura funcționarea întreprinderii la standardul părții 147;
  3. necesitatea de a recurge la partea controlului de conformitate independent a unui sistem de calitate, sub rezerva că departamentul care conduce un inspectorat școlar independent efectuează un control de conformitate asupra întreprinderii de instruire în domeniul întreținerii, cu frecvența impusă de prezenta parte.
- (b) Toate scutițiile acordate în conformitate cu articolul 10 punctul (3) din Regulamentul de bază sunt înregistrate și păstrate de către autoritatea competentă.

CAPITOLUL B**EMITEREA AUTORIZAȚIEI**

Prezentul capitol stabilește cerințele privind emiterea sau modificarea autorizației eliberate întreprinderii de instruire în domeniul întreținerii.

▼ M4

_____

_____

147.B.110 Procedura de autorizare și modificările la autorizație

- (a) La primirea unei cereri, autoritatea competentă:
1. examinează manualul întreprinderii de instruire în domeniul întreținerii;
  2. verifică îndeplinirea de către întreprindere a cerințelor prevăzute în anexa IV (partea 147).
- (b) Toate constatările făcute se înregistrează și se confirmă în scris solicitantului.
- (c) Toate constatările trebuie încheiate în conformitate cu 147.B.130 înainte de emiterea autorizației.
- (d) Numărul de referință trebuie inclus pe certificatul de autorizare într-o modalitate precizată de agenție.
- _____

▼ B**147.B.120 Procedura menținerii valabilității****▼ M6**

- (a) Fiecare întreprindere este supusă unui control complet pentru verificarea conformității cu prezenta anexă (partea 147) la intervale care nu trebuie să depășească 24 de luni. Controlul trebuie să includă monitorizarea cel puțin a unui curs de instruire și a unui examen realizate de întreprinderea de instruire în domeniul întreținerii.

▼ B

- (b) Constatările sunt prelucrate în conformitate cu 147.B.130.

147.B.125 Certificatul de autorizare al întreprinderii de instruire în domeniul întreținerii

Formatul certificatului de autorizare al întreprinderii de instruire în domeniul întreținerii trebuie să fie cel detaliat în apendicele II.

147.B.130 Constatări

- (a) Dacă în termen de trei zile de la primirea notificării scrise referitoare la orice constatare de nivel 1, întreprinderea nu reușește să efectueze remedierea care se impune, acest fapt atrage retragerea, suspendarea sau limitarea, integrală sau parțială, de către autoritatea competentă, a autorizației întreprinderii de instruire în domeniul întreținerii.
- (b) Autoritatea competentă ia măsuri pentru a retrage, limita sau suspenda autorizația, integral sau în parte, în cazul în care întreprinderea nu reușește să se conformeze cerințelor legate de intervalul de timp acordat de autoritatea competentă, în cazul unei constatări de nivel 2.

CAPITOLUL C

*RETRAGEREA, SUSPENDAREA ȘI LIMITAREA AUTORIZAȚIEI ÎNTEPRINDERII DE INSTRUIRE ÎN DOMENIUL ÎNȚEȚINERII***147.B.200 Retragerea, suspendarea și limitarea autorizației întreprinderii de instruire în domeniul întreținerii**

Autoritatea competentă:

- (a) suspendă o autorizație pe motive temeinice, în cazul unei potențiale amenințări a siguranței sau
- (b) suspendă, retrage sau limitează o autorizație în conformitate cu 147.B.130.

▼ M6*Apendicele I***Durata instruirii de bază**

Durata minimă a instruirii de bază este următoarea:

Curs de bază	Durăță (în ore)	Propoția instruirii teoretice (în %)
A1	800	30-35
A2	650	30-35
A3	800	30-35
A4	800	30-35
B1.1	2 400	50-60
B1.2	2 000	50-60
B1.3	2 400	50-60
B1.4	2 400	50-60
B2	2 400	50-60
B3	1 000	50-60

▼ **M6***Apendicele II***Autorizarea întreprinderii de instruire în domeniul întreținerii menționate în anexa IV
(partea 147) – Formularul 11 EASA**

Pagina 1 din 2

[STATUL MEMBRU (*)]

Stat membru al Uniunii Europene (**)

CERTIFICAT DE AUTORIZARE A ÎNTREPRINDERII DE INSTRUIRE ȘI EXAMINARE ÎN DOMENIUL ÎNȚEȚINERII

Referință: [CODUL STATULUI MEMBRU (*)].147.[XXXX]

În temeiul Regulamentului (CE) nr. 216/2008 al Parlamentului European și al Consiliului și al Regulamentului (CE) nr. 2042/2003 al Comisiei, în vigoare în momentul de față, și sub rezerva respectării condițiilor de mai jos, [AUTORITATEA COMPETENTĂ DIN STATUL MEMBRU (*)] certifică prin prezenta că:

[DENUMIREA ȘI ADRESA SOCIETĂȚII]

este o întreprindere de instruire în domeniul întreținerii în conformitate cu secțiunea A din anexa IV (partea 147) la Regulamentul (CE) nr. 2042/2003, autorizată să organizeze instruirile și să efectueze examinările enumerate în programul de autorizare anexat și să elibereze cursanților certificatele de recunoaștere utilizând referințele de mai sus.

CONDIȚII:

1. Prezenta autorizare se limitează la ceea ce se specifică în secțiunea privind obiectul de activitate din manualul întreprinderii de instruire în domeniul întreținerii autorizate, în conformitate cu secțiunea A din anexa IV (partea 147).
2. Prezenta autorizare necesită conformitatea cu procedurile specificate în manualul întreprinderii de instruire în domeniul întreținerii autorizate.
3. Prezenta autorizare este valabilă atât timp cât întreprinderea de instruire în domeniul întreținerii autorizată respectă dispozițiile din anexa IV (partea 147) la Regulamentul (CE) nr. 2042/2003.
4. Sub rezerva respectării condițiilor de mai sus, prezenta autorizare rămâne valabilă pe o durată nelimitată, cu excepția cazului în care a fost restituită, înlocuită, suspendată sau retrasă.

Data emiterii inițiale: .....

Data prezentei revizii: .....

Nr. revizie: .....

Semnătura: .....

Pentru autoritatea competentă: [AUTORITATEA COMPETENTĂ A STATULUI MEMBRU (*)]

Formularul 11 EASA Versiunea 3

(*) Sau EASA, dacă EASA este autoritatea competentă.

(**) Se șterge în cazul EASA sau al unei țări nemembre a UE.

PROGRAM DE AUTORIZARE A ÎNTRINDERII DE INSTRUIRE ȘI EXAMINARE ÎN DOMENIUL ÎNȚEȚINERII

Referință: [CODUL STATULUI MEMBRU (*).147.[XXXX]

Întreprinderea: [DENUMIREA ȘI ADRESA SOCIETĂȚII]

CLASA	Categoria de licență	LIMITARE	
DE BAZĂ (**)	B1 (**)	TB1.1 (**)	AVIOANE CU TURBINĂ (**)
		TB1.2 (**)	AVIOANE CU PISTON (**)
		TB1.3 (**)	ELICOPTERE CU TURBINĂ (**)
		TB1.4 (**)	ELICOPTERE CU PISTON (**)
	B2 (**)	TB2 (**)	SISTEME ELECTRONICE DE BORD (**)
	B3 (**)	TB3 (**)	Avioane cu piston nepresurizate cu o MTOM de maximum 2 000 kg (**)
	A (**)	TA.1 (**)	AVIOANE CU TURBINĂ (**)
		TA.2 (**)	AVIOANE CU PISTON (**)
		TA.3 (**)	ELICOPTERE CU TURBINĂ (**)
		TA.4 (**)	ELICOPTERE CU PISTON (**)
TIP/SARCINĂ (**)	C (**)	T4 (**)	[COTARE TIP AERONAVĂ] (***)
		T1 (**)	[COTARE TIP AERONAVĂ] (***)
		T2 (**)	[COTARE TIP AERONAVĂ] (***)
		T3 (**)	[COTARE TIP AERONAVĂ] (***)

Prezentul program de autorizare se limitează la instruirile și examinările specificate în secțiunea privind obiectul de activitate din manualul întreprinderii de instruire în domeniul întreținerii autorizate.

Referința manualului întreprinderii de instruire în domeniul întreținerii: .....

Data emiterii inițiale: .....

Data ultimei revizuirii aprobate: ..... Nr. revizie: .....

Semnătura: .....

Pentru autoritatea competentă: [AUTORITATEA COMPETENTĂ A STATULUI MEMBRU (*)]

Formularul 11 EASA Versiunea 3

(*) Sau EASA, dacă EASA este autoritatea competentă.

(**) Se șterge, după caz, dacă întreprinderea nu este autorizată.

(***) Se completează categoriile și limitările corespunzătoare.

▼ **M6***Apendicele III***CertIFICATELE DE RECUNOAȘTERE MENȚIONATE ÎN ANEXA IV (PARTEA 147) – FORMULARELE 148 ȘI 149 EASA****1. Instruire/examinare de bază**

Modelul de certificat pentru instruirea de bază în conformitate cu partea 147 detaliat mai jos este destinat utilizării pentru recunoașterea finalizării instruirii de bază, a examinării de bază sau atât a instruirii, cât și a examinării de bază.

Certificatul de instruire trebuie să identifice clar fiecare examinare individuală de modul, cu menționarea datei promovării, împreună cu versiunea corespunzătoare a apendicelui I la anexa III (partea 66).

Pagina 1 din 1
CERTIFICAT DE RECUNOAȘTERE
Referință: [CODUL STATULUI MEMBRU (*).147.[XXXX].[YYYYY]
Prezentul certificat de recunoaștere se emite pentru:
[NUME]
[DATA ȘI LOCUL NAȘTERII]
[DENUMIREA ȘI ADRESA SOCIETĂȚII]
Referință: [CODUL STATULUI MEMBRU (*).147.[XXXX]
o întreprindere de instruire în domeniul întreținerii autorizată să ofere instruire și să desfășoare examinări în cadrul domeniului său de autorizare și în conformitate cu anexa IV (partea 147) la Regulamentul (CE) nr. 2042/2003.
Prezentul certificat confirmă că persoana menționată mai sus a promovat cu succes fie cursul autorizat de instruire de bază (**), fie examinarea de bază (***) menționată mai jos, în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 216/2008 al Parlamentului European și al Consiliului și cu Regulamentul (CE) nr. 2042/2003 al Comisiei, în vigoare în momentul de față.
[CURS DE INSTRUIRE DE BAZĂ (**)] și/sau [EXAMINARE DE BAZĂ (**)]
[LISTA MODULELOR DIN PARTEA 66/DATA PROMOVĂRII EXAMENULUI]
Data: .....
Semnătura: .....
Pentru: [DENUMIREA SOCIETĂȚII]

Formularul 148 EASA Versiunea 1

(*) Sau EASA, dacă EASA este autoritatea competentă.
 (***) Se elimină mențiunea care nu corespunde, după caz.

2. Instruire/examinare pe tip de aeronavă

Modelul de certificat pentru instruirea de bază în conformitate cu partea 147 detaliat mai jos este destinat utilizării pentru recunoașterea parcurgerii complete a elementelor teoretice, a elementelor practice sau atât a elementelor teoretice, cât și a celor practice din cursul de instruire pe tip de aeronavă.

Certificatul trebuie să indice combinația corp de aeronavă/motor pentru care s-a desfășurat cursul.

Referințele corespunzătoare trebuie eliminate după caz, iar caseta corespunzătoare tipului de curs trebuie să detalieze dacă au fost acoperite doar elementele teoretice, doar cele practice sau atât elementele teoretice, cât și cele practice.

▼ **M6**

Certificatul de instruire trebuie să menționeze clar dacă este vorba de un curs complet, de un curs parțial (de exemplu, un curs privind corpul aeronavei sau grupul motopropulsor sau sistemele electronice de bord/electrice) sau de un curs privind diferențele bazat pe experiența anterioară a solicitantului, de exemplu cursul A340 (CFM) pentru tehnicieni A320. Dacă nu este vorba de un curs complet, certificatul trebuie să menționeze dacă au fost sau nu tratate părțile de interfață.

Pagina 1 din 1
CERTIFICAT DE RECUNOAȘTERE
Referință: [CODUL STATULUI MEMBRU (*).147.[XXXX].[YYYYY]
Prezentul certificat de recunoaștere se emite pentru:
[NUME]
[DATA și LOCUL NAȘTERII]
De către:
[DENUMIREA și ADRESA SOCIETĂȚII]
Referință: [CODUL STATULUI MEMBRU (*).147.[XXXX]
o întreprindere de instruire în domeniul întreinerii autorizată să ofere instruire și să desfășoare examinări în cadrul domeniului său de autorizare și în conformitate cu anexa IV (partea 147) la Regulamentul (CE) nr. 2042/2003.
Prezentul certificat confirmă că persoana menționată mai sus a promovat cu succes elementele teoretice (**) și/sau practice (**) ale cursului autorizat pe tip de aeronavă menționat mai jos și examinările conexe, în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 216/2008 al Parlamentului European și al Consiliului și cu Regulamentul (CE) nr. 2042/2003 al Comisiei, în vigoare în momentul de față.
[CURS DE INSTRUIRE PE TIP DE AERONAVĂ (**)]
[DATA ÎNCEPERII și DATA TERMINĂRII]
[DE SPECIFICAT DACĂ ESTE VORBA DE ELEMENTELE PRACTICE SAU TEORETICE]
și/sau
[EXAMINARE PE TIP DE AERONAVĂ (**)]
[DATA TERMINĂRII]
Data: .....
Semnătura: .....
Pentru: [DENUMIREA SOCIETĂȚII]

Formularul 149 EASA Versiunea 1

(*) Sau EASA, dacă EASA este autoritatea competentă.
 (**) Se elimină mențiunea care nu corespunde, după caz.